

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วิวัฒนาการการสักและวัฒนธรรมมวลชนกับการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ด้วยวิธีการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลด้านเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In Depth Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมตาม กระบวนการและทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บ รวบรวม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและรายงานผลได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงที่ปรากฏ และนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. วิวัฒนาการของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างที่นำไปสู่การประกอบธุรกิจ และวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจการสัก
2. แรงจูงใจ และวัตถุประสงค์ในการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง ของผู้บริโภค
3. บรรยากาศในการสื่อสารระหว่างการสักของผู้ประกอบธุรกิจและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง จนกระทั่งนำไปสู่การประกอบธุรกิจ และวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจการสักในปัจจุบัน

- 1 วิวัฒนาการของการสักตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- 2 การประกอบธุรกิจการสัก
- 3 วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ

1. วิวัฒนาการของการสักตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จากตำนานแห่งรอยสักในประวัติศาสตร์ของมวลมนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์ ที่อยู่บนพื้นผิวโลกรวมทั้งประเทศไทยซึ่งมีหลักฐานกล่าวไว้ชัดเจนใน หนังสือ บทความ บทวิเคราะห์ บทสัมภาษณ์

ตลอดจนข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสัก หรือรอยสัก (TATTOO) ได้เล่าขานสืบต่อกันมาจนเป็นที่ปรากฏในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งถือว่า “รอยสักเป็นวิญญานศิลปะอย่างหนึ่งของมวลมนุษย์”

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาเรื่องราวของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญในการทำความเข้าใจ ซึ่งพบว่าการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างมีเรื่องราวอันทรงคุณค่าต่อการศึกษาและมีวิวัฒนาการที่ยาวนาน จนกลายมาเป็นธุรกิจที่ให้บริการกับผู้บริโภค ดังที่ปรากฏให้เห็นอย่างแพร่หลายในสังคมหลากหลายเชื้อชาติ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกชนชั้น ในปัจจุบันนี้

จากการศึกษาในส่วนของการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) สามารถสรุปเรื่องราวความเป็นมา ความหมาย กำเนิด ความเชื่อ วัตถุประสงค์ รูปแบบ จิตวิทยาเกี่ยวกับการสัก ตลอดจนกระบวนการทุกขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง
2. ความหมาย
3. กำเนิดการสักรอยบนผิวหนัง
4. ความเชื่อและการตีความหมายของการสักรอยบนผิวหนัง
5. วัตถุประสงค์ของการสัก
6. รูปแบบของการสัก
7. จิตวิทยาเกี่ยวกับการสัก
8. ครู อาจารย์ และช่างสัก
9. สถานที่สัก
10. เครื่องมือที่ใช้ในการสัก
11. วิธีการสัก
12. ข้อพึงปฏิบัติภายหลังการสัก

ความเป็นมาของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง

การสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำรงชีวิตมนุษย์ตลอดมาตั้งแต่ครั้งอดีต ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นศิลปกรรมของยุคใดหรือสมัยใด ก็คือความเป็นไปของคนในสมัยนั้นที่มนุษย์บันทึกไว้ด้วยวัสดุและวิธีการต่าง ๆ ผสมผสานกับความเชื่อและวัฒนธรรม

มนุษย์ได้เชื่อว่าเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวในโลกที่มีมันสมองเพื่อการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากธรรมชาติคงจะต้องการให้ชาติพันธุ์ของมนุษย์คงทน ดำรงพันธุ์ต่อไปอย่างไม่มีวันสิ้นสุด ด้วยเหตุที่มนุษย์มีสมองเพื่อการพัฒนาตัวเอง มนุษย์จึงมีสมองเพื่อการเรียนรู้ได้ในทุก ๆ ทาง การเรียนรู้ที่สำคัญอันอาจจะแบ่งออกได้ทั้งหมดในโลกนี้ น่าจะอยู่ในรูปแบบสองประการคือ ในเรื่องของศาสตร์และในเรื่องของศิลป์ ศาสตร์ทำให้ได้พบกับความแปลกใหม่อย่างไม่สิ้นสุด ศิลปะสะท้อนภาพแห่งวิญญาณของมนุษย์ให้ปรากฏอยู่ในสังคม ถ้าจะเปรียบเทียบศาสตร์ว่าเป็นร่างกาย ศิลปะก็น่าจะเปรียบได้ว่าเป็นวิญญาณ มนุษย์จึงประกอบด้วยสิ่งสองสิ่งในความเป็นมนุษย์คือ ศาสตร์และศิลป์ ในจำนวนศิลป์ที่ได้เชื่อว่าเป็นการถอดวิญญาณให้ปรากฏออกมาสู่สังคม เรื่องของรอยสักถือว่าเป็นวิญญาณศิลปะอย่างหนึ่งของมวลมนุษย์ การสักหรือรอยสัก (TATTOO) มีตำนานเล่าขานกันมาเป็นประวัติศาสตร์ของทุกเผ่าพันธุ์ ไม่ว่าจะอยู่ในซีกใดของพื้นพิภพโลก¹

ในสมัยโบราณมีการสักรูปรอยโดยการวาดสัญลักษณ์ที่แสดงออกให้เห็นถึงการพัฒนาของ เผ่าพันธุ์ เป็นการผสมเรื่องราวให้ปรากฏออกมาเชื่อมโยงกันระหว่าง ธรรมชาติและชีวิต

อุปกรณ์ที่สำคัญยิ่งในยุคอียิปต์โบราณที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวาดหรือรอยสัคนั้น นำเอามาจากอวัยวะของเหล็กและสารอื่น ๆ ที่มีสีเหลืองอ่อน สีแดง และสีส้ม อันมีปรากฏอยู่ในดินมากมาย

มนุษย์ในยุคนั้น ค้นคว้าเอาสารเหล่านั้นมาผสมผสานกันเข้าเป็นน้ำหมึกแล้ววาดสัญลักษณ์ที่ตนเองต้องการให้ปรากฏขึ้นเป็นภาพ จากภาพที่ถูกวาดขึ้นตามผนังถ้ำ หรือบริเวณที่

¹ ชนิตร์ ภูกาญจน์. (2539, ธันวาคม). “ตำนานแห่งรอยสัก ศิลปะบนเรือนร่างของมนุษย์.” ศิลปวัฒนธรรม, 18(2). หน้า 168.

ราบ หรือก้อนหินต่าง ๆ มนุษย์ก็หันมาใช้เรือนร่างของตัวเองเป็นวัสดุที่จะใช้บรรจุนภาพที่ต้องการนั้น ๆ ลงไป

เมื่อวิวัฒนาการของการวาดภาพถูกนำมาใช้บนเรือนร่างของมนุษย์ การจารึกที่เคยใช้กันอยู่ก็แปรเปลี่ยนมาเป็นการสัก

การสักจึงกลายเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมวลมนุษยชาติที่มีอยู่ทั่วโลก โดยแต่ละคนต่างมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป บ้างก็กระทำขึ้นเพื่อความเชื่อทางศาสนา บ้างก็กระทำขึ้นเพื่อความนิยมของสังคม และบ้างก็กระทำขึ้นเพื่อความเชื่อในสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้เกี่ยวกับอภิปาฏิหาริย์

สอดคล้องกับคำที่กล่าวว่า การสักรูปรอยลงบนผิวหนัง เป็นวัฒนธรรมของมนุษย์ที่มีมาเป็นเวลาช้านาน ทั้งนี้ด้วยความมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม บ้างก็กระทำเพื่อพิธีกรรมทางศาสนาหรือขนบประเพณี บ้างก็กระทำเพื่อความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ บ้างก็กระทำตามความนิยมของท้องถิ่น แต่ไม่ว่าจะกระทำด้วยความมุ่งหมายใดก็ตาม รูปรอยที่สักย่อมต้องแฝงไว้ซึ่งความงามในแง่ทัศนศิลป์ เพื่อให้เป็นที่ต้องตาต้องใจของทั้งผู้ที่ได้พบเห็น และตัวเจ้าของรอยสักเองด้วย การสักรูปรอยลงบนร่างกายมนุษย์เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ความชำนาญของนายช่างสัก ประกอบกับความกล้าหาญ อดทนอันยิ่งยวดของผู้รับการสัก รอยสักที่ปรากฏบนผิวหนังเป็นทัศนศิลป์ที่มีความงดงามไม่แพ้ผลงานศิลปะที่จิตรกรประดิษฐ์ไว้บนแผ่นกระดาษหรือผืนผ้าใบ แม้จะเป็นรอยสักที่เป็นอักขระ เลขยันต์ก็ตาม แต่นายช่างสามารถประดิษฐ์ให้เป็นรูปรอยที่มีความงามในแง่ศิลปะ มีความขริบ ความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ในแง่อาถรรพศาสตร์ ซึ่งมีพลังอำนาจอันสามารถดลบันดาลให้เกิดความเชื่อมั่น ความภาคภูมิใจแก่เจ้าของรอยสัก ความเคารพยำเกรง เมตตารักใคร่แก่ผู้ที่ได้พบเห็น²

ไม่ว่าจุดมุ่งหมายในการสักของมนุษย์จะอยู่ในประเด็นใด แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นแบบแผนของการสักที่จะต้องมีอยู่ในทุกผู้ทุกคนก็คือ ศิลปะที่แฝงอยู่บนรอยสักเหล่านั้น

² ประเทิน มหาจันทร์. (2534). ศิลปะการสักลาย. กรุงเทพฯ :

2. ความหมายของการสัก

คำว่า “สัก” หรือ “ลายสัก” เป็นคำที่เรารู้จัก และคุ้นเคยกันมาเป็นเวลาช้านาน ได้มีผู้ให้คำนิยามหรือความหมายไว้มากมาย³

พจนานุกรมไทยฉบับแพร่พิทยา (2526 : 133) ให้นิยามว่า “การสัก คือ การเอาของแหลมจุ่มหมึกแทงตามผิวหนังให้เป็นอักขระ ลวดลาย หรือเครื่องหมายสีต่าง ๆ”

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 788) อธิบายว่า “การสัก คือ การเอาของแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ กัน เช่น สักปลาไหล สักที่นอน สักหาของในน้ำ สักผิวหนังให้เป็นอักขระหรือลวดลาย สักรอยช้ำเพื่อริดเอาเลือดคั่งออก ทำเครื่องหมายสักเพื่อแสดงเป็นหลักฐาน เช่น สักข้อมือ แสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกองแล้ว สักหน้าแสดงว่าเป็นผู้ที่ต้องโทษปาราชิก เป็นต้น”

หมอบรัดเลย์ กล่าวไว้ในอักษรภิธานศัพท์ ว่า การสักคือการเอาเหล็กแหลมแทงที่ข้อมือคนเป็นตัวอักษร⁴ เป็นต้น

หนังสือสารานุกรมไทย (2493 : 4286) ได้อธิบายความหมายของการสักโดยเน้นไปในด้านวัตถุประสงค์ของการสักว่า การสักคือการใช้ของแหลมจุ่มหมึกแทงลงบนผิวหนังให้เป็นอักขระหรือลวดลายที่ติดอยู่นาน อาจเป็นการสักคาถาอาคมทางไสยศาสตร์ หรือสักเพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงหลักฐาน เช่น สักข้อมือแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกอง หรือสักหน้าเพื่อเป็นการลงโทษหรือประจาน

ในภาษาอังกฤษ มีเอกสารบ่งชี้ว่า tattoo เป็นคำที่เพี้ยนมาจาก “ta-tu” ในภาษาฮิติ “ta” แปลว่าตี (to beat) แต่ในหนังสือบางเล่มว่ามาจากคำว่า “tatau” หมายถึงทำเครื่องหมาย ทำเป็นรอย ทำให้เห็นได้ชัด (to mark)⁵

³ สุตลักษณ์ และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี. (2530). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย).

⁴ แคนบิช บรัดเลย์. (2514). อักษรภิธานศัพท์.

⁵ นิติ ภาวกรพันธุ์. (2541). “เผยร่างพรากาย” รอยสักกับการสร้างตัวตน. หน้า 185 – 186.

สำหรับแนวคิดในทางการแพทย์ได้ให้ความหมายของการสักหรือ ลายสัก (รอยสัก) ไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาร่องรอยทางด้านนิติเวชศาสตร์ หรือการชันสูตรศพ ผู้ตายมากกว่าในด้านอื่น ๆ

ทองฉัตร โดษยานนท์ และ ณรงค์ สิงห์ประเสริฐ ได้ให้ความหมายของรอยสักว่า⁶ คือการเอาสีที่ไม่ละลายฝังลงไปบนผิวหนัง และจะฝังอยู่อย่างนั้นไปตลอดชีวิตจนกระทั่งตาย และน่าเบื่อ ซึ่งรอยสักอาจจะบอกนิสัยของผู้สักได้บ้าง เช่น ชาวเรือมักนิยมสักชื่อประเทศที่ผ่านไป หรือรูปผู้หญิงเปลือย ส่วนบุคคลอันตรายบางกลุ่มมักนิยมสักเป็นรูปนกอินทรี หรือหนุมานที่หน้าอก กลางหลัง เป็นต้น

ถวัลย์ อาสนะเสน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติเวชศาสตร์ ได้แสดงทัศนะว่า⁷ รอยสัก คือ ตำนานที่เกิดขึ้นในภายหลัง เป็นตำนานที่ตั้งใจทำให้เกิดขึ้นและปรากฏอยู่กับตัว ส่วนปัญหาที่ว่าจะมีวิธีการใดลบรอยสักออกได้หรือไม่นั้น ได้อธิบายว่า รอยสักอาจจะลบได้ถ้าเป็นรอยสักเพียงเล็กน้อย แต่เมื่อลบแล้วก็จะมียารอยแผลเป็นปรากฏอยู่ ส่วนรอยสักใหญ่ย่อมลบออกไม่ได้ เพราะสักบนผิวหนังบริเวณกว้างและลึกซึ่งใช้ในการสักฝังลึกเข้าไปถึงชั้นของหนังแท้ ถ้าวบออกจะทำให้เป็นแผลเป็นใหญ่โตและน่าเกลียด แต่ก็อาจทำได้โดยกรรมวิธีศัลยกรรมหรือตกแต่งลอกผิวหนังตรงที่มีรอยสักทิ้งไป แล้วเอาผิวหนังส่วนอื่นของร่างกายมาปะไว้แทน ก็จะเป็นรอยแผลเป็นอยู่ดี ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการที่จะลบรอยสักแล้วไม่ให้เหลือร่องรอยปรากฏอยู่เลยย่อมทำไม่ได้ ส่วนในการหาร่องรอยทางด้านนิติเวชศาสตร์หรือการชันสูตรศพผู้ตาย รอยสักเป็นเสมือนเครื่องพิสูจน์หลักฐานบุคคลที่คืออย่างหนึ่ง เพราะในศพผู้ตายถึงแม้ว่าหนังกำพร้าชั้นผิวจะหลุดออกไปแล้วเพราะการนำเปื้อนแต่รอยสักยังคงมองเห็นอยู่ เพราะหมึกได้ฝังลงไปอยู่ในชั้นลึกซึ่งยังสามารถพิสูจน์บุคคลผู้นั้นได้ คือนอกจากจะทำให้รู้ว่าเป็นผู้ใดแล้ว ยังบอกถึงนิสัยใจคอของบุคคลผู้นั้นอีกด้วย

⁶ ทองฉัตร โดษยานนท์ และ ณรงค์ สิงห์ประเสริฐ. (2519). นิติเวชศาสตร์ : การพิสูจน์หลักฐานเกี่ยวกับบุคคล.

⁷ ถวัลย์ อาสนะเสน. (2514). นิติเวชศาสตร์.

กิฟฟอร์ด (C. Gifford, 1963 : 312)⁸ นักประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑศึกษาชาวอเมริกัน ให้นิยามไว้ว่าการสักคือ การสร้างภาพหรือรูปแบบ (Patterns) ลงบนใบหน้าหรือผิวหนังของคน โดยใช้กรรมวิธีที่ทำให้หมึกซึมลงไปได้ผิวหนัง ซึ่งนักมานุษยวิทยาบางคนตั้งข้อสันนิษฐานว่า เป็นกรรมวิธีที่พัฒนามาจากการใช้สีทาหน้าทาดำของมนุษย์สมัยโบราณ เพื่อตกแต่งให้แลดูสวยงาม บ่งบอกฐานะ หรือผลทางไสยศาสตร์

อูเมโมโต้ผู้เขียนบทความเรื่อง Thai Charms, the Art of Tattooing ได้กล่าวถึงการสักว่า⁹ ถ้าเป็นสมัยเมื่อ 80 ปีก่อน ชายไทยคนใดมิได้รับการสักให้ปรากฏเห็นบนร่างกายแล้ว ชายผู้นั้นจะไม่ได้รับความสนใจจากสตรีเพศ อูเมโมโต้เชื่อมั่นว่าการสักเป็นสิ่งเดียวบนร่างกายมนุษย์ที่นอกจากจะทำให้สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นแล้ว ยังเป็นหลักฐานยืนยันถึงความกล้าหาญของผู้ชายไทยอีกด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับรอยสัก ไม่ว่าจะเป็นความหมายที่กล่าวถึงการสักของไทย หรือการสักในความหมายสากลทั่ว ๆ ไป มีส่วนที่สอดคล้องกันและสามารถผนวกกันได้ว่า เป็นกรรมวิธีอย่างหนึ่งที่ใช้เครื่องมือปลายแหลมจุ่มหมึกแล้วแทงลงไปในผิวหนัง เมื่อหมึกซึมลงไปในผิวหนังแล้วก็จะปรากฏเป็นรูปภาพ หรือลวดลายตามทิศทางที่จุ่มแทงหรือลากวัตถุปลายแหลมนั้นไป ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ของการสักเพื่อตกแต่งร่างกายให้งดงามหรือเพื่อให้บังเกิดผลทางไสยศาสตร์ และจะเห็นได้ว่าลายสักทุกชนิดย่อมมีความหมายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ความหมายอาจเป็นไปอย่างสากล คือ เป็นที่เข้าใจของคนทั่วไปหรืออาจมีความหมายที่เข้าใจเฉพาะตัวผู้สักก็ได้ รูปรอยที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสัก นอกจากจะเป็นรูปรอยที่มีความหมายแล้วยังจะต้องมีความงามในเชิงสุนทรียภาพ มีความสง่าเป็นที่เกรงขามในเชิงจิตวิทยา ทั้งยังมีความชัดเจนในสัญลักษณ์นั้น ๆ โดยเหตุที่การสักเป็นทัศนศิลป์ สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยการดู สามารถแสวงหาสุนทรียรสได้ด้วยสายตา ดังนั้นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการสักจะต้องเป็นสัญลักษณ์ที่มีสุนทรียภาพ ให้ความหมายที่ลึกซึ้งจึงจะเป็นสัญลักษณ์ที่มีคุณค่าต่อสังคมทุกยุคสมัย

⁸ สุลักษณ์ และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี. (2530). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 14.

⁹ Umemoto, Diane L. (1980, September – October). “Thai Charms, The Art of Tattooing.”

Sawaddi.

This document was created by the trial version of Print2PDF. !
Once Print2PDF is registered, this message will disappear. !
Purchase Print2PDF at <http://www.software602.com>

จากแนวคิดดังกล่าว ความต้องการในการสักรอยบนผิวหนังในแต่ละยุคจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะจารึกปรอย สัญลักษณ์ หรือข้อความลงบนผิวหนังของมนุษย์ เป็นปรอยที่จารึกไว้บนผิวหนังให้ติดตราคงอยู่บนผิวหนังเป็นเวลานานหรือตลอดไป ผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจด้วยความรอบคอบให้แน่ใจว่าจะสักเป็นปรอยอะไร เพราะหากต้องการเปลี่ยนปรอยใหม่ในตำแหน่งเดิมหลังจากที่สักไปแล้ว การลบรอยสักจะกระทำได้ด้วยความยากลำบาก การสักปรอยต่าง ๆ ลงบนร่างกาย ผู้สักย่อมมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของแต่ละบุคคล เป็นสำคัญ เช่น มีวัตถุประสงค์ทางด้านไสยศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องรางของขลัง รักษาโรคภัยไข้เจ็บ ความมีเสน่ห์ โชคลาภ วัตถุประสงค์ทางสังคมที่ต้องการแสดงสังกัด ประจานความผิด แสดงความเป็นหมู่พวกเดียวกัน สักตามประเพณีนิยมสักเพื่อความสวยงามของร่างกาย แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง สักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ เพื่อสร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ เป็นต้น

3. กำเนิดการสักรอยบนผิวหนัง

ศิลปะบนเรือนร่างที่เรียกว่า “รอยสัก” นี้ไม่มีหลักฐานใดปรากฏอย่างแน่ชัดว่าการสักเริ่มต้นที่ไหนและเมื่อไร บางคนบอกว่าเริ่มในยุคอียิปต์โบราณ¹⁰ เพราะพบรูปปั้นดินเผามีลายสัก อายุ 2,000 – 4,000 ปีก่อนคริสตกาล แต่ก็มีรายงานว่าพบอุปกรณ์ที่คาดว่าใช้ในการสักในหลาย ๆ พื้นที่ยุคโบราณของยุโรป ที่คาดว่ามียุโรป ที่คาดว่ามียุโรป ที่คาดว่ามียุโรป 10,000–38,000 ปีก่อนคริสตกาลด้วย

กิปปิ รอนดิเนลลา¹¹ เขียนไว้ว่ามีการสักในหมู่ชาวอียิปต์และมุสลิมมาตั้งแต่อดีตแล้ว และมีบันทึกชัดเจนว่าใน ค.ศ.787 สันตะปาปาฮาดริยานที่หนึ่ง ได้ประกาศห้ามชาวคริสเตียนสักบนใบหน้า เพราะถือเป็นการลบหลู่พระผู้เป็นเจ้า เป็นไปได้ว่าในหมู่ชาวคริสเตียนก็นิยมสักเช่นกัน

การแพร่หลายรอยสักของชาวยุโรปเกิดขึ้นเนื่องจากในสมัยศตวรรษที่ 16 ชาวยุโรปออกเดินเรือไปตามสถานที่ต่าง ๆ และได้พบเข้ากับชาวตาฮีตีเนียน จึงได้เลียนแบบวิธีการสักของ

¹⁰ อารีรัตน์ ชีโรท. (2540,13 ตุลาคม). “ศิลปะบนเรือนร่างศาสตร์โบราณ.” *คมชัดลึก*. หน้า 10.

¹¹ นิติ ภาวกรพันธุ์. (2541). “เผยแพร่ร่างกาย.” *รอยสักกับการสร้างตัวตน*. หน้า 186.

ชาวเกาะตาฮิติมาเผยแพร่ ดังจะเห็นได้อย่างมากในสมัยก่อนว่า รอยสักรัสนั้นมักจะเกิดขึ้นกับบรรดาทหารเรือทั่วโลก

อ้างอิงบันทึกของ กัปตันเจมส์ คุก เมื่อเขาจอดเรือขึ้นบกที่เกาะตาฮิติในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1769 กัปตันเล่าว่าคนพื้นเมืองทั้งหญิงและชายล้วนมีรอยสักบนร่างกายทั้งสิ้น เป็นรอยสักสีดำ ฝังอยู่ใต้ผิวหนังอย่างถาวร บ้างก็สักเป็นรูปคน นก หรือสุนัข แต่โดยทั่วไปจะสักเป็นรูป Z บางคนสักเป็นรูปสี่เหลี่ยม วงกลม หรือรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว¹²

ในส่วนของทวีปเอเชีย¹³ การสักเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมพื้นเมืองเช่นเดียวกับซีกโลกตะวันตก ความเชื่อถือเกี่ยวกับรอยสัก ผูกเอาไว้กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และพิธีการทางศาสนา

โดยเฉพาะในประเทศไทยพบว่า มีหลักฐานในเรื่องของรอยสักปรากฏอยู่มากดังต่อไปนี้

หลักฐานจากจดหมายเหตุลาลูแบร์ เล่มที่ 1¹⁴

มร.เดอ ลาลูแบร์ ชาวฝรั่งเศส เอกอัครราชทูตเพื่อเจริญสัมพันธไมตรี ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา ได้กล่าวอ้างอิงในจดหมายเหตุของท่านถึงความนิยมในการสักขาลายและสักแขนของขุนนางไทยในสมัยนั้นว่าการสักเป็นคติความเชื่อของเหล่าข้าราชการ ทหารและเสนาบดี อันเป็นเครื่องแสดงถึงเกียรติยศของบุคคลผู้นั้น และเพื่อผลทางอยู่ยงคงกระพันชาตรี ดังข้อความที่ยกมา ดังนี้

“สักสีน้ำเงินตามตัว สิ่งซึ่งทำให้เป็นคนใหญ่คนโตนั้นย่อมมีสีน้ำเงินมากหรือน้อยตามเกียรติยศของท่าน และพระมหากษัตริย์สยามก็ทรงสักสีน้ำเงินตั้งแต่พระบาทจนกระทั่งพระนาภี คนอื่นบอกข้าพเจ้าอีกว่า ไม่ใช่สิ่งสำหรับยศศักดิ์อย่างใดดอก สักเพื่อจะได้ขลัง สักดีสีที่อยู่อ่

¹² นิติ ภัทรพันธุ์. (2541). “รอยสักกับการสร้างตัวตน.” เผยแพร่ทางกาย. หน้า 186.

¹³ ชนิตร ภูกาญจน์. (2539, ธันวาคม). “ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างมนุษย์.” ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 170.

¹⁴ จดหมายเหตุลาลูแบร์ เล่ม 1. หน้า 118. อ้างถึงใน ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 27.

คงกระพันชาตรี เป็นนักเลงเก่ง และยังคนอื่นอีกก็พูดจนชักให้ข้าพเจ้าเกิดข้อกังขาว่า พระมหากษัตริย์สยามจะได้ทรงสักสีน้ำเงินนั้นด้วยจริงหรือไม่ ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบว่าความจริงเป็นอย่างไร”

“แขนลาย ในระหว่างกำแพงพระราชวังทั้งสองในชั้นแรก และในทีมรักษาค้นนั้นมี กรมทหารไม่ได้ถืออาวุธทั้งน้อยตัวประจำอยู่ คือพวกแขนลายที่ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวแล้ว (ทหารรักษาพระองค์) ตัวนายที่บังคับบัญชาอยู่ ที่เคยเป็นพวกแขนลายมาเองเหมือนกันนั้น เรียกกันว่า องครักษ์ ตัวนายและทหารเหล่านั้นเป็นเพชรฆาตของพระพุทธเจ้าอยู่หัวด้วย อย่างนายทหารและ พลทหารเปโรโตเรียน โครธูร์ด ก็เป็นเพชรฆาตของพระเจ้าราชาธิราชโรมัน”

จากตัวอย่างในข้อความจดหมายเหตุทั้ง 2 ฉบับข้างต้นนั้นทำให้เห็นว่า การสักขาลาย และการสักแขน เป็นความนิยมของข้าราชการทหารและอาจจะรวมไปถึงระดับเสนาบดีด้วย

หลักฐานจากจิตรกรรมฝาผนัง¹⁵

จิตรกรรมฝาผนังที่วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสร้างขึ้นในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และจิตรกรรมฝาผนังที่วัดภูมินทร์ จังหวัด น่าน ซึ่งสร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภาพจิตรกรรมฝาผนังจะสะท้อนชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยนั้น ซึ่งในภาพต่าง ๆ เหล่านั้น ปรากฏภาพผู้ชายไทยที่ถลกผ้า ขึ้นมาจนเห็นขาอ่อน ทำให้มองเห็นลายสักที่เขาได้อย่างชัดเจนเป็นจำนวนมากมายหลายภาพ แสดงให้เห็นว่าการสักขาลายเป็นประเพณีนิยมและคติความเชื่อของคนในสังคมสมัยนั้น ว่าแสดง ถึงความทรหดอดทน และความเป็นลูกผู้ชายอย่างแท้จริง ถ้าผู้ชายใดไม่สักขาลายแล้วจะเป็นผู้ ที่ไม่ได้รับความนิยมนอกจากคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพศตรงข้าม ดังนั้นเพื่อจะอวด ผู้อื่น จึงต้องถลกผ้าขึ้นมาเพื่ออวดขาลายของตน

¹⁵ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2523). หน้า 50. อ้างถึงใน ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 28.

หลักฐานทางวรรณคดีไทย¹⁶

วรรณคดีหลายเรื่อง เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน เรื่องไกรทอง รามเกียรติ์ เป็นต้น ดังข้อความตอนหนึ่งในบทเสภาขุนช้างขุนแผน ของสุนทรภู่ ที่พรรณนาถึงการสักของแม่ทัพคนสำคัญของพระเจ้าเชียงใหม่สองคนคือ ท้าวกรุงกาฬ กับตรีเพชรกล่าวว่ามีลายสักเกือบทั้งตัว แลดูว่าเป็นผู้มีวิชาอาคมอยู่ยงคงกระพันชาตรี ดังความดังนี้

“กรุงกาฬทัพใหญ่ยกไว้ก่อน
อันแม่ทัพคนนี้มีสักดา
แขนขวาสักธงเป็นองค์นารายณ์
แขนขวามือกสักพยัคฆ์
สักอุระรูปพระโมคคัลลา
สีข้างสักอักขระนะจังงัง
ฝังเข็มเล่มทองไว้สองไหล่
ฝังก้อนเหล็กไหลไว้อุรา

กล่าวถึงทัพอัสครตรีเพชรเล่า
อยู่คงศัตราวิชาดี
แขนซ้ายสักขาคเป็นราชสีห์
แขนซ้ายสักหมีมีกำลัง
ภควัมปีดานันสักหลัง
ศรีษะฝังพลอยนิลเม็ดจินดา
ฝังเพชรเม็ดใหญ่ไว้แสดหน้า
ข้างหลังฝังเทียนคว่ำแก้วตาแมว”

(ขุนช้างขุนแผนฉบับหอสมุดแห่งชาติ 2506)

และข้อความในเสภาขุนช้างขุนแผนอีกตอนหนึ่งได้กล่าวถึงสมภารวัดป่าเลไลยก์ที่กล่าวประหลาดประชันพลายแก้ว ในขณะที่บวชเป็นสามเณรแล้วต้องการจะสึกออกมา เพื่อมีภรรยาตามวิสัยของผู้ชายที่แตกเนื้อหนุ่ม ความว่า

“พระวาสนี้ชาติมันช้านัก
ข้อมือดำแล้วระกำทุกเวลา

จะสึกไปให้เข้าสักมึงหรือหา
ไพรกับนาแบกกันจนบรรลัษ”

(ขุนช้างขุนแผนฉบับหอสมุดแห่งชาติ 2506)

นอกจากนี้ในวรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งประพันธ์ขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ มีการกล่าวถึงการสักอีกชนิดหนึ่งคือ “สักหน้าผาก” ว่าเป็นวิธีการประจานผู้ที่มีโทษจรรจ์ โดยได้

¹⁶ ขุนช้างขุนแผน ฉบับหอสมุดแห่งชาติ. (2506). อ้างถึงใน ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 29.

กล่าวถึงทศกัณฐ์ว่าเป็นผู้ที่ให้ยักษ์สุกระสารไปสอดแนมในกองทัพพระราม สุกระसानได้ปลอมตัวเป็นพลลิงของพระรามและถูกจับได้ พระรามจึงสั่งให้สั๊กหน้าแล้วให้ปล่อยตัวกลับไปหาทศกัณฐ์ผู้เป็นเจ้านาย ความดังนี้

“สุกระสานเป็นพวกปัจจามิตร	คิดการผู้เกี่ยวปลอมมา
ฆ่าเสียก็ไม่เป็นเกียรติยศ	ควรคงชีวิตรักษา
แต่ให้เขียนตระเวนอสุรา	สั๊กหน้าแล้วปล่อยไปให้นายมัน
(ซึ่งฝ่ายพวกลิงฝ่ายราชมัลของพระรามก็ลากเอาตัวไปจัดการ)	
ปักหลักแล้วไล่คาเข้า	ผูกเอาผูกเท้ารักษา
บิบบมับบิบบมือเป็นโกลา	ลงอาญาเขียนตีไม่ปราณี
แล้วสั๊กเป็นรูปดินกลาง	ที่ตรงหน้าผากยักษ์”
	(อ้างอิงใน ยุธิยเลิศจ 2503 : 73)

จะเห็นได้ว่ารอยสักที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่จะแฝงมาทางด้านของความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผู้สักมีความเชื่อว่าหากใครสักรูปรอยอันเป็นคัมภีร์แห่งไสยศาสตร์แล้ว จะทำให้ผู้นั้นมีความคงกระพันชาตรี คงทนในศาสตราวุธ ยิ่งฟันไม่เข้าหรือมีอยู่หลายลักษณะที่ผู้สักมีความเชื่อว่า รอยสักสามารถสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้สัก เป็นต้นว่าเป็นมนตรามหานิยม ผู้สักรูปรอยทางด้านนี้จะมีคนรัก ซึ่งการสืบทอดวัฒนธรรมการสักในทวีปเอเชียจะปรากฏให้เห็นอย่างมากมายในประเทศต่างๆ เช่น ขอมโบราณ พม่า จีน ลาว มอญ

รัฐฉานในประเทศพม่า¹⁷ ยุคสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีปรากฏหลักฐานว่า คนไทยเรียกชนชาติในรัฐฉานนี้ว่า **ลาวพุงดำ** ทั้งนี้เพราะพวกที่อาศัยอยู่ในรัฐฉานจะนิยมสักลายไว้ที่บริเวณท้องเต็มพริ้วไปหมดจนมองเห็นเป็นสีดำ การสักที่เป็นรอยดำทั้งตัวนี้ ต้นกำเนิดน่าจะมาจากคนไทยในแคว้นสิบสองปันนา ที่เรียกกันว่าไทยใหญ่ ซึ่งคนไทยเหล่านั้นจะนิยมรอยสักที่เป็นรอยสีดำทั้งตัว โดยมีความเชื่อผูกพันต่อเรื่องของไสยศาสตร์

¹⁷ ชนิตร ภูกาญจน์. (2539, ธันวาคม). “ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างมนุษย์.” ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 170.

พวกไทยพวน ซึ่งเป็นชนชาติที่อพยพมาจากนครเวียงจันทน์ ในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ก็เป็นผู้ที่นิยมรอยสักเอาไว้ตามตัวเช่นเดียวกัน แต่รอยสักของชนชาติไทยพวนนี้จะเป็นรูปของสัตว์เป็นส่วนใหญ่ เช่น รูปนก และสัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่งเรียกว่ามอม และม้าม เป็นต้น

สำหรับในประเทศญี่ปุ่น ประวัติความเป็นมาของรอยสักมีมากกว่า 500 ปีก่อนคริสตกาล นักวิชาการของญี่ปุ่นเชื่อว่า การสักเริ่มขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 3 ก่อนคริสตกาล มีหลักฐานปรากฏคือ ในรูปปั้นที่เรียกกันว่า ฮานิวา เป็นรูปปั้นดินเหนียวปรากฏมีรูปรอยสักอยู่บนใบหน้า ซึ่งขุดพบได้จากหลุมฝังศพโบราณ การสักในประเทศญี่ปุ่นมีความเชื่อกันในเรื่องเกี่ยวกับพิธีการทางศาสนาและไสยศาสตร์ เช่นเดียวกับชนชาติไทย

ในประเทศจีน¹⁸ ย้อนหลังไปสมัยราชวงศ์ซ่ง (ประมาณ ค.ศ.960 – 1279) มีตำนานเล่าว่า แม่ของนายเยอเฟย หนุ่มวีรบุรุษเลื่องลือรักชาติ ใช้เข็มเย็บผ้ากับหมึกดำ สลักคำว่า “จงรักภักดีอย่างไม่เปลี่ยนแปลงอุทิศตนเพื่อชาติ” ไว้บนแผ่นหลังของลูกชาย เพื่อให้จำใส่ใจว่า มีหน้าที่ปกป้องประเทศจากผู้รุกราน และมีหนังสือหลายเล่มระบุว่า ในสมัยราชวงศ์ถัง (ค.ศ.618-907) คนจีนใช้การสักเป็นวิธีเสริมสวยร่างกาย

4. ความเชื่อและการตีความหมายของการสักรอยบนผิวหนัง

มนุษย์มีความเชื่อว่ารูปร่างเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของวิญญาณเท่านั้น¹⁹ เมื่อวันหนึ่งที่รูปร่างเสื่อมทรุด และเน่าสลายลงไป วิญญาณก็จะโผผินออกจากร่างเก่าเข้าไปสู่ร่างใหม่ พวกเขาเหล่านี้มีความเชื่อว่า วิญญาณเป็นอมตะ เป็นสิ่งจีรังยั่งยืน ไม่มีวันเสื่อมสลาย หลายพวกหลายเผ่าจึงมักจะมีประเพณีเก็บร่างไว้เพื่อวิญญาณ อย่างชาวอียิปต์ เป็นต้น ที่ถึงกับพยายามจะเก็บซากของตัวเองไว้ในสภาพของมัมมี่ เพื่อว่าวันหนึ่งข้างหน้าวิญญาณจะได้กลับมาอาศัยร่างนี้อีกครั้ง

¹⁸ อาริรัตน์ ชีโรท. (2540,13 ตุลาคม). “ศิลป์บนเรือนร่างศาสตร์โบราณ.” **คมชัดลึก**. หน้า 10.

¹⁹ ชนิตร์ ภูกาญจน์. (2540, มกราคม). “ความหมายของรอยสัก ศรัทธาแห่งวิญญาณและศิลปะ.”

รอยสักจึงกลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งในความเชื่อของมนุษย์ ที่บันทึกเครื่องหมายเอาไว้ในร่างกายเพื่อเป็นหลักฐานว่าครั้งหนึ่งวิญญาณของเขาผู้นั้นเคยได้อาศัยอยู่ในร่างนี้ อียิปต์โบราณเชื่อมั่นว่า เมื่อวิญญาณออกไปจากร่างแล้ว อีกวันหนึ่งข้างหน้า ดวงวิญญาณจะกลับมาอีกครั้ง ชาวอียิปต์โบราณเคยใช้สัญลักษณ์ของแมลงปีกแข็งชนิดหนึ่งเป็นเครื่องหมายของการสักเพื่อรอคอยให้วิญญาณที่จากไปได้กลับมาอีกครั้งหนึ่ง สัญลักษณ์ของแมลงดังกล่าวเป็นที่ยกย่องในหมู่ของชาวอียิปต์โบราณว่ามันคือความคงทนถาวรที่จะมีชีวิตเป็นนิรันดร์ รอยสักของอียิปต์โบราณประเภทนี้ เป็นความเชื่อของกิเฟอร์ ฟาร์โรงค์หนึ่งแห่งอาณาจักรอียิปต์โบราณ นอกจากความเชื่อแห่งวิญญาณที่จะกลับมาสิงสถิตในร่างกายใหม่ของชาวอียิปต์แล้ว ความเชื่อเกี่ยวกับรอยสักของมนุษย์ในแต่ละซีกโลกต่างก็มีความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรมและประเพณี

ชนเผ่ามารีในประเทศนิวซีแลนด์ มีความเชื่อในการสักรอยว่า นั่นหมายถึงความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กในเผ่า พวกเขาเหล่านั้นจัดตั้งเป็นประเพณีนิยมกันว่า เยาวชนที่จะโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่สามารถมีครอบครัวเพื่อแพร่พันธุ์ได้ คนเหล่านั้นจะต้องผ่านการสักมาก่อน ซึ่งความเชื่อดังกล่าวนี้น่าจะมีส่วนได้รับการสนับสนุนจากนักจิตวิทยา เป็นการบ่งบอกให้เห็นถึงสภาวะที่กล่าวว่า เขามีความอดทนแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากการสักเป็นการใช้ความอดทนต่อสู้กับความเจ็บปวดเพื่อให้ได้มาในภาพและสัญลักษณ์ที่ตนเองต้องการ

ชนเผ่า Ainus ของญี่ปุ่น ใช้วิธีการสักที่แสดงออกด้วยภาพอันเข้มแข็งจากสัญลักษณ์ของรูปสัตว์ต่าง ๆ ที่มีความเชื่อถือของเขา อย่างเช่น รูปปลา รูปมังกร รูปสิงโต รูปเสือ สัตว์เหล่านี้คือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความมีอำนาจ มีความว่องไว กล้าหาญ เพราะฉะนั้น รอยสักของคนเผ่านี้จึงเพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาคือผู้ใหญ่ที่พร้อมจะต่อสู้โลกได้แล้ว

ในเกาะ PELAN มีความเชื่อกันว่า สตรีทุกคนสามารถจะเรียกร้องความสนใจต่อสามีได้ด้วยการสักรอยสักเอาไว้ที่อวัยวะเพศ ทั้งนี้เพราะพวกเธอเหล่านั้นถูกรอบด้วยประเพณีที่กล่าวเอาไว้แต่โบราณว่า รอยสักที่ถูกสักเอาไว้ที่อวัยวะเพศนั้นจะทำให้ผู้ชายเกิดความหลงใหล เพราะถือได้ว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของสตรี

ความเชื่อของสตรีที่เกาะแห่งนี้ถูกสืบทอดและโอ้อวดกันอย่างจริงจังถึงขนาดว่า หากมีผู้ชายคนใดที่ต้องการจะดูรอยสักของบรรดาเธอเหล่านั้น เธอจะยกกระโปรงที่ทำด้วยไม้สั้น ๆ ที่เรียกกันว่า กิริน ให้ดูในทันที อันเป็นการแสดงว่า เธอเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์คนหนึ่งเหมือนกัน

ผู้หญิงในเกาะโซโลมอนจะไม่มีโอกาสแต่งงาน หากบนร่างกายของเธอปราศจากรอยสักชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับผู้หญิงของชาวเอสกีโมที่เชื่อว่า ผู้หญิงที่มีรอยสักแล้วเท่านั้นจึงจะแต่งงานมีครอบครัวได้ แต่สำหรับในประเทศอิรัก ใสรอยสักเป็นการยืนยันให้เห็นถึงความอดทนของสตรีว่า เธอมีความอดทนอย่างเยี่ยมยอดจึงกล้าสักรูปรอยเอาไว้บนร่างกาย ซึ่งรอยสักของชาวอิรักนั้นจะเป็นรอยสักที่เปิดเผยอย่างเด่นชัดให้ได้เห็นกัน

สำหรับในประเทศไทย ความหมายของรอยสักจะถูกแบ่งเอาไว้หลายอย่างแทบจะเรียกว่าครอบคลุมต่อสภาพความเป็นอยู่ได้ทั้งหมด เป็นต้นว่า เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ต่ออิทธิปาฏิหาริย์ เพื่อความมีเสน่ห์ เพื่อความมีสิริมงคล และเพื่อให้เกิดความเกรงขาม เป็นต้น

รอยสักของชนชาติไทยจึงเป็นรอยสักสำหรับความเชื่อในหลายรูปแบบ อาทิ สักรูปเสือเผ่น สักรูปหนุมาน เพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ของร่างกาย ยิ่งฟันไม่เข้า หรือสักรูปนะขุนแผน หน้าทอง เพื่อให้คนหลงใหล เหล่านี้เป็นต้น²⁰

จะเห็นได้ว่าลายสักทุกชนิดย่อมมีความหมายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ความหมายอาจเป็นไปอย่างสากล คือ เป็นที่เข้าใจของคนทั่วไป หรืออาจมีความหมายที่เข้าใจเฉพาะตัวผู้สักก็ได้ รูปรอยที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสัก นอกจากจะเป็นรูปรอยที่มีความหมายแล้ว ยังจะต้องมีความงามในเชิงสุนทรียภาพ มีความสง่าเป็นที่เกรงขามในเชิงจิตวิทยา ทั้งยังต้องมีความชัดเจนในสัญลักษณ์นั้น ๆ ด้วย โดยเหตุที่การสักเป็นทัศนศิลป์ สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยการดู สามารถแสวงหาสุนทรียรสได้โดยสายตา ดังนั้น สัญลักษณ์ที่ใช้ในการสักจึงต้องเป็นสัญลักษณ์ที่มีสุนทรียภาพ และมีความหมายที่ลึกซึ้งอีกด้วย จึงจะเป็นสัญลักษณ์ที่มีคุณค่า

²⁰ ชนิตร ภู่อัญญ์. (2540, มกราคม). “ความหมายของรอยสัก ศรัทธาแห่งวิญญาณและศิลปะ.”

ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 166.

สำหรับลายสักที่มีความมุ่งหมาย เพื่อความขลัง ความอยู่ยงคงกระพันนั้น แม้ว่าจะมิได้มุ่งที่ความสวยงามเป็นสำคัญ แต่เน้นที่ความขลัง ความขริบ ความศักดิ์สิทธิ์ ก็ตาม ในเรื่องของความงามของสัญลักษณ์ที่ใช้ก็ยังคงคำนึงถึงเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุว่า ลวดลายที่สักเป็นทัศนศิลป์ เป็นสิ่งที่ดูด้วยตา หากไม่มีความงามก็จะดูไม่มีคุณค่า ดังนั้น บรรดาอาจารย์ผู้ชำนาญในการสักจึงได้ประดิษฐ์ลายสักขึ้นทั้งให้งดงามและมีคุณค่าในด้านความศักดิ์สิทธิ์ เช่น เอาคาถาต่าง ๆ ที่เขียนด้วยอักษรขอมมาผูกเป็นลวดลายต่าง ๆ เอาคาถาต่าง ๆ ไปประกอบเข้ากับรูปเทพเจ้า หรือรูปพระพุทธเจ้า หรือเอาคาถาต่าง ๆ ไปประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ที่เป็นมงคลในพระศาสนา ได้แก่ ราชสีห์ โค เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ในการสักนั้นไม่ว่าจะเป็นการสักเพื่อความงาม หรือสักเพื่อความขลังก็ตาม จะต้องคำนึงถึงเรื่องความหมายและความงามของสัญลักษณ์ควบคู่กันไปด้วยเสมอ

โดยปกติในการสักผู้สักจะเลือกสัญลักษณ์ที่แสดงถึง **คุณลักษณะ** ที่เป็นของตนเอง หรือ คุณลักษณะที่ตนเองต้องการ เช่น ความกล้าหาญ ความสง่างาม ความอดทน ความปกป้อง ความเมตตาตามหานิยม ความแคล้วคลาด ความจงรักภักดี ความมั่นคง เป็นต้น สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงคุณลักษณะเช่นที่แสดงตัวอย่างมานี้ แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น สัญลักษณ์ในการสักที่ทางตะวันตกนิยมกันมากได้แก่ นกอินทรี ซึ่งเป็นนกที่เป็นสัญลักษณ์ของความกล้าหาญ ความสง่างาม ความมั่นคง และประสาทที่ว่องไว ดันตัวอยู่เสมอ สัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งที่ทางตะวันตกนิยมกันมากได้แก่ สัญลักษณ์รูปหัวใจ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ ความมีจิตใจกว้างขวาง ความเป็นผู้เปิดใจ ไม่มีลับลมคมใน²¹

ในประเทศไทย การสักส่วนใหญ่มิได้มุ่งที่ความสวยงาม แต่จะเน้นในเรื่องของความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสำคัญ ดังนั้น สัญลักษณ์ที่ใช้จึงเป็นพวกอักขระ คาถายันต์ ซึ่งมีความหมายในเรื่องของความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัวเองอยู่แล้ว ส่วนในด้านของความงามนั้นมิได้มุ่งเป็นประเด็นสำคัญ ในระยะหลังนี้ เมื่อมีความนิยมการสักแบบตะวันตกและญี่ปุ่นขึ้นจึงหันมานิยมใช้การสัก เช่น รูปมังกร นกอินทรี ปลา นก เป็นต้น

²¹ ประเทิน มหาจันทร์. (2534). ศิลปะการสักลาย. หน้า 37.

ความนิยมเกี่ยวกับการสักทั้งในตะวันตกและตะวันออก จะไม่เน้นในเรื่องราวที่แสดงออกในรูปรอยที่สัก แต่จะเน้นในเรื่องของความงามเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การออกแบบลวดลายต่าง ๆ และสีสันในการสักเพื่อความงามของการสักนั้น ก็มีข้อจำกัดอยู่เป็นอันมาก ผิดกับการวาดภาพบนกระดาศหรือบนฝาผนัง ดังนั้น การออกแบบลวดลายหรือสัญลักษณ์ในการสักจึงมีความจำกัดมาก ทางตะวันตก รูปที่ใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ นกอินทรี หัวใจ ดอกกุหลาบ สมอเรือ เรือใบ ประเทศไทย รูปรอยที่สักส่วนใหญ่ ได้แก่ อักษรระ คธา ยันต์ และรูปศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ ประเทศญี่ปุ่น การสักแบบดั้งเดิมจะมีเพียง ดอกไม้ สัตว์ รูปทางศาสนา สิ่งที่เป็นตัวแทนของวีรชน และรูปจากนิทานพื้นบ้านเท่านั้น บรรดารูปต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการสักเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนคุณลักษณะต่าง ๆ

ในยุคหนึ่งเมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการประกาศไม่รับบุคคลที่มีรอยสักเข้าทำราชการ จึงทำให้เกิดความเชื่อขึ้นว่า การสักนั้น มีความหมายปรากฏออกมาทั้งในด้านของความดี และความไม่ดี การสักที่เป็นความดีคือ การสักเพื่อศิลปะที่แสดงออกเพื่อวิญญานแห่งความต้องการของตน ส่วนการสักที่เป็นความไม่ดีคือ การสักเพื่อประจานว่าคนผู้นั้นเป็นคนชั่ว

เพราะเหตุนี้เองที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันพบว่าการสักถูกแบ่งแยกความศรัทธาออกมาในสองรูปแบบคือ แบบหนึ่งเป็นความต้องการของคนในสังคมว่าเป็นศิลปะ แต่อีกพวกหนึ่งรังเกียจว่าการสักเป็นการประจานความชั่วร้ายของตนเอง และบรรดาพวกที่นิยมการสักเป็นศิลปะได้พัฒนาการสักที่เคยมีแต่สีดำให้ปรากฏออกมาเป็นสีต่าง ๆ หลากหลายเพื่อความสวยงาม ซึ่งการสักประเภทนี้ ยังคงมีการนิยมกันอยู่ในกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่สร้างวิญญานทางศิลปะในรอยสักในหลายรูปแบบ²²

จากความเชื่อแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ความหมายของรอยสักเริ่มแปรเปลี่ยนไปสู่ความเป็นศิลปะมากขึ้น รอยสักที่เคยเดินตามประเพณีนิยม เริ่มกลายเป็นความเฉพาะตัวมากขึ้น

²² ชนิตร ภูกาญจน์. (2539, ธันวาคม). “ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างมนุษย์.” ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 171.

รอยสักแต่ละชนิดต่างมีความหมายเพื่อความต้องการของตัวเอง หลายคนสร้างจินตภาพของตัวเองเอาไว้ในหัวใจ แล้วก็ให้ศิลปินสร้างภาพเหล่านั้นให้ปรากฏออกมาอยู่ในเรือนร่างของตนเอง เพราะมีความชื่นชอบว่าภาพเหล่านี้จะอยู่ติดกับตัวของตัวเองไปตลอดชีวิต

การเล่นสีและเล่นความหมายของรอยสักในคนปัจจุบันจึงกลายเป็นภาพที่หลายคนพยายามจะสร้างสรรค์ขึ้นมาให้เป็นของตัวเองมากที่สุด แม้ว่าจะมีอยู่บ้างเหมือนกันที่ยังคงยึดเอาความเชื่อของต้นไม้ ดอกไม้ รูปสัตว์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์โบราณมาเขียนเอาไว้ตามร่างกาย แต่ส่วนใหญ่แล้วรอยสักที่เรียกกันว่าเป็นรอยสักยุคใหม่ ภาพของรอยสักเหล่านั้นจะเกิดขึ้นเป็นเอกลักษณ์บุคคลของผู้เป็นเจ้าของรอยสักเอง มีอยู่ไม่น้อยที่เชื่อมโยงเอาชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันเข้าเป็นรูปรอยของการสัก เป็นต้นว่าสักรอยเอาไว้เต็มตัวอันเปรียบเสมือนเครื่องนุ่งห่มที่ใส่กันอยู่ในปัจจุบัน

ลีลาของรอยสักก็แปลกใหม่ขึ้น มีการใช้กราฟฟิคสมัยใหม่เข้ามาเป็นตัวคำนวณ อย่างเช่น การจะสักรูปมังกรติดตัวไว้สักหนึ่งรูป แต่เดิมเคยสักเอาไว้ตามโคนขา หรือพันรอบตัว แต่ปัจจุบันมังกรที่พาดตัว อย่างสง่างามกลายเป็นรอยสักที่เชื่อมตัวเองอยู่บนท่อนแขนที่ลำสันของผู้เป็นเจ้าของรอยสัก และได้มีการใช้เส้นสายของกราฟฟิคมาประกอบ คือในส่วนของข้อศอก ซึ่งเป็นรอยพับของแขนนั้นจะถูกสักให้เป็นปากของมังกร ซึ่งทุกครั้งที่พับข้อศอก หรือยกแขนขึ้นลงจะพบว่า มังกรตัวนี้อ้าปากและหุบปากได้

รอยสักในปัจจุบัน จากความเชื่อถือและศรัทธาจึงถูกดัดแปลงให้เป็นงานของศิลปะมากขึ้น ตำแหน่งของรอยสักในร่างกายได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังว่า อะไรควรจะอยู่ตรงไหน และตรงไหนจะดีที่สุด มีรูปลักษณ์ใหม่ล่าสุดที่ทำท่าทางว่าจะได้รับความนิยมไม่น้อยในหมู่ของนักสักยุคโลกาภิวัตน์ ก็คือ การสักอารมณ์เครื่องประดับลงบนร่างกายโดยไม่จำเป็นต้องใช้อารมณ์ของจริง อย่างเป็นต้นว่า สักกำไลเอาไว้ที่ข้อมือ สักสร้อยคอเอาไว้รอบคอ สักแหวนเอาไว้ที่ข้อมือ เป็นต้น

การสักคงจะยังไม่หมดความนิยมลงในปัจจุบันนี้ เพราะศิลปินที่เป็นนักสักจะพยายามหาแนวทางใหม่ ๆ เอามาล่อใจลูกค้าอยู่เสมอ ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสีสันทัน ในเรื่องของความปลอดภัย ในเรื่องของความเจ็บปวด และในเรื่องของภาพลักษณ์ที่อาจจะสื่อว่าการสักคือ

คำหนิของคนที่มีอดีตที่ไม่ดี ศิลปะของรอยสักยังคงเคลื่อนไหวต่อไป และคงจะต่อไปอีกนาน ครอบเท่าที่มนุษย์ยังมีศิลปะอยู่ในวิญญาณ²³

5. วัตถุประสงค์ของการสัก

การสักเป็นการจารึกรูปรอย สัญลักษณ์ หรือข้อความลงบนผิวหนังของมนุษย์ เป็นรูป รอยที่จารึกไว้บนผิวหนังให้ติดตรึงอยู่บนผิวหนังเป็นเวลานานหรือตลอดไป ผู้บริโภค จะต้องตัดสินใจด้วยความรอบคอบให้แน่ใจว่าจะสักเป็นรูปรอยอะไร เพราะหากต้องการเปลี่ยน รูปรอยใหม่ในตำแหน่งเดิมหลังจากที่สักไปแล้ว การลบรอยสักจะกระทำได้ด้วยความยากลำบาก การสักรูปรอยต่าง ๆ ลงบนร่างกาย ผู้สักย่อมมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ เชื่อ ทศนคติและค่านิยมของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ จากการศึกษาสามารถแบ่งวัตถุประสงค์ของ การสักรอยบนผิวหนัง ได้ดังต่อไปนี้²⁴

5.1 วัตถุประสงค์ทางด้านไสยศาสตร์ เพื่อ

- 5.1.1 เป็นเครื่องรางของขลัง
- 5.1.2 รักษาโรคภัยไข้เจ็บ
- 5.1.3 ความมีเสน่ห์
- 5.1.4 โชคลาภ

5.2 วัตถุประสงค์ทางสังคม

- 5.1.1 แสดงหมูกองที่ไพร่สังกัด
- 5.1.2 ประจานความผิด
- 5.1.3 แสดงความเป็นหมู่พวกเดียวกัน

5.3 สักตามประเพณีนิยม

5.4 สักเพื่อความสวยงามของร่างกาย

5.5 แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

²³ ชนิตร์ ภู่อานูจน์. (2540, มกราคม). “ความหมายของรอยสัก ศรีทราแห่งวิญญาณและศิลปะ.”

ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 166.

²⁴ สุลักษณ์ ศรีบุรี และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี (2530, มิถุนายน). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย. (รายงานวิจัย). หน้า 17.

- 5.6 สักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ
- 5.7 เพื่อสร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น
- 5.8 เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่

วัตถุประสงค์ของการสักรอยบนผิวหนังดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ทางด้านไสยศาสตร์

การสักรูปรอยลวดลายต่าง ๆ พร้อมด้วยตัวอักขระ และลงคาถาอาคมให้เกิดความขลังมี พละนาภาพ เป็นการสักเพื่อแสดงอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ ที่เหนือความเป็นมนุษย์ปุถุชน เป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความเชื่อทางไสยศาสตร์ ในด้านต่อไปนี้

5.1.1 เพื่อเป็นเครื่องรางของขลัง เนื่องจากการดำเนินชีวิตของมนุษย์เต็มไปด้วยปัญหาและอุปสรรค มนุษย์ต้องดำรงชีวิตท่ามกลางภัยอันตรายนานาประการ ทั้งจากสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น ภูตผีปีศาจ เทพเจ้า สิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดินฟ้าอากาศ แม่น้ำลำคลอง สัตว์ร้ายต่าง ๆ ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เครื่องรางของขลังจึงถือเป็นสิ่งที่มนุษย์ยึดเหนี่ยวเชื่อว่าทำให้เกิดความปลอดภัยจากภัยอันตรายดังกล่าวได้ การเลือกตำแหน่งที่สักบนร่างกายมีความสัมพันธ์กับรูปรอยและความเชื่อในการสัก เช่น การสักรูปรอยที่เป็นของศักดิ์สิทธิ์ นิยมสักตั้งแต่สะเอวขึ้นไปจนถึงศีรษะ ส่วนรูปรอยอื่น ๆ มักจะสักตั้งแต่บั้นเอวลงมาถึงเท้า เช่น รูปลามกต่าง ๆ รูปสัตว์ รูปรอยที่นิยมสักที่หน้าผาก ได้แก่ นะหน้าทอง สักไว้ตรงแสกหน้าด้วยน้ำมัน เพื่อมิให้มองเห็น ส่วนตรงกลางกระหม่อมนิยมสักหัวใจอริยสัจ ได้แก่ ทุ สะ นิ มะ ที่ท้ายทอยนิยมสักหัวใจอิตปิโส ส่วนหน้าอกและหลังนิยมสักรูปขนาดใหญ่ เช่น นารายณ์แปลงรูป หนุมาน ในสมัยก่อนผู้ชายไทยนิยมสักรูปดอกบัว 5 ดอก ไว้ที่ส่วนอก ซึ่งหมายถึงพระเจ้าห้าพระองค์ ได้แก่ พระกฤษณ์โท พระโกนาคมนะ พระกัศสปะ พระสมณโคดม และพระศรีอาริยมตไตรย

ร่างกายท่อนล่างตั้งแต่บั้นเอวลงมาถึงตาตุ่ม นิยมสักรูปรอยที่เกี่ยวกับไสยศาสตร์ เพื่อความขลังเช่นกัน แต่ไม่ใช่คาถาอาคมหรือรูปรอยที่เป็นของสูง เช่น รูปพระ หรือรูปเทวดา รูปที่สักตั้งแต่บริเวณขาอ่อนลงมาถึงข้อเท้า ได้แก่ รูปมง (อ่านว่า เคาะงอ) สักไว้ตรงท้องน่อง และตาตุ่ม โดยเชื่อว่า สามารถป้องกันเงี้ยวของสัตว์ร้ายต่าง ๆ ได้ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง

ตลอดจนสุนัข ส่วนที่ดันขาหรือที่ขาอ่อน นิยมสักเป็นรูปสิงห์ (อวัยวะเพศชาย) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ตะขุน ตาขุนหรือปลัดขิก การสักเพื่อความขลังเป็นที่นิยมของคนไทย และในบรรดาผู้ที่สักเพื่อความขลังจนได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดคือ พระเจ้าน้องยาเธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสนาบดีกระทรวงทหารเรือในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งกล่าวกันว่าทรงสักทั่วพระกายจนหาที่ว่างไม่ได้

5.1.2 เพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บ มีเอกสารที่ได้อ้างอิงถึงการสักด้วยวัตถุประสงค์เพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บคือ สมชาย นิลอาธิ (2527 : 119 – 120)²⁵ ได้เขียนเล่าไว้ในบทความเรื่องลายสัก จิตรกรรมบนความเจ็บปวดตอนหนึ่งว่า ในภาคอีสานมีการสักเพื่อรักษาโรคประดงโดยการใช้น้ำมันแทนหมึกสี หมอผู้รู้วิธีการรักษาด้วยการสักจะให้ผู้ป่วยนอนลงเพื่อตรวจดูแนวประดงแล้วจึงใช้เหล็กแหลมปลายเดียวที่เสียบกับปลายด้ามไม้จุ่มน้ำมันสักไล่ประดงเป็นระยะ ๆ

5.1.3 เพื่อความมีเสน่ห์ หรือที่เรียกว่า “เมตตามหานิยม” เช่น สักเป็นจุดกลมเล็ก ๆ บนแก้มคล้ายบุ่มลักยิ้ม แล้วลงคาถาอาคมกำกับเพื่อให้เพศตรงข้ามหรือผู้ที่พบเห็นเกิดความรักใคร่เสน่หา หรือการสักสาถิกาลิ้นทอง เพื่อให้มีเสน่ห์ในการพูดจาติดต่อกับผู้อื่นให้ทำมาค้าขึ้นเป็นที่ชื่นชอบและเชื่อถือแก่ผู้มาติดต่อ นอกจากนี้ก็ยังนิยมสักรูปสัตว์ชั้นสูงในเทพนิยาย เช่น หงส์ เพื่อแสดงถึงความสง่างาม เป็นต้น

5.1.4 เพื่อให้หนังเหนียว ฟันแทงไม่เข้า หรือที่เรียกว่า อยู่ยงคงกระพันชาตรี ให้แคล้วคลาดจากอันตรายใด ๆ ทั้งปวง ที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากของมีคมและสัตว์ร้ายนานาชนิด ซึ่งนิยมสักเป็นรูปเทพเจ้าที่มีอิทธิฤทธิ์ ได้แก่ พระศิวะ พระอิศวร พระพรหม และพระนารายณ์ สักเป็นรูปสัตว์ที่มีพละนาฏภาพสูง ได้แก่ หนุมาน นกอินทรี มังกร เสือเผ่น สิงหลม นอกจากนี้ยังนิยมสักยันต์ คือการสักเป็นรูปคล้ายสี่เหลี่ยม มีอักขระตัวขอมกำกับแล้วลงคาถาอาคมเพื่อป้องกันให้แคล้วคลาดจากอันตรายที่เกิดจากของมีคม

5.1.5 เพื่อช่วยผ่อนปรนเคราะห์ร้าย หมายถึง ถ้าผู้ใดมีเคราะห์ร้าย เมื่อสักแล้วก็จะส่งผลคุ้มครองให้เคราะห์ร้ายผ่อนคลาจากหนักเป็นเบา²⁶ (ชินสุข โกมุทานนท์, 2523 : 8)

²⁵ สมชาย นิลอาธิ. (2527, ธันวาคม) “ลายสักจิตรกรรมบนความเจ็บปวด.” ศิลปวัฒนธรรม. 6, หน้า 2.

²⁶ ชินสุข โกมุทานนท์. (2523, 1 สิงหาคม). “สนใจสักไหม.” มหาวิทยาลัย. หน้า 8.

5.1.6 เพื่อความมีโชคกลาง หมายถึง การสักเพื่อให้มีโชคกลางในทุก ๆ ด้าน

5.2 วัตถุประสงค์ทางสังคม

5.2.1 เพื่อแสดงหมุกองที่ไพร่สังกัด ในสมัยกรุงศรีอยุธยาผู้ชายไทยทุกคนที่เป็นไพร่ จะต้องมียอดสักที่ท้องแขน เพื่อให้รู้ว่าสังกัดอยู่กับมูลนายใด ถ้าหากไม่มีรอยสักจะเรียกว่าพวกแขนขาว แสดงว่าเป็นไพร่ที่ไม่มีสังกัด เมื่อเกิดคดีความฟ้องร้องกันขึ้นก็จะไม่มีผู้รับรอง การสักที่ข้อมือหรือสักที่ท้องแขน กระทำเพื่อให้รู้ว่าผู้ที่ถูกสักเป็นไพร่สังกัดกรมกองใด เพื่อป้องกันมิให้ไพร่หนีไปอยู่สังกัดอื่น หรือหลอกลวงผู้อื่นมาเป็นไพร่ทำงานแทนตน ต่อมาเปลี่ยนมาสักที่ง่ามมือ เป็นรูปสี่เหลี่ยมมีอักษรภาษาอังกฤษตัว เอส. มีจุดสีดำสี่จุด ๆ ละมุม²⁷ การสักเพื่อแสดงสังกัดมี 2 อย่างคือ สักเล็กและสักหน้า การสักดังกล่าวได้มีการยกเลิกไปแล้วตั้งแต่ในรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 7 ตามลำดับ (ยูริเยอร์, 2503 : 72-74 ฌ็องฌักพร นาวิกชีวิน, 2520 : 95 และธีรชัย บุญมาธรรม, 2526 : 158)

โดยความหมาย การสักเล็ก คือการสักข้อมือให้แก่ชายฉกรรจ์ที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ เพื่อทำหน้าที่เป็นไพร่หลวง (ทหารเกณฑ์) สังกัดมูลนายหรือ กรม กอง (จารุบุตร เรื่อง สุวรรณ, 2527 : 107 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2493 : 888 – 889 และ ธีรชัย บุญมาธรรม, 2526 : 158) ส่วนการสักหน้า ในสมัยโบราณทางราชการจะสักหน้าผากแก่บุคคลที่เป็นผู้ต้องโทษปาราชิก โดยสักเป็นเครื่องหมายหรืออักขระที่หน้าผาก เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงให้รู้ว่าบุคคลผู้นั้นเป็นนักโทษ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2493 : 888 – 889)

การสักเพื่อแสดงสังกัดนี้²⁸ มีการตรวจสอบหรือสักใหม่ทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสำรวจกำลังพลของพระมหากษัตริย์ เมื่อเปลี่ยนรัชกาลใหม่ก็จะมี การสักใหม่ สำหรับผู้ที่เคยสักมาแล้วที่ท้องแขนก็เปลี่ยนไปสักคานบน ที่ข้อมือ และเมื่อมีการเปลี่ยนแผ่นดินใหม่อีก ก็กลับมาสักที่ท้องแขนอีก ณ ตำแหน่งใหม่ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอายุยืน หรือ ผู้ที่มีชีวิตอยู่ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแผ่นดินบ่อย ๆ มีรอยสักที่ข้อมือถึง 3 – 4 แห่ง การสักของไพร่เป็นมูลเหตุของการสักหมายในการเกณฑ์ทหารต่อมา ในพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร รศ.124

²⁷ กราตร รัตนกุล. (2527, 8 เมษายน). “รอยสักบนหนังคน.” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. หน้า 24.

²⁸ ยูริเยอร์. (2503). ประวัติศาสตร์ของการสัก : ขำระนำรู้ไว้ใช่ว่า. หน้า 72 – 74.

ได้ระบุเกี่ยวกับการสักหมาย สำหรับผู้ที่ถูกเกณฑ์เป็นทหารไว้ว่า คนที่ต้องเรียกเข้าสังกัดกรมกองใดนั้น จะควรสักหมายข้อมือคนจำพวกใด หรือไม่ควรสักหมายคนจำพวกใด ให้เสนาบดีกระทรวงกลาโหมวางกฎเป็นข้อบังคับไว้ในกฎเสนาบดี ว่าด้วยวิธีการจัดการและอธิบายตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร ร.ศ.124 ได้ระบุข้อความเกี่ยวกับการสักข้อมือไว้อีกว่า คนที่เข้ารับราชการกองประจำการ ต้องสักขึ้นทะเบียนที่ข้าหลวงกลาโหมประจำเมืองนั้น คือถ้าที่เมืองมีกองทหารประจำเมื่อส่งคนต่อกองทหารแล้ว ให้ฝ่ายทหารนำสักขึ้นทะเบียน แต่ถ้าเมืองที่มีแต่ข้าหลวงกลาโหม ไม่มีกองทหารประจำนั้น ฝ่ายเทศาภิบาลต้องนำสักขึ้นทะเบียน แล้วส่งเข้ารับราชการกองทหารในเมืองที่ได้กำหนดไว้ ส่วนคนกองเกินอัตราในมณฑลใดควรสัก หรือมณฑลใดไม่จำเป็นต้องสัก ก็จัดตามควรกับภูมิประเทศนั้น ตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงกลาโหมวิธีสักและขึ้นทะเบียน ให้กระทำตามข้อบังคับที่กระทรวงกลาโหมได้ตราเป็นข้อบังคับไว้ในแผนกหน้าที่ข้าหลวงกลาโหม

พระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหารยังได้ระบุว่า ผู้ใดสักแปลง สักทับที่เจ้าหน้าที่ได้สักหมายไว้ หรือสักปลอมก็ผิด ทั้งผู้ที่สมรู้เป็นใจในการนี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษฐานหลีกเลี่ยงที่จะไม่เข้ารับราชการทหาร ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร

5.2.2 เพื่อประจานความผิด เป็นการสักที่หน้าผากสำหรับผู้ที่ได้กระทำความผิด เพื่อประจานความผิดและประกาศให้ปรากฏแก่สาธารณชนที่พบเห็นได้ทราบ จะได้ไม่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและคบค้าสมาคม เพราะการสักเป็นการทำเครื่องหมายลงบนผิวหนังอันเป็นหลักฐานที่ถาวรยากต่อการทำลาย

การสักประจานความผิดมีตัวอย่างเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 กล่าวคือ²⁹ ในปีพุทธศักราช 2403 จีนเส็งได้กระทำเคียดโดยเอาเชือกคล้องกลุ่มหนึ่งได้แก่ พระยาสามภพพายำแดง ลุน (กรรยา) ทาส และเจ้าจอมในพระบรมมหาราชวัง ไล่ลงในกระทงพร้อมด้วยหมากพลูเทียน แล้วลอยไปตามน้ำ เมื่อมีผู้พบเห็นจึงเกิดการฟ้องร้องกันขึ้น โดยผู้ที่มีชื่อในกระทงกล่าวหาว่า จีนเส็งทำคุณไสย เพื่อจะ让他们ทอนตายหรือเกิดความวิบัติ เจ้าพระยาบวรราชได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อทรงวินิจฉัยตัดสิน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงวินิจฉัยว่า

²⁹ จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. (2527, พฤษภาคม). “การพัฒนาเศรษฐกิจกับวัฒนธรรมท้องถิ่น.”

ครั้งนี้จะให้ลูกขุน ณ ศาลหลวงปรึกษาโทษ คณะลูกขุนอาจลงโทษรุนแรงไป กลายเป็นการลงโทษคนเสียจริต ครั้นจะไม่ลงโทษก็เกรงว่าเงินเสี่ยงอาจกำเริบและทำการดังกล่าวกับคนอื่น ๆ ต่อไปอีก ดังนั้นจึงทรงตัดสินว่า โดยทัณฑ์ตามกฎหมายเก่าที่ลูกขุนควรจะปรึกษาโทษครั้งนี้ให้ยกเสียทั้งสิ้น แต่ให้สักหน้าผากเงินเสี่ยงเป็นการลงโทษมีใจความว่า “ มักทำวิชาการเขียนชื่อคนลอยน้ำให้คนตกใจ ” แล้วทรงโปรดฯ ให้จับไล่เงินเสี่ยง บุตร ภรรยา และทาสไปให้พ้นจากแขวงกรุงเทพฯ แขวงเมืองนนทบุรี แขวงเมืองปทุมธานี แขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์ และแขวงเมืองสมุทรปราการ ห้ามมิให้คนในแขวงทั้ง 5 ไปมาหาสู่ด้วย ถ้าเงินเสี่ยงกับบุตรภรรยาข้าทาสล่วงด่านกลับเข้ามาให้จับไว้เพื่อส่งตัวพิจารณาโทษ จะปรับไหมเสียเงินกับผู้จับด้วยคนละสองตำลึงถึง ผู้ที่ล่วงเข้ามาจะเอาตัวสักเป็นไพร่หลวงโรงสีหรือจำคุกไว้ตามโทษานุโทษ

ในวรรณคดีก็มีการกล่าวถึงเรื่องการสักเพื่อประจานความผิดไว้เหมือนกัน แสดงให้เห็นว่าสังคมในสมัยที่เขียนวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ มีการสักเพื่อประจานความผิดกันแล้ว ดังในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนที่ทศกัณฐ์ใช้ให้ยักษ์สุกระसान ปลอมตัวเข้าไปสอดแทรกในกองทัพพระรามแต่ถูกจับได้ จึงถูกสักหน้าแล้วปล่อยให้กลับไปหาทศกัณฐ์ ดังข้อความว่า³⁰

สุกระसानเป็นพวกปัจจามิตร
ฆ่าเสียก็ไม่เป็นเกียรติยศ
แต่ให้เขียนตระเวนอสุรา

คิดการผู้เกี่ยวปลอมมา
ควรคงชีวิตยักษา
สักหน้าแล้วปล่อยไปให้นายมัน

วิธีการสักหน้า มีบรรยายไว้ดังนี้

ปักหลักแล้วใส่คาเข้า
บีบขมับมัดมือเป็นโกลา
แล้วสักเป็นรูปตีนกาลง

ผูกเอาผูกเท้ายักษา
ลงอาญาเข็นตีไม่ปราณี
ที่ตรงหน้าผากยักษิ

การสักเพื่อประจานความผิดนี้มีใช้มีแต่ในประเทศไทยเท่านั้น หากเคยมีก่อนในประเทศไทยจีน และญี่ปุ่น มีหลักฐานที่ขุดได้จากหลุมศพ เป็นเครื่องยืนยันในเรื่องนี้

³⁰ จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. (2527, พฤษภาคม). “การพัฒนาเศรษฐกิจกับวัฒนธรรมท้องถิ่น.”

ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 166.

5.2.3 แสดงความเป็นหมู่พวกเดียวกัน ในการรวมของกลุ่มคนเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือคติ ที่ใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มนั้น เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้ยึดถือปฏิบัติ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่มย่อมแตกต่างกันไปตามแนวคิดและกิจกรรมของกลุ่ม เช่น เครื่องแต่งกาย เข็ม เครื่องหมาย สุภาษิต แนวปฏิบัติเป็นต้น ในการทำเครื่องหมายประจำกลุ่มนั้น บางกลุ่มอาจใช้การปักหมายเลข ปักตัวอักษร ปักเครื่องหมายลงบนเครื่องแต่งกาย บางกลุ่มทำเครื่องหมายลงบนร่างกายโดยการสัก ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เครื่องหมายนั้นมีความคงทน สร้างความเหนียวแน่นมั่นคงให้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มนั้น (Wroblewski, 1981) การสร้าง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่ม ถ้าหากกลุ่มระบุว่าสมาชิกของกลุ่มต้องกระทำกิจกรรมบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม ที่แสดงถึงความเป็นสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องกระทำกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย ในเรื่องการสัก ถ้ากลุ่มใดได้กำหนดไว้ว่าต้องสักเป็นเครื่องหมายใดบนร่างกาย สมาชิกทุกคนก็ต้องสักเครื่องหมายนั้นลงบนตำแหน่งที่กำหนดบนร่างกาย จึงจะได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์ของกลุ่ม

นอกจากจะแสดงเครื่องหมายของกลุ่มแล้ว การสักยังเป็นการทดสอบความอดทน ความตั้งใจจริงของสมาชิกในการที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้นด้วย ถ้าหากไม่มีศรัทธาที่ยอมรับ ไม่สามารถทนต่อความเจ็บปวดและสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ เช่น การสักของคณะเก่า ยอด คณะลักกั คณะชาเตี่ยม แก๊งอินทรีขาว แก๊งโพดำ แก๊งฉลามขาว เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการสักเพื่อเป็นเครื่องหมายของความเป็นศิษย์ของอาจารย์ต่าง ๆ เช่น อาจารย์ผุย สักเป็นรูปเสือแผ่นหรือเสือโพน อาจารย์รอด สักเป็นรูปจิ้งจก อาจารย์เชื้อ สักเป็นรูปอักษร ช ในวงกลม มีอุนาโลม อาจารย์คูณ สักเป็นรูปยันต์แปดทิศ อาจารย์เหมือน สักตัวนะ ที่ลูกกระเดือก กลุ่มธรรมสิงห์โต จังหวัดกาฬสินธุ์ สักเป็นรูปดอกผักแว่นและตัวอักษรนะ เพื่อให้ทราบว่าเป็นลูกศิษย์ร่วมอาจารย์เดียวกัน หรือเป็นหมู่พวกเดียวกัน

ในต่างประเทศการสักเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นที่นิยมกันแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มมิจาซีฟซึ่งเป็นกลุ่มอิทธิพลในสังคม เช่น ยาคุซ่า (Yaguzza) ในประเทศญี่ปุ่น แบลลิ่งเกอ (Bellange) ในประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

สมาชิกของกลุ่มใดก็ตามเมื่อมีรอยสักซึ่งเป็นเครื่องหมายของคณะนั้น ๆ แล้ว ย่อมแสดงว่าเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์ของคณะในการกระทำพิธีต้อนรับสมาชิกใหม่ จำเป็นต้องมีการให้สัตย์สาบานต่อหัวหน้าหรือกรรมการของกลุ่มว่าจะจงรักภักดีต่อกลุ่ม ไม่ทรยศต่อกลุ่ม และจะให้

ความช่วยเหลือแก่สมาชิกของกลุ่ม ดังนั้น ไม่ว่าสมาชิกของกลุ่มแยกย้ายกันไปอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม หากเห็นเครื่องหมายรอยสักของกลุ่มแล้ว จะให้ความช่วยเหลือแก่กันและกันและไม่ทำร้ายซึ่งกันและกัน

5.3 ลักตามประเพณีนิยม

การลักนับเป็นประเพณีนิยมของคนไทยทุกเผ่า ที่สืบเชื้อสายมาจากชาติอ้ายลาวโบราณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา ชายไทยโดยทั่วไปจะนิยมการสักลายกันมาก (สมชาย นิลอาธิ, 2527 : 113 และจารุบุตร เรื่องสุวรรณ, 2527 : 14)

จารุบุตร เรื่องสุวรรณ (2527 : 14) กล่าวว่า การสักลายสักสีดำตามร่างกายนั้นแม้แต่สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และเสนาบดีผู้ใหญ่สมัยกรุงศรีอยุธยาก็นิยมกันมาก และได้ยืนยันถึงการสักว่าเป็นประเพณีนิยมมาแต่โบราณ โดยได้อธิบายไว้ว่า ชนเผ่าอ้ายลาวที่เคลื่อนตัวมาอยู่ทางอาณาจักรล้านนาและล้านช้าง นิยมสักตัวด้วยลวดลายรูปนาค รูปงู หลังจากได้รับอิทธิพลทางศาสนาจากอินเดีย จึงเปลี่ยนมาสักลวดลายรูปสัตว์ป่าหิมพานต์ตามคติของอินเดีย เช่น รูปมอม (สิงโต) รูปนก เป็นต้น ประชาชนในเขตล้านนาและล้านช้างมีการสักด้วยหมึกอย่างแพร่หลายที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของคนตามท้องถิ่นในบริเวณนั้น จนทางราชการเห็นความสำคัญจึงนำเอามาตั้งเป็นชื่อมณฑล ดังที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงปรารภไว้ในหนังสือนิทานโบราณคดีตอนหนึ่ง (จารุบุตร เรื่องสุวรรณ, การสักขาลายและการบ่ง 2527 : 107) และเมื่อนำไปวิเคราะห์กับข้อความในจดหมายเหตุลาลูแบร์ ที่กรมพระนารายณ์ประพันธ์พงศาวดารได้ทรงแปลไว้ ก็มีเนื้อหาที่ตรงกันอย่างน่าเชื่อถือว่าการสักตามตัวเป็นที่นิยมกันแพร่หลายทั้งชาวบ้านและนายทหารเสนาบดี ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นอย่างมาก แม้กระทั่งเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ และพระมหากษัตริย์บางพระองค์ก็ยังสืบทอดประเพณีนิยมการสักด้วยเช่นกัน ดังคำกล่าวต่อไปนี้ “ข้าพเจ้าได้เห็นขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งที่เขาท่านเป็นสีน้ำเงินอย่างเข้มเหมือนรอยแผลเป็นที่ถูกดินปืน คนที่อวดให้ข้าพเจ้าเห็นบอกข้าพเจ้าว่าสิ่งซึ่งทำให้เป็นคนใหญ่คนโตนั้นย่อมมีสีน้ำเงินมากหรือน้อยตามเกียรติยศของท่าน และพระมหากษัตริย์สยามก็ทรงสักสีน้ำเงินตั้งแต่พระบาทจนกระทั่งถึงพระนาภี ” (ลาลูแบร์, 2505 : 118)

ในต่างประเทศการสักตามประเพณีเป็นการสักโดยไม่มีวัตถุประสงค์หลัก แต่สักตามประเพณีหรือความเชื่อที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา เช่น พวกไอนุ (Ainus) ของญี่ปุ่น มีประเพณี

การสักว่า การสักจะช่วยรักษาความหนุ่มสาวและความกระฉับกระเฉงให้คงอยู่เป็นเวลานาน พวกแอซเทค (Aztecs) และพวกมายัน (Mayans) ของเม็กซิโกใช้รอยสักเป็นเครื่องหมายบอกตำแหน่งและยศ เป็นต้น ยังมีการสักตามประเพณีที่ประหลาด ได้แก่ การสักของสตรีชาวเกาะปีแลน (Archipelago of Pelan) สตรีชาวเกาะแห่งนี้ทุกคนต้องสักไว้ที่อวัยวะสืบพันธุ์ เพราะถือว่ามียาถรรพ์ ทำให้มีเสน่ห์ ถ้ามีใครไปขอดูก็จะเปิดกิริณ ซึ่งเป็นกระโปรงสั้น ๆ ทำด้วยใบไม้ให้ดู

ตามความเชื่อเกี่ยวกับการสักของชาวเมารี (Maori) ในประเทศนิวซีแลนด์ เซาท์แปซิฟิก และ เอสกิโม มีประเพณีเกี่ยวกับการสักว่า เด็กหญิงทุกคนต้องมีรอยสัก เพื่อให้เป็นเครื่องหมายว่าถึงวัยจะแต่งงานมีบุตรได้แล้ว ที่หมู่เกาะโซโลมอนหญิงวัยรุ่นจะไม่มีโอกาสมีสามีเลยถ้าหากไม่มีรอยสัก หญิงชาวอาหรับมีประเพณีการสักหน้าท้องเพื่อให้ชายที่จะมาเป็นสามีทราบว่าเธอสามารถที่จะมีบุตรได้ ในแอฟริกาตอนเหนือถือว่าการสักเป็นการประดับกายให้มีเสน่ห์ ในประเทศอิรักการสักแสดงถึงความอดทนของหญิง หญิงอิรักจึงสักกันอย่างเปิดเผยเพื่อแสดงให้ผู้ที่พบเห็นได้ทราบว่าเธอไม่กลัวความเจ็บปวด

5.4 ความสวยงามของร่างกาย

การสักเพื่อความสวยงามเป็นที่นิยมกันมาแต่โบราณกาล เพราะเชื่อกันว่าชายหนุ่มคนใดถ้าไม่สัก ก็จะไม่อยู่ในสายตาและความสนใจของหญิงสาว ดังนั้นบรรดาผู้ชายไทยเมื่อแตกเนื้อหนุ่มก็ต้องไปสักขาทั้งสองข้างให้เป็นรูปลายต่าง ๆ จนดูคล้ายงู เรียกว่า “ สักขาลาย ” เพื่อให้เกิดความสวยงามตามค่านิยมในสมัยนั้น (สมชาย นิลาธิ, 2527 : 117 และ ฌ็อง-ฌัก กัทธ-นาวิกชีวิน, 2521 : 95) แม้แต่ในหนังสือเรื่องของชาติไทย³¹ ที่พระยาอนุมานราชธน ได้เขียนเอาไว้ก็มีการกล่าวถึงจดหมายเหตุจากจีนและญวนว่า “ชาวอ้ายลาวสักรูปมังกรที่ร่างกาย นุ่งผ้ามีหางห้อยอยู่ข้างหลัง พวกเหล่านี้ทั้งหมดสักทาทาหมึกเป็นรูปช้าง รูปมังกร นุ่งผ้ามีชายกระเบน ห้อยข้างหลัง” หลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองอีสาน ที่ระบุอย่างแจ่มชัดถึงค่านิยมของการสักก็มี เช่น คำเรียกหาของภาคอีสานที่แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ 1. ลาวพุงขาว 2. ลาวพุงดำ มณฑลอีสานในอดีตถูกเรียก ลาวพุงดำ เพราะมีรอยสักดำมาจนถึงพุงเป็นส่วนใหญ่แทบจะทุกคน แต่อีกพวกลาวพุงขาวนั้นก็สักแต่พวกนี้สักในร่มผ้า ไม่ได้เลยขึ้นมาถึงพุง อย่างลาวพุงดำ

³¹ ภราดร รัตนกุล. (2527, 8 เมษายน). “รอยสักบนหนังคน.” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. หน้า 24.

จากคำนิยามดังกล่าวจึงถึงกับมีคำกลอนแพร่อยู่ในทางภาคอีสานทำนองต่อว่า หรือถากถางผู้ชายที่
ไม่มีรอยสักติดตัวว่า

“ขาลายแล้ว
ทางแหวดั่งซื้อ
ดั่งซื้อแล้ว
ทางแหวดอทอง
สักนกน้อย
งอยแก้มจิ้งจก
ขาขวามานั่งไถ่
เหม็นคาวซากชือก
ขาลาย มานั่งไถ่
หอมเนียมอ้มกะบ่อปาน
สิบพื้นผ้า ชาวพื้นผ้า
บ่อท้อขาลายอายขึ้นกาย...”

นอกจากนั้นยังมีความเชื่อว่าถ้าจะสักให้สวยงามวิจิตรบรรจงหรือให้ได้ลวดลายละเอียด
ซับซ้อนจะต้องไปสักกับช่างที่เมืองย่างกุ้ง ประเทศพม่า นอกจากจะสักลวดลายยาก ๆ เช่น
ตัวมอมหรือราชสีห์ดำ ที่ดูเข้มแข็งดงาม และยังเป็นสัตว์ของเทพเจ้าในลัทธิศาสนาพราหมณ์แล้ว
อาจารย์สักของพม่าจะมีความสามารถพิเศษ คือจะสักส่วนใดบนร่างกายก็ได้ แม้แต่บริเวณที่ยาก ๆ
เช่น คอ แก้ม หรือจะสักทั้งตัวก็สุดแท้แต่ความต้องการของผู้สัก³² (ไพโรจน์ สโมสร, 2524 : 46-
47)

การสักเพื่อความสวยงามในทระนกะของผู้สัก เป็นเสมือนหนึ่งเครื่องประดับร่างกาย
เพราะรูปรอยที่สักมีความสวยงามเป็นศิลปะ แม้ว่าผู้สักจะเป็นอาชญากร หากลวดลายที่สักลงบน
ผิวหนังมีความสวยงาม มีคุณค่าทางศิลปะ จึงกล่าวได้ว่ารอยสักเป็นผลงานทางศิลปะอย่างหนึ่ง
ดังชนบางเผ่าในทวีปแอฟริกา และหมู่เกาะทะเลใต้ ที่นิยมการสักแทนการตกแต่งร่างกาย
เพื่อให้เกิดความสวยงาม รูปรอยที่สักจะติดอยู่กับผิวหนังตลอดไป แทนการตกแต่งร่างกายด้วย

³² ไพโรจน์ สโมสร. (มหาวิทยาลัยขอนแก่น). “จิตรกรรมบนผิวหนัง.” วารสารมนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์. หน้า 2 – 6.

เครื่องประดับและสีสันท่าง ๆ ทั้งนี้โดยการระบายสีลงบนใบหน้าและร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นสีที่ทำขึ้นหรือสีที่เกิดจากธรรมชาติ เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะลบเลือนไป ต้องมีการตกแต่งใหม่อยู่เสมอ อันเป็นการสิ้นเปลือง ไม่สวยงาม และเสียเวลา ดังนั้นจึงนิยมใช้การสักแทน

ในศตวรรษที่ 19 ชาวยุโรปนิยมการสักเพื่อความสวยงาม ตั้งแต่สามัญชน จนถึงชั้นสูง จนถึงพระมหากษัตริย์ ดังพระเจ้าเฟรเดริก แห่งเดนมาร์กทรงสักรูปสวยงามไว้บนพระวรกาย รูปที่เด่นที่สุด ได้แก่ รูปมังกรสลับลีสองตัวที่พระอุระ ส่วนพระบาททั้งสองข้างทรงสักเป็นรูปมังกรตัวใหญ่พันไว้ นอกจากนั้นก็มีการสักรูปอื่น ๆ ทั่วพระวรกาย ส่วนในประเทศอังกฤษก็มีบุคคลสำคัญ ๆ นิยมการสักเพื่อความสวยงามเป็นจำนวนมากมาก เช่น พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 7 จอมพลมอนตโกเมรี ซึ่งสักรูปผีเสื้อสวยงามไว้ที่แขนขวา เลดี แรนดอล์ฟ เซอร์ซิล มารดาของท่านเซอร์วินสตัน เชอร์ชิล อดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษ สักรูปงู พันไว้ที่แขนระหว่างข้อศอกกับข้อมือ

การสักเพื่อความสวยงาม นอกจากจะพิจารณาในสายตาของผู้อื่นแล้ว ความสวยงามในสายตาของผู้สักเองก็มีความสำคัญและถือว่าเป็นจุดประสงค์หลักของผู้สัก ความงามในทรรศนะของผู้สัคนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะเหตุว่ารูปรอยที่สักลงบนผิวหนังนั้นคือความงามที่จิตพิสดาร สร้างความพอใจภูมิใจแก่ตัวผู้สัก และความรู้สึกลุ่มหลงในรูปรอยที่สักนี้เป็นภาวะทางจิตอย่างหนึ่ง ประเทร็กตนเอง หลงความงามของตนเอง แม้ผู้อื่นจะมีความเห็นที่แตกต่างออกไป

ส่วนประเภทของรูปรอยที่สักเพื่อความสวยงาม ได้แก่ **รูปดอกไม้** เช่น ดอกกุหลาบ ดอกซากุระ ดอกเบญจมาศ เป็นต้น **รูปสัตว์**ที่มีความวิจิตรพิสดาร มีการตกแต่งอย่างสวยงาม เช่น นกอินทรี นกยูง เสือ มังกร ปลา เป็นต้น **รูปธรรมชาติ** เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เถาวัลย์ ปุ่มเมฆ เกลียวคลื่น เป็นต้น **รูปมนุษย์** คือรูปหญิงสาว

5.5 แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ในสังคมมนุษย์มีบุคคลอยู่สองจำพวก ได้แก่ พวกที่ชอบการรวมกลุ่ม กับพวกที่แยกตัว เป็นอิสระออกจากกลุ่ม พวกที่ชอบแยกตัวเป็นอิสระออกจากกลุ่มนี้ชอบกระทำการที่แปลกไปจากผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นทางที่ดีหรือทางที่ชั่ว พฤติกรรมที่พวกนี้แสดงออกได้แก่

พฤติกรรมที่สร้างความแปลก ความเด่นให้กับตนเอง การแสดงออกซึ่งความแปลกไม่เหมือนกับผู้อื่นนี้ มีความเกี่ยวข้องกับการสัก กล่าวคือ การสักรอยบนผิวหนังของบุคคลกลุ่มนี้ นอกจากการสักเพื่อแสดงว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มแล้ว ยังมีการสักเพื่อแสดงให้เห็นว่า ตนยังมีความแตกต่างจากผู้อื่นอีกด้วย

แนวความคิดเกี่ยวกับการสักของคนไทยเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น สืบเนื่องมาจากความเชื่อในเรื่องชาตินี้ - ชาติหน้า เชื่อในเรื่องตายแล้วเกิดใหม่ เชื่อว่าเมื่อสิ้นชีวิตในชาตินี้ จะไปเกิดเป็นชีวิตใหม่ในชาติหน้า การดับสลายของร่างกายในชาตินี้ทำให้ความเป็น “คน” จะสูญไปด้วย จึงต้องการจารึกรอยสักลงบนผิวหนังให้เป็นเอกลักษณ์ประจำตัว เชื่อว่าเป็นการสร้าง “คน” ในชาตินี้ เป็นเอกลักษณ์ตราตรึงอยู่กับตัวบุคคลตลอดไป และจะสามารถปรากฏสืบทอดไปถึงชาติหน้าอีกด้วย จึงทำให้เกิดการสักเพื่อจุดประสงค์ดังกล่าวขึ้น

ส่วนในประเทศทางตะวันตกมีผู้สักเป็นจำนวนมากที่สักเพื่อแสดงว่าตนมีความแตกต่างจาก ผู้อื่น เช่น มาเวอริก คือพวกที่สักเพื่อแสดงความเป็นเอกลักษณ์ว่า เป็นผู้มีความสามารถพิเศษ เหนือและเด่นกว่าผู้อื่น จึงสักร่างกายด้วยสัญลักษณ์พิเศษ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สักเป็นของผู้สักคนเดียว ผู้อื่นไม่มี การกระทำได้กล่าวเป็นการกระทำเพื่อแยกตนเองออกจากกลุ่ม

ในบรรดาผู้ที่สักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของตนเองนี้ ยังมีบุคคลอีกพวกหนึ่งที่สักเพราะต้องการแยกตัวเองออกจากกลุ่มเช่นกัน แต่บุคคลพวกนี้เป็นผู้ที่มีปัญหาต้องการแยกตัวออกจากกลุ่ม ต้องการอยู่โดดเดี่ยว บุคคลพวกนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีญาติ ไม่มีครอบครัว ไม่มีที่ยึดเหนี่ยว การสักจึงเป็นเครื่องหมายที่ใช้ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของตนเอง เช่น สักข้อความที่ว่า รักแท้คือแม่เรา โลกนี้มีข้าคนเดียว คิดให้ซึ้งที่พึ่งคือตัวเรา เป็นต้น

การสักเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของบุคคลอีกลักษณะหนึ่งได้แก่ การสักซึ่งมีพื้นฐานมาจากความคิดของมนุษย์ที่ว่าชีวิตของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีรูปร่าง ไม่มีสัณฐาน ร่างกายของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่จริงยั่งยืน ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลง จากความวิตกกังวลในเรื่องนี้ ทำให้มนุษย์มีความคิดว่า จะต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ปรากฏถาวรอยู่บนร่างกายของตนได้ สิ่งนั้นได้แก่การสักรูปรอยต่าง ๆ ให้จารึกอยู่บนผิวหนังไปจนตลอดชีวิต เพราะเชื่อว่าในขณะที่ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป รอยสักนั้นก็ยังคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ประจำตัวผู้นั้นตลอดไป

5.6 สักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ

รูปรอยของการสักที่ติดอยู่บนผิวหนัง เป็นสิ่งที่ติดทนถาวรเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะตัวผู้สักเอง ดังนั้นเพื่อให้ไม่ลืมสิ่งที่ต้องการจดจำ จึงมีการสักสัญลักษณ์หรือข้อความลงบนผิวหนังเพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำ

รูปรอยที่สักเป็นเครื่องเตือนความจำ หรือสักไว้เป็นที่ระลึกว่า เคยเดินทางไปสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง มักจะสักเครื่องหมายหรือข้อความ เช่น สักเป็นรูปประตูดุไม้ ภูเขาไฟฟูจิ และผู้หญิงสวมชุดกิโมโน แสดงว่าผู้สักได้เคยไปประเทศญี่ปุ่นมาแล้ว สักเป็นรูปสำเภา แสดงว่าได้เคยไปประเทศฮ่องกงมาแล้ว เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการสักข้อความต่าง ๆ ที่ช่วยเตือนความจำให้ระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจดจำ เช่น สักคำว่า “พ่อ” ไว้ที่ไหล่ขวา “แม่” ไว้ที่ไหล่ซ้าย “เจ็บแล้วต้องจำ” ไว้ที่แขน หรือ “ถ้าไม่เลิก...ตาย” เป็นต้น

ยังมีเรื่องเล่าว่า ทหารเรือคนหนึ่งถูกแม่ขอร้องให้พกคัมภีร์ไบเบิลประจำตระกูลติดตัวไว้ตลอดเวลา ทหารเรือผู้นี้ก็ปฏิบัติตามอยู่หลายปี แต่วันหนึ่งคัมภีร์ไบเบิลเกิดตกทะเลเพราะการทะเลาะวิวาท และทหารผู้นี้เป็นฝ่ายแพ้ จึงคิดว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะคัมภีร์ไบเบิลได้หลุดออกไปจากตัว จึงให้ช่างสัก สักข้อความในคัมภีร์ไบเบิลลงบนแผ่นหลังของเขาทั้งหมด

การสักเพื่อเตือนความทรงจำ ทำให้ระลึกถึงความหลังเป็นความมุ่งหมายอย่างหนึ่งที่นิยมกระทำกันมากในหมู่ผู้นิยมการสัก เพราะรอยสักเป็นสิ่งที่ติดทนถาวรอยู่บนผิวหนังตลอดไป รอยสักจึงเป็นเครื่องเตือนใจให้ผู้สักระลึกถึงความหลังได้เป็นอย่างดี เกี่ยวกับเรื่องนี้ ยาคส์ เดอลารู (Jacques Delarue) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาชญวิทยา และจิตวิทยา ผู้มีชื่อเสียงของฝรั่งเศส ได้เล่าไว้ในหนังสือชื่อ Les Tatonages de Milieu เรื่องการสักว่านักโทษเป็นจำนวนมากเมื่อพ้นโทษแล้วนิยมสักรูปรองเท้าไม้ไว้ที่ท้องแขนระหว่างข้อศอกกับข้อมือ (นักโทษต้องสวมรองเท้าไม้) ถ้าถูกจำคุกหนึ่งปี สักรองเท้าไม้ข้างเดียว ถ้าถูกจำคุกเกินหนึ่งปีก็เพิ่มเส้นหนึ่งอันไว้ข้าง ๆ รองเท้าไม้ นั่น ถ้าหากในขณะถูกจำคุกต้องทำงานหนัก ก็จะสักจุดดำเล็ก ๆ 5 จุดไว้ที่มือ ระหว่างหัวแม่มือกับนิ้วชี้ เพิ่มขึ้นจากรองเท้าไม้กับเส้นที่ท้องแขน การกระทำดังกล่าวแม้ว่าจะเป็นภาระงานตัวเอง แต่ก็เป็นที่นิยม

5.7 สร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น

การสักเพื่อสร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น เป็นการสักปรอยที่แสดงอำนาจความยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้สัก เช่น รูปเสือแผ่น เสือโผน มังกร นกอินทรี เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการสักเป็นรูปเขียน รูปเทวดา รูปหนุมาน รูปพระนารายณ์ การสักเป็นรูปข้อความต่าง ๆ ที่แสดงอำนาจและข่มขู่ผู้ที่ได้พบเห็น เช่น ข้อความที่ว่า “ เพชฌฆาตโหด ” “ เป็นชายอย่าห่มินชาย ” “ มังกรดำ ” “ แค้นพญายม ” “ ฤทธิอินทรี ” เป็นต้น การสักประเภทนี้มิได้มีความมุ่งหมายในแง่ของความขลังหรือความศักดิ์สิทธิ์ แต่มุ่งหมายเพียงเพื่อเป็นการข่มขู่ ข่มขวัญ ให้เป็นที่ยำเกรงแก่ผู้พบเห็นเป็นสำคัญ และจะสักไว้ในที่เปิดเผยที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ง่าย เช่น สักไว้รอบคอ บนหลังมือ เป็นต้น กรรมวิธีในการสักจึงเป็นไปตามปกติ ไม่มีการเสกมนต์คาถา วานยา ลงในน้ำหมึก

5.8 แสดงความเป็นผู้ใหญ่

ในกลุ่มย่อยของสังคม ก็มีปทัสถานของกลุ่มโดยเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้ชาย เป็นต้น สังคมได้กำหนดให้มีปทัสถานของกลุ่มผู้ชายขึ้น โดยระบุไว้ว่า บุคคลจะไม่เป็นผู้ชายเต็มตัว หรือเป็นผู้ชายที่สมบูรณ์ จนกว่าจะได้กระทำพิธีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พิธีกรรมดังกล่าวขึ้นอยู่กับกลุ่มเป็นผู้กำหนด เช่น การล่าสัตว์ (ต้องฆ่าสัตว์ใหญ่ให้ได้เป็นครั้งแรก) การขึ้นครุ (การร่วมเพศเป็นครั้งแรก) การดื่มน้ำเมา การสูบบุหรี่ การนัดพบเพศตรงข้าม การอนุญาตให้จับขีรยนต์ การสวมเสื้อผ้าชุดพิเศษ เป็นต้น การสักจึงเป็นปทัสถานของสังคมบางกลุ่มที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ผ่านการสักได้เปลี่ยนภาวะจากเด็กมาเป็นผู้ใหญ่หรือแสดงว่าบุคคลนั้นได้บรรลุวุฒิภาวะแล้ว ดังผู้ชายไทยในสมัยโบราณเมื่อแตกเนื้อหนุ่ม คือ มีอายุย่างเข้า 17 ปี จะนิยมฝากเนื้อฝากตัวเป็นลูกศิษย์วัด โดยมีความหวังว่าเมื่อพระหรืออาจารย์ผู้ทำการสัก มีความเมตตาเอ็นดู ก็จะลงรอยสักให้ และเชื่อกันว่าเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นลูกผู้ชายไทยที่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัว คือ เป็นผู้ที่ได้ผ่านการเผชิญหน้ากับความเจ็บปวดในครั้งหนึ่งของชีวิตมาแล้ว รูปรอยสักจะเป็นรูปผีเสื้อ รูปปลา หรือบางรายจะสักเป็นรูปทรงเรขาคณิต บริเวณแขนท่อนล่าง และเพื่อต้องการความเป็นผู้ใหญ่ที่โดดเด่นยิ่งขึ้น เมื่อเวลาผ่านไปก็จะเพียรพยายามหาลายสักเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สักที่เชี่ยวชาญเพื่อพิสูจน์ความเป็นลูกผู้ชาย ต่อไปอีกงานเป็นที่พอใจ (B.J Terwiel, 1975: 84) เพราะมิใช่เพียงแต่จะเป็นหลักฐานที่ยืนยันความเป็นผู้ใหญ่ให้เขาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังจะเป็นการเพิ่มเสน่ห์เรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้ามได้อีกด้วย (Umemoto, 1980 : 9)

ในกลุ่มชนเผ่าเมารีแห่งนิวซีแลนด์ ได้มีการสักเพื่อเป็นการเริ่มต้นของชีวิตผู้ใหญ่ กล่าวคือชนพวกนี้ถือเป็นเรื่องเป็นประเพณีว่าเด็กผู้หญิงเมื่อเติบโตถึงวัยผู้ใหญ่จะต้องผ่านการสัก เพราะรอยสักเป็นเครื่องหมายที่แสดงว่า ผู้นั้นถึงวัยอันสมควรที่จะมีคู่ครองได้ เช่นเดียวกับประเพณีของกลุ่มชนในหมู่เกาะโซโลมอน ที่ยังไม่มีรอยสักก็จะไม่สามารถหาคู่ครองและมีบุตรได้ ทั้งนี้ เพราะถือว่ายังไม่บรรลุนิติภาวะ

6. รูปแบบของการสัก

จากการศึกษา สามารถแบ่งการสักเป็น 2 รูปแบบ คือ การสักตามรูปแบบสมัยโบราณ กับการสักตามรูปแบบสมัยใหม่

6.1 การสักตามรูปแบบสมัยโบราณ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 6.1.1 สักลวดลาย
- 6.1.2 สักอักขระ หรือตัวขอมโบราณ
- 6.1.3 สักขาลาย
- 6.1.4 สักน้ำมัน

6.1.1 สักลวดลาย หรือ สักให้เป็นรูปลวดลายต่างๆ คือการสักด้วยหมึก ซึ่งส่วนผสมของหมึกที่ใช้จะแตกต่างกันไปตามตำราของแต่ละอาจารย์ หรือแต่ละสำนัก ทั้งนี้โดยยึดหลักการเดียวกันคือ ให้หมึกนั้นติดอยู่บนผิวหนังได้ทนนานตลอดไป ลวดลายสักที่นิยมสักโดยส่วนรวมมีความคล้ายคลึงกันมาก จะแตกต่างกันบ้างก็ที่รายละเอียดในส่วนปลีกย่อยเท่านั้น ดังลวดลายต่อไปนี้

- 1) รูปสัตว์ คือสัตว์ที่มีอานุภาพ มีความดุร้าย ปราดเปรียว และสง่างาม ได้แก่ หนูมาน เสือ สิงโต สิงลม หงส์ มอม งู จิ้งจก มังกร และนกอินทรี เป็นต้น
- 2) รูปเทพยดา หรือเทพเจ้าตามความเชื่อในลัทธิศาสนาพราหมณ์ ได้แก่ พระอิศวร พระศิวะ พระนารายณ์ พระพรหม ฤาษี เป็นต้น
- 3) รูปยันต์ หรือ รูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีตัวอักขระลงคาถาอาคมกำกับ
- 4) รูปอื่นๆ เช่น ดอกไม้ หญิงสาว หัวใจ เป็นต้น

6.1.2 สักอักขระ หรือตัวขอมโบราณ ในการสักอักขระ จะสักเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) สักเฉพาะตัวอักขระล้วน ๆ
- 2) สักตัวอักขระกำกับรูปภาพเป็นชุดเดียวกัน

ซึ่งการสักอักขระนั้นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อลงคาอาคมกำกับให้เกิดความขลัง และให้มีอานุภาพศักดิ์สิทธิ์ตามตำราของแต่ละอาจารย์ หรือ แต่ละสำนักที่ยึดถือกันมา

6.1.3 สักขาลาย สักขาลาย คือ การสักลวดลายต่าง ๆ ลงบนบริเวณต้นขาอ่อนทั้งสองข้างเป็นประเพณีนิยมกันมากของคนทางภาคเหนือและภาคอีสานในสมัยเมื่อ 80 ปี ล่วงมาแล้ว อาจารย์จารย์บุตร เรื่องสุวรรณ อติตปธานรัฐสภา เป็นผู้หนึ่งที่มีความสนใจศึกษาด้านวัฒนธรรมของไทย ได้กล่าวยืนยันถึงการสักขาลายว่า เป็นขนบธรรมเนียมประเพณี หรือ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่นิยมของคนไทยสมัยโบราณ เพื่อทดสอบความเป็นลูกผู้ชาย และฝึกความทรหดอดทนของคนสมัยก่อน แต่ปัจจุบันสูญหายไปหมดแล้ว และณัฐภัทร นาวิกิจชีวิน มีความเห็นที่สอดคล้องกันและกล่าวเพิ่มเติมว่า การสักขาลายเป็นการดูความเป็นแมนของคนไทยอย่างหนึ่ง เพราะต้องทนทรมานกับความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัสถึงสองครั้งสองครา คือในระหว่างที่ทำการสักและภายหลังจากที่สักเสร็จแล้ว เพราะผิวหนังจะเกิดการอักเสบ บวมแดง ปวดแสบปวดร้อน จนแทบจะเป็นไข้ไปเลย

อุเมโมโตะ (Umemoto, 1980 : 9) เป็นผู้หนึ่งที่สนใจการสักของไทยในภาคต่าง ๆ เชื่อว่าในสมัยหนึ่ง การสักขาลายเป็นที่นิยมกันแพร่หลายมากทั้งคนไทยที่มีเชื้อสายลาว ญวน และพม่า จากหลักฐานการศึกษาของ บอค (Bock, 1884 : 171) เกี่ยวกับการสักของไทย ลาว และพม่า ได้สรุปไว้ตอนหนึ่งว่า ในบรรดาผู้ที่ได้รับการสักจะมีผู้เสียชีวิตจากความเจ็บปวด และอักเสบระหว่างการสักประมาณ ร้อยละ 2 โดยไม่นับความเจ็บปวดที่ทรมานอย่างแสนสาหัสภายหลังจากที่ได้รับการสักไปแล้ว

กรรมวิธีการสักขาลาย กระทำโดยใช้เหล็กแหลมแบนสีขาว จำนวนหกซี่ รวมเข้าด้วยกัน จุ่มลงในน้ำหมึก ซึ่งมีหลายแบบ หลายตำรา แล้วกระทุ้งเบา ๆ (สัก) ลงที่ผิวหนังพอให้เลือดออก และสีคำซึมลงไปในผิวหนัง ลวดลายสักขาลายที่นิยมกันมากก็คือ ลายมอม (สิงโตคำที่

ถือกันว่า เป็นสัตว์ที่ทรงพลัง เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นผู้นำในฝูงสัตว์โลก) ลายนก และลายดอกไม้

6.1.4. ลักน้ำมัน เป็นการสักที่มองไม่เห็นลวดลายที่ชัดเจน และตัดปัญหาเรื่องการลบรอยสักออกในภายหลังเมื่อไม่ต้องการ เพราะทัศนคติของบางชนชั้นในสังคมไทย ที่มักจะมองคนที่มียอยสักว่าเป็นผู้มีการศึกษาน้อยหรือนักเลงหัวไม้ หรือเป็นคนที่มีอาชีพประเภทใช้แรงงาน ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมของคนชั้นกลางและชั้นสูง เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สนใจการสักหันไปใช้วิธีการสักด้วยน้ำมันแทนการสักลวดลายด้วยหมึก ในด้านความเชื่อและอนุภาพของความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ระหว่างการสักด้วยน้ำมันกับการสักด้วยหมึก ในหมู่นักเลงสักแล้วเป็นที่น่าสังเกตว่า จะไม่รู้สึกว่าแตกต่างกัน เพราะหัวใจของการสักมีได้อยู่ที่ลวดลายแต่อย่างใด หากแต่อยู่ที่คาถาอาคมที่เป็นนามธรรมเป็นสำคัญ

6.2 การสักตามแบบสมัยใหม่ ผู้ศึกษาพบว่าลวดลายต่าง ๆ ได้ออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ของช่างสัก หรือของผู้ออกแบบลวดลาย ตลอดจนลวดลายที่นำเข้าหรือลอกเลียนแบบจากต่างประเทศ จึงเห็นได้ว่าลวดลายสักตามแบบสมัยใหม่นี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภค สำหรับการจัดกลุ่มของลวดลายสัก³³ (ประภาพรพรณ์ ขวลิตนิธิผลลาภ : สารบัญ) ได้จัดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 6.2.1 ลวดลายสักกับความรัก (TATTOO กับความรัก)
- 6.2.2 ลวดลายสักกับชะตาชีวิต (TATTOO กับชะตาชีวิต)
- 6.2.3 ลวดลายสักกับตัวอักษร (TATTOO กับตัวอักษร)
- 6.2.4 ลวดลายสักกับลวดลาย (TATTOO กับลวดลาย)

6.2.1 ลวดลายสักกับความรัก (TATTOO กับความรัก) ได้แก่ ลาย แมงป่องแห่งรัก กุหลาบในปลายมีด ขนนกปลายลวดหนาม หัวใจพันลวด กุหลาบแดง กุหลาบซ่อนหนาม ไม้ดำ อนุสรณ์แห่งความรัก กุหลาบในกลางมีด หัวใจคู่ กุหลาบคู่ ผีเสื้อดอกไม้ ตะกร้าดอกไม้ กุหลาบใบไม้ ดันไม้รัก กุหลาบในกะโหลก ช่อตระการ ไม้โคดเดี่ยว กุหลาบ

³³ ประภาพรพรณ์ ขวลิตนิธิผลลาภ. (2542, ตุลาคม.) Tattoo ศิลปะบนเรือนร่าง. สารบัญ

กุหลาบปลายเลือด ไม้เจื่อน กุหลาบดำหนี ดอกไม้รัก หัวใจหยดเลือด หัวใจคู่ ดอกไม้แห่งชีวิต หัวใจ ดอกไม้ในกลางใจ นกจิใจ ไม้ลาย ดอกไม้คู่ นกคู่รัก ไม้จาก ไม้ซ้อ ทานตะวัน หัวใจมีปีก หัวใจมัด เดือนหัวใจ หัวใจดอกไม้ เจ็กรัก ใจกางเขน ใจมั่งง่าย ใจผูกโบว์ ผ่ากลางใจ มงกุฎใจ สมอใจ ใจมีปีก สามหัวใจ ไม้พุ่ม ไม้ยืน ฐานไม้ ใจห่วง ไม้บัว ใจไม้ ไม้ใจ โบว์หัวใจ ไม้พาน ใจเชือก ไม้ผี สมอรัก หัวใจสองภาค ใจพระจันทร์ ในลวดหนาม ฟ้าผ้าใจ กุหลาบทรนง รักคู่เมฆ ใจกางเทพ รักในกลางไฟ ใจสลาย รักผูกโบว์ กะโหลกคาบกุหลาบ หัวใจกุหลาบ ใจร้าย รักประกาย รักคู่อาบเลือด โบว์รัก ไม้ปีกใจ ผีเสื้อชมไม้ ดอกไม้คู่ กุหลาบดำ รักลวดลาย รักอมตะ กางเขนผี ใจกางเขน กุหลาบในศาสนา พิชรัก อดีตรัก กางเขนพลั่ว กางเขนห่วง กางเขนในคาไม้

6.2.2 ลวดลายสักกับชะตาชีวิต (TATTOO กับชะตาชีวิต) ได้แก่ ลาย มังกร ผงาด เลื้อยของ หงส์ส่งา อินทรีทรนง สิงโตสุขุม หมาป่าหยดเลือด แมงมุมดำ ม้าในเมฆ หมอก หนุมานขาว ปลาสุวรรณ แมงมุม มังกรบิน อินทรีชมดาว มังกรขาว จิ้งจกตะกาย พญามงกุฎ มังกรฝังจำ มังกรล่อแก้ว ฟันไฟ ภูพานใจ ภูผสมพันธ์ มังกรพันเมฆ ม้าน้ำ เลขสี่ พระจันทร์ เพชผู้ พญาครุฑ ราศีเมษ ราศีพฤษภ ราศีเมถุน ราศีกรกฎ ราศีสิงห์ ราศีกันย์ ราศีตุลย์ ราศีพิจิก ราศีธนู ราศีมังกร ราศีกุมภ์ ราศีมีน ราศีหมี ราหูจับจันทร์ ทรงม้า ทศกัณฐ์ทรงกระบือ ทรงช้าง ทรงกวาง ทรงโค ทรงเสือ ทรงสิงห์ อินทรีทรง มังกรเล่นไฟ สิงโตคาบดาบ หินหยาง มังกรเหิน วันอาทิตย์ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันเสาร์ ปีชวด ปีฉลู ปีขาล ปีเถาะ ปีมะโรง ปีมะเส็ง ปีมะเมีย ปีมะแม ปีวอก ปีระกา ปีจอ ปีgun เรือหลวง คอขาด เจดีย์ ฉัตรเงิน นาคราช พ่อหมอ แม่ผด คนต้องโทษ เทวดาจี๋เต่า ฉัตรทอง ปราสาท ราหู มังกรบิน จระเข้ เรือครั่งกานู เรือสำเภาจีน เรือสำเภาไทย

6.2.3 ลวดลายสักกับตัวอักษร (TATTOO กับตัวอักษร) ได้แก่ ลาย อักษร A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z อักษร ภาษาจีนที่เรียกว่าลายต่าง ๆ ได้แก่ ลาย คุณธรรม กตัญญู โชค นำเชือกถือ ชัยชนะ เงินทอง เมตตา รัก ใหม่ ประหยัด ร่ำรวย เจริญ พ่อ แม่ พี่ น้อง หยุค เรือ มีด หนังสือ นายพล นายพัน นายร้อย ภูเขา น้ำ ทะเล ปี เดือน วัน จัน เธอ ผู้หญิง ผู้ชาย ท่าน ไป มา กลับ บ้าน คน ชื่อ ดี ก.ไก่ ข.ไข่ ม้า กษัตริย์ ราชนิ เสือ สุนัข แพะ ควาย นก

อินทรี ยุง เป็น แมงกะพรุน ปลา กัลลว ส้ม ลูกท้อ หมัด เพชร ปืน รูป บัว
กุหลาบ

6.2.4 ลวดลายสักกับลวดลาย (TATTOO กับลวดลาย) ได้แก่ ลาย ลวดหนาม
ดงดอกไม้ ลวดไม้ ความรัก ขอเกี่ยว สายผูกพัน นกคู่ ดวงตาสวรรค์ เจ็อน้อย ปาก
แมลงบิน ตะขาบ เทพีสันติภาพ ชายหญิง มือ กะโหลกผี ลูกแก้ว แมงมุม ผู้หญิง
ขมทูต ผีเสื้อ กามเทพสวรรค์ ดาซัง แมงป่องเขียว นกเหิน ธรรมชาติแห่งความรัก แมวเก้าชีวิต
ผีเสื้อในห้วง ปลากระโถด นกในห้วง กบในน้ำ ดาสาว ดอกไม้แหลม ลูกค้างไฟ กะโหลก
ไฟ ดวงไฟ นกอกหัก พระจันทร์ยิ้ม ดาวแห่งชัยชนะ สมอคำ พระอาทิตย์โกรธ พระจันทร์
ร้อน ดอกไม้บาน ขอหนาม ไม้ลง ดวงอาทิตย์ ลายไทย อุ่นพวง ขวานคู่ หัวใจมัก
ง่าย ดอกธนู วงล้อ วงแหลม เลขเก้า ดรีเทพ ปีสาง ปลาปลิว กุหลาบสวรรค์ หักไทย
ดอกไม้เข็ม ไฟเต่า เท้าไฟ เรือใบปลิว เรือใบล่องนาวา กามเทพ พระจันทร์โสก งูตัว
ปีกเมฆ ไม้วน พระอาทิตย์ชื่อ พระอาทิตย์เจ้าเล่ห์ พระอาทิตย์โสก ดาวจรัสแสง ไทย
สมอคำ กุหลาบลง คทาสูง ตะวันบูรพา โพธิ์ไม้ โลกาภิวัตน์ สรหัวใจ แอปเปิ้ลแห้ว
ลวดคำ ขวานพิฆาต กังหันลม ขมทูต สมอเข็ม จงอางฟักไข่ ผีเสื้อสาย ค้างคาวบิน
ผีเสื้อราตรี ปลานิ่ง ปีสางสอง ปลาจีเลน เสาพระจันทร์ ห่วงใย ดาวในใจ ผลคู่ สวัสดิ
ธรรมชาติ กามเทพแผลงศร ตะวันส่อง โช้สมอ พระจันทร์ดอกไม้ ค้างคาวเลือด ดอกไม้คู่
สาวท ผีพระจันทร์ PLUM ยิ้ม พวงอุ้ง แอปเปิ้ลรัก ไม้ปักใจ สรแทรกผล ไม้ส่งา
วงล้อแห่งชีวิต พระจันทร์หยดเลือด หวานใจ พัวพัน ความรักสกปรก ค้างคาวบิน ดาว
หมุน ผีมือ ชญา ดาวกระจาย เสือ ไทยมงกุฎ หงส์สัมพันธ์ กระเบนฉก แลบลิ้น รักสุด
ชีวิต สมอเลือด ดอกไม้คู่เจ็บ ขบาคู่ อาทิตย์อุบาทว์ ราวีรัก โดดเดี่ยว ไม้พัวพันรัก ฮาโล
วิน เป้ามอง คุณชนะใจ

การเล่นสีและความหมายของรอยสักในปัจจุบัน จึงกลายเป็นภาพที่หลายคนพยายาม
จะสร้างสรรค์ขึ้นมาให้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด การลงสีลายของรอยสักก็แปลกใหม่ขึ้น มีการ
ใช้กราฟฟิกสมัยใหม่เข้ามาเป็นตัวคำนวณ เช่น การสักรูปมังกร แต่เดิมเคยสักเอาไว้ตามโคนขา
หรือพันรอบตัว แต่ปัจจุบันสักเป็นมังกรที่ฝังตัวอย่างสง่างามอยู่บนท่อนแขนที่ล้ำสัน และ
ได้มีการใช้เส้นสายของกราฟฟิกมาประกอบ คือในส่วนของการขีดสอกซึ่งเป็นรอยพับของแขน จะถูก
สักให้เป็นปากของมังกร ซึ่งทุกครั้งที่พับข้อศอกหรือยกแขนขึ้นลงจะพบว่า มังกรตัวนี้อ้าปากและ
หุบปากได้ การสักตามแบบสมัยใหม่ ผู้สักต้องการแสดงความเป็นเอกลักษณ์บุคคลเป็นส่วนใหญ่

7. จิตวิทยาเกี่ยวกับการสัก

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง³⁴ และการสังเกต ผู้วิจัยได้ข้อมูลเกี่ยวกับจิตวิทยาเกี่ยวกับการสักของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสักเพื่อความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ การสักประเภทนี้มุ่งให้เกิดความเป็นสิริมงคล มุ่งให้เกิดอำนาจ มุ่งให้เป็นที่ยอมรับชมชอบของผู้อื่น มุ่งให้เกิดลาภผล มุ่งให้เป็นที่ยึดครองป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ การมุ่งให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องประสงค์ของผู้สัก เมื่อความมุ่งหมายของการสักเพื่อความขลัง เป็นไปได้ตามที่ได้กล่าวแล้ว สัญลักษณ์ที่สักลงไปบนร่างกาย จึงต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมายดังกล่าว เช่น ถ้าต้องการสักเพื่อให้เกิดอำนาจ อิทธิฤทธิ์ ต้องสักยันต์หนุมานคลุกฝุ่น กระฐูเจ็ดแบก ถ้าต้องการสักเพื่อให้เกิดเมตตามหานิยม ต้องสักนะขุนแผน นะหน้าทอง หรือถ้าต้องการให้เกิดมงคลในทุกด้าน ต้องสักยันต์ตรีนิสิงเห เป็นต้น เมื่อสัญลักษณ์ ที่สักมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหมายในการสักแล้ว ผลที่เกิดขึ้นต่อจิตใจของผู้สักที่ดี ต่อพฤติกรรมของผู้สักที่ดี ย่อมจะต้องมีเป็นแน่นอน ดังนั้น อิทธิพลของการสักจึงส่งผลไปถึงสภาพจิตใจและพฤติกรรมของผู้สักได้เป็นอันมาก

อิทธิพลของการสัก สามารถส่งผลไปถึงสภาพจิตใจและพฤติกรรมของผู้สักได้อย่างแน่นอน เช่น ถ้าสักยันต์หัวใจปลมั่งเพื่อความอยู่ยงคงกระพัน ใช้ในการต่อสู้ เป็นต้น ผู้ที่สักย่อมมีความมั่นใจ มีความฮึกเหิม อยากรบวิชา เมื่อเป็นเช่นนี้ หากไม่มีการควบคุมทางจิตใจของผู้สักให้ดีพอแล้ว โอกาสที่จะกระทำผิดย่อมจะมีได้มาก ดังนั้น จึงน่าจะพิจารณาถึงอิทธิพลของการสักที่มีต่อสภาพจิตใจและพฤติกรรมของผู้สักเป็นด้าน ๆ ไปดังต่อไปนี้

7.1 การสักก่อให้เกิดความมั่นใจ

การสักเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ ก็เหมือนกับการมีเครื่องรางของขลังติดตัว เช่น พระเครื่อง ตะกรุด ผ้ายันต์ เป็นต้น ผิดกันแต่ว่าการสักเป็นเครื่องรางของขลังที่ติดอยู่กับตัวเท่านั้น ส่วนเครื่องรางของขลังอื่น ๆ สามารถเอาออกจากตัวได้ รอยสักที่ดี เครื่องรางของขลังที่ดี ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่เจ้าของได้เป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสัก ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้สักมี 3 ประการ ได้แก่ สัญลักษณ์ที่สัก พิธีการในการสักและความเชื่อมั่นของผู้สัก

³⁴ ประเทิน มหาจันทร์. (2534, 1 พฤษภาคม). "จิตวิทยาเกี่ยวกับการสัก." ศิลปะการสักลาย. หน้า 12.

7.1.1 สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการสักเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ ความขลังส่วนใหญ่จะเป็นรูปที่เราใจ
ก่อให้เกิดความศรัทธา ความเชื่อมั่นแก่ผู้เป็นเจ้าของรอยสัก เช่น รูปพระนารายณ์ รูปพระพุทธเจ้า
รูปยันต์ต่าง ๆ เป็นต้น การนำเอารูปต่าง ๆ ดังกล่าวมาสัก ย่อมต้องมีการประดิษฐ์ให้มีความสง่า
ความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ โดยนำเอาศาสดาประกอบเข้าบ้าง เพิ่มเติมลวดลายเข้าไปในฉาเพื่อ
เขียนเป็นยันต์บ้าง เหล่านี้ทำให้สัญลักษณ์ต่าง ๆ มีความขลังสร้างความประทับใจ สร้างความ
เชื่อมั่นให้แก่เจ้าของรอยสักได้เป็นอันมาก เช่น รูปหนุมาน โดยปรกติด้อมเป็นที่ประทับใจในความ
มีอิทธิฤทธิ์มีความเก่งกล้าสามารถเป็นทุนอยู่แล้ว ในการสักจะนำรูปหนุมานไปประกอบเข้ากับ
อักขระคาถา ทำให้รูปหนุมานมีความขลัง มีความศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น สัญลักษณ์ที่สักจึง
ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้สักได้เป็นอันมาก

7.1.2 พิธีการในการสัก

พิธีการในการสัก มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้สัก ดังนั้น ใน
การสักจึงจำเป็นต้องมีการกระทำพิธี เพื่อให้เกิดความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ เช่น มีการท่อง
คาถาอาคม มีการมอบตัวเป็นศิษย์ มีการสาบานตัว มีการลง เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นการ
ปลุกศรัทธา ความเลื่อมใส ความเชื่อมั่น ให้เกิดแก่ผู้สัก ในพิธีการดังกล่าวกิจกรรมที่สำคัญที่สุด
ได้แก่ การลงหลังจากที่อาจารย์สักได้สักเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมีการลงขึ้นเป็นการทดลองความ
ขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสักที่ได้สักไปแล้ว ในการลงนี้อาจารย์สักจะเป็นผู้ลงเอง กิจกรรม
ในการลงมีหลายอย่าง เช่น การฟันที่หลัง โดยให้ผู้สัكنั่งคุกเข่าประนมมือไว้ที่อกก้มหลังจรด
พื้น อาจารย์จะเป็นผู้ลงโดยใช้มีดดาบฟันลงบนหลัง ในขณะที่ลงจะบริกรรมคาถาไปด้วยหรือ
การลงโดยการกริดที่หน้าแขน เป็นต้น ผลการลงจะเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้สักว่ารูปรอยที่ตน
สักมีความขลังมีความศักดิ์สิทธิ์มากน้อยเพียงใด แต่มีข้อแม้ว่า ผู้สักต้องไม่ไปลองวิชาที่อื่น ถ้า
กระทำเช่นนั้นแสดงว่า ไม่เชื่อถือและดูหมิ่นอาจารย์

พิธีในการสักย่อมทำให้เกิดความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ได้ด้วยวัสดุที่ใช้สัก ซึ่งได้แก่หมึก
หมึกที่สักอาจผสมด้วยว่านต่าง ๆ เช่น ว่านเสน่ห์จันทร์ ว่านสพู่เลือด น้ำมันพราย ดินุ ดิหมี่ เป็นต้น
สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผู้สักมีความเชื่อมั่นในการสักมากยิ่งขึ้น

7.1.3 ความเชื่อมั่นของผู้สัก

ความเชื่อมั่นของผู้สัก ก่อให้เกิดความมั่นใจในรูปรอยที่สัก ถ้าหากขาดความเชื่อมั่นแล้ว รอยสักนั้นก็จะเป็นความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อดังกล่าวเกิดขึ้นมาจากศรัทธา ความเลื่อมใสของผู้สักเป็นสำคัญ เช่น เชื่อว่ายันต์นกคุ้ม สามารถป้องกันไฟจริง ยันต์อธิปิโสถอยหลัง สามารถสะเดาะภยันตรายได้ สาลิกาลิ้นทอง สามารถพูดให้คนเชื่อถือได้ เป็นต้น ความเชื่อมั่นในสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สักเกิดจากศรัทธาความเลื่อมใสที่มีปัจจัยหลายประการ เมื่อบุคคลเกิดความเชื่อมั่นแล้วก็สามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ

เมื่อบุคคลมีความมั่นใจในตัวเอง มั่นใจในการกระทำของตนเนื่องจากมีรูปรอยที่สักเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวแล้ว บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาด้วยความมั่นใจไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในทางบวก หรือทางลบ เช่น ผู้ที่สัก นะจับมิถุก หรือ นะหนิภัย หรือยันต์แคล้วคลาด เป็นต้น พวกนี้จะมี ความมั่นใจว่าเมื่อเข้าสักขโมยแล้ว เจ้าของทรัพย์หรือเจ้าหน้าที่จับไม่ได้ หรือผู้ที่สักธนูมือก็ดี ยันต์มหาอุด (อุคม) ก็ดี พวกนี้มีความเชื่อมั่นว่าตนมีอำนาจอยู่คงกระพัน มีความเก่งกล้าเหนือคู่ต่อสู้หรือฝ่ายตรงข้าม ดังนั้นพวกนี้จึงมีความสีกเข้มมีความต้องการที่จะต่อสู้ อยู่เสมอ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จึงเป็นไปในทางก้าวร้าว รุนแรง ในทางตรงข้าม การสักที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกก็มีเป็นอันมาก เช่น เมื่อสักสาลิกาลิ้นทองแล้วต้องไม่พูดปด หรือเมื่อสักยันต์นารายณ์แปลงรูปหรือสักพระเจ้าห้าพระองค์ ต้องไม่ผิดศีลห้า เป็นต้น การสักจึงเป็นการควบคุมพฤติกรรมของผู้สักได้อีกทางหนึ่ง

7.2 การสักเป็นการข่มขวัญ

ผู้ที่มีรอยสักบนร่างกาย จะมีข้อได้เปรียบอย่างหนึ่งแก่ผู้ที่ได้เห็น หรือฝ่ายตรงข้าม นั่นคือ การข่มขวัญ โดยปรกติในคนสามัญทั่วไป เมื่อพบเห็นผู้ที่มีรอยสักย่อมจะมีความรู้สึกว่าเป็นคนที่ไม่เหมือนคนทั่วไป กล่าวคือ อาจเป็นผู้ที่อยู่คงกระพันชาตรี โจรผู้ร้าย ตลอดจนเป็นคนเสเพลชอบเที่ยวเตร่ คนส่วนใหญ่ที่ได้พบเห็นผู้ที่มีรอยสัก จะมีความคิดเช่นนั้น น้อยคนนักที่จะเป็นคนดีมีคุณธรรม เมื่อคนทั่วไปคิดเช่นนั้น ผู้ที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามของผู้สักก็ย่อมจะคิดได้เช่นนั้นได้เช่นกัน ดังนั้นรูปรอยที่สักได้เป็นเครื่องข่มขวัญผู้อื่นได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าหากจะมีการต่อสู้กันก็ดี หรือจะกระทำการกิจกรรมใด ๆ ก็ดี ผู้ที่มีรอยสักจะอยู่ในฐานะได้เปรียบเสมอการสักก่อให้เกิดการข่มขวัญคู่ต่อสู้ หรือผู้ที่ได้พบเห็นดังนี้

7.3 การเสียขวัญของคู่ต่อสู้

รอยสักสามารถใช้ได้เป็นเครื่องข่มขวัญคู่ต่อสู้หรือผู้ที่ได้พบเห็น เมื่อคู่ต่อสู้หรือผู้ที่ได้พบเห็นเสียขวัญ ก็ย่อมจะกระทำการได้ตามความต้องการ เช่น ทำร้ายร่างกาย ปลดทรัพย์ ข่มขืน กระทำชำเรา เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุว่า ผู้พบเห็นหรือฝ่ายตรงข้ามเกิดความเกรงกลัว เกิดความครั่นคร้ามเพื่อเป็นการข่มขวัญคู่ต่อสู้หรือผู้พบเห็น ผู้มีรอยสักมักจะสักไว้ในที่เปิดเผย เช่น ที่ลำคอ ท้ายทอย แขน เป็นต้น สำหรับรอยสักที่อยู่ในที่ปกปิด เช่น ที่หน้าอก เป็นต้นผู้สักจะพยายามเปิดอก ให้ผู้อื่นมองเห็นอันเป็นการข่มขวัญอยู่ในที่ ยิ่งเป็นการสักมังกร เสือแผ่น อักษร เลขยันต์ต่าง ๆ ด้วยแล้วยิ่งทำให้ผู้พบเห็นหรือคู่ต่อสู้เสียขวัญยิ่งขึ้น นอกจากนั้นในกลุ่มผู้สักด้วยกันจะเข้าใจว่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สักนั้นมีความหมายว่าอย่างไร ผู้ใดเป็นอาจารย์สัก และรอยสักนั้นมีคุณวิเศษอย่างไร ถ้าหากว่ารอยสักของฝ่ายตรงข้ามเหนือกว่าตนก็จะเกิดเสียขวัญ เกิดครั่นคร้ามทันที ผู้สักเป็นศิษย์เสือนั้นเสือนี่ สังกัดแกะนั้นแกะนั้น ถ้าหากพฤติกรรมของแก่งดังกล่าวมีความโหดเหี้ยมทารุณ ผู้ที่ได้พบเห็นก็จะเสียขวัญ เสียกำลังใจอันเป็นโอกาสให้ผู้ที่มีรอยสักกระทำการใด ๆ ได้ตามความต้องการ เช่นเดียวกับม้าหรือสุนัขที่เห็นเสือ

7.4 ความเป็นต่อในด้านกำลังใจ

ในระหว่างผู้ที่สักกับผู้ที่ไม่ได้สัก ผู้ที่สักย่อมมีกำลังใจเหนือกว่า ทั้งนี้เพราะเหตุว่ารอยสักเป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวให้ผู้สักมีกำลังใจเข้มแข็ง เมื่อมีกำลังใจดี ไม่ว่าจะกระทำการสิ่งใดย่อได้เปรียบผู้ที่เสียกำลังใจ การกระทำการใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นทางดีหรือทางชั่วย่อมต้องการกำลังใจทั้งสิ้น ยิ่งเป็นการกระทำในทางชั่วนั้นยิ่งต้องการกำลังใจมาก ทั้งนี้เพราะเหตุว่าการทำช่วนั้นต้องใช้ความพยายามมาก เพราะมีกฎหมายควบคุม มีสังคมคอยขัดขวางและยังมีจิตสำนึกที่คอยเตือนอยู่ตลอดเวลา ถ้าหากไม่มีกำลังใจที่มากพอแล้ว บุคคลจะกระทำการในทางชั่วไม่ได้

การสักทำให้ผู้สักมีกำลังใจกระทำการต่าง ๆ ตามความประสงค์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำในทางลบ เช่น การทำร้ายร่างกาย การลักทรัพย์ การข่มขืน การปล้นการฆ่า การเรียกค่าไถ่ เป็นต้น รอยสักจะช่วยให้ผู้สักมีกำลังใจในการกระทำการตามคุณค่าของรอยสักนั้น ๆ เช่น รอยสักนะจับมิถูกหรือรอยสักนะหนีภัย เป็นต้น เมื่อกระทำการใด ๆ แล้วก็ย่อมมีกำลังใจที่จะหนีได้ เพราะมีความเชื่อมั่นว่า การสักจะช่วยให้หนีได้พ้น หรือผู้ที่สักยันต์สมิงอุบาทว์ซึ่งผู้สักเชื่อว่ามีคุณวิเศษในทางดุฤภัยยาม เพื่อให้รู้ว่ายามใดปลอดภัยและกระทำการสำเร็จ ก็เป็นกำลังใจให้กระทำ

กิจการนั้น ๆ ด้วยความมั่นใจเช่น ในการเข้าลักทรัพย์ การปล้น การต่อสู้ ตลอดจนการแหกคุก เป็นต้น

7.5 การกระตุ้นความรู้สึก

การสักเป็นการจารึกรูปรอยไว้บนผิวหนัง ดังนั้น รูปรอยที่สักจึงปรากฏให้เห็นอยู่เป็นการถาวร รอยสักจะเป็นเครื่องกระตุ้นความรู้สึกของผู้สักไปในลักษณะต่าง ๆ ตามรูปรอยที่สัก เช่น ถ้าสักเป็นรูปเสือ สิงห์ มังกร หรือยันต์ต่าง ๆ ผู้สักเมื่อเห็นลายสักของตน ก็จะเกิดความรู้สึกเหิม ผู้ที่สักเป็นภาพเปลือยก็จะเกิดอารมณ์ทางเพศ หรือผู้ที่สักสัญลักษณ์ที่เตือนความจำไว้ อาจเกิดความเคียดแค้น อาฆาต ต้องการแก้แค้น เป็นต้น รอยสักที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

7.6 ความอึกเหิม

ผู้ที่มีรอยสักประเภทที่สักเพื่อความอยู่ยงคงกระพัน โดยรูปรอยสักประเภทที่สักก็ดี หรือโดยความมุ่งหมายที่สักก็ดี จะกระตุ้นให้ผู้สักเกิดความรู้สึกเหิมเพราะรูปที่สักส่วนใหญ่จะแสดงฤทธิ์แสดงอำนาจถ้าเป็นยันต์ก็ได้แก่ยันต์ที่มีคุณวิเศษทางมหาอุด แคล้วคลาด และคงกระพัน เช่น ยันต์มงคลจักรวาล ยันต์แก้วจักรพรรดิ ยันต์ฝนแสนห่า ยันต์จักรนารายณ์ใหญ่ เป็นต้น ถ้าเป็นรูปสัตว์ก็จะเป็นสัตว์ที่มีอำนาจ เช่น พญาครุฑ นาค เสือ สิงห์ มังกร เป็นต้น

รูปรอยที่สักเหล่านี้ ปรากฏอยู่บนร่างกายของผู้สัก ผู้สักสามารถมองเห็นได้ตลอดเวลา หรือแม้ว่าผู้สักจะไม่สามารถมองเห็นรอยสักของตน เนื่องจากสักไว้ในส่วนของร่างกายที่ไม่อาจมองเห็นได้ แต่ผู้สักก็มีความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่า ตนมีรอยสักนั้น ๆ อยู่ รอยสักดังกล่าวจะกระตุ้นให้ผู้สักเกิดความรู้สึกอึกเหิม กล่าวหาญต้องการต่อสู้เพื่อต้องการแสดงฤทธิ์อำนาจ ยิ่งถ้าเป็นรอยสักที่อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ด้วยแล้ว ผู้สักจะรู้สึกภาคภูมิใจ กระหิ้วยิ้มอยู่ตลอดเวลากับรอยสักนั้น ๆ ยิ่งถ้าอยู่ในสถานการณ์คับขันหรือสถานการณ์ที่ต้องการการต่อสู้ด้วยแล้ว เช่น ความรู้สึกโกรธ กลัว ความรู้สึกเคียดแค้น ความรู้สึกอาฆาต เป็นต้น ในภาวะเช่นนี้ ความเปลี่ยนแปลงทางสรีระย่อมส่งผลไปถึงรอยสักด้วย เช่น ทำให้เนื้อบริเวณนั้นกระตุกหรือคันเพราะอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ รอยสักอาจมีสีเข้มขึ้น เพราะเลือดมาคั่งบริเวณนั้นเป็นต้น เมื่ออยู่ในภาวะเช่นนี้ ผู้สักที่มีความเชื่อมั่นในรอยสักของตนจะมีความคิดว่ารอยสักของตน “ขึ้น”

แล้ว (เงินเป็นภาษาเครื่องรางของขลัง หมายความว่า ได้รับการปลุกให้อยู่ในสภาพที่ขลัง) ดังนั้น ผู้สักจึงรู้สึกฮึกเหิม ต้องการต่อสู้ หรือปฏิบัติการในสถานการณ์นั้น ๆ

7.7 อารมณ์เพศ

อารมณ์เพศมักเกิดขึ้นได้เสมอเมื่อได้รับการกระตุ้น ไม่ว่าจะเป็นการกระตุ้นโดยสิ่งแวดล้อมในสังคม หรือรูปรอยสักที่สักไว้บนร่างกาย นักจิตวิทยาและนักอาชญาวิทยา เชื่อว่า ผู้ที่สักรูปเปลือยหรือรูปลามกต่าง ๆ บนร่างกายเป็นผู้ที่มีจิตผิดปกติ โดยเฉพาะในเรื่องเพศ เช่น เป็นพวกซาดิสม์ พวกแมโซคิสม์ เป็นต้น ผู้มีรอยสักประเภทรูปเปลือย รูปการร่วมเพศ หรือรูปที่เป็นสัญลักษณ์ในทางเพศต่าง ๆ เมื่อถูกกระตุ้นโดยรอยสักของตน พวกนี้จะมีความรู้สึทางเพศและอาจกระทำการที่ผิดกฎหมายได้เช่น การฉุดคร่า อนาจาร ข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

อีกนัยหนึ่งรอยสักประเภทรูปเปลือย รูปลามกต่าง ๆ รูปที่เป็นสัญลักษณ์ทางเพศจะช่วยกระตุ้นให้ผู้สักมีความผิดปกติทางเพศ เกิดความพอใจในขณะที่ประกอบกิจกรรมทางเพศ

7.8 การเตือนความจำ

โดยเหตุที่รอยสักปรากฏอยู่บนร่างกายอย่างถาวร ดังนั้นจึงเป็นเครื่องเตือนความทรงจำได้เป็นอย่างดี ทุกครั้งที่ผู้สักมองเห็นรอยสักของตนก็จะสามารถระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับรอยสักนั้นได้ เช่น ถ้ารอยสักที่สักไว้เป็นที่ระลึกเมื่อคราวไปประเทศเนเธอร์แลนด์ ก็จะเป็นรูปกังหันลมก็จะทำให้ผู้สักระลึกถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้น หรือถ้าเป็นรูปดอกกุหลาบที่สักไว้เป็นที่ระลึกสำหรับผู้หญิงคนหนึ่ง ก็จะทำให้ผู้สักระลึกถึงผู้หญิงคนนั้นทุกครั้งที่เห็นรอยสักรูปดอกกุหลาบรูปรอยที่สักเป็นเครื่องที่เตือนความทรงจำของผู้สักได้ดังนี้

7.9 การแก้แค้น

ผู้ที่มีรอยสักซึ่งสักไว้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำ เนื่องจากถูกทำร้ายบ้าง ถูกกลั่นแกล้งบ้าง ถูกกลั่นแกล้งโดยคู่ต่อสู้บ้างเหล่านี้ เมื่อเห็นรอยสักคราวใด ผู้สักก็จะคิดถึงเรื่องราวนั้น ๆ ถ้าเป็นเรื่องที่เคยเจ็บช้ำน้ำใจเขาก็จะคิดแก้แค้น มีผู้กระทำความผิดเป็นจำนวนมาก เมื่อกระทำความผิดแล้วถูกจำคุกได้เข้าไปสักข้อความหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในคุก เพื่อเตือนความทรงจำเพื่อที่จะได้ออกมาแก้

แค้นล้างแค้น ผู้ที่สร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้แก่ตน ตัวอย่างข้อความที่สักระ เช่น แค้นนี้ต้องชำระ
หญิงร้ายชายชั่ว ชายอย่าหมิ่นชาย วันหน้าอย่าให้เจอคนใจดำ พรุ่งนี้ยังมี วันหน้าอย่าผลอ ที่เขาที่
เรา เป็นต้น นอกจากข้อความดังกล่าวแล้วผู้สักระที่มีความอาฆาตและต้องแก้แค้น ยังสักระสัญลักษณ์
ต่าง ๆ เพื่อเตือนความทรงจำ เช่น รูปกริชเสียบหัวใจ รูปคนตรึงกางเขน รูปหัวกะโหลกเสียบด้วย
กริช รูปศรเสียบอก เป็นต้น ข้อความที่ดีหรือสัญลักษณ์ที่ดีจะช่วยกระตุ้นให้ผู้สักระรำลึกถึงความแค้น
ในอดีตและมีความต้องการจะแก้แค้นให้ได้

7.10 คำมั่นสัญญา

มีผู้สักระเป็นจำนวนมาก ที่สักระข้อความหรือสัญลักษณ์ที่เป็นคำมั่นสัญญาไว้บนผิวหนัง
ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความทรงจำให้ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา โดยเหตุที่การสักระเป็นการจารึก
ข้อความลงบนผิวหนังและข้อความนั้น ๆ จะปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลาไม่มีวันสูญหายไป
ดังนั้น รอยสักระจึงเป็นเครื่องเตือนใจผู้สักระไม่ให้ลืมคำมั่นสัญญาได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างข้อความที่สักระ
ซึ่งเป็นคำมั่นสัญญา เช่น ถ้าไม่เลิก...ตาย ไม่มีครั้งต่อไป เจ็บต้องจำ ยาพิษฆ่ามัน พรุ่งนี้ไม่มีอีก
แล้ว วันหน้าไม่มีอีก เป็นต้น รอยสักระประเภทคำมั่นสัญญาหรือเตือนความจำให้ปฏิบัติหรือเตือน
พฤติกรรมบางอย่าง สามารถใช้เป็นเครื่องเตือนผู้สักระให้ยับยั้งหรือกระทำการบางอย่างหนึ่งอย่างใด
ได้เป็นอย่างดี

7.11 ความอดกลั้น

มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่ไม่สามารถระงับอารมณ์ของตนเองได้ ถ้าไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
คอยเตือนใจ เช่น พระเครื่อง เครื่องราง เป็นต้น รอยสักระจัดว่าเป็นเครื่องเตือนใจได้อย่างหนึ่ง
เพราะรอยสักระจะปรากฏอยู่บนร่างกายให้เห็นได้ตลอดเวลา ดังนั้น ผู้ที่รู้สักระตัวว่าเป็นผู้โกรธง่าย
มุทะลุดุคัน เอาแต่ใจ ระงับอารมณ์ไม่อยู่จึงต้องหาเครื่องเตือนใจ ซึ่งส่วนมากใช้การสักระรอยสักระ
ประเภทที่ช่วยยับยั้งใจไม่ให้โมโหง่าย ได้แก่ นะต่าง ๆ เช่น นะพระเตมียมัน นะหายโทโส นะอด
ใจ เป็นต้น นอกจากคาถาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วยังมีข้อความที่สักระเพื่อเตือนใจห้อดกลั้น เช่น ขันติ อดใจ
หายโกรธ ชนะใจชนะทุกข์ ข่มใจไว้ก่อน เป็นต้น รอยสักระช่วยให้บุคคลมีความอดกลั้นได้เป็น
อย่างดี

8. ครู อาจารย์ และช่างสัก เป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในขั้นตอนการสักนอกจากจะเป็นผู้ลง
ลวดลายรอยสักบนร่างกายของผู้บริโภคแล้ว ยังมีผลทางด้านจิตใจด้วย ดังจะแบ่งได้ต่อไป³⁵

8.1 การสักเพื่อผลทางไสยศาสตร์ การสักประเภทนี้เป็นคติความเชื่อทางไสยศาสตร์
จึงต้องสักโดย ครู อาจารย์ ที่มีวิชาอาคมศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะเท่านั้น ฆราวาสหรือบุคคลธรรมดาที่
ไม่มีวิชาความรู้ทางด้านนี้จะไม่ได้รับการยอมรับ ครู อาจารย์ และช่างสัก ด้วยวัตถุประสงค์นี้
ส่วนใหญ่จึงเป็นพระภิกษุ หรือเกจิอาจารย์ชื่อดังที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป และ
ความศักดิ์สิทธิ์ของการสักก็มักจะได้รับการทดสอบจนเห็นผลเป็นที่รำลือ

การสักเพื่อผลทางไสยศาสตร์จำเป็นต้องทำพิธีการที่มีขั้นตอนตามลำดับ เริ่มจากพิธี
ยกครู การลงสัก การปลุกเสกและจบลงด้วยพิธีไหว้ครู โดยทั่วไปผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวจะเป็นบุคคล
เดียวกัน เว้นเสียแต่ว่าสำนักสักใดมีผู้นิยมไปทำการสักกันอย่างเนืองแน่น หรืออาจารย์สักชราภาพ
หรือเจ็บป่วย ผู้ทำการสักจึงอาจเป็นเพียงบุคคลธรรมดาหรือฆราวาสผู้ซึ่งไม่มีวิชาอาคมทำหน้าที่ลง
สักแทนก็ได้ แต่ภายหลังการลงสักแล้วจะต้องทำพิธีการปลุกเสกลงอาคม โดยเกจิอาจารย์ที่มีวิชา
ความรู้เท่านั้น จึงจะได้ผลตามที่ต้องการ

8.2 การสักเพื่อความสวยงาม ครู อาจารย์ และช่างสักส่วนใหญ่จะเป็น
ฆราวาสที่มีความเชี่ยวชาญในการสักรูปต่าง ๆ ตามที่ผู้ต้องการ ในสมัยโบราณถ้าต้องการลายสัก
ที่งดงามวิจิตรบรรจง คนจะนิยมไปสักกับอาจารย์สักทางภาคเหนือ หรือ ภาคอีสานของประเทศ
ไทย แต่ถ้าต้องการลวดลายที่สลับซับซ้อนจากครูสักฝีมือเยี่ยมก็นิยมเดินทางไปสักที่ประเทศพม่า
และลาว ส่วนในปัจจุบันนี้พอจะหาครู อาจารย์ และช่างสักเหล่านี้ได้ทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจงแต่
ภาคเหนือ หรือภาคอีสานเท่านั้น โดยปกติแล้ว ครู อาจารย์ และช่างสักมักจะเป็นผู้ที่มีความถนัด
เชิงศิลป์ หรือมีความสามารถทางกราฟิก เพราะการสักจะต้องมีการร่างภาพคร่าว ๆ เสียก่อน
แล้วจึงค่อยสักลงไป เว้นเสียแต่จะเป็นผู้มีฝีมือและความชำนาญสูงจึงจะสักลงไปเลย โดยไม่
ต้องอาศัยภาพร่าง ซึ่งมีอยู่น้อยรายที่จะทำได้เช่นนั้น แต่อย่างไรก็ตามครู อาจารย์ และช่างสัก ที่
ไม่มีฝีมือทางกราฟิกก็มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์จึงทำให้เกิด
ทักษะและความเชี่ยวชาญขึ้นในภายหลัง หรือ มิฉะนั้นก็อาศัยอุปกรณ์ที่ช่วยในการเขียน

³⁵ ประเทิน มหาจันทร์. (2534, 1 พฤษภาคม). “จิตวิทยาเกี่ยวกับการสัก.” ศิลปะการสักลาย. หน้า 17.

ลวดลายให้งดงาม และได้สัดส่วนที่ถูกต้อง โดยใช้รูปภาพตัวอย่างการสลักลวดลายต่าง ๆ ประกอบ หรือใช้แม่พิมพ์บล็อกไม้ที่แกะไว้เป็นลายเส้นรอบนอกของลวดลายต่าง ๆ พิมพ์ปั๊มลงไปเป็นภาพร่าง แล้วจึงลงมือสลักด้วยเข็มสักและหมึกจีนที่ผสมไว้นจนเสร็จสมบูรณ์ ก็เป็นอันเสร็จพิธีโดยไม่ต้องมีการปลุกเสกใด ๆ

9. สถานที่สัก

ทางด้านสถานที่ที่ใช้ทำการสัก หรือสำนักสัก ไม่มีข้อกำหนดไว้แต่อย่างใดว่าจะตั้งอยู่ที่ใด หรือมีสภาพแวดล้อมอย่างไรจึงจะเหมาะสม ขึ้นอยู่กับครู อาจารย์ และช่างสัก กล่าวคือ ถ้าครู อาจารย์ และช่างสักเป็นฆราวาสทั่ว ๆ ไป ก็นิยมทำพิธีสักที่บ้านของตนเอง แต่ถ้าเป็นพระภิกษุก็จะทำพิธีสักในเขตอาราม แต่โดยทั่วไปแล้ว ถ้าเป็นการสักเพื่อวัตถุประสงค์ทางอยู่ยงคงกระพัน-ชาตรีและเมตตามหานิยมแล้ว สถานที่สักหรือสำนักมักจะอยู่ในเขตของวัด หรือบริเวณติดกับวัด เนื่องจากการสักด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นเรื่องของความศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับคาถาอาคม ของขลัง ที่จะต้องทำให้ผู้ที่ได้รับการสักยึดถือแน่วแน่ต่อครู อาจารย์ผู้สักและผู้ปลุกเสก หรือผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ที่ถือกันว่าเป็นของสูง ดังนั้นบุคคลที่เป็นปุชนียบุคคลที่น่าเลื่อมใสผู้ทำหน้าทีนี้ จึงสมควรจะเป็นสมณเพศ ผู้รักษาศีลภาวนามากกว่าที่จะกระทำโดยครู อาจารย์สักที่เป็นฆราวาสหรือปุถุชนธรรมดา ประกอบกับการทำพิธีนี้ถ้าได้กระทำในเขตของวัดก็ยิ่งจะส่งผลทางด้านจิตใจให้แก่ผู้ที่ได้รับการสัก ด้านความเลื่อมใสศรัทธา และความเชื่อถือที่มีต่อพิธีสักและปลุกเสกยิ่งขึ้น

10. เครื่องมือที่ใช้ในการสัก

เครื่องมือในสมัยโบราณ

การสักในสมัยก่อน อาจารย์สักมักจะใช้วัตถุปลายแหลมเพื่อทำหน้าที่เป็นเข็มสักแทงลงไปบนผิวหนัง การเลือกใช้เข็มสักของอาจารย์สักแต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันไปตามความถนัด ความสะดวก หรือตามที่ท่านได้รับการถ่ายทอดมาจากอาจารย์สักในรุ่นก่อน ๆ จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ สามารถรวบรวมชนิดของเข็มสักได้ดังต่อไปนี้³⁶

³⁶ สุลักษณ์ ศรีบุรี และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี. (2530). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย).

- 1) หนามหวาย ที่มีปลายแหลมและแข็ง
- 2) เข็มหมุดหรือเข็มเย็บผ้า 3-5 เล่ม มัดเข้าไว้ด้วยกันแล้วผูกติดกับด้ามไม้ที่ใช้เป็นด้ามจับ
- 3) ก้านร่ม ฝนปลายแหลมเป็นหน้าตัด
- 4) เหล็กปลายแหลม ที่ทำด้วยทองเหลือง
- 5) เข็มที่ทำจากเหล็กตะปูตอกโลหะ เพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ทางคาถาอาคม

ถึงแม้ว่าในสมัยปัจจุบันได้มีการพัฒนาเข็มสักเป็นแบบเข็มสักไฟฟ้า ให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น จับถนัดมือ และสามารถบังคับเข็มสักไปในทิศทางที่ต้องการได้ แต่ก็ยังไม่มีอาจารย์สักผู้ใดในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องสักไฟฟ้า เนื่องจากว่าไม่เหมาะแก่การสักตัวอักขระขอมที่กำลังกลาย เพราะบังคับทิศทางไม่ได้ และยังขัดกับความเชื่อทางไสยศาสตร์อีกด้วย

เครื่องมือที่สำคัญรองลงมาจากเข็มสัก คือ หมึกที่ใช้ในการสัก ลวดลายสักจะสวยงามรูปคมชัดเจน และติดทนนาน นอกจากจะขึ้นอยู่กับเข็มที่ใช้แล้ว ส่วนผสมของหมึกที่ใช้ก็สำคัญ ซึ่งตามประวัติความเป็นมากล่าวไว้ว่า ได้มีวิวัฒนาการการผสมสีและดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทำให้ส่วนผสมมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไป เช่น ทางภาคอีสาน แรกเริ่มจะใช้ยางไม้สีชาวนชนิดหนึ่งมาเขียนบนผิวหนัง แล้วใช้ของแหลมจิ้มตามลวดลายที่ต้องการ ยางไม้นี้จะซึมเข้าไปใต้ผิวหนัง พอยางไม้แห้งก็จะเปลี่ยนเป็นสีดำ แต่สีของยางไม้ไม่ทนทาน จึงมีการดัดแปลงมาใช้ขี้เขม่าหรือดินหม้อ ผสมกับดีควายคนให้เข้ากัน เมื่อแผลสักหายแล้วก็จะกลายเป็นสีดำติดทนนาน

อุเมโมโต ได้อธิบายถึงหมึกสักไว้ในบทความเรื่อง ศิลปการสักของไทยว่าในอดีตอาจารย์สักจะใช้ขี้เถ้าหรือขี้เขม่ากระดูกสัตว์ กากมะพร้าว หรือกะลามะพร้าวแทนหมึก เพราะมีสีค่อนข้างดำ ทำให้เห็นลายได้ชัดเจน แต่ต่อมาวิธีการทำหมึกดังกล่าวนี้ค่อนข้างยุ่งยากเกินไป เนื่องจากจะต้องมีส่วนผสมต่าง ๆ ตามสัดส่วนที่กำหนด เพื่อให้ได้สีตามต้องการ จึงได้เปลี่ยนมาใช้หมึกจีน หรือหมึกดำที่มีขายอยู่โดยทั่วไปในท้องตลาด ทำให้การผสมหมึกง่ายกว่าเดิมมาก

สมชาย นิลอาธิ ได้รวบรวมสูตรผสมหมึกสักที่นิยมใช้กันทางภาคอีสานไว้ 4 สูตรด้วยกันคือ

สูตรที่ 1 เป็นสูตรหมึกชนิดแรกที่ใช้กันในภาคอีสาน ใช้ยางไม้ชนิดหนึ่งที่ชาวอีสานเรียกว่า “ต้นหมึก” เมื่อหักกิ่งหรือก้านใบออกแล้ว จะมียางสีขาวหรือยางไม้ออกมา เมื่อยางนี้แห้งจะกลายเป็นสีดำ

สูตรที่ 2 ใช้ดินหม้อ หรือเขม่าไฟที่จับเกาะตามก้นหม้อที่ใช้ฟืน หรือถ่าน ขูดเขม่าให้หลุดออกจากหม้อ แล้วเอาไปบดให้ละเอียด ผสมกับดีควาย

สูตรที่ 3 ใช้ผงถ่านสีดำที่อยู่ในถ่านไฟฉาย นำไปบดให้ละเอียดแล้วผสมกับยางไม้ “ต้นมูกเกี้ยว” เมื่อสักลงบนผิวหนังจะได้ลายสักสีดำตามสีของผงถ่าน

สูตรที่ 4 ใช้หมึกจีนชนิดแท่งนำไปฝนให้เป็นผงละเอียดแล้วผสมกับน้ำมันเสือ และน้ำมันงา การใช้น้ำมันเสือซึ่งเป็นสัตว์ร้ายที่มีพลังอำนาจอยู่ในตัวมาเป็นส่วนผสมทำให้เชื่อกันว่าเป็นการสักเพื่อให้ผลดีทางอยู่ยงคงกระพันชาตรี

นอกจากสูตรผสมหมึกดังกล่าวแล้ว จารูบุตร เรื่องสุวรรณ ยังได้อธิบายสูตรผสมหมึกที่แตกต่างกันไว้อีกสูตรหนึ่งคือ การใช้น้ำหมึกผสมกับใบมันแกวเคี้ยวและเขม่าควันไฟเพื่อให้ออกสีดำ แล้วผสมกับดีหมู หรือดีควาย จะทำให้สวดลายสักดำสนิทและจืดมน หรืออาจใช้ดีของสัตว์อื่น ๆ เช่น วัว หมู ู ปลาช่อน เคี้ยวให้แห้งก็ใช้ได้ แต่ถ้าต้องการสักเพื่อให้มีความขลังในทางคาถาอาคมแล้ว กล่าวกันว่าจะต้องใช้หมึก ผสมกับน้ำมันพราย คือ น้ำมันที่ได้จากศพโดยผ่านการทำพิธีทางไสยศาสตร์ หรือบางทีก็ใช้รัง หรือ ชาด แทนหมึกแต่ต้องผสมด้วยน้ำมันพราย

ในสมัยก่อนนอกจากเข็มสัก และหมึกสักที่ถือว่าเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการสักแล้ว ยังมีอุปกรณ์อีกชนิดหนึ่งที่เป็นเครื่องช่วยในการสักคือ

- 1) ฝืน ใช้เป็นเครื่องช่วยผู้ที่กำลังสักให้บรรเทาความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นจากการสัก โดยในระหว่างทำการสักให้เคี้ยวฝืนไว้ในปาก จะทำให้รู้สึกมีเมลาตความเจ็บปวดไปได้บ้าง
- 2) เชือกหรือผ้าขาวม้า ใช้ผูกมัดผู้ที่กำลังสักไม่ให้ดิ้น โดยผูกมัดติดกับเสาเรือนหรือต้นไม้ หากไม่มีเชือกหรือผ้าขาวม้า อาจให้ผู้ช่วยอาจารย์สัก ช่วยจับแขนขาเอาไว้ ป้องกันไม่ให้ดิ้นหนีเพราะความเจ็บปวดในขณะที่สัก
- 3) ยาแก้ไ้แก้แสบ เพื่อช่วยบรรเทาความเจ็บปวดและอาการอักเสบภายหลังการสัก
- 4) แอลกอฮอล์ เพื่อใช้เช็ดและทำความสะอาดเข็มสักที่ใช้เสร็จแล้ว

11. วิธีการสัก

เนื่องจากการสักในสมัยโบราณให้ผลทางเมตตามหานิยมและอยู่ยงคงกระพันชาตรี เป็นเรื่องของคติความเชื่อทางไสยศาสตร์ ดังนั้นผู้ที่ได้รับการสัก จึงต้องมีความศรัทธาและมีจิตใจมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติตามพิธีการที่แต่ละสำนักสักได้กำหนดไว้ ซึ่งพิธีการสักโดยทั่วไปจะประกอบด้วยขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน โดยเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้³⁷

11.1 พิธียกครู

11.2 ลงลายสัก

11.3 ปลุกเสก และ

11.4 พิธีไหว้ครู

11.1 พิธียกครู เมื่อผู้ที่รับการสักตั้งใจแน่วแน่ว่าจะสัก ก็เริ่มพิธีด้วยการนำดอกไม้ ธูปเทียน และเงินค่ายกครูไปถวายอาจารย์สักตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ทำการนัดหมาย เพื่อฝากตัวเป็นลูกศิษย์และเพื่อเป็นการบูชาครู ส่วนจำนวนเงินค่ายกครูนั้นจะเป็นเท่าไร ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละสำนัก โดยกำหนดตามความยากง่ายของลวดลายที่สัก หรือเป็นไปตามประเพณีนิยมของแต่ละสำนักที่ยึดถือปฏิบัติกันเรื่อยมาตั้งแต่โบราณ เช่น 12 บาท 36 บาท 50 บาท หรือ 100 บาท เป็นต้น จำนวนเงินเหล่านี้ในสมัยโบราณนิยมถือเคล็ดลงท้ายด้วยเลข 6 เช่น 6 สลึง 6 บาท 12 บาท (2 เท่าของ 6) 24 บาท (4 เท่าของ 6) หรือ 36 บาท (6 เท่าของ 6) เป็นต้น ในปัจจุบันที่ยังยึดวิธีการสักแบบโบราณยังมีสำนักสักบางแห่งที่ยึดถือวิธีการกำหนดค่ายกครูดังที่กล่าวมา การกำหนดค่ายกครูอีกวิธีหนึ่งที่นิยมกันมากก็คือ คิดตามความยากง่ายของลวดลายด้วยจำนวนเงินที่ลงตัว เช่น 50 บาท 75 บาท 100 บาท 150 บาท 200 บาทและ พบว่าสูงสุดถึง 250 บาท ต่อ 1 ลายสักในปัจจุบัน

11.2 ลงลายสัก เมื่อไหว้ครูเสร็จแล้วก่อนจะสัก ครูอาจารย์สักจะทำการเสกเหล็กสักและน้ำมันผสมหมึกสักที่ใช้เสียก่อน และจะบอกให้ผู้รับการสักนั่งทำจิตให้เป็นสมาธิ ว่าคาถาในใจ แล้วจึงเริ่มลงเหล็กสัก ขณะลงเหล็กสักชักยันต์ อาจารย์ก็จะภาวนาคาถา ลงอักขระ

³⁷ สุลักษณ์ ศรีบุรี และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี. (2530). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 39.

เดินสูตรยันต์ตลอดการลงรอยสัก ถ้าครูอาจารย์สักไม่ใช่คนที่มีความรู้ ไม่รู้วิธีลงคาถาปลุกเสก ก็จะทำหน้าที่เป็นเพียงช่างสักที่ลงรูปลายสักเท่านั้น โดยมีต้องภาวนาคาถา ลงอักขระเดินสูตร ยันต์แต่อย่างใด

การลงสักแต่ละลาย หรือแต่ละอาจารย์สักจะใช้เวลาไม่เท่ากัน อาจจะใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที หรือเป็นวัน ๆ หรือเป็นอาทิตย์ก็มี ถ้าเป็นการลงสักในบริเวณที่เจ็บปวดมาก ๆ หรือบริเวณที่เนื้อหยาบเนียน เหนียวหนืด ก็จะมีผู้ช่วยจับแขนขา และดึงผิวหนังบริเวณที่จะสักให้ตึง เพื่อทำให้เกิดความสะดวกในการสัก ผู้ที่ได้รับการสักเป็นครั้งแรกมักจะเกิดความเจ็บปวดระบมมาก บางรายมีอาการบวมแดงปวดแสบปวดร้อนจนจับไข้ก็มี จึงต้องอาศัยการพักผ่อน และยาแก้ปวด แก้ปวดช่วยระงับอาการ ครั้นพอแผลหายดีแล้ว ก็มักจะกลับไปขอลายสักอีกเป็นครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และเรื่อย ๆ ไปจนกว่าจะเป็นที่พอใจ

11.3 ปลุกเสก เมื่อสักเสร็จแล้ว อาจารย์สักก็จะทำพิธีปลุกเสกโดยการแหงนเขมลงไป (หรือเอามือเปะลงไป) บนหัวใจของลวดลายสัก แล้วเพ่งพิจารณาเรียกสูตรเรียกนามหมดทุกตัว แล้วภาวนาคาถาอยู่ในใจก่อนเป่าพ่นลงบริเวณรอยสัก แล้วจึงรดน้ำมนต์ ซึ่งอาจจะทำให้ทีละคนหรือทำเป็นหมู่คณะ ครั้งละ 10 – 50 คนก็ได้

ในการทำพิธีปลุกเสก อาจารย์สักอาจจะเชิญบรมครู หรืออาจารย์ที่นับถือมาเข้าทรง แล้วทำพิธีปลุกเสกก็มี

11.4 พิธีไหว้ครูหรือพิธีครอบครู ต่างจากพิธียกครูคือ พิธียกครูจะกระทำก่อนการลงสักและปลุกเสก เพื่อเป็นการอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือครูบาอาจารย์มาประทับรับเครื่องสักการบูชา แต่การทำพิธีไหว้ครู เป็นพิธีการยกย่องบูชาคุณครูอาจารย์เป็นพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่บรรดาศิษย์ในรุ่นต่าง ๆ พร้อมใจมาชุมนุมกันในพิธี เป็นพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่กระทำขึ้นในเขตพระอารามหน้าพระพุทธรูปบูชา โดยกระทำต่อเนื่องปีละครั้ง เพื่อปลุกเสกคาถาอาคมให้คงความศักดิ์สิทธิ์ คล้ายกับการปลุกเสกพระเครื่อง

เครื่องถวายในพิธีไหว้ครูจะแตกต่างจากพิธียกครูคือ นอกจากจะมีดอกไม้ ธูปเทียนแล้ว ยังมีเครื่องเคราอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมา คือ หัวหมู ไก่ต้ม และเนื้อสัตว์ โดยพระอาจารย์ผู้ทำพิธีจะจุดธูปเทียน ท่องคาถาภาวนาแล้วให้เข็มสักแทงลงบนกระหม่อมของผู้ที่ได้รับการสัก หรือหัวใจของลายสักแต่ละลาย แล้วท่องคาถาเป่าพ่นลงไปบนกระหม่อม หรือลงบนลวดลายสัก

และอักขระที่กำกับลายอยู่ แล้วขอให้ผู้ที่ได้รับการสักรับสัจจะ เพื่อปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดตามที่กำหนด อันได้แก่ การปฏิบัติตามข้อกำหนดให้พึงปฏิบัติ เช่น ถือน้ำศีล ห่มนุ่งคลุมสติ และยึดมั่นในศีลจารวัตร เป็นต้น และให้ละเว้นจากข้อห้ามปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น ห้ามด่าบิดามารดา ห้ามรับประทานมะเฟือง น้ำเต้า ห้ามลอดสะพานหัวเดียว ลอดไม้ค้ำดันกล้วย และห้ามประพาศพิศลูกเมียผู้อื่น เป็นต้น

หลังจากนั้นพระอาจารย์จะรดน้ำมนต์ ท่องคาถาภาวนาให้แก่ลูกศิษย์ทั้งหลายเพื่อเป็นสิริมงคล และในช่วงนี้ บรรดาลูกศิษย์บางคนที่มีลวดลายสักของดีทั้งหลายก็จะเกิดอาการที่เรียกว่า “ของขึ้น” โดยไม่รู้สึกรู้หา ซึ่งมียกย่องทำทางที่แสดงออกมาตามความหมายของลวดลายที่สักเอาไว้ เช่น ถ้าสักหนุมานก็จะป็นปาย ถ้าสักเป็นเสือก็จะร้องคำรามแบบเสือ เป็นต้น เมื่อสติกลับคืนมาจนรู้สึกรู้หา ก็จะปวดเมื่อยเนื้อตัวโดยไม่รู้สาเหตุ แต่อย่างไรก็ตาม อาการ “ของขึ้น” นี้จะบังเกิดขึ้นกับบางคนเท่านั้น ไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคนที่ได้รับการสักเสมอไป เป็นสิ่งที่กล่าวกันว่าเป็นเรื่องของไสยศาสตร์ลึกลับ ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

12. ข้อพึงปฏิบัติภายหลังการสัก

อาจารย์สักแต่ละสำนักจะมีข้อบังคับให้ผู้ที่ได้รับการสักปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จึงจะทำให้ผลของการสักเกิดผลตามภาพสมตามที่ได้ตั้งใจไว้ กล่าวคือ ผู้ที่จะทำการสักได้นั้นจะต้องถือสัจจะ ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่กระทำความผิดศีลธรรม มิฉะนั้นการสักนั้นก็จะไม่บังเกิดผลทางไสยศาสตร์แต่อย่างใดเลย เพราะคาถาอาคมที่ลงไว้จะไม่อยู่กับตัวคนผู้นั้น

กฎข้อห้ามต่าง ๆ ที่ระบุไว้มีดังต่อไปนี้³⁸

- 1) ข้อพึงปฏิบัติ
 - 1.1) ให้ถือน้ำศีล
 - 1.2) ให้ยึดมั่นในศีลจารวัตรเป็นจิตใจ
 - 1.3) ห่มนุ่งคลุมสติของตนเอง
- 2) ข้อละเว้นหรือข้อห้าม

³⁸ สุลักษณ์ ศรีบุรี และ ทวีวงศ์ ศรีบุรี. (2530). ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย (รายงานวิจัย). หน้า 50.

- 2.1) ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม ได้แก่ ผิดลูกผิดเมียผู้อื่น หรือ ประพฤติตนเป็น
มิจฉาชีพ

ลักเล็กขโมยน้อย

- 2.2) ไม่ลู่แก่วิถี หรือกล่าวพรสวาทต่อบิดาและมารดา
2.3) ไม่รับประทานของเหลือเดน เช่น อาหารเหลือจากผู้อื่น จากพระ หรือจาก
งานศพ เป็นต้น
2.4) ไม่รับประทานมะเฟือง น้ำเต้า ฟัก และมะพร้าวไฟ
2.5) ไม่ลอดไม้ค้ำดันกล้วย
2.6) ไม่ลอดสะพานหัวเดียว สะพานทำน้ำ
2.7) ไม่นั่งทับครกไม้ที่ทำด้วยไม้คั่ง ไม้มะลุน ไม้มะค่า
2.8) ไม่ให้ผู้หญิงทับข้างบน

2. การประกอบธุรกิจการสักในปัจจุบัน

หากจะมองภาพของการประกอบธุรกิจการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างในปัจจุบัน ย่อม
สามารถสังเกตได้จากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมายได้อย่างชัดเจน เช่น การเสนอเรื่องราวของการสัก
ทางเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น หรือในมุมมองของ
ร้านประกอบธุรกิจการสัก ที่เปิดให้บริการในย่านการค้า ชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวทั่วไป ทั้ง
ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด หรือมุมมองจากการเปิดเผยตลาดขายสักบนผิวหนังของ
ผู้บริโภค รวมทั้งจากการศึกษาแบบเจาะลึกของผู้วิจัยที่ได้พยายามค้นคว้าหาข้อมูลจากผู้ประกอบ
ธุรกิจร้านสักในกลุ่มตัวอย่าง ทั้งที่เป็นร้านสักเก่าแก่ที่เปิดให้บริการมานานกว่า 30 ปี และร้าน
สักที่เกิดขึ้นภายหลังตั้งแต่ 3 – 12 ปี ซึ่งพบว่าข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นหลักฐานในการอ้างอิง
ประเภทหนังสือ นิตยสาร หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจการสัก มีอยู่น้อยมาก ผู้วิจัยจึง
จำเป็นต้องศึกษาด้วยวิธีการสังเกต และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นหลัก จนสามารถวิเคราะห์ได้ว่า
การสักรอยศิลปะบนเรือนร่างในปัจจุบันมีความแตกต่างจากการสักรอยในอดีตอย่างสิ้นเชิง

จากความเชื่อแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ความหมายของรอยสักเริ่มแปรเปลี่ยนไปสู่
ความเป็นศิลปะมากขึ้น รอยสักถูกปรับเปลี่ยนจากความเชื่อในเรื่องของไสยศาสตร์ กลายมาเป็น

เครื่องประดับ เป็นอาภรณ์ ที่บ่งบอกให้เห็นถึงความงาม³⁹ รอยสักที่เคยเดินตามประเพณีนิยม เริ่มกลายเป็นความเฉพาะตัวมากขึ้น รอยสักแต่ละชนิดต่างมีความหมายเพื่อความต้องการของตัวเอง หลายคนสร้างจินตภาพของตัวเองเอาไว้ในหัวใจ แล้วก็ให้ศิลปินสร้างภาพเหล่านั้นให้ปรากฏออกมาอยู่ในเรือนร่างของตนเอง เพราะมีความชื่นชอบว่าภาพเหล่านี้จะอยู่ติดกับตัวของตัวเองไปตลอดชีวิต

การเล่นสีและเล่นความหมายของรอยสักในคนปัจจุบัน จึงกลายเป็นภาพที่หลายคนพยายามจะสร้างสรรค์ขึ้นมาให้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด แม้ว่าจะมีอยู่บ้างเหมือนกันที่ยังคงยึดเอาความเชื่อของต้นไม้ ดอกไม้ รูปสัตว์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์โบราณมาเขียนเอาไว้ตามร่างกาย แต่ส่วนใหญ่แล้วรอยสักที่เรียกกันว่าเป็นรอยสักยุคใหม่ ภาพของรอยสักเหล่านั้นจะเกิดขึ้นเป็นเอกลักษณ์บุคคลของผู้เป็นเจ้าของรอยสักเอง มีอยู่ไม่น้อยที่เชื่อมโยงเอาชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันเข้าเป็นรูปรอยของการสัก เป็นต้นว่าสักรอยเอาไว้เต็มตัวอันเปรียบเสมือนเครื่องนุ่งห่มที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ลวดลายบางอย่างที่ไม่เคยนิยมใช้เป็นรอยสักก็ถูกนำมาเป็นรอยสัก เพราะเห็นว่ามียุทธพรและสีสันที่สวยงาม เป็นที่สะดุดตา สะดุดใจ ซึ่งผู้สักจะให้ความสำคัญในเรื่องของรูปลักษณ์มากกว่าความหมาย เช่น การเติมสีสันที่บรรเจิดจ้าลงไปบนดอกไม้ หรือลวดลายต่าง ๆ ก็เพียงเพื่อให้สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นเท่านั้น⁴⁰

ลีลาของรอยสักก็แปลกใหม่ขึ้น มีการใช้กราฟฟิคสมัยใหม่เข้ามาเป็นตัวคำนวณ อย่างเช่น การจะสักรูปมังกรติดตัวไว้สักหนึ่งรูป แต่เดิมเคยสักเอาไว้ตามโคนขา หรือพันรอบตัว แต่ปัจจุบันมังกรที่ฝังาดตัว อย่างสง่างามกลายเป็นรอยสักที่เชื่อมตัวเองอยู่บนท่อนแขนที่ลำสันของผู้เป็นเจ้าของรอยสัก และได้มีการใช้เส้นสายของกราฟฟิคมาประกอบ คือในส่วนของข้อศอก ซึ่งเป็นรอยพับของแขนนั้นจะถูกสักให้เป็นปากของมังกร ซึ่งทุกครั้งที่พับข้อศอก หรือยกแขนขึ้นลงจะพบว่า มังกรตัวนี้อ้าปากและหุบปากได้

³⁹ ชนิตร์ ภู่อัญญ์. (2540, มีนาคม). “จินตนาการ ความปรารถนา และความหมายที่แปรเปลี่ยน.” *ศิลปวัฒนธรรม*. หน้า 128.

⁴⁰ ชนิตร์ ภู่อัญญ์. (2540, มีนาคม). “จินตนาการ ความปรารถนา และความหมายที่แปรเปลี่ยน.” *ศิลปวัฒนธรรม*. หน้า 129.

รอยสักในปัจจุบัน จากความเชื่อและศรัทธาจึงถูกดัดแปลงให้เป็นงานของศิลปะมากขึ้น ตำแหน่งของรอยสักในร่างกายได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังว่า อะไรควรจะอยู่ตรงไหน และตรงไหนจะดีที่สุด มีรูปลักษณ์ใหม่ล่าสุดที่ทำท่าทางว่าจะได้รับความนิยมไม่น้อยในหมู่ของนักศึกษาศิลปะโลกาภิวัตน์ ก็คือ การสักอาภรณ์เครื่องประดับลงบนร่างกายโดยไม่จำเป็นต้องใช้อาภรณ์ของจริง อย่างเป็นต้นว่า สักกำไลเอาไว้ที่ข้อมือ สักสร้อยคอเอาไว้รอบคอ สักแหวนเอาไว้ที่ข้อนิ้ว เป็นต้น

การสักคงจะยังไม่หมดความนิยมลงในปัจจุบันนี้ เพราะศิลปินที่เป็นนักสักจะพยายามหาแนวทางใหม่ ๆ เอามาล่อใจลูกค้าอยู่เสมอ ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสีสันทัน ในเรื่องของความปลอดภัย ในเรื่องของความเจ็บปวด และในเรื่องของภาพลักษณ์ที่อาจจะสื่อว่าการสักคือคำหยาบคายของคนที่มีนิสัยที่ไม่ดี รอยสักในแต่ละรูป แต่ละแบบ กำลังแปลกแยกความเชื่อออกไปตามสถานการณ์ และความเปลี่ยนแปลงของค่านิยมโลก เชื่อว่าวันหนึ่งข้างหน้า รอยสักที่เกิดขึ้นจากความเชื่อในตำนานคงค่อย ๆ หดหายไป แล้วรอยสักตามจินตนาการที่บรรเจิดคงจะเข้ามาแทนที่ศิลปะของรอยสักยังคงเคลื่อนไหวต่อไป และคงจะต่อไปอีกนานตราบนานเท่าที่มนุษย์ยังมีศิลปะอยู่ในวิญญาณ⁴¹

รอยสักสมัยใหม่เริ่มเข้ามาในประเทศไทยในช่วงสงครามเวียดนามเมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้ว⁴² โดยทหารอเมริกัน และเริ่มแพร่หลายมากขึ้นในช่วงไม่ถึง 10 ปี ที่ผ่านมานี้ โดยสังเกตได้จากการเกิดขึ้นของธุรกิจการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง ซึ่งในระยะแรกนั้นจะกระจุกตัวอยู่บริเวณ ตลาดนัดสวนจตุจักร ถนนข้าวสาร ตลาดกลางคืนบริเวณใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้า เป็นต้น แต่ต่อมาเมื่อการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายกลายเป็นแฟชั่นที่ทำท่ายในหมู่วัยรุ่น ในปัจจุบันเราจึงสามารถพบเห็นร้านสักได้ตามสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้างสรรพสินค้า หรือแหล่งชุมชนต่าง ๆ

⁴¹ ชนิตร ภู่อัญญ์. (2540, มกราคม). “ความหมายของรอยสัก ศรัทธาแห่งวิญญาณและศิลปะ.”

ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 166.

⁴² JIMMY WONG. (2544, พฤษภาคม). “ผมสร้างสรรค์ศิลปะบนผิวหนัง” Summer. 13, หน้า 84.

ธุรกิจการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง คือ การให้บริการเขียนภาพลงบนผิวหนังด้วยวิธีการลอกลาย (Stencil) ลงบนผิวโดยใช้สีที่เป็นหมึกลอกลายโดยเฉพาะ และหลังจากสเกตซ์ภาพเป็นรูปร่างแล้วก็จะใช้เครื่องสักลงเข็มให้เป็นรอยสักอีกครั้งหนึ่ง

โดยทั่วไปแล้วการสักรอยแต่ละครั้งลูกค้าหรือผู้ที่รับการสักจะมาเลือกแบบ (ลวดลาย) ในร้านสัก ซึ่งทางร้านจะมีแบบให้บริการเป็นจำนวนมาก บางครั้งผู้รับการสักจะนำหรือออกแบบลวดลายมาด้วยตนเอง หรืออาจจะให้ช่างสักเขียนแบบตามความต้องการส่วนตัวก็ได้ ค่าบริการของการสักนั้นโดยเฉลี่ยแล้วจะเริ่มตั้งแต่หลักร้อยไปจนถึงหลักแสน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับลวดลาย ความยากง่าย และทำเลที่ตั้งของร้านสักนั้น ๆ เป็นสำคัญ

จากการสังเกตในปัจจุบันพบว่า การสักรอยบนผิวหนังมิได้มีจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น กลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาวทั่วไปนิยมสักรอยบนผิวหนังกันมากขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงเรื่องราวความเป็นมาที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ดังในอดีตที่กล่าวข้างต้น

ความสำคัญของการสักรอยบนผิวหนังในยุคนี้ยังมีจุดประสงค์ เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของ ความเป็นส่วนตัว การแสดงความเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน ตลอดจนเป็นความต้องการเพื่อแสดงถึงความแปลกใหม่การลอกเลียนแบบและความสวยงามในเชิงศิลปะบนเรือนร่าง

ตำแหน่งในการสักลวดลายที่สามารถสังเกตได้ในกลุ่มบุคคลทั่วไปคือ ผิวหนังบริเวณต่าง ๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า ต้นแขน ท้องแขน ไหล่ หน้าอก สะดือ หน้าท้อง แผ่นหลัง สะเอว สะโพก เป็นต้น⁴³ อันอาจจะสืบเนื่องมาจากค่านิยมในการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบัน ที่ค่อนข้างจะเปิดเผยตามแบบอย่างวัฒนธรรมของคนในชาติตะวันตก และจากตัวอย่างตำแหน่งบนเรือนร่างที่ใช้ในการสักลวดลายนี้ จะเห็นได้ว่าบางตำแหน่งเป็นส่วนที่ปกปิดและไม่เหมาะที่จะเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชนตามวัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทย ความต้องการของผู้บริโภคในการสักรอยลวดลายบนผิวหนังในปัจจุบัน จึงมีความแตกต่างกับการกระทำในอดีตกันอย่าง

⁴³ www.birdtattoo.com ได้จัดอันดับตำแหน่งในการสักลวดลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดไว้ดังต่อไปนี้ สักส่วนนี้เช็กซึ่มากที่สุด ได้แก่ ส่วนหลังท่อนบน แขนสะโพก ช่วงไหล่ น่อง ช่วงหน้าอก และ สักส่วนนี้เช็กซึ่น้อยที่สุด ได้แก่ คอ ใบหน้า ท่อนแขน มือและนิ้ว

สิ้นเชิง และจากการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการสักในปัจจุบันนี้มีองค์ประกอบหลักคือ

1. ช่างสัก
2. เครื่องมือสัก
3. ขั้นตอนการสัก
4. กลยุทธ์และวิธีการสร้างแรงจูงใจ
5. การกำหนดตลาดและความสัมพันธ์ของตลาด
6. การกำหนดราคา
7. รายได้ของธุรกิจร้านสัก

1. ช่างสัก

จากการศึกษาพบว่า การประกอบธุรกิจการให้บริการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างมี 2 กลุ่มคือ

1.1 ผู้ประกอบธุรกิจกับช่างสักเป็นบุคคลคนเดียวกัน โดยผู้ประกอบธุรกิจที่ได้ลงทุนเปิดร้านสักนั้นมีความรู้ในด้านการสัก และลงมือสักให้กับลูกค้าด้วยตนเอง ได้แก่

1. คุณจิมมี่ ห่วงร้าน TATTOO BY JIMMY WONG (สุภูมิวิท)
2. คุณฐาปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์ ร้านสักลายสตูดิโอ (สยามสแควร์)
3. คุณประเสริฐ บุญเชย ร้าน TATTOO BY TOY (ถนนข้าวสาร)
4. คุณชูชาติ นาคทั้ง ร้าน DRAGON ARTS STUDIO (ตลาดนัดสวน

จตุจักร) และ

5. คุณสมบัติ นิ่มนวล ร้าน TATTOO BY YING (ตลาดนัดสวนจตุจักร)

1.2 ผู้ประกอบธุรกิจกับช่างสักเป็นคนละคนกัน ในกรณีนี้ผู้ประกอบธุรกิจจะเป็นผู้ลงทุนในการเปิดร้าน จัดหาอุปกรณ์ และช่างสัก โดยในส่วนของรายได้ร้านช่างสักกับผู้ประกอบธุรกิจจะแบ่งตามอัตราส่วนที่ได้ตกลงกัน ได้แก่

1. คุณศิริชัย ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ ช่างสักประจำร้าน TATTOO BY TUK และ
YMK TATTOO STUDIO (ตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักจำนวน 6 คน ทั้งที่เป็นเจ้าของธุรกิจและไม่ได้เป็นเจ้าของธุรกิจ ผู้วิจัยพบว่ามีช่างสักเพียง 1 คน คือ คุณฐาปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์ เจ้าของร้านสักลายสตูดิโอ (สยามสแควร์) ที่เรียนมาทางด้านศิลปะโดยตรงจากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนศิลปะ โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบทางศิลปะเป็นอย่างดี

“พี่เรียนจบด้านศิลปะมาค่ะ พี่ไปเรียนที่อเมริกา แล้วเอาพื้นฐานด้านศิลปะของตัวเอง มาทำ tattoo สามารถฝึกการวาดรูป ออกแบบลวดลายได้ การทำ tattoo ให้ดีได้ จำเป็นต้องรู้จักการวาดและมีความสามารถพื้นฐานงานศิลปะดีพอสมควร”

(ฐาปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

ในขณะที่ช่างสักอีก 5 คนเป็นผู้มีใจรักงานศิลปะ เรียนรู้จากประสบการณ์ และฝึกฝนฝีมือการสักด้วยตนเองเป็นสำคัญ ดังกรณีการสัมภาษณ์ช่างสักต่อไปนี้

“ชอบงานศิลปะมาก่อน ชอบวาดรูป แต่ไม่ได้เก่งอะไรมากมาย ก็ทำงานเกี่ยวกับการสักได้”

(ศิริชัย ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“พี่ไม่ได้จบศิลปะมาโดยตรง แต่เป็นเพราะความชื่นชอบในงานศิลปะ และฝึกฝนมาโดยตลอด”

(ประเสริฐ บุญเชย, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ก็พอมีความรู้ติดตัวอยู่บ้างเพราะชอบเขียน ชอบวาด แต่ไม่ได้จบศิลปะโดยตรง”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

“พี่ชอบงานศิลปะมาก อย่างพวกแกะสลักไม้ แกะสลักสบู่ แกะสลักผลไม้ก็เคยทำ แต่ไม่ได้เรียนจบมาทางด้านศิลปะ”

(ชูชาติ นาคทั้ง, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2546)

“ไม่ได้เรียนจบศิลปะหรอก แต่มีใจชอบ เพราะเห็นงานสักจากรุ่นพี่มาตั้งแต่เด็ก ๆ แล้ว ก็ลองทำตาม มีใครต้องการก็ผลักดันสัก”

(สมบัติ นิ่มนวล, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2546)

หลังจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับช่างสัก หากจะเปรียบเทียบปริมาณสัดส่วนของช่างสัก จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ช่างสักที่เรียนจบมาทางด้านศิลปะโดยตรงจะมีสัดส่วนที่ต่ำกว่า (1:6) ช่างสักที่เกิดความชำนาญจากการฝึกประสบการณ์ด้วยตนเองเป็นอย่างมาก และสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้ที่เรียนมาทางศิลปะโดยตรงนั้นจะมีความได้เปรียบในการทำงานมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เรียนศิลปะมาโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบของภาพ การดัดแปลงลดทอน การออกแบบลดทอนขึ้นใหม่ตามความต้องการของลูกค้า การถ่ายทอดเรื่องราวของลดทอนนั้น ๆ รวมไปถึงความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีสี และการใช้สีอย่างมีศักยภาพ ส่วนช่างสักที่ไม่ได้เรียนมาทางด้านศิลปะโดยตรงก็มีความสามารถทำงานออกมาได้เช่นเดียวกัน เพราะส่วนใหญ่จะมีใจรักในงานศิลปะเป็นทุน บางคนเคยทำงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะมาก่อน ได้แก่ วาดรูป แกะสลัก การเขียนป้ายโฆษณา ป้ายภาพยนตร์ เป็นต้น หากแต่การทำงานสักยังต้องอาศัยการเรียนรู้ตลอดเวลา และยังต้องพึ่งพาการลอกเลียนแบบ ดังตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือมักจะต้องใช้ลดทอนสักที่มีขายในท้องตลาดเพราะขาดความสามารถในการออกแบบลดทอนตามที่ลูกค้าต้องการได้ เช่นเดียวกับผู้ที่จบการศึกษาทางด้านศิลปะโดยตรง เป็นต้น

2. เครื่องมือสัก

จากการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการสักจากร้านผู้ประกอบการสักจำนวน 6 ร้าน พบว่าเครื่องมือสักในปัจจุบันมีทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการสัก มีการพัฒนารูปแบบแตกต่างจากเครื่องมือสักสมัยโบราณดังกล่าวแล้ว ช่างสักส่วนใหญ่นิยมใช้เครื่องมืออันเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่กันอย่างแพร่หลาย เนื่องมาจากความมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และสะดวกสบายในการใช้งาน เช่น จัปถนัดมือ สามารถเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ตามความ

เหมาะสมของลักษณะงาน ง่ายต่อการลงสี เส้นและเงา รวมไปถึงการถอดล้างทำความสะอาด
เครื่องมือสักที่ใช้ในปัจจุบันมีดังต่อไปนี้

2.1 เครื่องสักไฟฟ้า ซึ่งมีประสิทธิภาพในการใช้งาน และราคาที่แตกต่างกัน มี 2 ประเภท

2.1.1 เครื่องลงโครงร่างของลวดลาย

2.1.2 เครื่องลงหมึกสี

2.2 กระบอกเข็ม เป็นกระบอกสำหรับบรรจุเข็มก่อนทำการสัก

2.3 เข็มสัก เข็มสักมี 2 ประเภท

2.3.1 เข็มลงโครงร่างของลวดลาย ประกอบด้วย

เข็มสาม (เข็มสามอันรวมกันเป็นกลุ่ม) จะใช้กับงานที่มีขนาดเส้นของลวดลาย
เล็กละเอียด

เข็มหัว (เข็มหัวอันรวมกันเป็นกลุ่ม) จะใช้กับงานที่มีขนาดเส้นของหลอดลายที่ใหญ่

จีน

2.3.2 เข็มลงหมึกสี มี 2 ลักษณะ คือ เข็มปลายกลม และ เข็มปลายแบน

1) เข็มปลายกลม ประกอบด้วย เข็มแปด (เข็มแปดอันรวมกันเป็นกลุ่ม) และ เข็มสิบสี่ (เข็มสิบสี่อันรวมกันเป็นกลุ่ม) ซึ่งจะใช้สำหรับลงหมึกสีของหลอดลายขนาดเล็ก มีรายละเอียดมาก

2) เข็มปลายแบน ประกอบด้วย เข็มแบนหก (เข็มหกอันเรียงกัน) และ เข็มแบนสี่ (เข็มสี่อันเรียงกัน) ซึ่งจะใช้สำหรับลงหมึกสีของหลอดลายขนาดใหญ่ มีรายละเอียดน้อย เข็มปลายแบนยังมีเข็มที่เรียกว่าเข็มแม็กนัม (magnum) ซึ่งประกอบด้วยแม็กนัมเจ็ด (เข็มวางซ้อนกันเจ็ดอันสลับฟันปลา) แม็กนัมเก้า (เข็มวางซ้อนกันเก้าอันสลับฟันปลา) และ แม็กนัมสิบเอ็ด (เข็มวางซ้อนกันสิบเอ็ดอันสลับฟันปลา) ใช้สำหรับลงหมึกสีที่มีหลอดลายขนาดเล็กใหญ่ตามลำดับ

2.4 กาวแท่ง stick หรือเจลใส และกระดาศลอกลาย

2.4.1 กาวแท่ง stick เป็นกาวที่มีเนื้อข้นเหนียวนุ่ม แห้งเร็ว หรือ เจลใส ใช้ทาบาง ๆ บริเวณผิวหนัง สำหรับติดลวดลายจากกระดาศลอกลาย

2.4.2 กระดาศลอกลาย เป็นกระดาศลอกลายสักโดยเฉพาะ มีลักษณะใส บางใช้สำหรับลอกลายจากรูปแบบในเอกสาร (catalogue) เพื่อนำมาวางทาบบนส่วนของผิวหนัง อันเป็นพื้นที่ที่ต้องการสัก ซึ่งได้ทาการรอไว้ก่อนแล้วจึงกระดาศลอกลายออก ลวดลายก็จะปรากฏติดอยู่บนผิวหนัง

2.5 หมึกสี มีจำนวนสีที่หลากหลายตามที่ปรากฏในลวดลาย ซึ่งเป็นสีที่นำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด เพราะเป็นสีที่มีคุณภาพดีทนตลอดกาล

2.6 ภาชนะใส่สี มีลักษณะเหมือนจุกพลาสติกมีหลุม ใช้สำหรับแบ่งสีจากขวดใหญ่ คือ หนึ่งจุกใช้กับหนึ่งสีและหนึ่งงานเท่านั้น

2.7 วาสลิน ใช้สำหรับทาหล่อลื่นในขณะที่ช่างทำการสักเพื่อให้ผิวหนังแห้ง และทาทั่วบริเวณของลวดลายเมื่อเสร็จสิ้นการสัก เพื่อรักษาความเงางามของหมึกสี และช่วยป้องกันการยืดยึดของผ้าปิดแผลกับแผลรอยสัก

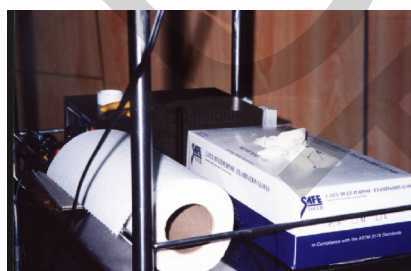
2.8 เครื่องอบฆ่าเชื้อโรค (AUTO CLAVE) เป็นเครื่องอบไฟฟ้าความร้อนสูง ใช้สำหรับอบเครื่องมือที่ต้องฆ่าเชื้อโรคก่อนนำมาใช้สักได้แก่ เข็ม กระบอกเข็ม กระบอกสี

2.9 น้ำยาทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ได้แก่ น้ำยา solution แอลกอฮอล์ หรือน้ำยาอื่น ๆ ที่ใช้ฆ่าเชื้อโรคในทางการแพทย์ ซึ่งช่างที่ทำการสักจะนำมาใช้ทั้งบริเวณผิวหนังที่ทำการสักและบริเวณใกล้เคียง เช่น โต๊ะสำหรับวางอุปกรณ์

2.10 ถูมือยาง ในการสักแต่ละครั้ง ช่างสักจำเป็นต้องใช้ถุงมือยางจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของลวดลาย และเมื่อใช้เสร็จในแต่ละครั้งถุงมือยางจะถูกทิ้งไปโดยไม่นำกลับมาใช้อีก เช่นเดียวกับเข็มสัก

2.11 กระดาษชำระ ใช้สำหรับซับเลือด น้ำเหลือง และเช็ดหมึกสี ในขณะที่ช่างทำการสัก

2.12 ยาทาหลังการสัก เป็นครีมทาสमानแผลเพื่อให้แผลแห้งและหายเร็ว

2.13 เครื่องล้าง เป็นเครื่องล้างระบบสั่นสะเทือนที่เรียกว่า ultrasonic ใช้สำหรับล้างทำความสะอาดเครื่องมือถาวรที่จำเป็นต้องนำกลับมาใช้ในการสักครั้งต่อไป เช่น กระบอก เข็ม กระบอกสี และก้านเข็ม เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่าเครื่องมือและอุปกรณ์ดังที่กล่าวมานั้น ส่วนใหญ่จะสั่งซื้อเข้ามาจากต่างประเทศมากกว่าเครื่องมือที่ผลิตได้เองภายในประเทศไทย นอกจากนั้นบางร้านอาจมีเครื่องมือและอุปกรณ์ไม่ครบดังที่กล่าวมาทั้งหมด เช่น ร้าน TATTOO BY YING (ตลาดนัดสวนจตุจักร) และ ร้าน TATTOO BY TUK (ตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ) ไม่มีเครื่องอบฆ่าเชื้อโรค ร้าน TATTOO BY TOY (ถนนข้าวสาร) ร้าน DRAGON ARTS STUDIO (ตลาดนัดสวนจตุจักร) ร้าน TATTOO BY YING (ตลาดนัดสวนจตุจักร) และ ร้าน TATTOO BY TUK (ตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ) ไม่มียาทาหลังการสักไว้บริการผู้บริโภค เป็นต้น

3. ขั้นตอนการสัก

สำหรับการสักในปัจจุบันพบว่า การสักมิได้มีวัตถุประสงค์ทางด้านเมตตามหานิยม และอยู่ยงคงกระพันชาตรีเหมือนเช่นในอดีตที่ผ่านมา แต่ได้กลับกลายเป็นแฟชั่นสมัยใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตนของผู้บริโภคที่มารับการสักเท่านั้น ไม่มีการลงคาถาอาคมใด ๆ กำกับ ไม่มีพิธีการสักแบบสมัยโบราณดังกล่าวข้างต้น การสักสมัยใหม่ในปัจจุบันมีวิธีการสักดังนี้

- 3.1 เลือกลวดลาย
- 3.2 ลอกลาย
- 3.3 ลงลายสัก
- 3.4 ทำความสะอาด
- 3.5 ระยะเวลาในการสัก
- 3.6 ข้อพึงปฏิบัติภายหลังการสัก

3.1 การเลือกตลาด

การเลือกตลาดต่าง ๆ ของผู้บริโภค ส่วนมากขึ้นอยู่กับความชอบ ความต้องการ และความพอใจส่วนตัวของผู้บริโภคเอง มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับการแนะนำจากช่างสัก ในการเลือกตลาดมีการเลือกดังต่อไปนี้

3.1.1 เลือกตลาดตามแคตตาล็อก (catalogue) ของร้านสัก ซึ่งจะมีทั้งงานกราฟฟิก (งานดำ) งานญี่ปุ่น งานลงเงา งานลงสี ให้ผู้บริโภคได้เลือกกันตามความพอใจ ซึ่งเป็นแคตตาล็อกที่นำแบบมาจากต่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนระหว่างร้านสักด้วยกัน หรือเป็นตลาดที่ช่างสักวาดขึ้นมาเองก็มี แต่ผู้บริโภคจะนิยมเลือกตลาดในแคตตาล็อกของร้านสักเป็นส่วนใหญ่ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้บริโภคต่อไปนี้

“ได้มาดูลายในแคตตาล็อกที่ร้านนี้แหละค่ะ เห็นว่ามันสวยแล้วก็ไม่ใหญ่มาก”

(กรรทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“แรก ๆ ไปหาลายใน internet ก่อน เป็นรูปเลือนๆ ยังไม่เจอรูปเสือที่สวยงามเลย แต่ได้มาเจอรูปมังกรที่สวยงาม ในร้านนี้แหละ ก็เลยตัดสินใจสักรูปมังกร ”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“คิดมานานแล้วว่าอยากสักรูปผีเสื้อ แต่ยังไม่รู้ว่าเป็นผีเสื้อแบบไหน ก็เลยมาดูในแคตตาล็อกของร้านนี้ เลือกลายเหมือนกัน มีสิบอันเหมือนกันเพราะมันมีหลายแบบ อยากได้ผีเสื้อที่ดูพลิ้ว ๆ เปรี้ยว ๆ หน่อย ดูอ่อนหวานดี”

(กิตติกร เกลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“มาถึงเห็นลายที่ชอบ ก็สักเลย”

(สุรัชย์ หาญชาญพาณิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“เคยมาดูลายที่นี้แล้วชอบ ก็ตัดสินใจมาสัก”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“พี่ที่สักเค้าเปิดลายในแคตตาล็อกให้ดู เห็นว่าสวยดีก็เลยสัก”

(ประภาวี, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“มาเลือกลายที่นี่ แต่ให้เขาคัดแปลงนิดหน่อย คือให้เอารูปพระอาทิตย์ออก ”

(เพ็ญนภา ภาคนนท์กุล, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“อยากได้ลายกราฟฟิก เพราะจะสักตรงเอวด้านหลัง พอมาดูลาย พี่เขาแนะนำก็เลยเอายานี้”

(ตุ๋น, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

3.1.2 นำแบบที่หาได้จากที่อื่นมาให้ช่างสัก เป็นเพราะความต้องการลวดลายที่ตนชอบแต่ไม่สามารถหาได้ในแคตตาล็อกตามร้านสักทั่วไป เช่น รูปสัญลักษณ์ประจำครอบครัว สัญลักษณ์ (โลโก้) ของกิจการ ภาพบุคคลที่ตนชื่นชอบ เช่น ดารา นักร้อง บุคคลที่มีความหมายต่อตัวผู้บริโภค เป็นต้น

“ลายที่ผมสักนี้ ผมวาดมาเองครับ ผมชอบงานกราฟฟิก ผมจะวาดต่อให้มันยาวลงมาอีก แล้วก็จะเขียนชื่อเล่นของตัวเองไว้ด้วย”

(กฤษณพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ทั้งสองลายที่ผมสักผมวาดเอง เพราะงานอดิเรกของผมก็ชอบวาดรูปเล่นอยู่แล้ว ผมดูแบบลายญี่ปุ่นในหนังสือ ก็นำมาวาดเป็นรูปปลาการ์ฟ สวยดีนะ”

(จิระ อัสวรุจน์, สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2546)

“พี่ชอบรูปมังกรนะ เลยไปหารูปมังกรสวย ๆ มาสัก”

(หนิง, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

“อยากได้ลายประมาณนี้ไง ก็ไปเลือกลายในสมุด sms กว่าจะหาได้ก็ใช้เวลานานนะ”

(เล็ก, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

3.1.3 ให้ช่างสักออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่ ในกรณีนี้ผู้บริโภคมักจะมีความคิด (Idea) เกี่ยวกับลวดลายที่ตนอยากได้ไว้ในใจ แต่ไม่สามารถหาลวดลายนั้น ๆ ได้ ซึ่งอาจจะเป็นการนำสัญลักษณ์ ข้อความ หรือรูปต่าง ๆ ที่ตนชอบมารวมกันไว้ในภาพเดียวกัน แต่ผู้บริโภคที่ใช้บริการในลักษณะนี้ยังมีไม่มากนัก ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้บริโภคล่างนี้

“ที่พี่สักจะมี 3 รูป รูปน้ำ หยิน-หยาง และมังกร พี่ชอบความหมายของทั้งสามอย่างนี้ อย่าง หยิน – หยาง มันเป็นความสมดุลที่เกิดขึ้น คนเราก็มักจะมีด้านที่ดี และด้านที่ไม่ดี น้ำก็จะทำให้เกิดความเย็น ส่วนมังกร พี่ชอบเพราะว่าเป็นสัตว์ที่เราไม่สามารถรู้ได้ว่ามันคิดอะไรอยู่ เปรียบได้ว่า อย่างที่พี่นั่งมองน้องอยู่นี้ น้องก็จะไม่รู้ว่่าพี่คิดอะไรอยู่”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“มี concept ว่าอยากได้รูปมังกร กับแซ่ (นามสกุล) แล้วก็ให้พี่ออกแบบให้ ตัวภาษาจีน นี่คือแซ่ ส่วนมังกรก็หมายถึงว่าเราเป็นคนจีน แล้วก็เกิดราศีมังกรด้วย”

(กันตภณ จินันท์ชนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ก็คิดมาครับว่า มีมังกรกับน้ำ เราชอบน้ำเพราะเป็นคนอารมณ์ร้อน มีน้ำอาจจะทำให้ใจเย็นลง”

(คณิน สังข์สุข, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

3.1.4 วาดลวดลายขึ้นมาใหม่ตามความต้องการบนผิวหนังของผู้บริโภค (Free hand) โดยไม่ต้องวาดแบบลงบนกระดาษก่อน วิธีนี้เป็นที่นิยมกันในหมู่ชาวต่างชาติที่มาสักในประเทศไทย หรือผู้ที่นิยมลวดลายสักแบบใหญ่ขนาดใหญ่เต็มแผ่นหลัง โดยผู้บริโภคมักจะบอกแนวคิด (concept) คร่าว ๆ กับช่างสัก แล้วให้ช่างสักวาดรูปลงบนร่างกายให้ดู ก่อนลงเข็มสัก โดยวิธีนี้ผู้บริโภคมักจะมีความสนิทสนมกับช่างสัก เชื่อถือ ไว้วางใจ และรู้จักฝีมือกันมาก่อน เพราะนอกจากจะต้องใช้จินตนาการของผู้บริโภคในการเลือกสร้างลวดลายแล้ว ยังต้องอาศัยจินตนาการ ประกอบกับฝีมือของช่างสักเป็นสำคัญอีกด้วย

จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริโภคราย – หญิงทั้งสิ้น 30 คน สามารถสรุปลักษณะของลวดลายและการเลือกลวดลายได้เป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงลักษณะตลาดและการเลือกตลาดของผู้บริโภคเพศชาย

ชื่อ	ตลาด	แคตตาล็อก	นำมาเอง	ออกแบบใหม่	วัดลงบนผิวหนัง
เทวฤทธิ์	กราฟฟิค	/			
อรรณพ	กราฟฟิค		/		
ทรงยศ	พระพุทธรูป	/			
ชลชัย	มังกร 2 ตัว	/			
อัมรินทร์	นามสกุล			/	
พรชัย	กราฟฟิค		/		
ศิริศักดิ์	วัวกระทิง		/		
คณิน	มังกร , น้ำ			/	
คมกฤต	ตัวอักษร		/		
กัณตภณ	นามสกุล , มังกร			/	
กฤษณพล	กราฟฟิค		/		
สุรัชย์	มังกรกราฟฟิค	/			
จิระ	คลื่น , ปลาการ์ฟ		/		
หนิง	มังกร	/			
ทองสุข	หยิน – หยาง , มังกร , น้ำ			/	
	รวม	5	6	4	0
	ร้อยละ	33.33	40.00	26.67	0.00

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงลักษณะลวดลายและการเลือกลวดลายของผู้บริโภคเพศหญิง

ชื่อ	ลวดลาย	แคตตาล็อก	นำมาเอง	ออกแบบใหม่	วาดลงบนผิวหนัง
กรรทอง	ตัวอักษรจีน	/			
เพ็ญทิวา	มังกรกราฟฟิก	/			
ประทานพร	กราฟฟิก	/			
ปรีชาภรณ์	มังกรกราฟฟิก	/			
กัลยา	ผีเสื้อกราฟฟิก	/			
นุ่น	ผีเสื้อกราฟฟิก	/			
เพ็ญนภา	ปลาโลมา	/			
กิติกร	ผีเสื้อ	/			
ปิยะรัตน์	ปลาโลมา	/			
แนน	เหยี่ยว	/			
กอล์ฟ	โอม (สัญลักษณ์ศาสนา ฮินดู)	/			
ต๋น	กราฟฟิก	/			
เล็ก	ผู้หญิง , ผู้ชาย	/	/		
ประภาวี	ผีเสื้อกราฟฟิก	/			
น้ำ	ผีเสื้อ	/			
	รวม	14	1	0	0
	ร้อยละ	93.33	6.67	0.00	0.00

จากตารางที่ 4.1 และ 4.2 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้บริโภคเพศชาย กับผู้บริโภคเพศหญิงมีการเลือกลวดลายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้บริโภคเพศชายมีการเลือกลวดลายที่หลากหลายและสามารถเปรียบเทียบสัดส่วนของความแตกต่าง ได้ดังนี้

1. ลักษณะของลวดลาย ผู้บริโภคเพศชาย เลือกลวดลายที่ค่อนข้างไปในลักษณะของความแข็งแกร่ง มีพลัง แบ่งเป็นลวดลายมังกรมากที่สุดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ลวดลายกราฟฟิกจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ลวดลายตัวอักษรจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ลวดลายพระพุทธรูปจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และลวดลายปลาการ์ฟจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ส่วนผู้บริโภคนิยมเลือกผลผลิตในลักษณะที่แสดงออกถึงความอ่อนโยน แบ่งเป็น
ผลผลิตกราฟฟิคมากที่สุดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ผลผลิตสีเขียวจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผลผลิตปลาโลมาจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และผลผลิตมังกรจำนวน 2 คน
คิดเป็นร้อยละ 13.33

2. ผู้บริโภคเพศชาย นิยมเลือกผลผลิตทั้งที่มีในแบบแคตตาล็อก (Catalogue) ผลผลิตที่นำมาจากแหล่งอื่น ๆ และผลผลิตที่ต้องการให้ช่างสักออกแบบขึ้นมาใหม่ ในขณะที่
ผู้บริโภคนิยมเลือกผลผลิตทั้งที่มีในแบบแคตตาล็อก (Catalogue) เป็นส่วนใหญ่

3. การเลือกผลผลิต สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้บริโภคเพศชายนิยมเลือกผลผลิตที่หา
ได้จากที่อื่นมาให้ช่างสักเป็นอันดับที่หนึ่ง (จำนวน 6 คน) ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าผู้บริโภคนิยม
6 : 1 หรือร้อยละ 40.00 : 6.67 นิยมเลือกผลผลิตตามแบบในแคตตาล็อก (Catalogue) เป็น
อันดับรองลงมา (จำนวน 5 คน) ซึ่งพบว่าผู้บริโภคนิยมเลือกผลผลิตตามแบบแคต
ตาล็อก (Catalogue) สูงกว่าผู้บริโภคเพศชายในสัดส่วน 14 : 5 หรือร้อยละ 93.33 : 33.33 และ
นิยมเลือกให้ช่างสักออกแบบผลผลิตขึ้นมาใหม่เป็นอันดับสุดท้าย (จำนวน 4 คน) ซึ่งมีความ
แตกต่างจากผู้บริโภคเพศหญิงที่ไม่ต้องการให้ช่างสักออกแบบผลผลิตให้ในสัดส่วน 4 : 0 หรือ
ร้อยละ 26.67 : 0.00

และจากการศึกษายังพบสาเหตุของความแตกต่างและความเหมือนในการเลือกผลผลิต
ของผู้บริโภคเพศชายและเพศหญิง วิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ผู้บริโภคที่นิยมเลือกผลผลิตตามแบบในแคตตาล็อก (Catalogue) สืบเนื่องมาจาก
วัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการสักด้านแฟชั่น ที่บ่งบอกถึงความทันสมัย ด้วยความเข้าใจที่ว่า
ผลผลิตเหล่านั้นเป็นผลผลิตที่กำลังได้รับความนิยม

“มาเลือกผลผลิตที่ร้านเลยละ ปกติร้านสักจะมีแคตตาล็อกให้อยู่แล้ว บางร้านก็มีเยอะด้วย
เค้าจะเลือกผลผลิตที่กำลังได้รับความนิยมเยอะ ๆ และที่มันทันสมัยหน่อย ก็ดีละไม่ต้องคิดมาเอง”

(กรรทอง สักดี, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“ตามร้านเค้าจะมีลายไว้ให้เราเลือกอยู่แล้ว เพราะตอนเรามาก็นึกไม่ออกว่าจะสักรูปอะไรดี มาดูที่ร้าน แล้วก็ถามว่ารูปที่เค้านิยมสักกันเป็นรูปไหน แล้วเราก็เลือกคล้าย ๆ แบบนั้นก็เท่าที่”

(กิตติกร เกลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

2. ผู้บริโภคที่นิยมนำแบบลวดลายที่หาได้จากที่อื่น และ การให้ช่างสักออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่ มักเป็นผู้ที่ต้องการความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่ต้องการให้ลวดลายสักของตนเองซ้ำกับของผู้อื่น เป็นต้น

“ผมคิดมาเองครับ วาดมาจากบ้านเลย ผมไม่อยากสักแล้วเหมือนใคร แล้วอีกอย่างผมกลัวว่ารูปที่ผมชอบจะไม่มีในแคตตาล็อก ผมก็เลยวาดมาเอง”

(กันตภณ จินันท์ธนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

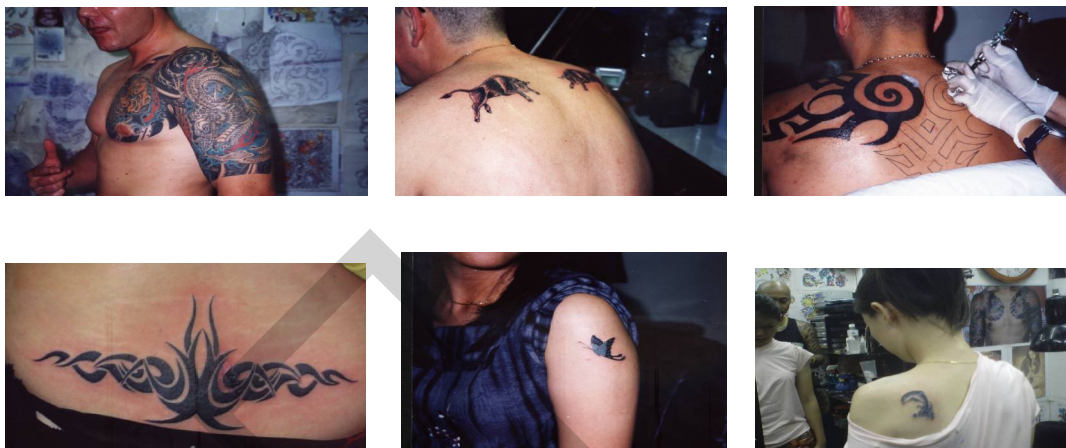
“ไหน ๆ จะสักทั้งทีผมก็อยากออกแบบเอง ผมคิดนะว่าถ้าผมวาดไม่ได้ ผมก็จะไปหารูปตามหนังสือมาเอาแบบที่ใกล้เคียงกับที่ผมอยากได้มากที่สุด รับรองว่าไม่มีซ้ำกับในแคตตาล็อกแน่นอน”

(กณิน สังข์สุข, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

นอกจากการเลือกลวดลายที่มีความแตกต่างกัน ระหว่างผู้บริโภคเพศชายและผู้บริโภคหญิงดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ยังพบว่าการเลือกรูปแบบของลวดลายของผู้บริโภคทั้งสองเพศยังได้คำนึงถึงความเป็นสัญลักษณ์สามัญที่เป็นสากล คือ ความเข้มแข็งของเพศชาย และความอ่อนหวานของเพศหญิง ซึ่งจะตีความหมายของสัญลักษณ์ในมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริโภคเพศชายจะตีความหมายของลวดลาย นกอินทรี หัวกะโหลก เสือ และมังกร เป็นต้น เป็นสัญลักษณ์ของบุรุษเพศ ส่วนผู้บริโภคเพศหญิงจะตีความหมายของลวดลาย ดอกไม้ ฝีเสื้อ นกร้องเพลง และธรรมชาติที่แสนหวาน เป็นต้น เป็นสัญลักษณ์ของสตรีเพศ⁴⁴ ในกรณีที่ผู้บริโภคทั้งเพศชายและหญิงเลือกลวดลายเดียวกัน เช่น ภาพกราฟฟิค มังกรกราฟฟิค

⁴⁴ ชนิตร์ ภูกาญจน์. (2540, เมษายน). “ด้วยจิตและวิญญาณตราบนักรัณคร.” ศิลปวัฒนธรรม. 18(6). หน้า 56.

สัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับศาสนา และตัวอักษร แต่สามารถสังเกตได้ว่าผู้บริโภคนิยมมักจะเลือกรูปแบบของลวดลายที่มีความอ่อนช้อยของลายเส้น และขนาดที่เล็กกว่าลวดลายของผู้บริโภคเพศชายที่มีรูปแบบของลวดลายในลักษณะที่ดูเข้มแข็ง มั่นคงและมีขนาดใหญ่กว่า เป็นต้น

3.2 การลอกลาย (Copy)

ในขั้นตอนนี้เมื่อได้ลวดลายที่ต้องการแล้ว ช่างสักจะต้องนำภาพไปย่อ – ขยาย (ด้วยเครื่องถ่ายเอกสาร) ให้ภาพมีขนาดที่เหมาะสมกับตำแหน่งที่จะลงรอยสัก และเหมาะสมตามองค์ประกอบของภาพ หลังจากนั้นก็จะนำเอาภาพไปทาบบนกระดาษลอกลาย แล้วใช้ปากกาวาดลงไปให้ติดอยู่บนกระดาษลอกลาย

3.3 การลงลายสัก

เมื่อได้ภาพที่อยู่บนกระดาษลอกลายแล้ว ช่างสักก็จะนำภาพนั้น ๆ มาปะติดลงบนผิวหนังของผู้บริโภค โดยใช้กาแท่ง stick (ที่ใช้สำหรับปะติดโดยเฉพาะ) ทาบบริเวณที่ต้องการสัก แล้วนำกระดาษลอกลายมาทาบบปะติดลงบนผิว เมื่อลายติดลงบนผิวหนังดีแล้ว ก็จะดึงกระดาษลอกลายออก หลังจากนั้นช่างสักจะป้ายวาสลีนทากไว้ส่วนนอกใกล้ ๆ กับลายที่จะสักบนผิวหนัง (และจะแบ่งวาสลีนที่ทากไว้มาใช้ทีละน้อยขณะลงเข็มสัก เพื่อให้ผิวหนังลื่นและหมึกสีติดดียิ่งขึ้น)

เมื่อได้ลวดลายบนผิวหนังเรียบร้อยแล้วช่างสักจะใช้เข็มที่เตรียมไว้สำหรับลงโครง (เส้น) เริ่มสักลงโครงเป็นอันดับแรก (เข็มที่ใช้สำหรับลงโครงจะมี 2 ขนาด คือ เข็ม 3 และเข็ม 5 ตามแต่ขนาดของภาพ) เมื่อลงโครงเสร็จจะตามด้วยการลงหมึกสี (ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความถนัดของช่างสักแต่ละคน บางคนอาจจะลงสีในส่วนที่ใหญ่ที่สุดก่อน แล้วค่อยไล่ไปในส่วนที่เป็นรายละเอียดมาก ๆ แต่บางคนอาจจะลงสีในส่วนที่เล็กที่สุดก่อน แล้วค่อยไล่ไปในส่วนที่ใหญ่สุดของลาย) เมื่อลงสีทั้งลายเรียบร้อยแล้ว ช่างสักจะมาเก็บรายละเอียดในขั้นตอนสุดท้ายอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของลวดลาย

ในขั้นตอนของการลงลายสักนี้ เป็นขั้นตอนที่ช่างสักต้องอาศัยความระมัดระวัง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับฝีมือ ความชำนาญ และประสบการณ์ของช่างสักเป็นสำคัญ ที่จะลงน้ำหนักเข็ม ไล่สีเพื่อความสวยงาม การเล่นเส้นสีและแสงเงาเพื่อให้ได้ลวดลายสวยคมชัด ได้ภาพที่ดูพลิ้วไหวเป็นธรรมชาติมากที่สุด เพราะในบางครั้งภาพต้นฉบับที่นำมาลอกลายนั้นอาจมีการผิดพลาดของสีที่เกิดจากกระบวนการพิมพ์ ภาพที่มาจากคนละแหล่งสีอาจจะไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือเล่มนี้ออกโทนสีเหลือง อีกเล่มเป็นโทนสีฟ้า หรือมีความเข้มของสีไม่เท่ากัน จึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของช่างสักด้วยว่าจะมีวิธีการทำอย่างไร ให้เป็นที่พอใจของผู้บริโภคมากที่สุด

3.4 ทำความสะอาด

ในระหว่างการลงรอยสัก จะมีปฏิกิริยาของลูกค้านั้นๆแต่ละคนซึ่งจะเกิดขึ้นแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่สักและผิวหนังของแต่ละคน ซึ่งผิวหนังของบางคนอาจจะติดสียากต้องลงซ้ำหลายครั้ง ทำให้เลือดออกมาก บางคนสักในตำแหน่งที่ผิวหนังอ่อนบางทำให้เกิดอาการบวมแดง ขึ้นภายหลังการสัก หรือบางคนอาจจะไม่เกิดอาการแต่อย่างใด ในระหว่างลงรอยสักช่างสักจะใช้น้ำฉีดลงไปบริเวณรอยสักแล้วใช้กระดาษชำระ เช็ดหมึกในส่วนที่ไม่ต้องการออก เมื่อลงรอยสักเสร็จก็จะฉีดแอลกอฮอล์ลงทั่วลายสัก เพื่อเช็ดเลือด คราบไขมัน และฆ่าเชื้อโรค แล้วทาวาสลีนโดยทั่วบริเวณรอยสัก เพื่อรักษาความสด ความเงางามของหมึกสี หลังจากนั้นก็จะปิดแผลด้วยกระดาษหรือผ้าพันแผลเพื่อป้องกันการกระทบกระเทือน และซับเลือดที่ยังคงมีอยู่ภายหลังการสักเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ในปัจจุบันการสักนอกจากจะเน้นเรื่องความสวยงามของลวดลาย และราคาแล้ว เรื่องของความสะอาดก็ถือเป็นสิ่งจำเป็นมาก ผู้บริโภคส่วนใหญ่ค่อนข้างกลัวเรื่องความไม่สะอาด เนื่องจากการที่สื่อต่าง ๆ ได้ออกมาเตือนถึงภัยที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังการสัก

“ความเสี่ยงที่สำคัญจากการใช้เข็มจิ้มที่ผิวหนังที่ควรระวังเป็นพิเศษ คือการติดเชื้อ เนื่องจากการใช้เข็มหรือสีที่ไม่สะอาด มีตัวอย่างภาวะแทรกซ้อนจากการสักเกิดขึ้นแล้ว มีการติดเชื้อหนอง เชื้อวัณโรค เชื้อซิฟิลิส และไวรัสตับอักเสบบี ขณะนี้ยังไม่มีรายงานการพบการติดเชื้อเอดส์จากการสัก แต่จากกรรมวิธีของการสัก มองเห็นการเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อเอดส์อยู่ไม่น้อย”⁴⁵ จึงทำให้ ผู้ประกอบการให้ความสำคัญเรื่องการดูแลความสะอาดมากยิ่งขึ้น

“พี่บอกได้เลยว่าที่นี่สะอาดที่สุด มี magazine metro นำไปเขียนลงว่าที่นี่สะอาดที่สุดใน asia และยังมีหนังสือแพรวอิกฉบับที่ลงไว้ในลักษณะเดียวกัน พี่บอกได้เลยว่าไม่มีร้านไหนมีเครื่องอบ (auto clave) เครื่องอบอันนี้นำมาจากอเมริกา พี่คิดว่าเครื่องนี้สำคัญที่สุดในร้าน เพราะต้องใช้อบเข็มที่ทำใหม่ อบกระบอกสี (tube) ที่ล้างแล้ว บางร้านใช้เข็มใหม่ แต่อาจจะไม่ได้อบฆ่าเชื้อ ส่วนสีเวลาใช้เสร็จที่อื่นเขาอาจจะเทกลับคืนในขวดเดิม แต่ของพี่จะใช้สำหรับคนเดียว ใช้ไม่หมดก็ทิ้ง ส่วนเข็มใช้แล้วก็หักทิ้งไปเลย ก้านเข็มก็เอาไปใส่ในเครื่องล้างด้วยน้ำยา solution เพื่อละลายเลือดและไขมันที่ติดอยู่ในตัวที่จับ (tube) และเมื่อมีคนต่อ ๆ ไปมารับการสักก็ใช้เข็มชุดใหม่ที่ seal ไว้เรียบร้อยแล้ว (เก็บไว้ในซอง) ส่วนโต๊ะโดยรอบบริเวณก็จะใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาด ขวดต่าง ๆ ก็ใช้ถุงพลาสติกปิดมิดชิด ซึ่งพี่คิดว่าร้านอื่น ๆ ควรจะมี สำหรับเครื่องอบที่พี่ว่าสำคัญที่สุดเพราะว่า บางคนคิดว่า แอลกอฮอล์สามารถฆ่าเชื้อได้ เช่น เชื้อเอดส์ก็น่าจะฆ่าได้จริง แต่สำหรับ Hepatitis B (ไวรัสตับอักเสบบี) มันฆ่าไม่ได้ ต้องอบอย่างเดียว คนไทยส่วนมากจะไม่กังวลเรื่องนี้ แต่จะกังวลเรื่องติดเชื้อเอดส์มากกว่า ซึ่งจริงๆ แล้ว Hepatitis B ติดง่ายกว่าเพียงแค่พอติดแล้วไม่ออกอาการให้เห็นทันที”

(ฐาปนีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

⁴⁵ ปรีชา กลุละวณิชย์. (2540). “หมอชาวบ้าน : รอยสัก รอยเสี่ยง.”

“แฉะนี่ก็มีร้านผมร้านเดียวที่มีตู้อบ ผมซื้อมาจากเยอรมัน ใบละสี่ หมื่นกว่าบาท เข้าจื๋นมาก็จะเปิดเครื่องตู้อบ อบเข็มสักพวกนี้ไว้ทีละเยอะ ๆ พร้อมกระบอกใส่เข็มสัก ตั้งเวลาอบประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง ความร้อนประมาณ 200 องศา พอครบเวลาที่ตั้งไว้เครื่องก็จะตัดเอง”

“ส่วนเรื่องเข็มบางร้านเมื่อเชื่อมเข็มติดกับก้านแล้ว จะเก็บใส่ถุงพลาสติกแพ็คไว้ เวลาใช้ก็จะฉีกออกมา ผมคิดว่ามันไม่มีความหมาย เพราะเขาอาจจะเอาเข็มเก่าที่ใช้แล้ว มาล้างแอลกอฮอล์ แล้วเอามาแพ็คใหม่ให้ดูดี ใครมาเห็นก็ต้องบอกว่าเข็มใหม่ เพิ่งแกะออกมาจากถุง มีลูกค้ามาหาผมมาถามว่ามีเข็มที่ฉีกจากถุงใหม่ไหม ผมก็บอกว่าไม่มีหรอก มีแต่ในตู้อบ ถ้าจะเอาผมก็จะเปิดเครื่องอบประมาณหนึ่งชั่วโมง จะนั่งดูหรือจะไปเดินที่ไหนก่อนก็ได้ พอเครื่องตัดเข็มจะร้อนมาก ต้องรออีกประมาณครึ่งชั่วโมง จึงใช้งานได้ ปกติเข็มพวกนี้ใช้งานได้ไม่เกินสองครั้ง ถ้ามานานกว่านั้นเข็มจะไม่คม ถ้านำมาใช้ต่อก็ได้ แต่เปอร์เซ็นต์ที่จะพลาดก็มีเยอะ การใช้เข็มใหม่ ปลายเข็มจะแหลมภาพของลวดลายจะออกมาดูดีและสวยกว่า”

(ประเสริฐ บุญเชย, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ช่างสักก็เหมือนหมอนะ เราต้องแตกแะเรื่องความสะอาดเป็นหลัก ทุกวันนี้มีช่างสักเกลื่อนตลาด ที่มักลงทุนน้อย เอาของที่ราคาถูกไม่มีคุณภาพ และไม่สะอาดมาใช้ก็มี ส่วนตัวผมก็เป็นคนที่คาบเกี่ยวระหว่างยุคเก่ากับยุคใหม่ สมัยก่อนเราไม่ได้คิดถึงเรื่องโรคติดต่ออะไรมากมาย เมื่อก่อนทำงานไม่ต้องใส่ถุงมือเหมือนเดี๋ยวนี้ สีที่เคยจุ่มจากขวดอันเดียวกันหมดก็ต้องเทแบ่งออกมา เมื่อทำเสร็จถ้ามีสีเหลืออยู่ก็ทิ้งหมด เข็มที่ทิ้ง คนใหม่มาสักก็ต้องใช้เข็มใหม่หมด เข็มต้องคม ถ้าเข็มไม่คมมันจะเกี่ยวผิว ลายก็ไม่ดี ไม่สวย และทำให้เป็นแผลเป็นอีกด้วย เราจะไม่เสียดายเข็มเหมือนกับช่างที่ลงทุนน้อยๆ ไป”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

“นอกจากที่นี้ (สวนจตุจักร) ก็มีทำที่พัทยาก็ด้วย เครื่องมือที่พัทยายะเยอะกว่าที่นี้ ที่นี้มีตู้อบ มีเก้าอี้สักคล้าย ๆ เก้าอี้ทำฟัน เข็มที่ใช้อยู่ที่นี้ที่ก็อบมาจากที่โน่น (พัทยา) เพราะที่นี้มันแคบวางตู้อบไม่ได้”

(ชูชาติ นาคทัง, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2546)

“เรื่องเข็มที่ต้องทำอย่างดี ใช้คนต่อคน ทำเข็มใหม่เสร็จ ก็ต้องแพ็คใส่ซอง พวกกระบอก เครื่องมืออุปกรณ์สัก ก็ต้องล้างน้ำยา ถูมือต้องเปลี่ยนทุกครั้ง ทุกอย่างคือใช้ one – wayหมด ไม่มีอะไรมาซ้ำสอง ยกเว้นแต่เครื่องสักไฟฟ้า”

(สมบัติ นีมณฑล, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2546)

3.5 ระยะเวลาในการสัก

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระยะเวลาในการสัก มีดังต่อไปนี้

3.5.1 ความยากง่ายและรายละเอียดของลวดลาย ลวดลายสักที่มีรายละเอียดมาก จะใช้ระยะเวลาในการสักมากกว่าลวดลายที่มีรายละเอียดน้อย ลวดลายที่มีรายละเอียดน้อยมักจะ เป็นงานกราฟฟิก

3.5.2 ความถนัดและประสบการณ์ของช่างสักแต่ละคน ช่างสักแต่ละคนจะมีความถนัด และประสบการณ์แตกต่างกัน ทำให้ระยะเวลาในการสักแตกต่างกันไปด้วย ช่างบางคนมีประสบการณ์และถนัดงานกราฟฟิก (งานดำ) ช่างบางคนจะถนัดงานลงสี หรืองานใหญ่ งานเล็ก แตกต่างกันไป แต่ช่างที่มีประสบการณ์มาก ๆ จะสามารถทำงานได้ทุกแนวโดยใช้เวลาใกล้เคียงกัน ซึ่งสิ่งนี้ถือเป็นสิ่งดีและเป็นข้อได้เปรียบของตัวช่างที่ไม่ได้เป็นเจ้าของร้านเอง ที่จะได้งานมากกว่าช่างคนอื่น ๆ เพราะเจ้าของร้านจะเป็นผู้จัดสรรงานให้กับช่างแต่ละคน โดยจะคำนึงถึงความถนัดของช่างเป็นสำคัญด้วย

3.5.3 ขนาดของลวดลาย ลวดลายที่สักนั้นจะมีขนาดแตกต่างกันไปเล็กบ้าง ใหญ่บ้าง ทำให้ระยะเวลาที่ใช้ในการสักแตกต่างกัน แต่บางครั้งลายใหญ่อาจจะไม่ใช่ลายที่ต้องใช้เวลาามากเสมอไป ถ้าเป็นลายใหญ่แต่รายละเอียดน้อย ก็จะใช้เวลาน้อยกว่าลายเล็กแต่มีรายละเอียดมาก

3.5.4 ความอดทนของผู้มารับการสัก การสักจะต้องอาศัยทั้งความชำนาญของช่างสัก และความร่วมมือของผู้มารับการสัก ถึงแม้ว่าช่างสักจะมีความชำนาญมากเท่าไร แต่ถ้าผู้มารับการสักไม่สามารถอดทนต่อความเจ็บปวดได้ก็จะทำให้ระยะเวลาในการสักยาวนานออกไปอีกซึ่งมักจะ เป็นผู้ที่สักลวดลายขนาดใหญ่ มีรายละเอียดมาก หรือในตำแหน่งที่มีความเจ็บปวดมากกว่าบริเวณอื่น เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความเจ็บปวดในขณะที่ใช้เครื่องมือสักในสมัยโบราณ กับเครื่องมือสักอันเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการสักในปัจจุบันมีความเจ็บปวดน้อยกว่ามาก

“มันเหมือนมดกัดนะ แต่เป็นมดคันไฟประมาณร้อยตัว ก็เจ็บแต่มันเจ็บแบบทนได้”

(กรรทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“เจ็บเหมือนกันนะ แต่ผิดคาดเพราะที่สักรูปใหญ่คิดว่ามันน่าจะเจ็บมากกว่านี้ แต่ที่เจ็บแค่นี้ก็ถือว่าน้อยกว่ามากนะ จริง ๆ แล้วได้เตรียมใจมาว่าจะเจ็บกว่านี้”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“รู้สึกเฉย ๆ นะ ตอนแรกนึกว่าจะเจ็บ แต่แล้วไม่เจ็บเลย สงสัยถูกชุเอาไว้อยะ เพราะเพื่อนบอกว่าเจ็บและน่ากลัว”

(กิตติกร เฉลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“การสักมันเจ็บอยู่แล้วล่ะ แต่เจ็บแบบทนได้ ไม่อย่างนั้นคนจะสักกันเยอะแยะหรือผู้หญิงยังสักได้เลย”

(กันตภณ จินนัทรณพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ไม่เจ็บค่ะ มันชา ๆ มากกว่า”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“เจ็บเหมือนกันค่ะ แต่มันเจ็บน้อยกว่าตอนที่เพื่อนสักให้ค่ะ ตอนนั้นเพื่อนสักด้วยมีอน้ำหนักมือเวลาลงเข็มก็ไม่เท่ากัน แต่สักเครื่องมันลงถี่ ๆ ก็เลยไม่ค่อยเจ็บ”

(ปิยะรัตน์ แสนคำ, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

3.6 ข้อพึงปฏิบัติภายหลังการสัก

การสักในสมัยใหม่ มีข้อพึงปฏิบัติภายหลังการสักที่มุ่งเน้นไปในเรื่องของการรักษาความสะอาด และการดูแลรักษาลายสักให้สีติดทนนาน ซึ่งมีข้อพึงปฏิบัติต่าง ๆ ที่สำคัญคือ

- 3.6.1 ถอดผ้าพันแผลออกภายหลังเสร็จสิ้นการสัก 24 ชั่วโมง
- 3.6.2 ใช้น้ำลูบเบา ๆ เพื่อดึงคราบเลือดและคราบสีออก และใช้ผ้านุ่ม ๆ ซับให้แห้ง หลังจากนั้นควรหลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกน้ำ และสบู่ (ทาวาสลีนปิดแผลก่อนอาบน้ำ) จนกว่าผิวหนังจะเป็นปกติ
- 3.6.3 สวมเสื้อผ้าที่สะอาดและหลวม ๆ โดยไม่ต้องปิดสายสัก
- 3.6.4 ทายาแก้อักเสบบาง ๆ ทั้หลายสัก วันละ 3 – 4 ครั้ง จนกว่าจะตกสะเก็ดหมด (ประมาณ 7 วัน)
- 3.6.5 หลังจากตกสะเก็ดหมด ให้ใช้ครีมทาผิวประเภทโลชั่นบำรุงผิว ทาต่อเนื่องประมาณ 7 วัน
- 3.6.6 ถ้ามีอาการคันบริเวณตกสะเก็ดของแผล ห้ามแกะ แกะ หรือเกา โดยเด็ดขาดให้ใช้มือแตะเบาๆ หรือใช้สำลีซับแอลกอฮอล์บ้างแล้วลูบเบา ๆ
- 3.6.7 ช่วงเวลาของการรักษาแผลใช้เวลาประมาณ 7 – 10 วัน
- 3.6.8 ห้ามว่ายน้ำหรือถูกแดด ในช่วง 1 เดือนแรก ของการสัก
- 3.6.9 หลีกเลี่ยงหรือป้องกันน้ำทะเลและแสงแดด เพราะน้ำทะเลและแสงแดดเป็นตัวทำลายลวดลายสัก ถึงแม้ว่าจะเป็นลวดลายสักที่สักไว้นานแล้ว ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรใช้ครีมป้องกันแสงแดด (Sun Block) ทาบริเวณลายสัก

4. กลยุทธ์และวิธีการสร้างแรงจูงใจ

ในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจทุกประเภทย่อมจะมีกลยุทธ์และวิธีการสร้างแรงจูงใจเพื่อจุดประสงค์ในการเรียกลูกค้าเพื่อนำไปสู่จุดหมายเดียวกันคือ รายได้อันงดงามความสำเร็จก้าวไกล และยั่งยืนของธุรกิจนั้น ๆ หากแต่ถ้าใครจะมีวิธีการสร้างสรรค์กลยุทธ์ให้โดดเด่น เห็นค่าและทำให้ผู้บริโภคเกิดแรงจูงใจในลักษณะใด จึงจะสามารถพัฒนาธุรกิจให้เจริญก้าวหน้าตามที่คาดหวัง

ธุรกิจการสัก เป็นธุรกิจบริการที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีกลยุทธ์จุดขายเป็นปัจจัยสำคัญ เพื่อสร้างแรงจูงใจกับผู้บริโภคเช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ แต่จากการศึกษาพบว่ากลยุทธ์เพื่อการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้บริโภค เกิดจากองค์ประกอบ 4 ประการคือ

4.1 กลยุทธ์ที่เกิดจากผู้ประกอบการธุรกิจ

การสร้างภาพลักษณ์โดยใช้บุคลิกภาพ

ส่วนตัว เช่น แต่งกายสะอาด พุดจาไพเราะ สุภาพเป็นกันเองกับผู้บริโภคในการแนะนำความรู้ เรื่องการสักในเบื้องต้น ความปลอดภัยจากการใช้เครื่องมือ การบรรยายสรรพคุณในฝีมือของช่าง สัก ตลอดจนการแนะนำตัวอย่างลวดลายสักที่ปรากฏบนผิวหนังของตนเองอย่างจริงใจ น่าเชื่อถือ ทำให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกว่าอยากสักโดยปริยาย และไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกขูดเย็บคิให้สัก หรือ หลอกให้เจ็บตัวและเสียทรัพย์

“มันเป็นสิ่งจำเป็นนะ ที่ก่อนอื่นเราจะชวนเค้าคุย ว่าต้องการลายแบบไหน ไว้ตรง ตำแหน่งไหน แต่จะให้แนะนำว่าของเราสวย ของเราน่าดูอย่างเดียวนะไม่ได้ เราต้องบอกด้วยว่าลายนี้ เหมาะกับตรงนี้นะมากกว่านะ หรือว่าลายนี้ไม่เหมาะนะ แล้วทีนี้ก็จะขึ้นอยู่กับลูกค้าแล้วว่าจะสักมั๊ย”

“เราก็ต้องมองด้วยนะ ว่าเค้าควรจะสักตรงไหน แล้วก็แนะนำลายที่เหมาะสมกับตัวเค้า ต้องถามเค้าก่อนว่าเค้าชอบยังงี้ แล้วก็มาแนะนำว่าร้านเรามีอะไร และมันควรจะออกมาเป็น ยังงี้ แต่เราไม่ได้เชียร์เฉพาะแต่ว่าต้องเป็นลายที่ได้ราคา ลายที่แพง เราจะดูที่ความเหมาะสม มากกว่า”

(ศิริชัย ลิ้มปรุงพัฒนกิจ, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“ผมไม่เคยปิดป้ายโฆษณา หรือชวนเค้ามาสักเลยนะ ส่วนมากมีแต่ปากต่อปากพูดกัน ไป จะมีก็แต่ैनิตยสารต่างประเทศ เค้าลงเรื่องราวของเรา ความยาวนานของเรา เพราะฉะนั้นคน ต่างประเทศจะมาทำมากเลย ซึ่งมันจะผิดใจผมมากนะถ้าออกไปเรียกคนให้เค้ามาสัก เพราะผม ไม่ได้เป็นช่างสักอย่างเดียว แต่ผมยังต้องการรักษาสังคมของรอยสักให้มันสวยงาม อย่างช่างสัก สมัยนี้เค้าไม่ได้เป็นอย่างนั้น พอลูกค้ามาเค้าก็อยากให้นือลูกค้าได้สักอย่างเดียว เราก็ต้องมี จรรยาบรรณตรงนี้ด้วย”

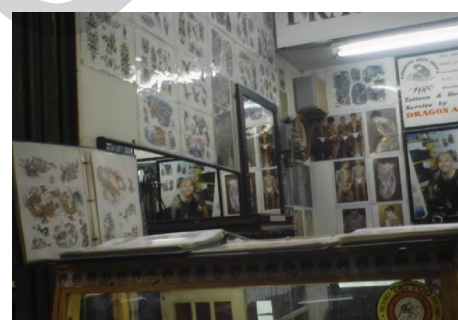
(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

4.2 กลยุทธ์ที่เกิดจากความน่าสนใจในลวดลายที่แสดงอยู่ในแคตตาล็อก

ลวดลาย

เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริโภค ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการขาย ผู้ประกอบการธุรกิจการสักร้านใดที่มีแคตตาล็อกตัวอย่างลวดลายเป็นจำนวนมาก มีความหมายที่ หลากหลาย ดูโดดเด่น สะดุดตา จะได้เปรียบกว่าร้านที่มีแคตตาล็อกตัวอย่างลวดลายเพียงส่วน น้อย เนื่องจากความต้องการในงานศิลปะการสักไม่มีสูตรสำเร็จ แต่จะขึ้นอยู่กับความชอบและ

พึงพอใจที่จะเสปศิลปะ ในความหมายที่สวยงาม ดูโดดเด่น มีเอกลักษณ์ของตนเอง เป็น
สำคัญ

4.3 กลยุทธ์ที่เกิดจากช่างสัก ช่างสักคือกลไกสำคัญที่ได้กระทำให้เกิดลวดลายสักบนผิวหนังของผู้บริโภค ช่างสักที่ดีต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพและจรรยาบรรณที่เหมาะสมกับงานศิลปะ เช่น แต่งกายสะอาด มีความสุภาพ ใช้วาจาสุกมित्रไม่ส่อไปในทางหลอกลวง มีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือเพื่อให้เกิดความประณีตในลวดลายจนผู้บริโภคมีความรู้สึก

ได้ลวดลายตามที่ต้องการ ความเจ็บปวดในการสักแต่ละครั้งคุ้มค่าเกินกว่าความเจ็บปวดที่ได้รับ ขณะช่างสักปฏิบัติการ และอยากจะมาให้สักอีกเมื่อต้องการ

“ตอนแรกเลยที่พี่เปิดร้านจำได้ว่ามีลูกค้าเดินเข้ามาแล้วบอกว่า อยากได้ลายเดียวกับปีเตอร์ หรือว่าเจ เจตริน แล้วตอนนั้นพี่กลับมาใหม่ ๆ ก็ไม่รู้จักราคา ก็เลยต้องให้เค้าช่วยเอารูปมาให้ดูหน่อย แต่หลังจากเค้ากลับไปเราก็มานั่งคุยกันว่าที่เมืองไทยนี่แปลกนะ ทำไมถึงต้องการมีลายเหมือนกัน เพราะตอนอยู่ที่อเมริกา จะมีแต่ลูกค้ามาบอกว่าช่วยออกแบบให้หน่อย หรือว่า sketch มาให้แล้วให้เราดัดแปลงให้มันดูน้อย หรือว่าไปเปิดหาตาม internet หรือตาม catalogue พี่ว่าเราน่าจะเป็นตัวของตัวเอง มีเอกลักษณ์ที่เป็นของเราเอง คือไม่ใช่พอดีนไปปั๊มโอไฮเหมือนกันเฉยเลย เราก็เลยต้องแนะนำให้ลูกค้ามี idea ของตัวเอง ซึ่งได้ผลมากนะค่ะ เพราะตอนนี้ส่วนใหญ่พี่จะไม่ค่อยมีงานที่ออกมาจาก catalogue นะค่ะ ไม่มีงานออกจากแบบ แต่เราจะวาดให้”

“ส่วนใหญ่ก็จะมานั่งคุยกันก่อน ถ้าไม่มี idea มาเลยก็จะดู catalogue แล้วจะบอกว่าอยากได้คล้าย ๆ อย่างนี้ แล้วพี่ก็จะถามว่า concept จริง ๆ ของเค้าเป็นยังไง พอรู้แล้วเราก็จะออกแบบให้ใหม่จนกว่าจะพอใจ แต่ถ้าบางคนมีรูปในใจมาแล้ว เช่น อยากได้ผีเสื้อ เราก็จะหยิบสมุดรูปผีเสื้อมาให้ ให้เลือกเลย ให้ดัดแปลง ได้หมด”

(จูปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“ผมคิดว่าผมได้เปรียบตรงที่มีเสน่ห์ในการทำงาน ในการพูด ในการเทคแคร์ คือเราตามใจลูกค้า คุยกัน หากจากจุดกึ่งกลาง มองจากบุคลิกด้วยจากความหมายของภาพด้วย”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

4.4 กลยุทธ์ที่เกิดจากภาพลักษณ์ของร้านสัก ร้านสักเป็นสถานที่ให้บริการงานสัก ร้านสักที่ผู้บริโภคมองสามารถสังเกตภาพลักษณ์แล้วเกิดแรงจูงใจ นำไปวางใจด้านความสะอาดปลอดภัย คือ ร้านสักที่มีความสะอาด มีบรรยากาศปลอดโปร่งเย็นสบาย ตกแต่งและจัดวางสิ่งของเป็นระเบียบเรียบร้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการผู้บริโภคตามความจำเป็นและเหมาะสมกับงานสัก เช่น แบบลวดลาย (catalogue) ที่นั่งพักรอ ห้องสุขา เป็นต้น นอกจากนี้ความสะอาดของสถานที่แล้ว อุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดเครื่องมือที่นำเช็ดมือ เช็ดเท้า เช็ดโต๊ะ ที่มีภายในร้าน ยังถือเป็นการรับประกันความปลอดภัยอย่างยิ่งยวดให้กับผู้บริโภค ร้านสักที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคจำนวนมาก และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จ

อันยังขึ้นและยาวนานส่วนใหญ่จะเป็นร้านสักที่มีความสะอาดทั้งสถานที่ และเครื่องมือ ที่นำมาใช้ตลอดระยะเวลาในกระบวนการทำงานของช่างสักภายในร้าน เป็นสำคัญ

4.5 กลยุทธ์ด้านราคา การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือรับบริการธุรกิจจากผู้ประกอบธุรกิจ สิ่งสำคัญที่ผู้บริโภคต้องพิจารณาเป็นลำดับต้น ๆ คือ คุณภาพ หรือ ประสิทธิภาพของสินค้าที่เหมาะสมกับราคา แต่เนื่องจากการกำหนดราคาของธุรกิจการสักเป็นเพียงราคาเริ่มต้นเท่านั้นแต่จะไม่มีกำหนดและแจ้งราคาให้เป็นที่แน่นอนชัดเจนเหมือนกับสินค้าต่าง ๆ ที่วางจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาด ซึ่งมีกลยุทธ์แข่งขันในการขายทั้งลด แลก แจก แถม เหตุผลของความไม่แน่นอนเกี่ยวกับราคาของการสักก็เนื่องมาจากขนาด ความยากง่าย และรายละเอียดของลวดลายเป็นสิ่งสำคัญ กลยุทธ์เกี่ยวกับราคาที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริโภคเช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ คือ ผู้บริโภคสามารถต่อรองราคากับช่างสักได้ เมื่อการตกลงราคาเป็นความพอใจของทั้งสองฝ่าย ช่างสักก็จะทำการสักให้ลูกค้าได้ทันที แต่สิ่งที่น่าสังเกตบางประการในเรื่องเกี่ยวกับราคาพบว่า ผู้บริโภคบางส่วนเท่านั้นที่ต้องการต่อรองราคาและคำนึงถึงราคาเป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจก่อนทำการสัก ผู้บริโภคกลุ่มนี้มักจะสอบถามราคาค่าสักจากหลาย ๆ ร้าน และตัดสินใจเลือกสักกับช่างในร้านที่มีราคาถูกที่สุด ในขณะที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่กลับไม่สนใจเรื่องราคา เพราะคิดว่าเป็นความเหมาะสมตามราคาที่ช่างสักกำหนดไว้ อันเนื่องมาจากเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถที่ละเอียดลออ ความปราณีตในฝีมือ จินตนาการ และประสบการณ์ ของช่างสักเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริโภคกลุ่มนี้จะไม่ต่อรองราคา แต่มักจะกำชับให้งานออกมาดีที่สุดตามความคาดหวัง

ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบราคาเริ่มต้นของร้านสักที่ทำการศึกษากำหนด 6 ร้าน

ลำดับที่	ชื่อร้าน	สถานที่ตั้ง	ราคาเริ่มต้น (บาท)
1.	TATTOO BY JIMMY WONG	ถนนสุขุมวิท ซอย 5	ชั่วโมงละ 2,000
2.	สักลายสตูดิโอ	บริเวณ ชั้น 2 โรงภาพยนตร์ลิโด้ สยามสแควร์	1,500
3.	TATTOO BY TOY	บริเวณถนนข้าวสาร	700
4.	DRAGON ARTS STUDIO	บริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร	400
5.	TATTOO BY YING	บริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร	400
6.	TATTOO BY TUK	บริเวณ ตลาดกลางคืน ใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ	300

“เราจะเปิดราคาเดียวกันไม่ว่าจะเป็นคนไทย หรือต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นราคาหลักไว้ก่อน แล้วถ้าเค้าต่อรองมา เราเห็นว่าทำได้ และพอใจทั้งคู่เราก็จะทำ”

(ศิริชัย ลิ้มปฐมพัฒน์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“ที่ตั้งราคาเริ่มต้นไว้ที่ 1,500 บาท มีคนบอกว่าแพงนะ แต่พี่บอกได้ว่าอุปกรณ์พี่พร้อมแล้วก็ดูจากลาย จากความละเอียด ดูว่าเราทำนานแค่ไหนเราก็จะตีราคาเท่านั้น เพราะบางลายถึงแม้จะใหญ่แต่ลายละเอียดไม่เยอะ ราคาจะถูกหน่อย”

(ฐาปนีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“ผมคิดเป็นชั่วโมง แพงมากนะ ชั่วโมงละ 2,000 บาท เพราะถ้าชิ้นใหญ่มันไม่จบในครึ่งเดียวแต่ถ้าเป็นชิ้นเล็ก ๆ ก็คิดเป็นชิ้นเหมาไปก็มี ราคาที่ 2 – 3,000 บาทขึ้นไป เพราะเราใช้อุปกรณ์ที่ดีกว่า เราเทคแคร์ดีกว่า เราคิดว่าเรามาตรฐาน ก็เหมาะสมแล้วกับราคาแบบนี้ ส่วนมากลูกค้าก็ไม่ค่อยปฏิเสธ เพราะเค้าอยากซื้อสิ่งที่ดีที่สุด”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ธุรกิจการสักเป็นธุรกิจที่ผู้ประกอบการมีกลยุทธ์เพื่อสร้างแรงจูงใจอันแตกต่างไปจากธุรกิจบริการด้านอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง คือไม่มีการโฆษณาทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน หรือเอกสารด้านการโฆษณาเป็นการเฉพาะ

เรื่องราวของธุรกิจการสัก หรือทำการเรียกผู้บริโภคนำร้านแต่ประการใด นอกจากการบอกกล่าวแบบปากต่อปากที่เกิดจากความศรัทธา และความพึงพอใจส่วนบุคคลที่มีต่อผู้ประกอบการที่ลวดลาย ช่างสัก และภาพลักษณ์ของร้านสักดังที่กล่าวมา

5. การกำหนดลวดลายและความสัมพันธ์ของตลาด

จากการศึกษาพบว่าในการกำหนดลวดลายสักและความสัมพันธ์ของตลาด ผู้ประกอบการธุรกิจ / ช่างสัก และผู้บริโภคมีบทบาทที่สำคัญในการเป็นผู้กำหนดลวดลายสักและความสัมพันธ์ของตลาดกล่าวคือ

1. ผู้ประกอบการธุรกิจ และช่างสักสั่งซื้อ นำเข้าลวดลายสักจากต่างประเทศ รวมทั้งช่างสักที่วาดลวดลายขึ้นเอง
2. เมื่อมีผู้นิยมการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างมากขึ้น ประกอบกับการเผยแพร่ลวดลายรอยสักโดยสื่อมวลชนผ่านเรือนร่างของนางแบบ นายแบบ นักร้อง ดารานักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียง ทำให้เกิดความต้องการในการสักมากขึ้น และเกิดความต้องการลวดลายแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการกำหนดและการเลือกลวดลายต่าง ๆ นั้น ผู้บริโภคมักจะมีแนวคิดกว้าง ๆ แล้วว่าอยากจะได้ลวดลายลักษณะใด หรือแม้กระทั่งนำแบบลวดลายมาเองเพราะไม่ต้องการรูปแบบที่มีในแคตตาล็อกของร้านสัก แต่ถึงกระนั้นก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าช่างสักไม่มีบทบาทในการกำหนดลวดลายและความสัมพันธ์ของตลาด เพราะลวดลายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแคตตาล็อกภายในร้านสักที่ช่างสักสั่งซื้อ นำเข้ามาจากต่างประเทศ และบางส่วนที่วาดขึ้นมาใหม่ด้วยฝีมือของช่างสัก ก็เป็นเสมือนการสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภคเช่น อยากได้ลายมังกร แต่ผู้บริโภคอาจจะไม่มีความรู้ว่ามีกรแบบใดที่ดูเหมาะสมกับตน แต่เมื่อได้ดูรูปมังกรในแคตตาล็อกที่ร้านก็จะเห็นมังกรในรูปแบบ ลีสัน และท่าทางต่าง ๆ จะทำให้ตัดสินใจเลือกรูปมังกรได้ง่ายขึ้น จึงถือได้ว่าทั้งผู้ประกอบการธุรกิจ / ช่างสัก และผู้บริโภคได้มีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดลวดลายและความสัมพันธ์ของตลาดในรูปแบบที่เกี่ยวพันกัน

6. การกำหนดราคา

การกำหนดราคาของการสักช่างสักส่วนใหญ่จะกำหนดราคาตามลวดลาย ลักษณะ และขนาด เป็นลำดับ ซึ่งแต่ละร้านมีการกำหนดราคาที่แตกต่างกัน แต่จะมีราคาเริ่มต้นกำหนดไว้เป็นราคากลาง ซึ่งส่วนมากจะคิดราคาเหมาทั้งลวดลาย มีร้านสักเพียงส่วนน้อยที่คิดราคาตามระยะเวลาที่สัก ซึ่งเกณฑ์การคิดราคาของช่างสักสามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ความยากง่ายและรายละเอียดของลวดลาย การกำหนดราคาจะขึ้นอยู่กับความยากง่ายและรายละเอียดของลวดลายที่ผู้บริโภคร้องการ ลายที่มีขนาดใหญ่ ยากและรายละเอียดมาก ก็จะมีราคาสูงกว่าลายที่มีขนาดเล็กและรายละเอียดน้อยกว่า

ราคา 9,500 บาท

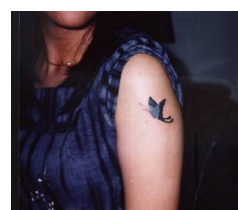
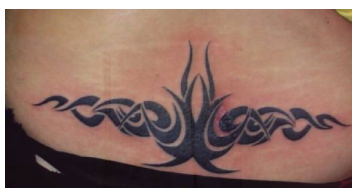

ราคา 15,000 บาท

ราคา 18,000 บาท

6.2 ขนาดของลวดลาย ขนาดของลวดลายมีผลโดยตรงต่อราคา ลายที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีราคาสูงกว่าลายที่มีขนาดเล็ก แต่ในบางกรณีขนาดมิใช่ปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคา เพราะส่วนสำคัญที่สุดอยู่ที่รายละเอียดของลวดลาย ขนาดของลวดลายจึงเป็นปัจจัยรองลงมาโดยปริยาย เช่น ลายที่มีขนาดเล็กแต่มีรายละเอียดมาก ช่างสักจะถือว่าเป็นงานยาก ราคา ก็จะสูงไปด้วย ในทางตรงกันข้าม ถ้าการสักลวดลายที่มีขนาดใหญ่แต่มีรายละเอียดไม่มากนัก จะมีราคาในการสักที่ถูกลงกว่า เป็นต้น

ราคา 1,000 บาท

ราคา 1,800 บาท

ราคา 1,500 บาท

6.3 แหล่งและทำเลที่ตั้งของร้าน มีนัยสำคัญ คือ จากการศึกษาพบว่า ร้าน TATTOO BY JIMMY WONG ย่านสุขุมวิท ซอย 5 และร้านสักลายสตูดิโอ ย่านศูนย์การค้าสยามสแควร์ ซึ่งเป็นร้านที่ตั้งอยู่ในแหล่งนักท่องเที่ยวของชาวต่างชาติมายาวนานจนถึงปัจจุบัน เป็นร้านที่มีราคาในการสักสูงกว่าร้าน TATTOO BY TOY บริเวณถนนข้าวสาร ร้าน DRAGON ARTS STUDIO ร้าน TATTOO BY YING บริเวณสวนจตุจักร ร้าน TATTOO BY TUK บริเวณตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ ตามลำดับ และสาเหตุที่ร้านสักในบริเวณตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ ต้องตั้งราคาต่ำกว่าร้านสักในแหล่งอื่น ๆ ข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่าบริเวณตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ ร้านสักมีจำนวนมาก และการจัดตกแต่งร้านเป็นไปในลักษณะง่าย ๆ ด้วยการแบ่งเป็นล็อก ไม่ได้เป็นร้านถาวร รวมไปถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการสักก็มีน้อยกว่าร้านสักในแหล่งอื่น ๆ ตลอดจนกลุ่มผู้บริโภคเป็นผู้ที่มีรายได้ปานกลาง - น้อย เป็นนักเรียน - นักศึกษาทั่วไป และที่สำคัญคือต้นทุนซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่ที่มีราคาถูกกว่าหลายเท่า เมื่อเทียบกับร้านสักที่ตั้งอยู่ในย่านสุขุมวิทและศูนย์การค้าสยาม สแควร์ นอกจากนั้นยังพบว่าช่างสักในร้าน TATTOO BY JIMMY WONG และร้านสักลายสตูดิโอเป็นช่างสักที่มีประสบการณ์และความชำนาญสูง ผู้ประกอบการต้องจ่ายค่าจ้างให้ช่างสักในราคาค่อนข้างแพง และประการสุดท้ายพบว่ากลุ่มผู้บริโภคใน 2 ร้านนี้เป็นผู้ที่มีรายได้สูงกว่ากลุ่มผู้บริโภคของร้านสักบริเวณถนนข้าวสาร ตลาดนัดสวนจตุจักร และบริเวณตลาดกลางคืนใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้า ตามนัยสำคัญที่กล่าวมา

ข้อมูลเปรียบเทียบรายได้ของผู้บริโภคในของร้านสักแต่ละร้าน

กลุ่มผู้บริโภคของร้าน TATTOO BY JIMMY WONG (ย่านถนนสุขุมวิท ซอย 5)

(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ชั่วโมงละ 2,000 บาท)

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ตอบคำถามได้ให้ข้อมูลว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ มีคนไทยเป็นจำนวนน้อยมาก เนื่องมาจากอัตราค่าบริการที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับร้านสักอื่น ๆ

กลุ่มผู้บริโภคของร้านสักลายสตูดิโอ (ศูนย์การค้าสยามสแควร์)

(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 1,500 บาท)

ตารางที่ 4.4 แสดงรายได้ผู้บริโภคร้านสักลายสตูดิโอ

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1	ทองสุข	ช	33	มัธยมปลาย	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	100,000.-
2	คณิน	ช	25	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	10,000.-
3	กัณตภณ	ช	36	ปริญญาตรี	รับจ้าง	30,000.-
4	จิระ	ช	26	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	20,000.-
5	อรรถพล	ช	20	มหาวิทยาลัยปี 2	นักศึกษา	15,000.-
6	กิติกร	ญ	25	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	20,000.-
รายได้ของผู้บริโภครวม						195,000.-
รายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยด้วยการหาค่ามัธยฐาน						21,250.-

ผู้บริโภคร้าน TATTOO BY TOY (บริเวณถนนข้าวสาร)
(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 700 บาท)

ตารางที่ 4.5 แสดงรายได้ผู้บริโภคร้าน TATTOO BY TOY

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1	ชลชัย	ช	40	มัธยมปลาย	รับจ้าง	10,000.-
2	พรชัย	ช	18	มหาวิทยาลัยปี 1	นักศึกษา	7,000.-
3	ทรงยศ	ช	32	ปริญญาตรี	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	50,000.-
4	อัมรินทร์	ช	28	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	20,000.-
5	ประทานพร	ญ	24	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	13,000.-
6	กัลยา	ญ	18	มหาวิทยาลัยปี 1	นักศึกษา	3,000.-
รายได้ของผู้บริโภครวม						103,000.-
รายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยด้วยการหาค่ามัธยฐาน						10,925.-

กลุ่มผู้บริโภคร้าน DRAGON ARTS STUDIO (ตลาดนัดสวนจตุจักร)
(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 400 บาท)

ตารางที่ 4.6 แสดงรายได้ผู้บริโภคร้าน DRAGON ARTS STUDIO

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1	หนิง	ช	32	ปริญญาตรี	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	50,000.-
2	เพ็ญนภา	ญ	19	มัธยมปลาย	-	3,000.-
3	ปิยะรัตน์	ญ	19	อาชีวศึกษา	-	3,000.-
4	กอล์ฟ	ญ	26	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	10,000.-
5	เล็ก	ญ	36	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	17,000.-
6	คุ่น	ญ	27	ประถมศึกษา	แม่บ้าน	10,000.-
รายได้ของผู้บริโภครวม						93,000.-
รายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยด้วยการหาค่ามัธยฐาน						10,000.-

ผู้บริโภคร้าน TATTOO BY YING (ตลาดนัดสวนจตุจักร)
(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 4 00 บาท)

ตารางที่ 4.7 แสดงรายได้ผู้บริโภคร้าน TATTOO BY YING

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1	เทวฤทธิ์	ช	18	มัธยมปลาย	พนักงานบริษัท	8,000.-
2	ศิริศักดิ์	ช	20	มหาวิทยาลัยปี 3	นักศึกษา	9,000.-
3	คมกฤต	ช	26	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	15,000.-
4	แนน	ญ	26	อนุปริญญา	พนักงานบริษัท	17,000.-
5	เพ็ญทิศา	ญ	19	มหาวิทยาลัยปี 1	นักศึกษา	8,000.-
6	ปรียาภรณ์	ญ	25	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	11,000.-
รายได้ของผู้บริโภครวม						68,000.-
รายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยด้วยการหาค่ามัธยฐาน						10,750.-

กลุ่มผู้บริโภคของร้าน TATTOO BY TUK (ตลาดกลางคืนบริเวณใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้า)
(ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 300 บาท)

ตารางที่ 4.8 แสดงรายได้ผู้บริโภคของร้าน TATTOO BY TUK

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1	กฤษฎพล	ช	19	มหาวิทยาลัยปี 2	นักศึกษา	9,000.-
2	สุรัชย์	ช	26	ปริญญาตรี	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	100,000.-
3	กรรทอง	ญ	21	มัธยมปลาย	พนักงานบริษัท	8,000.-
4	นฤมล	ญ	19	มหาวิทยาลัยปี 2	นักศึกษา	15,000.-
5	ประภาวิ	เบี่ยงเบนฯ ญ	22	อนุปริญญา	ค้าขาย	10,000.-
6	น้ำ	เบี่ยงเบนฯ ญ	25	อาชีวศึกษา	ค้าขาย	10,000.-
รายได้ของผู้บริโภครวม						152,000.-
รายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยด้วยการหาค่ามัธยฐาน						11,000.-

6.4 เครื่องมือและอุปกรณ์การสัก เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น เครื่องสักไฟฟ้า เครื่องล้างเครื่องมือ เข็มสัก หมึกสี เป็นต้น ถือเป็นความจำเป็นเบื้องต้นที่ร้านสักทั่ว ๆ ไปต้องนำมาใช้ในการสัก แต่ในปัจจุบันพบว่าเครื่องมือและอุปกรณ์อันเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มีราคาแพง เช่น ตู้อบ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องปรับอากาศ เก้าอี้สำหรับนั่งสัก อุปกรณ์ที่ใช้ในการตกแต่งร้านให้ดูสวยงาม ย่อมเป็นต้นทุนของธุรกิจที่ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมักจะมองการณ์ไกล เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการสร้างความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานการสัก ความสะอาด ปลอดภัย และความสะดวกรวดเร็ว ในการให้บริการแก่ผู้บริโภค ตลอดจนเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าของธุรกิจการสัก ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาของการสักหลากหลายต่าง ๆ ให้สูงตามไปด้วย

6.5 ศักยภาพด้านฝีมือของช่างสัก ช่างสักที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคว่ามีฝีมือดี มีศักยภาพในการสักสูง ก็เป็นเหตุผลหนึ่งต่อการกำหนดราคาของหลากหลาย ซึ่งพบว่าผู้บริโภคมักจะแสวงหาร้านสักที่ช่างทำงานดี มีคุณภาพ และสามารถไว้วางใจในตัวช่างสักได้ หรือถ้าเป็นผู้มีชื่อเสียงมาก ๆ ในแวดวงการสัก ผู้ประกอบการก็จะสามารถตั้งราคาได้

สูงกว่าช่างสักหน้าใหม่ที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์น้อยกว่า เช่น จิมมี่ หว่อง (ร้าน TATTOO BY JIMMY WONG) เป็นช่างสักที่มีชื่อเสียงในวงการสักทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ตั้งราคาฝีมือในการสักของตนเองเป็นรายชั่วโมง คือ ชั่วโมงละ 2,000 บาท หรือ เล็ก นิวออร์ก (ร้านสักลายสตูดิโอ) ตั้งราคาเบื้องต้นไว้ที่ 1,500 บาท ซึ่งแตกต่างจากช่างสักบริเวณตลาดกลางคืนได้สะพานพระพุทธยอดฟ้า ที่ช่างสักส่วนใหญ่จะเป็นคนรุ่นใหม่ ยังไม่มีความรู้ความชำนาญในการสักมากนัก ก็จะตั้งราคาเริ่มต้นไว้ที่ 300 บาท เป็นต้น

“ราคาค่าสักแต่ละลวดลายจะขึ้นอยู่กับค่าตัวของช่างสักด้วยนะ อย่างผมก็คิดเป็น ชั่วโมง แพงมากนะ ชั่วโมงละ 2,000 บาท และถ้าชิ้นใหญ่ก็สักไม่จบในครั้งเดียว ต้องใช้เวลานาน ค่าสักก็แพงตามระยะเวลาทำงาน”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

7. รายได้ของธุรกิจร้านสัก

จากการศึกษาพบว่า ธุรกิจการสักเป็นธุรกิจที่มีรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณของผู้บริโภคที่เข้ามารับการสัก ร้านสักที่ผู้ประกอบการเป็นช่างสักเอง รายได้ก็จะเป็นของช่างสักแต่เพียงผู้เดียว แต่ในกรณีที่ผู้ประกอบการต้องจ้างช่างสัก รายได้ของผู้ประกอบการจะถูกจัดสรรเป็นค่าจ้างช่างสักในอัตราส่วนตามที่ตกลงกัน แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในเรื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งค่าเช่าสถานที่และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภายในร้าน ยกเว้นเครื่องสักไฟฟ้าซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นของช่างสัก ในกรณีที่ช่างสักมิใช่ผู้ประกอบการสัก

รายได้ของช่างสักเมื่อคิดเป็นรายเดือนพบว่ามีความแตกต่างกันไปเพราะ ช่างสักบางคนมีร้านสักหลายร้านหรือร่วมหุ้นลงทุนเปิดร้านสักตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น กรุงเทพฯ พัทยา ภูเก็ต เกาะสมุย เกาะพัง เป็นต้น

ในที่นี้ผู้วิจัยขอกล่าวถึงเฉพาะรายได้ที่เกิดขึ้นในร้านสักที่ได้ทำการศึกษา ซึ่งรายได้ของช่างสักจะขึ้นอยู่กับฝีมือ และความชำนาญ ทำเลที่ตั้งของร้าน และยังพบว่าความขยันหมั่นเพียรของช่างสัก ก็มีผลต่อรายได้เช่นกัน เพราะช่างสักจะมีอิสระในการทำงานสูงมาก คือ จะรับและทำงานตามความพร้อมของตนเองเป็นหลัก เช่น รับงานบริการลูกค้าวันละกี่คนก็ได้ และจากข้อมูลที่ได้รับจากร้านสักทั้ง 6 ร้านทำให้ทราบว่า ตามปกติในแต่ละเดือนจะมีลูกค้า

โดยเฉลี่ยต่ำสุดประมาณวันละ 3 คน หรือเฉลี่ยต่ำสุดวันละ 2 - 3 ชั่วโมง ในกรณีที่คิดราคาเป็น ชั่วโมง จึงสามารถวิเคราะห์ได้ ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยของช่างสัก

ชื่อร้าน	สถานที่ตั้ง	รายได้ต่อเดือนตามปกติ ในระดับต่ำสุดโดยประมาณ (บาท)
ร้าน TATTOO BY JIMMY WONG	ถนนสุขุมวิท ซอย 5	180,000 - 200,000
ร้านสักลายสตูดิโอ	บริเวณ ชั้น 2 โรงภาพยนตร์ลิโด สยามสแควร์	135,000
ร้าน TATTOO BY TOY	บริเวณถนนข้าวสาร	108,000
ร้าน DRAGON ARTS STUDIO	บริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร	72,000
ร้าน TATTOO BY YING	บริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร	72,000
ร้าน TATTOO BY TUK	บริเวณ ตลาดกลางคืน ใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าฯ	54,000

หมายเหตุ : ในช่วงระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาเป็นช่วงที่เกิดวิกฤตสงครามสหรัฐอเมริกา – อีรัก และ โรคซาร์ส ระบาดผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลว่า นักท่องเที่ยวในแถบเอเชียลดลงไปมาก ส่งผลกระทบถึงการทำธุรกิจการสักที่ให้บริการนักท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้รายได้ลดลงไปบ้าง แต่เป็นเพียงผลกระทบในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

จากรายได้ที่ปรากฏตามตารางจะเห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจการสักมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่เป็นรายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการจะต้องรับผิดชอบ คือ ค่าเช่าร้าน (ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่มีร้านเป็นของตนเอง) ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ เข็มสัก หมึกสี กระจกหยดลาย กระจกชำระ ถูมือยาง วาสลีน แอลกอฮอล์ นํ้ายาทำความสะอาด เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้จะไม่แน่นอนและในแต่ละร้านก็มักจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการพิจารณาคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ประกอบการหรือช่างสักจะเลือกใช้ เป็นสำคัญ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นข้อมูลส่วนตัวทางธุรกิจของผู้ประกอบการ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถทราบจำนวนค่าใช้จ่ายที่แน่นอนของผู้ประกอบการร้านสักแต่ละร้านได้

3. วัตถุประสงค์และจรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักในการประกอบธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักในการประกอบธุรกิจ

ธุรกิจการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างเป็นธุรกิจที่มีอิทธิพลเกี่ยวเนื่องในด้านจริยธรรม ศีลธรรมและประเพณี การปฏิบัติงานของช่างสักจำเป็นต้องถูกเฝ้าระวังโดยผู้บริโภคตลอดเวลาที่ทำการสัก ซึ่งในปัจจุบันพบว่าช่างสักส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ถ้าผู้มารับการสักเป็นเพศหญิงที่ต้องการสักลดทอนบริเวณพื้นที่ภายในร่มผ้า ทำให้มีข้อกังขาเกิดขึ้นว่า วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ นอกจากจะเป็นเรื่องของรายได้แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ที่ส่อไปในทางการกระทำผิดจริยธรรมจรรยาอันเป็นศีลธรรมทางประเพณีอันดีงามหรือไม่ ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย นอกจากจะใช้คำถามที่เป็นวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการและช่างสักโดยตรงแล้ว ยังได้ใช้ความพยายามเชิงเจาะลึกด้วยวิธีการสังเกตขณะช่างสักปฏิบัติงานกับผู้บริโภคเพื่อให้ได้คำตอบอย่างกระจ่างมาตอบปัญหาในวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

จากการสัมภาษณ์ช่างสักสรุปได้ว่า ช่างสักทุกคนมีใจรักและชื่นชอบในงานศิลปะการสักเป็นจุดเด่นที่สำคัญ และต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะลงบนเรือนร่างด้วยความพิถีพิถันเพื่อให้บังเกิดผลงานดีที่สุดในที่ผู้บริโภคต้องการ เพราะลดทอนเหล่านั้นหมายถึงชื่อเสียงที่ยั่งยืนในความเป็นศิลปินของช่างสักที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างได้ตลอดชีวิต และความเป็นศิลปินก็คือที่มาของรายได้อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพธุรกิจการสักไปตราบนานเท่านาน

การสังเกตวิธีการปฏิบัติงานของช่างสักใน 6 ร้านขณะทำการสักให้กับผู้บริโภค จำนวน 30 คน สามารถอธิบายได้ว่า ช่างสักทุกคนมีอารมณ์เยือกเย็นในขณะปฏิบัติงาน บรรจงสร้างสรรค์ลดทอนด้วยความปราณีตวิจิตรบรรจง ตามความถนัดของช่างสักแต่ละคนลงบนพื้นที่ของร่างกายตามที่ผู้บริโภคต้องการคือ ผู้บริโภคที่เป็นเพศชายจะสักเป็นลดทอนที่มีขนาดทั้งเล็กและใหญ่ในบริเวณต้นแขน แผ่นหลัง ต้นคอ หน้าอก ส่วนเพศหญิง ต้องการลดทอนที่ดูสวยเก๋ น่ารัก ซึ่งมีทั้งขนาดเล็กและใหญ่เช่นเดียวกับเพศชาย และทำการสักบริเวณไหล่ สะบัก หลัง แขน สะเอว สะโพก หน้าท้อง(บริเวณใต้สะดือ) เน้นอก เป็นต้น

ข้อสังเกตเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ คือ ความแตกต่างในเรื่องการสื่อสารระหว่างช่างสักกับผู้บริโภคในขณะที่ทำการสักซึ่งจะกล่าวไว้ในหัวข้อ “บรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริโภค” ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 3 ต่อไป

นอกจากนั้นยังสังเกตพบข้อมูลตัวอย่างอัลบั้มภาพถ่าย (ซึ่งผู้บริโภคหรือผู้ที่สนใจในการสักสามารถเปิดดูได้ทั่วไป) จากร้าน TATTOO BY YING (ตลาดนัดสวนจตุจักร) และร้าน TATTOO BY TOY (ถนนข้าวสาร) เป็นการสักกลายลงบนอวัยวะพื้นที่อันควรปกปิดทั้งเพศหญิงและเพศชาย เช่น แก้มก้น เน้นเหนืออวัยวะเพศ รอบเต้านม และยังพบภาพถ่ายงานศิลปะการเจาะฝังประดับจิ๋ว (จิ๋ว คือเครื่องประดับหลังการเจาะ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้เรียกกันทั่ว ๆ ไปในวงการงานศิลปะการเจาะ) ซึ่งกระทำไว้บนอวัยวะพื้นที่ต่าง ๆ ของร่างกายทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่เปิดเผยได้แก่ คิ้ว จมูก ใบหู ปาก ลิ้น ลิ้นไก่ และพื้นที่ของสวณส่วนตัวอันควรปกปิดได้แก่ หัวนนม สะดือ และอวัยวะเพศ ทำให้ผู้วิจัยคิดวิเคราะห์ในเชิงลึกอย่างสัมพันธ์กันได้ว่า การสักกลายลงบนพื้นที่ของสวณส่วนตัวอันควรปกปิด ก็น่าจะเป็นไปได้เช่นเดียวกับศิลปะงานเจาะที่ช่างเจาะ (คนเดียวกับช่างสัก) ต้องจับต้องพื้นที่นั้น ๆ ตลอดเวลาของการทำงาน จึงได้สอบถามและพูดคุยกับช่างสักทั้ง 2 ท่าน (สมบัติ นิ่มนวล และ ประเสริฐ บุญชัย) เกี่ยวกับเรื่องนี้ ช่างสักได้บอกกล่าวกับผู้วิจัยว่า “เคยได้ทำการสักกลายต่างๆ ลงบนพื้นที่สวณส่วนตัวมาแล้วหลายคน” และยังได้ให้ทัศนะว่า “เป็นเรื่องปกติทั่วๆ ไป ไม่ใช่เรื่องแปลกที่ช่างสักจะมีคนรักเป็นลูกค้าที่มาใช้บริการสักลายในร้าน ภายหลังจากที่ช่างสักได้ให้บริการสักกลายผ่านไปแล้ว”

จากข้อมูลนี้ ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาในส่วนของวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักได้ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพการสักให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืนตราบนานเท่านาน แต่ในขณะเดียวกันช่างสักบางรายยังมีแง่คิดลึก ๆ อันเป็นวัตถุประสงค์แอบแฝงซ่อนเร้น ในเชิงที่สื่อถึงการเป็นผู้ถือโอกาสจับ

ต้องอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวได้โดยปริยาย โดยไม่ได้สนใจว่าตนได้กระทำการละเมิดกฎหมายแต่อย่างใด หากแต่ในความรู้สึกของผู้วิจยจะเข้าใจเป็นอย่างอื่นไม่ได้ว่า ช่างสักผู้ที่ได้กระทำการสัก ลวดลายหรือทำงานเจาะลงบนอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวดังที่กล่าวมา ได้ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ผิดจริยธรรมจรรยาและศีลธรรมอันดีงามตามประเพณีไทย อย่างยากยิ่งที่จะสรรหาคำมากล่าวอ้างได้ว่าไม่เป็นความจริง ในทางกลับกันถ้าผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักทุกคนปฏิเสธการรับงานสักหรืองานเจาะลงบนอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวข้างต้น จึงจะกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักทุกคนคือผู้มีความเป็นศิลปินอย่างแท้จริง และมีได้มีวัตถุประสงค์อื่นใดนอกเหนือจากการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อการสร้างรายได้ตามปกติ และยังถือเป็นการช่วยเหลือคนสติให้ผู้ที่ต้องการบริโภคงานศิลปะรอยสักลงบนอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวที่ไม่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ได้ตระหนักถึงคุณค่าในการธำรงรักษาจริยธรรมจรรยาและศีลธรรมตามประเพณีอันดีงามของความเป็นไทยสืบไป

เนื่องจากธุรกิจการสักนั้นช่างสักกับผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเป็นคนเดียวกัน หรือเป็นคนละคนกันได้ ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจก็อาจแตกต่างกันไป ถึงแม้ว่าจะอยู่บนพื้นฐานของการทำให้ได้มาซึ่งรายได้ ความแตกต่างของการที่ช่างสักเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเอง กับไม่ใช่ นั้น ผู้วิจยได้ใช้วิธีการสังเกต โดยสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าช่างสักเป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจเอง นั้นส่วนใหญ่จะมีความรัก ชื่นชอบในงานศิลปะ รวมทั้งต้องการที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะลงบนเรือนร่าง ดังนั้นช่างสักจะมีความพิถีพิถันในการทำงาน ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนคำนึงถึง จริยธรรม ศีลธรรม ประเพณี และความเหมาะสมอีกด้วย ต่างจากช่างสักที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเองที่มักจะคำนึงถึงรายได้ และปริมาณผู้บริโภคที่จะเข้ามาสักในแต่ละวัน ซึ่งในกรณีนี้ช่างสักจะไม่สามารถเลือกสรรเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองเนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจเป็นผู้ลงทุนให้จึงต้องใช้อุปกรณ์ตามที่มี และด้วยเหตุผลที่ต้องการทำรายได้ให้มากในแต่ละวัน ช่างสักก็จะไม่คำนึงถึงเรื่องราวของจริยธรรมและความเหมาะสมมากเท่าไรนัก

จรรยาบรรณในการทำงานของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสัก

ในการประกอบธุรกิจหรือการประกอบอาชีพทุกสาขาอาชีพ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ล้วนแต่จะต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพด้วยกันทั้งสิ้น สำหรับธุรกิจการสักซึ่งเป็นธุรกิจที่ต้องกระทำลงบนผิวหนังในบริเวณต่าง ๆ ของร่างกาย โดยการจับต้อง และการใช้เครื่องมือที่ต้องเกิดความเจ็บปวด และเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย เช่น ในเรื่องของการติดเชื้อ เพราะความไม่สะอาด

ในการกระทำของช่างสัก หรือความไม่ปลอดภัยในเรื่องการจับต้องอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวของผู้บริโภค ที่เป็นพฤติกรรมเกินเลยของช่างสักด้วยประการทั้งปวง

ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักหลายคน กล่าวว่า ช่างสักเปรียบเสมือนแพทย์ที่ต้องดูแล และใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยความสะอาดเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุดกับผู้บริโภค และเนื่องจากความเชื่อในเรื่องของการสักที่เชื่อว่า การสักเป็นสิ่งที่คาบเกี่ยวระหว่างความดีกับไม่ดี ความเหมาะสม และไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักที่ต้องการความมั่นคงทางธุรกิจจึงต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้ปรากฏแม้จะอยู่ท่ามกลางข้อโต้แย้งของบุคคลในสังคม

และจากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักมีวิธีการสร้างความน่าเชื่อถือ อันเป็นจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจของตนแตกต่างกันไปตามแต่ที่ตนเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 จรรยาบรรณในการทำงานของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสัก

ช่างสัก	จรรยาบรรณในการทำงานของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสัก									
	กำหนดอายุและวัย	ความสะอาดและความปลอดภัย	สมรรถนะในการทำงาน	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสัก	เคารพในการกระทำบนร่างกาย	ความเป็นธรรมด้านราคา	ไม่ละเมิดสิทธิในการเผยแพร่ภาพถ่าย	ติดตามผลงานภายหลังการสัก	พัฒนาฝีมืออย่างสม่ำเสมอ	ไม่เผลอคิดต่อฝีมือของช่างสักคนอื่น ๆ
จิมมี่ หว่อง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ฐาปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ประเสริฐ บุญเชย	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ชูชาติ นาคทั้ง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
สมบัติ นิ่มนวล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ศิริชัย ลิ้มปฐมนิจ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
รวม	5	5	6	6	6	4	2	1	4	3
ร้อยละ	83.33	83.33	100	100	100	66.67	33.33	16.67	66.67	50.00

1. กำหนดอายุและวัยของผู้บริโภค ร้อยสัก จากการสังเกตพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับอายุและวัยของผู้บริโภค เพราะในบางครั้งที่มีผู้บริโภค อายุต่ำกว่า 18 ปี หรือมีวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมต้น – มัธยมปลาย เข้ามาสอบถามเกี่ยวกับการสัก ผู้

ประกอบธุรกิจและช่างสัก มักจะให้คำแนะนำว่ายังไม่ควรสักในตอนนี้อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความไม่เหมาะสมหลายประการ เช่น เป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการสอบเข้าศึกษาต่อและการทำงานในอนาคต เพราะอาจจะประสบปัญหาในเรื่องของการไม่ยอมรับทางสังคมและถ้าผู้ประกอบการยังยืนยันความตั้งใจเดิมที่จะสัก ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักก็จะแนะนำในเรื่องของลวดลาย ตำแหน่งที่จะสัก ว่าควรเป็นลายสักเล็ก ๆ และสักใส่เสื้อผ้าปกปิดให้มิดชิด เช่น สักบริเวณหลัง ไหล่ เป็นต้น และยังมีผู้ประกอบการและช่างสักบางรายที่ค่อนข้างจะเข้มงวด คือไม่รับสักให้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และมีการติดป้ายประกาศให้เห็นอย่างชัดเจนภายในร้าน และไม่รับพิจารณาข้อต่อรงใด ๆ ของผู้ประกอบการทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการไม่ได้หวังเพียงเพื่อรายได้เท่านั้น หากแต่ยังยินยอมและยินดีที่จะสูญเสียรายได้ในส่วนนั้นไป เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาภาพพจน์ทางสังคมในเรื่องการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง

2. ความสะอาด และปลอดภัย

ในกลุ่มตัวอย่างของร้านสักที่ทำการศึกษามีการสังเกตการณ์พบว่า ร้านสักส่วนใหญ่มีการรักษาความสะอาดภายในร้าน ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างจริงจัง แต่พบว่าส่วนน้อยในบางร้านที่ยังปล่อยปละละเลยในเรื่องของการหยิบจับอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยไม่ได้ใส่ถุงมือยาง ไม่มีการฆ่าเชื้อบริเวณพื้นที่ที่ใช้ทำการสักทั้งก่อนและหลังการสัก ตลอดจนไม่ชำระล้างอุปกรณ์ที่ใช้แล้วก่อนจะนำมาใช้ใหม่อีกครั้งและนำอุปกรณ์ เช่น ถุงมือยาง ที่ควรใช้เพียงครั้งเดียวทิ้งกลับมาใช้อีก แต่พบว่าสิ่งที่เหมือนกันในทุกร้านของกลุ่มตัวอย่างนั้นคือการใช้เข็มสักครั้งเดียวกับผู้บริโภคเพียงคนเดียว และใช้อุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับงาน ซึ่งการใช้เข็มสักที่มีความเหมาะสมกับงานนั้นสำคัญมาก เพราะลวดลายสักแต่ละลายมีขนาดเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน การใช้เข็มสักจึงมีขนาดต่างกันไปด้วย หากใช้เข็มสักไม่ตรงกับลักษณะของงานก็อาจจะทำให้ลวดลายสักนั้นออกมาไม่ดี สีไม่ติด เส้นไม่คมชัด ความละเอียดของการลงสีก็ดีกว่าที่ควรจะเป็น และอาจจะทำให้ผู้บริโภคเกิดการเจ็บปวดมากขึ้นเป็นต้น

3. สมานีในการทำงาน การมีสมานีในการทำงานสักถือเป็นความจำเป็นของช่างสักทุกคน เพราะลักษณะของงานที่ทำเป็นงานศิลปะบนความเจ็บปวด ซึ่งต้องอาศัยความละเอียดถี่ถ้วนที่ต้องกระทำลงบนตำแหน่งที่ผู้บริโภคนเป็นผู้เลือก และพบว่าผู้บริโภคนั้นไม่น้อยที่เลือกตำแหน่งที่เป็นส่วนตัวมาก ๆ เช่น บริเวณหน้าอก หน้าท้อง สะโพก หรือแม้แต่บริเวณอวัยวะเพศ ตลอดจนการสักทั่วทั้งเรือนร่าง ซึ่งในการสักบริเวณที่เป็นส่วนตัวมาก ๆ นี้ ช่างสักโดยเฉพาะเพศชายที่สักให้ผู้บริโภคเพศหญิง ยิ่งต้องเพิ่มสมานีในการทำงานมากยิ่งขึ้น เพื่อข่มใจและระงับความรู้สึกส่วนตนที่ต้องมองอวัยวะส่วนนั้น ๆ ว่า เป็นหน้าที่ของงานศิลปะที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ช่างสักส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่า ไม่ว่าจะสักบริเวณใดก็ตาม จะถือเป็นว่าเป็นงานในหน้าที่ที่จำเป็นต้องรับผิดชอบ การทำงานทุกครั้งช่างสักทุกคนต้องมีสมานีกับงานอยู่แล้ว และมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างรายได้จากการประกอบธุรกิจเป็นสำคัญ จึงไม่คิดว่าจะเกิดปัญหาไม่ว่าจะทำการสักบนอวัยวะส่วนใด ๆ ของผู้บริโภค แต่ช่างสักส่วนใหญ่ในกลุ่มที่ทำการศึกษาก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่า ช่างสักทุกคนมีสมานีและความรู้สึกที่เหมือนกันในขณะที่ทำการสักรอยลงบนอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัว เพราะมีการจับต้องอวัยวะส่วนนั้น ๆ ตลอดเวลา ซึ่งในเรื่องนี้ผู้วิจัยมีข้อมูลที่สรุปไว้ในส่วนที่ 3 ของวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ ดังข้อความข้างล่างนี้

แต่ในขณะที่เดียวกันช่างสักบางรายยังมีแง่คิดอีก ๆ อันเป็นวัตถุประสงค์แอบแฝงซ่อนเร้น ในเชิงที่สื่อถึงการเป็นผู้ถือโอกาสจับต้องอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวได้โดยปริยาย โดยไม่ได้สนใจว่าตนได้กระทำการละเมิดกฎหมายแต่อย่างใด หากแต่ในความรู้สึกของผู้วิจัยจะเข้าใจเป็นอย่างอื่นไม่ได้ว่า ช่างสักผู้ที่ได้กระทำการสักลงบนอวัยวะพื้นที่สงวนส่วนตัวดังที่กล่าวมา ได้ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ผิดจริยธรรมจรรยาและศีลธรรมอันดีงามตามประเพณีไทย อย่างยากยิ่งที่จะสรรหาคำมากล่าวอ้างได้ว่าไม่เป็นความจริง

4. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสัก จากการสังเกต 6 ร้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยพบว่า สิ่งแรกที่ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักกระทำเมื่อมีผู้บริโภคมาร้านคือการสอบถามความต้องการ ว่าต้องการสักหรือเจาะ(ในกรณีที่มีบริการเจาะ) ต้องการลวดลายแบบใดสักในตำแหน่งใด พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกลวดลายที่เหมาะสมกับตำแหน่งที่จะสักหรือเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้บริโภค (ในกรณีที่ผู้บริโภคต้องการคำแนะนำ) แต่อย่างน้อยเป็นที่พอใจของผู้บริโภค ก็จะให้คำแนะนำเรื่องการดัดแปลง หรือเปลี่ยนตำแหน่งที่จะสักให้เหมาะสมมากขึ้น ซึ่งในด้านการแนะนำผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักส่วนมากให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะผู้บริโภคที่มีความสนใจในการสักส่วนมากมักจะไม่มีความรู้ในเรื่องของการสักมากนัก หากเป็นผู้ที่มีได้ขึ้นชอบและติดตามศาสตร์แขนงนี้อย่างจริงจัง ซึ่งการให้คำแนะนำนี้ช่างสักจะอาศัยประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องของลวดลาย ตำแหน่ง การดูแลรักษารอยสัก เป็นต้น แต่ทั้งนี้การตัดสินใจก็ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้บริโภคเท่านั้น คำแนะนำของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักจะไม่ครอบงำความคิดและการตัดสินใจของผู้บริโภค

5. เคารพในการกระทำบนร่างกายของผู้บริโภค ในการสักลวดลายที่มีขนาดต่าง ๆ ลงบนอวัยวะทุกส่วนของร่างกายย่อมหมายถึงว่า ช่างสักได้กระทำความเจ็บปวดให้กับผู้บริโภคอันเนื่องมาจากการใช้เครื่องมือตามความจำเป็นกับลักษณะของงาน และแม้จะเป็นความสมัครใจยินยอมของผู้บริโภค แต่ช่างสักที่มีจรรยาบรรณจะต้องมีความเคารพและระลึกรู้ว่าต้องกระทำด้วยความนุ่มนวลและระมัดระวังอย่างดีที่สุด ซึ่งจากการสังเกตและสัมภาษณ์พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักทุกคนให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก การสักที่มีลวดลายขนาดเล็กและขนาดปานกลาง ผู้บริโภคจะมีความอดทนที่จะสักให้เสร็จสิ้นภายในครั้งเดียวได้ แต่หากเป็นลวดลายที่มีขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักจะแนะนำให้ผู้บริโภคได้พักระหว่างการสักเป็นระยะ ๆ หรือตามที่ผู้บริโภคร้องขอ และมักจะไม่สามารถสักให้เสร็จสิ้นภายในครั้งเดียว ช่างสักจะต้องนัดหมายมาสักในครั้งต่อไป จนกว่าจะเสร็จสิ้น ซึ่งจะเป็นระยะเวลานานเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับความอดทนหรือความพร้อมของร่างกายผู้บริโภค ถ้าหากการสักในครั้งแรกมีอาการเจ็บปวดมาก ก็จะเว้นระยะเวลาประมาณ 7 วันจึงจะกลับมาสักอีก โดยทั่วไปแล้วจะเว้นระยะเวลาประมาณ 4 วัน ในกรณีที่เป็นความต้องการของช่างสักหรือของผู้บริโภค ที่จะฝืนสักให้เสร็จสิ้นภายในครั้งเดียว อาจจะก่อให้เกิดผลเสียเป็นอย่างมากทั้งในเรื่องของลวดลาย การติดเชื้อของหมึกสี รอยสักเกิดการอักเสบ จนทำให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ไม่ดีกับการสักและช่างสักในที่สุด

6. ความเป็นธรรมด้านราคา จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับราคาค่าสักพบว่า การกำหนดราคาของช่างสักที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน (ร้านสักที่อยู่ในบริเวณตลาดนัดสวนจตุจักรเหมือนกัน หรือร้านสักที่อยู่ในบริเวณตลาดกลางคืนบริเวณใต้สะพานพุทธเหมือนกัน) ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักส่วนใหญ่มีการกำหนดราคาในงานสักแต่ละชิ้นงานในราคาใกล้เคียงกัน ตามขนาด ความยากง่ายและรายละเอียดของลวดลาย เช่น ชิ้นงานที่มีขนาดเท่ากัน ลวดลายมีรายละเอียดเหมือนกัน การกำหนดราคาของร้านสักแต่ละร้านที่ทำการศึกษา จะมีราคาเท่ากันหรืออาจจะแตกต่างกันในแต่ละร้านในราคาสูงต่ำไม่เกิน 300 บาท แต่หากร้านสักอยู่ต่างพื้นที่กัน ราคาค่าสักก็จะแตกต่างกันไปตามราคาพื้นฐานที่ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักได้กำหนดไว้

งานสักคืองานศิลปะแขนงหนึ่ง การกำหนดราคาขึ้นอยู่กับเนื้องานเป็นสำคัญ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักจะกำหนดราคาตามความเหมาะสมในแต่ละลวดลาย แต่หากผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักจะเรียกราคาที่สูงเกินความเป็นจริงก็สามารถทำได้ โดยเฉพาะลวดลายที่มีขนาดใหญ่ เพราะผู้บริโภคอาจจะไม่ทราบมาก่อนว่า ถึงแม้ลวดลายจะมีขนาดใหญ่แต่หากรายละเอียดภายในลวดลายมีไม่มากนัก ราคาก็จะไม่สูงเท่ากับลวดลายขนาดใหญ่และมีรายละเอียดภายในมาก เป็นต้น ในการสักแต่ละครั้งนอกจากจะตกลงเรื่องลวดลาย และตำแหน่งแล้ว ราคาก็จะมีการตกลงกันให้เรียบร้อยก่อนจะลงมือสัก ซึ่งการสักก็มีการต่อรองราคาเช่นเดียวกับธุรกิจประเภทอื่น ๆ ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักได้แสดงทัศนคติว่าถึงแม้จะลดราคาให้ แต่ลักษณะการทำงาน การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ก็จะเป็นเหมือนกับการสักในราคาปกติ ไม่ใช่ว่าจากเดิมใช้สีสำหรับลวดลายนี้ทั้งหมด 7 สี แต่เมื่อลดราคาแล้วเหลือเพียง 5 สี เป็นต้น ในกรณีที่ให้บริการกับชาวต่างชาติ ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักส่วนใหญ่มักจะคิดในราคาที่แพงกว่าผู้บริโภคที่เป็นคนไทย ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับธุรกิจบริการอื่น ๆ ที่กำหนดราคาโดยเฉพาะกับชาวต่างชาติทั่วไป

7. ไม่ละเมิดสิทธิในการเผยแพร่ลวดลาย เนื่องจากลวดลายสักมีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากลวดลายในแคตตาล็อกที่มีอยู่ทั่วไปตามท้องตลาด เช่น ลวดลายที่ช่างสักบางรายสร้างขึ้น หรือ ลวดลายของผู้บริโภคที่นำมาให้ช่างทำการสักเฉพาะตนเอง ซึ่งมักจะเป็นลวดลายที่มีความแปลกใหม่ แตกต่าง ไปจากลวดลายในแคตตาล็อก ย่อมถือว่าเป็นลวดลายที่มีกรรมสิทธิ์เฉพาะบุคคล จากการสังเกตและสัมภาษณ์พบว่า ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างช่างสักทั้งหมด 6 คน มีช่างสักเพียง 2 คน เท่านั้นที่ให้ความสำคัญกับการไม่ละเมิดสิทธิในการเผยแพร่ลวดลาย โดยได้ให้ทัศนะว่า เมื่อต้องการเผยแพร่ลวดลายที่มีกรรมสิทธิ์ดังกล่าวควรที่จะแจ้งให้เจ้าของกรรมสิทธิ์

ถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะไม่มีการจัดงานนิทรรศการเกี่ยวกับรอยสัก เพื่อเปิดโอกาสให้ช่างสักผู้มีฝีมือได้แสดงความสามารถดังเช่นในต่างประเทศ แต่ช่างสักในประเทศไทยก็มีฝีมือการสักที่มีความสามารถสูงในระดับโลก เช่น นายสุรัตน์ เลิศพิริยพงศ์ ผู้เข้าร่วมการประกวดเทตทูโลก และได้รับการยอมรับจากสมาคมเทตทูนานาชาติแห่งสหรัฐอเมริกา ตัดสินให้เป็นผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประจำปี 2002 ซึ่งสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับวงการสักในประเทศไทยเป็นอย่างมาก

10. ไม่มีอคติต่อฝีมือของช่างสักคนอื่น ๆ จากการสังเกตและสัมภาษณ์ช่างสักกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีผู้บริโภคนานไม่น้อยที่ต้องการแก้ไข หรือเพิ่มเติมขนาดของลวดลายสักที่เคยสักมาก่อนแล้ว ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากความไม่พอใจในลวดลายและสีสันทัน ช่างสักมักจะถามข้อมูลเบื้องต้นกับ ผู้บริโภคว่า รอยสักที่มีอยู่เดิมได้สักมาจากที่ใด และใครเป็นผู้สัก โดยผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักจำนวน 3 คนได้แสดงทัศนคติว่า ช่างสักไม่ควรวิจารณ์ หรือว่ากล่าวในทางที่ไม่ดี ในกรณีทำงานสักชิ้นนั้นดูไม่ดีหรือไม่สวยงาม แต่ในกรณีตรงกันข้ามคือเป็นงานสักที่มีลวดลายสวยงาม ช่างสักก็จะกล่าวชื่นชมไปกับผู้บริโภค

มุมมองและทัศนคติที่มีต่อธุรกิจ และผู้บริโภคการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของนักวิชาการและผู้รู้เรื่องการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้รู้เรื่องการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจการสัก และนักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์หรือด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนถึงวิวัฒนาการหรือความเป็น Pop Culture ของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง ตลอดจนเพื่อทราบถึงทัศนคติและมุมมองที่หลากหลาย ต่อการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างในปัจจุบัน

ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าผู้รู้และนักวิชาการส่วนใหญ่ มีทัศนคติและมุมมองไปในทิศทางเดียวกันว่า การสักในปัจจุบันนี้เป็นเรื่องของวัฒนธรรมป๊อป (Pop Culture) ที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินบันเทิงทั้งหลาย โดยสามารถแบ่งลักษณะของการสักในปัจจุบันเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกต่อเนื่องจากอดีต คือการสักในเชิงของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจและเป็นการบริโภคอย่างหนึ่ง มีนัยและความหมายเฉพาะในเรื่องของความเชื่อดั้งเดิม ไม่ได้ต้องการเป็นเอกลักษณ์ หรือเป็นปัจเจกบุคคลแต่ประการใด แต่แสดงออกให้เห็นถึงการสังกัดสำนักใดสำนักหนึ่งเท่านั้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือเป็นวัฒนธรรมป๊อป เป็นการสักตามศิลปินที่ชื่นชอบ

คนที่ทำธุรกิจก็จะเสนอรูปร่างของรอยสักที่อาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับศิลปินบันเทิง แต่เป็นการสักเพื่อความสวยงามที่แต่ละคนจะเลือกสรร หรือสร้างรอยสักของตนเองขึ้นมา เป็นการสร้างเอกลักษณ์ส่วนตัวขึ้นมาในสังคมสมัยใหม่ ซึ่งเอกลักษณ์ส่วนตัวเป็นสิ่งที่โหยหากันมากเพราะว่าสังคมปัจจุบัน สังคมบริโภคแบบมวลชนทำให้คนในโลกสมัยใหม่ปราศจากซึ่งเอกลักษณ์ ดังนั้นรอยสักจึงเปรียบเสมือนสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง เพราะคนสมัยใหม่เป็นสังคมที่เน้นความเป็นปัจเจกบุคคล แต่ถูกเศรษฐกิจแบบทุนนิยมสมัยใหม่เข้ามา มีอิทธิพลครอบงำให้อยู่ภายใต้ mass production ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นปฏิภาคกับสถานะปัจจุบันที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ตามที่เรียกว่าวัฒนธรรมป๊อป (Pop Culture) ดังกล่าวข้างต้น

“ปัจจุบันนี้รอยสักมันต่างไปจากสมัยโบราณ เมื่อก่อนมันเป็นวัฒนธรรม เป็นความเชื่อ เป็นประเพณี พอมาตอนหลังโลกมันสมัยใหม่ขึ้น วิทยาศาสตร์เข้ามาครอบงำมากขึ้น ความเชื่อก็หมดไป แต่รอยสักมันยังอยู่ แต่อยู่โดยที่มันได้ต้องเป็นความเชื่อแบบเก่า เป็นต้นว่าสักแล้วหนังเหนียว มีเมตตามหานิยม ตอนนี้นั้นไม่ใช่อย่างนั้นแล้ว แต่มันกลายเป็นความเชื่อใหม่ขึ้นมาก็คือเป็นแฟชั่น ถ้าถามว่ารอยสักในปัจจุบันนี้เหมือนเก่ามั้ยต้องตอบว่าไม่เหมือน สมัยก่อนมันเป็นความเชื่อ เป็นไสยศาสตร์ แต่สมัยนี้นั้นอาจจะเป็นวิทยาศาสตร์ในที่นี้คือมันพิสูจน์ได้ มันเห็นได้ เพราะฉะนั้นเราก็พิสูจน์ได้ว่าที่สักในปัจจุบันเป็นเพราะต้องการความสวย ต้องการความเท่”

(ชนิตร์ ภูกาญจน์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2546)

“ในมุมมองของตัวเองไม่คิดว่าไม่ดี แต่มองว่าเป็นเรื่องความสวยงาม เก๋ เท่ เป็นเรื่องการเรียกร้องความสนใจ เป็นการประดับตกแต่งร่างกายด้วยภาพเขียน การสักเป็นจิตรกรรมอย่างหนึ่ง ดูแล้วมีเสน่ห์ น่ารัก มองว่าเป็นแฟชั่น เป็นการเลียนแบบกัน การสักเป็นจิตวิทยา สังคมชนิดหนึ่ง พอมองคนอื่นว่าดูดี ก็เลยเลียนแบบตาม เพราะคนที่มีรอยสักในปัจจุบันมักจะเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคม”

(รศ.ดร.ประเทิน มหาจันทร์, สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2546)

“คนที่มารับการสักต้องการเอกลักษณ์มากกว่า คนที่เป็นฝ่ายสักเค้าสักแบบเหมารวมอยู่แล้ว เหมือนคนเย็บเสื้อโหล แต่อันนี้นั้นทำทีละคนสองคน คนที่มารับการสักนี่เป็นคน ที่คิดว่าตัวเองได้พิเศษมา แต่คนที่ไปสักเขามันก็สักเพื่อหาเงิน มันเป็นคนขายศิลปะ มันต่างจากคนทำศิลปะแล้วไม่ขาย ผมว่าอันนั้นมันเป็นศิลปะที่โคเคน เค้าอาจจะมีไอเดีย และพอใจให้ใครคนใด

คนหนึ่ง เพราะคนนั้นอาจจะมีเอกลักษณ์โดดเด่นในการรับสิ่งนั้นไป แต่อันนี้ไม่ใช่มันเป็นการ
 สักแบบหาเงินมันก็ต้องอยู่ภายใต้ระบบตลาดไป”

(ดร.ไชยันต์ ไชยพร, สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2546)

“คิดว่ามันเป็นแฟชั่น เป็นสมัยนิยม การแต่งกายร่วมสมัย เป็นเหมือนเครื่องประดับ
 แต่ว่าต่างกันตรงที่มันติดตัวไปตลอดชีวิต ถ้าเป็นเสื้อผ้า เป็นเครื่องประดับอื่น ๆ มันเปลี่ยนได้
 ตลอดเวลา และแลกมาด้วยความเจ็บปวด ที่นี้พอมันติดตัว คนที่จะสักต้องคิดให้ดีๆ จะสักไป
 ทำไม จะสักอะไร เพราะมันจะกลายเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายไปแล้ว ซึ่งก็เปลี่ยนแปลงได้
 ยาก จากวิธีการทางการแพทย์ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ก็ตาม”

(ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี, สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2546)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแรงจูงใจ และวัตถุประสงค์ในการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง ของผู้บริโภค

แรงจูงใจคือกำลัง อำนาจ ความศักดิ์สิทธิ์ ที่เป็นเครื่องชักนำหรือเกลี้ยกล่อม
 เพื่อให้เห็นคล้อยตามในเรื่องนั้น ๆ และแรงจูงใจจะเป็นบ่อเกิดของวัตถุประสงค์ที่เป็นความ
 ต้องการ ความอยากได้ ในสิ่งที่มีแรงจูงใจชักนำให้เกิดมีและได้สิ่งนั้นมาเป็นของตน

การศึกษาเรื่องแรงจูงใจ ที่นำไปสู่วัตถุประสงค์การสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของ
 ผู้บริโภค รอยสัก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผู้บริโภค รอยสักจำนวน 30 ราย จาก 6 ร้านของผู้ประกอบ
 ธุรกิจการสัก ทำให้ทราบว่าผู้บริโภค รอยสักมีแรงจูงใจหลากหลายประการ ให้เกิดเป็นความ
 ต้องการและตัดสินใจสักลวดลายศิลปะลงบนเรือนร่างของตนเอง โดยสามารถแบ่งเป็นแรงจูงใจ
 จากภายใน และภายนอกตัวของผู้บริโภค ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจจากกำลัง อำนาจภายในตัวตนของผู้บริโภคเอง

- 1.1 แรงจูงใจที่เป็นความทันสมัย
- 1.2 แรงจูงใจที่เกิดจากความฝันและจินตนาการของผู้บริโภค

2. แรงจูงใจจากกำลัง อำนาจภายนอกตัวตนของผู้บริโภค

- 2.1 แรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์

This document was created by the trial version of Print2PDF. !
 Once Print2PDF is registered, this message will disappear. !
 Purchase Print2PDF at <http://www.software602.com>

- 2.2 แรงจูงใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น)
- 2.3 แรงจูงใจที่เกิดจากความพอใจในศิลปะของลวดลาย
- 2.4 แรงจูงใจที่เกิดจากลักษณะของร้านสัก
- 2.5 แรงจูงใจที่เกิดจากความน่าเชื่อถือของช่างสัก
- 2.6 แรงจูงใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะมาปกปิดรอยแผลเป็น
- 2.7 แรงจูงใจที่เป็นแรงแห่งความรัก
- 2.8 แรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง
- 2.9 แรงจูงใจที่ถือเป็นเอกลักษณ์ในครอบครัว

1. แรงจูงใจจากกำลัง อำนาจภายในตัวตนของผู้บริโภคเอง ซึ่งวิเคราะห์ได้เป็น 2 ประการดังนี้

- 1.1 แรงจูงใจที่เป็นความทันสมัย
- 1.2 แรงจูงใจที่เกิดจากความฝันและจินตนาการของผู้บริโภค

1.1 แรงจูงใจที่เป็นความทันสมัย ซึ่งผู้บริโภคต้องการให้ความสำคัญกับแฟชั่นสมัยใหม่ ผู้บริโภคกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อความพึงพอใจส่วนตนที่ต้องการเปลี่ยนตัวตนให้เป็นคนทันสมัย มีลักษณะเป็นคนรุ่นใหม่ การสักลวดลายคือการได้แสดงออกถึงความทันสมัย และให้ความหมายว่าเป็นเพียงแฟชั่นอย่างหนึ่งเท่านั้น จึงมักจะสักลวดลายที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนัก และเป็นลวดลายที่นิยมสักกันทั่วไป

แรงจูงใจ...

“หนูว่ามันดูทันสมัยดิเนะ ถึงแม้ว่าปกติหนูก็ไม่ค่อยตามแฟชั่นเท่าไร แต่ที่สักเพราะคิดว่าอยากทันสมัยเหมือนคนอื่น”

(กรรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“เห็นคนอื่นเค้าสัก แล้วดูเซ็กซี่ดี ก็อยากเป็นคนทันสมัยกับเขาบ้าง”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ตอนนั้นเค้าฮึดกันมาก สมัยผมเรียนอยู่ประมาณปี 3 ขึ้นปี 4 ผมเห็นว่า เป็นแฟน
เท่ที่ดี เป็นสไตล์ของตัวเองเลยมาสัก พอเรียนจบทำงานมีเงินก็เลยมาสักอีกครั้งที่สตูดิโอ ผมวาด
ลวดลายของผมมาเองเลยนะ”

(จิระ อัสวรุจน์, สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2546)

“มันเหมือนกับเป็นแฟนอย่างหนึ่งนะ ก็เหมือนกับเสื้อผ้า ใส่ชุดนี้แล้วดูดี
ทันสมัย ไม่เชย ก็เลยอยากสัก”

(เพ็ญทิวา ท้ายสมบัติ, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

“ก็เป็นแฟนสำหรับสังคมสมัยนี้ อีกอย่างมันก็ดูสวยด้วย คิดว่าสักแล้วดูดี ทันสมัย
นะ”

(ปรียาภรณ์, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“ปกติก็มั่นใจในตัวเองอยู่แล้ว แต่ก็อยากจะมั่นใจมากขึ้น อีกอย่างมันทำให้เรามั่นใจ
ในการแต่งตัวมากขึ้นด้วย”

(กรรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“คิดว่าสักแล้วมันทำให้เราดูเซ็กซี่ขึ้นนะ เราก็อยากเซ็กซี่อยู่แล้วด้วยไง เพื่อน ๆ ที่
มหาวิทยาลัยหลาย ๆ คนไม่ค่อยเชื่อว่าเป็นสักมา มันก็เหมือนกับว่าพอทำแล้วคนอื่นก็จะมองว่าเรา
กล้านะ”

“สักมาแล้วก็ต้องเปิดเผยสิคะ ทันสมัยดี สักไปแล้วก็ต้องโชว์ ใครจะเก็บไว้ดูคนเดียว
คิดว่าไม่น่าจะมีนะคนที่สักแล้วไม่โชว์ คนสักทั้งตัวยังโชว์เลย”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“สำหรับผม ๆ คิดว่ามันเป็นแฟชั่น ทันสมัยดี สักตรงนี้ก็โชว์ไปเลย สักมาแล้วจะกลัวอะไร ไม่จำเป็นต้องปิดบัง เปิดเผยไปเลย”

(สุรัชย์ หาญชาญพานิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“เคยเห็นคนเค้าสักกัน รู้สึกว่ามันเท่ดีก็เลยอยากสัก ที่แรกเห็นผู้ชายสักก่อนก็ว่ามันเท่ดี ตอนหลังมาเห็นผู้หญิงสักก็ว่ามันเก๋ดีนะ ก็อยากสักบ้าง ตอนแรกก็กลัวนะแต่มันอยากเท่มากกว่า ก็เลยลองดู ที่แรกก็ดูหลาย ๆ รูปนะ แต่พอเห็นรูปนี้ก็ถูกใจ”

“มีความรู้สึกถ้าสักมาแล้วไม่ได้โชว์ จะสักไปทำไม เจ็บตัวเปล่า ๆ ก็เลยสักตรงนี้ (ต้นแขน) เวลาใส่เสื้อกล้ามก็จะเห็นได้ง่าย แต่ที่บ้านจะไม่ค่อยชอบเรื่องพวกนี้นะ แต่ถ้าเป็นแฟชั่น ทำแล้วดูดี ดูทันสมัยหนูทำหมดทุกอย่างเลยนะ อย่างเจาะสะดือก็ทำ แล้วตอนนี้ก็มาสักอีกมันเหมือนกับว่าเราทำในสิ่งที่เค้าคิดไม่ถึง ทั้งที่บ้าน ทั้งเพื่อน ๆ “

(กัลยา หล่อรัตนกุล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“มันเหมือนกับเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งนะ ก็เหมือนกับเสื้อผ้าใส่ชุดนี้แล้วดูดี ทันสมัย ไม่เชย ที่มาสักนี้ก็เหมือนกัน”

(เพ็ญทิศา พ้ายสมบัติ, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

การตีความหมาย...

“ผีเสื้อกราฟฟิกเหรอกะ ที่สักเพราะว่ามันสวยดี เป็นแฟชั่น”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ไม่มีความหมายอะไรเหรอกะ แค่อบเลย ๆ เหมือนเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง เหมือนเวลาซื้อเสื้อผ้า ถ้าเห็นว่าสวย ใส่แล้วดูดีก็ซื้อ การสักก็เหมือนกันละ “

(กัลยา หล่อรัตนกุล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

1.2 แรงจูงใจที่เกิดจากความฝันและจินตนาการของผู้บริโภค เป็นผู้บริโภคที่ต้องการสักรวดลายตามที่ฝัน หรือจินตนาการไว้ ผู้บริโภคที่มีความคิดเช่นนี้จะมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างสูง โดยมีวัตถุประสงค์คือต้องการสร้างสัญลักษณ์ที่คิดว่าเป็นสิ่งดี คู่ควรติดตัวไว้ตลอดไป จึงได้ตัดสินใจมาเป็นอย่างถี่ถ้วนมาทำการสัก และให้ความหมายว่า ลวดลายที่สักได้แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ส่วนตัว ตามที่ได้จินตนาการ เป็นสำคัญ

แรงจูงใจ...

“พี่เพิ่งหลุดจากความคิดที่มันครอบงำพี่อยู่ พอรู้ตัวว่าหลุดออกมาแล้ว ก็ไม่คิดจะกลับไปอีกแล้ว ได้ศึกษาเกี่ยวกับคัมภีร์โบราณของจีนมาเยอะ พี่ก็เลยอิงอยู่กับมังกร ตามแนวคิดของคนจีน ลายสักของพี่ก็ต้องมีรูปมังกรอยู่ด้วย”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“พอผมคิดว่าอยากจะสัก ก็ไปหาดูแบบตามร้านสัก แล้วก็กลับมาวาดเอง อย่างลายกราฟฟิคที่ผมสักนี้ผมออกแบบเองทั้งหมด ผมว่ามันดูพลั่ว ๆ สวยดี”

(พรชัย, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2546)

“ผมว่าการสักมันก็เหมือนกับโหวงเฮ้งนะ เหมือนกับเพิ่มสิ่งที่ได้จินตนาการเข้ามาไว้ในร่างกาย ก็คงจะต้องมีอะไรเปลี่ยนไปบ้าง ผมจึงคิดออกแบบมาเอง เป็นรูปกราฟฟิค ซึ่งมันไม่ได้เป็นรูปเป็นร่างอะไรที่ไม่ดี”

(กฤษณพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ที่ผมสักเป็นรูปมังกร เพราะตั้งใจไว้นานแล้วว่าจะให้ออกแนวจีน ๆ ผมว่ามันเหมือนกับเทพนิยาย ในความรู้สึกของผมมันน่ารักดีนะ”

(สุรัชย์ หาญชาญพานิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

วัตถุประสงค์...

“ส่วนวัตถุประสงค์ของการสัก ก็เพื่อเตือนตัวเองว่าเป็นคนต้องรักษาสมดุล ไม่หนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง อย่างเช่นชีวิตครอบครัวถ้าแต่งงานไปก็ให้ทำงานอย่างเดียว เกิดเป็นมนุษย์ต้องมียังน้อย 3 อย่าง มีงาน ครอบครัว แล้วก็สังคม ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไป ชีวิตความเป็นมนุษย์ก็จะไม่สมบูรณ์”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“มันเหมือนกับว่าเราชนะนะพี่ ชนะตัวเอง เหมือนกับได้ผ่านขั้นตอนแล้ว ขั้นตอนทั้งหลาย ๆ คนเค้ายังไม่เคยทำ หรือที่หลาย ๆ คนกลัว”

(กฤษฎพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

การตีความหมาย...

“ชอบมันกรรมานานแล้ว ในความคิดผมมันก็เหมือนกับเทพนิยายนะ มันน่ารักดี”

(สุรัชชัย หาญชาญพานิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“เราสักรหัสตัวอักษรที่แปลว่าโชคดี ก็เหมือนกับว่ายังมีโชคดีติดตัว”

(กรรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“มันเหมือนกับเราต้องการความเป็นอิสระ แต่มันเป็นไปไม่ได้ เพราะยังเป็นพนักงานเงินเดือนอยู่ ก็เลยรู้สึกเสียดายเพราะมันอิสระไง แต่อย่างเราทำงานทุกวันไม่ค่อยได้ไปไหน ก็เลยอยากได้ความอิสระมาไว้กับตัว”

(กิตติกร เฉลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“ก็ไม่มีมีความหมายอะไรครับ สวยดี และ คือผมคิดว่าถ้าผมจะวาดต่อผมจะวาดให้มันยาวลงมามาก แล้วจะเขียนชื่อเล่นตัวเองไว้ด้วย มันจะได้สื่อถึงความเป็นเรา”

(กฤษฎพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

2. แรงจูงใจจากกำลัง อำนาจภายนอกตัวตนของผู้บริโภค ซึ่งวิเคราะห์ได้เป็น 9 ประการดังนี้

- 3.1 แรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์
- 3.2 แรงจูงใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น)
- 3.3 แรงจูงใจที่เกิดจากความพอใจในศิลปะของลวดลาย
- 3.4 แรงจูงใจที่เกิดจากลักษณะของร้านสัก
- 3.5 แรงจูงใจที่เกิดจากความน่าเชื่อถือของช่างสัก

- 3.6 แรงจูงใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะมาปกปิดรอยแผลเป็น
- 3.7 แรงจูงใจที่เป็นแรงแห่งความรัก
- 3.8 แรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง
- 3.9 แรงจูงใจที่ถือเป็นเอกลักษณ์ในครอบครัว

2.1 แรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ ผู้บริโภคที่คิดในลักษณะนี้มักจะมี
ความเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มองไม่เห็น สามารถกำหนดออกมาเป็นลวดลายโดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อต้องการเตือนตนเองว่า มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองและให้ความหมายกับรอยสักว่า เป็นเครื่องยึด
เหนี่ยวทางจิตใจ ที่สามารถเตือนสติให้กระทำความดี มีความอดทน อดกลั้น ต่อการคิดทำความ
ชั่ว เพราะเชื่อว่ารอยสักจะคลบนันดาลสิ่งดี ๆ ให้เกิดกับตนเองได้

แรงจูงใจ...

“ผมเป็นชาวพุทธ พระศาสดาถือว่าสำคัญที่สุดจึงสักรูปพระพุทธรูปไว้ที่ตัวเอง”

(ทรงยศ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2546)

“เคยได้ยินมาว่ารูปโอมนี้สักแล้วจะดี เหมือนกับว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์นะ เป็นสัญลักษณ์
ของศาสนา เคยมีคนบอกว่าสักแล้วเหมือนมีของคืออยู่กับตัว ก็เลยสัก”

(กอล์ฟ, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

“คำว่า “นักปราชญ์” ที่อยู่ตรงต้นคอกนี้ ผมเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่
คอยเตือนใจให้ผมทำความดีอยู่ตลอดเวลา”

(คมกฤต, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“ผมว่าไม่ค่อยมีใครสักคนสำหรับรูปพระพุทธรูปที่ผมรัก ที่ผมรักเพราะผมศรัทธา และก็นับถือ เหมือนกับว่าเรามีพระศาสดายู่กับตัว ก็เหมือนคนห้อยพระนันทะ แต่ผมสักติดตัวไว้เลย เอาไว้เตือนใจ แล้วก็ปกป้องคุ้มครองเราด้วย”

(ทรงยศ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2546)

“ทำให้เรานึกถึงปรัชญาต่าง ๆ ก็เหมือนกับการเตือนตัวเองในการดำเนินชีวิตให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาทนะครับ”

(คมกฤต, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2546)

การตีความหมาย...

“คงไม่ต้องตีความหมายอะไรหรอกครับ พระพุทธรูปก็เห็นชัดอยู่แล้ว คนห้อยพระไม่เห็นต้องตีความหมายอะไรเลย”

(ทรงยศ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2546)

“ความหมายของโอมก็คือสัญลักษณ์ของความศักดิ์สิทธิ์เท่านั้นเอง”

(กอล์ฟ, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

“นักปราชญ์ก็หมายถึงผู้มีปัญญา จะทำอะไรให้มีสติ แล้วปัญญาจะเกิดครับ”

(คมกฤต, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2546)

2.2 แรงจูงใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น) ผู้บริโภคกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีวัตถุประสงค์ว่า อยากจะมีรอยสักอยู่บนเรือนร่างของตนเอง แต่ขาดความเชื่อมั่นเนื่องจากกลัวว่าถ้าตนสักก่อนผู้อื่นอาจจะทำให้ดูไม่ดี แต่ถ้าได้เห็นว่าผู้อื่นได้สักกลายๆ นั้นๆ มาก่อนแล้วเกิดเป็นความพึงพอใจจึงตัดสินใจไปสักลงบนเรือนร่างของตนเองด้วย โดยไม่ได้คำนึงถึงความหมายของลวดลายที่สักซึ่งกินใจ นอกจากชอบในความแปลกใหม่ และความสวยงามของลวดลาย เป็นหลัก

แรงงใจ...

“เพื่อน ๆ ในกลุ่มสักกันทั้ง 8 คนเลย สักภาษาจีนที่ใกล้เคียงกันหมด แต่ไม่ใช่คำเดียวกันนะค่ะ เลือกตัวอักษรแล้วแต่ชอบมากกว่า”

(กรรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“ก็ไปเห็นเพื่อนที่ทำงานเขาสัก สวยดี เลยถามเขาว่าไปสักที่ไหนมา พอรู้ชื่อร้านก็เลยมาสักนี้แหละค่ะ”

(กิตติกร เฉลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“เคยเห็นคนอื่นเขาสักกัน รู้สึกว่ามันทันสมัยนะ เท่ดีก็เลยอยากสัก เคยเห็นผู้ชายสักมาก่อนตอนหลังก็เห็นมีผู้หญิงสักดูแล้วเก๋ดี อยากสักบ้าง กลัวเหมือนกันนะแต่พอเจอรูปผีเสื้อกราฟฟิกแบบนี้ก็ถูกใจ”

(กัลยา หล่อรัตนกุล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“ก็เพื่อน ๆ สักกัน เพื่อนในกลุ่มสักลายเดียวกัน สักเหมือนกัน ตำแหน่งที่สักเดียวกัน ปลาโลมาหันหน้าทางเดียวกันด้วย เพื่อนทั้ง 3 คนสักเหมือนกันเลย”

(เพ็ญภา ภาคนนทกุล, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“ตอนแรกเพื่อนไปสักมาก่อน เห็นว่าสวยดี เพื่อนยุด้วยก็เลยสักเหมือนกัน ลายเดียวกัน ตำแหน่งเดียวกัน แบบนี้แหละ”

(ปิยะรัตน์ แสนคำ, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“เพื่อนไปสักมาก่อน เห็นว่ามันสวยดีก็เลยมาสักบ้าง แต่คนละลายนะ อย่างผมชอบกราฟฟิก แต่เพื่อนเขาสักเป็นรูปเสื้อ”

(เทวฤทธิ์ สระแก้ว, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“เพื่อนในกลุ่มก็รักกันทุกคน สักภาษาจีนเหมือนกัน และก็สักที่ไหล่เหมือนกันด้วย ในกลุ่มหนูนะถ้าเพื่อนบอกว่าเอา ก็คือเอา แต่ถ้าบอกไม่ก็ไม่”

(กรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“เพื่อน ๆ รักกัน เพื่อนในกลุ่มก็คล้ายเดียวกันเลย สักเหมือนกัน ที่เดียวกัน ปลาโลมา หันหน้าทางเดียวกันด้วย เพื่อนทั้ง 3 คนสักเหมือนกันเลย”

(เพ็ญนภา ภาคนนท์กุล, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“รอยสักในตัณนี้สักให้คนอื่นหมดเลยนะรูปแรกแฟนชอบเค้าอยากให้สัก ส่วนรูปนี้ เพื่อนชอบก็เลยสักให้เพื่อน”

(แนน, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

“เพื่อนไปสักมาก่อน เราเห็นว่ามันสวยดีก็เลยมาสักบ้าง แต่คนละลายนะ อย่างเราชอบ กราฟฟิก แต่เค้าสักเป็นรูปเลย”

(เทวฤทธิ์ สระแก้ว, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

การตีความหมาย...

“ชอบปลาโลมาอยู่แล้วอะ ไม่ได้ตีความหมายอะไร เป็นเหมือนกับสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม”

(เพ็ญนภา ภาคนนท์กุล, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“ไม่ได้มีความหมายอะไรครับ ผมว่ามันสวยดี”

(เทวฤทธิ์ สระแก้ว, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

2.3 แรงจูงใจที่เกิดจากความพอใจในศิลปะของลวดลาย เนื่องจากปัจจุบันศิลปะของลวดลายที่ใช้ในการสักมีความหลากหลายให้เลือกเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้บริโภคได้พบเห็นก็รู้สึกต้องการ จึงมีวัตถุประสงค์เป็นเพียงอยากให้ลวดลายศิลปะที่พึงพอใจมาปรากฏบนเรือนร่างของ

ตนเอง และให้ความหมายของลวดลายตามความพึงพอใจที่มองเห็นเป็นความโดดเด่น ทั้งการเล่นเส้นและสีตัน จึงตัดสินใจสักตามความพึงพอใจในลวดลายที่ได้พบเห็น ตลอดจนบางรายยังให้ความหมายว่าเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสถานภาพทางเพศ

แรงจูงใจ...

“เห็นลายแล้วชอบครับ พอสักก็รู้สึกสวยแบบถาวร สวยแล้วสวยเลย ไม่สวยก็ซีเหี่ยวไปเลย ตอนแรกอยากได้รูปเสือสวย ๆ สักตัว แต่พอมารู้รูปมังกรที่สวยงามกว่า ก็เลยสักเป็นรูปมังกร”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“พี่ชอบลาย ชอบศิลปะ ชอบความสวยงามบนเรือนร่าง เพราะฉะนั้นมันก็ไม่แปลกที่พี่จะมาสักตามที่คิด”

(ณิน สัมภาษณ์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ผมว่าลวดลายสักกราฟฟิกพวกนี้ เวลามันอยู่บนร่างกาย ก็ดูลงตัวดีครับ”

(อรรถพล จงมรรัก, สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2546)

“คิดจะสักตั้งนานแล้วครับ แต่ยังไม่หาลายที่ถูกใจไม่ได้ พอมาที่ร้านนี้เจอลายถูกใจ ก็ตัดสินใจสักเลย”

(ศิริศักดิ์, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“เหมือนเป็นการแสดงถึงความเป็นผู้ชายนะ แล้วเราก็สุขใจด้วย อยากทำอะไรก็ได้ทำ”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ก็ไม่มีอะไรมากนักนะที่สักรูปนี้ แค่ว่าชอบ ไม่ได้มีความหมายอะไร”

(ประภาวี, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“อยากสักเพราะเห็นว่ามันก็เหมือนเป็นเครื่องประดับอย่างหนึ่ง เป็นเครื่องประดับที่ติดตัวเราไปตลอดใจ”

(กิติกร เกลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“พี่ชอบลาย ชอบความเป็นศิลปะ ชอบความสวยงามบนเรือนร่างคน”

(ลณิน สังข์สุข, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ลายนี้เป็นลายที่ผมวาดเอง มันก็เหมือนเป็นผลงานของตัวเองรามายู่บนเอง มันก็ไม่ได้บอกอะไรเท่าไร ก็โอเคสวยดี แต่เป็นเพราะผมชอบศิลปะ”

(จิระ อัสวรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2546)

การตีความหมาย...

“เป็นความตั้งใจตั้งแต่แรกแล้วว่าสักอักษรจีน เพราะมันดูไม่เหมือนกับคนลูก มันดูมีสาระ และอีกอย่างมันมีความหมายด้วย ก็ตรงตัวเลยกะภาษาจีนตัวนี้แปลว่าโชคดี ก็หมายถึงมีความโชคดียิ่งกว่า”

(กรรองทอง ศักดิ์, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“ความหมายของทั้งสามอย่างนี้ อย่างหยิน – หยางเนี่ย มันเป็นความสมดุลที่เกิดขึ้น คนเราก็จะมีด้านที่ดี และด้านที่ไม่ดี น้ำก็จะทำให้เกิดความเย็น ส่วนมังกรเป็นสัตว์ที่เราไม่สามารถรู้ได้ว่ามันคิดอะไรอยู่”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“รูปผีเสื้อ หรืออะไรที่มันมีปีก มันก็คือการบินได้ ไปไหนมาไหนได้ ดูมันอิสระดี”

(กิติกร เกลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“ตัวภาษาจีน นี่คือแซ่ ส่วนมังกรก็หมายถึงว่าเราเป็นคนจีน แล้วก็เกิดราศีมังกรด้วย วัตถุประสงค์จริง ๆ ก็คือครอบครัวยาวกว่านะ”

(กันตภณ จินันท์ธนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“มังกรคือสัตว์มงคล มีลักษณะที่ดี สีมาตรฐานของมังกรก็คือสีเขียว ซึ่งสีเขียวของมังกรมันหมายถึงหยก ส่วนน้ำหมายถึงความเย็น เพราะเป็นคนอารมณ์ร้อน มีน้ำอาจจะทำให้ใจเย็นลง”

(คณิน สังข์สุข, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“เท่าที่เคยอ่านหนังสือมานั้นหมายความว่าปลาที่มีอายุยืน อยู่ได้เป็น 30 ปี และเป็นปลาที่อดทน ถ้าจะเอาความหมายมันก็ได้นะ แต่เอาเข้าจริงผมว่ามันก็แค่สวยดี”

(จิระ อัสวรุจน์, สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2546)

“แนบขอบสัตว์ต่าง ๆ ตามที่นิยามมันเป็นอย่างหมาป่าชอบความขยันหาเหยื่อของมัน ส่วนเหยื่อก็เหมือนกับเป็นอิสระ”

(แนน, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

“ในความคิดพี่นะ มังกรนอกจากความสวยแล้ว มันยังเป็นสัญลักษณ์ของลูกผู้ชายด้วย”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ลายที่ผมสักผมว่ามันสวยดี และมันก็เทห์ด้วย มันดูพลิ้วๆ พาดมาจากข้างหลังใจ”

(อรรถพล จงมีรัก, สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2546)

2.4 แรงจูงใจที่เกิดจากลักษณะของร้านสัก ร้านสักที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ผู้บริโภคสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีความโดดเด่น เช่น เมื่อเดินผ่านหน้าร้านบ่อย ๆ แล้วมองเห็นการจัดตกแต่งร้านที่เป็นเอกลักษณ์ ผู้บริโภคก็สามารถตัดสินใจทำการสักได้ โดยไม่จำเป็นต้องว่าร้านจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ และไม่มีวัตถุประสงค์ใด ๆ ในการสัก ไม่มีการกำหนดลวดลายล่วงหน้า ตัดสินใจสักทันทีที่พึงพอใจลักษณะของร้าน และไม่มีการตีความหมายของลวดลายเกินกว่าความชอบส่วนตัว

แรงจูงใจ...

“ถนนข้าวสารนี้ใคร ๆ ก็รู้จัก พี่เคยเห็นร้านนี้มีลูกค้าเยอะ เลยอยากสักอีก ลายที่เคยสักมาแล้วไม่ได้สักที่นี่ แต่วันนี้ถูกใจร้าน ถูกใจลาย เพราะเป็นคนชอบการสักอยู่แล้ว”

(ประทานพร งามเมทินีมาศ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2546)

“มาแถวนี้บ่อย ตอนที่เดินผ่านเห็นร้านนี้ก็คิดว่าน่าเข้าดี ที่อื่นก็ไม่ค่อยคุ้นเคย อย่างที่ ตะวันนา หรือสวนจตุจักรก็ไป แต่หนูคิดว่าที่สะพานพุทธดีกว่า”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

2.5 แรงจูงใจที่เกิดจากความน่าเชื่อถือของช่างสัก ผู้บริโภคที่มักจะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับช่างเป็นการส่วนตัวมาก่อนแล้ว หรืออาจจะได้ยินชื่อเสียงของช่างสักจากคนรอบข้าง จากสื่อต่าง ๆ หรือแม้แต่เห็นผลงานที่แสดงให้เห็นภายในร้าน ก็สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภคได้ไม่น้อย ถ้าไม่เคยเห็นฝีมือของช่างสักมาก่อนก็จะไม่ตัดสินใจรับบริการจนกว่าจะมีความมั่นใจในช่างสักที่ตนต้องการ ผู้บริโภคที่คำนึงถึงฝีมือของช่างสักเป็นสำคัญมักจะมีวัตถุประสงค์ และการให้ความหมายที่แตกต่างกันไปตามความคิดที่อยากจะสักมาก่อน เพียงแต่ยังต้องการศึกษาและค้นหาจนพบว่า ช่างสักมีความน่าเชื่อถือ มีความมั่นใจในฝีมือของช่างสักเพียงพอ จึงตัดสินใจ

แรงจูงใจ...

“เคยได้ยินชื่อเสียงของช่างสักคนนี้นี่มาก่อน พอเจอครั้งแรกก็รู้สึกประทับใจ ที่ออกแบบ ลวดลายให้ได้ตามที่ต้องการ และออกแบบได้สวย ถูกใจครับ”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“เพื่อนเคยบอกว่าเป็นช่างผู้หญิง ฝีมือดี ไม่น่ากลัวเหมือนที่เคยเห็นช่างสักร้านอื่น ก็เลยมาดู และตัดสินใจสัก เพราะถูกใจช่างสัก”

(กิตติกร เฉลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“ตอนแรกก็มาดูลายก่อนค่ะ พี่โย (ช่าง) เขาคุยดี เชียร์ให้สัก จึงทำให้อยากสัก ผลงานก็ออกมาดีแบบนี้แหละค่ะ”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“หนูชอบรอยสักมานานแล้ว แต่ก็ไม่ค่อยกล้า พอมาขายของที่สะพานพุทธฯ มีร้านสักอยู่ตรงกันข้าม เห็นช่างสักอยู่ทุกวัน มีคนมาสักเยอะ ก็เลยไม่กลัว ที่สำคัญคือไว้ใจช่างคนนี้ด้วย เพราะรู้จักกันและเห็นฝีมือมาแล้ว”

(ประภาวี, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“รู้จักกันกับพี่ชาติ (ช่าง) มานานแล้ว ที่จริงตัวเองก็ลักมาหลายทีแล้ว แต่ยังไม่มียายไหนที่ พี่ชาติสักให้เลย อยากให้พี่ชาติสักรูปนี้ให้ เพราะเชื่อในฝีมือ”

(กอล์ฟ, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค...

“รู้จักกับพี่ชาติมานานแล้ว เคยสักให้คนอื่นก็เยอะ แต่เรารู้จักกับเค้ามาตั้งนานยังไม่มีรอยสักจากเค้าเลย ก็เลยอยากให้เค้าสักให้”

(กอล์ฟ, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2546)

การตีความหมาย...

“รูปนี้มาเลือกไว้ก่อนแล้ว เห็นว่าสวยดีดูแล้วถูกใจ”

(ประภาวี, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“รู้จักกับพี่ชาติมาตั้งนาน แต่ยังไม่มียอยสักจากฝีมือพี่ชาติเลย ที่สักนี้ก็เพราะอยากจะมีฝีมือของพี่ชาติอยู่บนตัว”

(กอล์ฟ, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

2.6 แรงจูงใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะมาปกปิดรอยแผลเป็น เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล มีวัตถุประสงค์คือ ต้องการสักเฉพาะตำแหน่งที่ต้องการปกปิดสิ่งที่ตนไม่ชอบ ต้องการให้กลายเป็นความโดดเด่นในส่วนนั้น ๆ และยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น และตีความหมายว่า ลวดลายคือความสวยงามโดดเด่น ที่สามารถบดบัง สิ่งที่น่าละอายบนเรือนร่างส่วนนั้น ๆ ของตนเองได้

แรงจูงใจ...

“รถมอเตอร์ไซค์ลัมทำให้มีรอยแผลเป็นที่ขา เวลาใส่กางเกงขาสามส่วน ก็จะมองเห็นแผลเป็น ดูไม่สวย เลยมาสักลายผีเสื้อปิดทับแผลเป็น ตอนนี้องเห็นแต่รูปสวยๆ ค่อยดีขึ้นหน่อย”
(น้ำ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“มีแผลเป็นข้างหลัง เวลาใส่กางเกงเอวต่ำๆ พอนั่งลง คนอื่นเขาก็มองเห็นแผลเป็น อยากปิดทับรอยแผลเป็น ก็เลยมาสักทับ ตอนนี้อยากให้ใครจะมองเห็นแผลเป็นแล้ว เพราะมีรอยสักสวยๆ มาแทนที่ ก็ถูกใจ”
(ตุ่น, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

วัตถุประสงค์...

“ที่สักก็เพราะว่าอยากปิดรอยแผลเป็นที่ขา มอเตอร์ไซค์ลัมไ้แล้วก็ไปโดนท่อไอเสียเป็นแผลใหญ่ แล้วเวลาเราใส่กางเกงสามส่วนมันเห็นแผลก็ไม่สวย ก็เลยมาสักแทนที่จะเห็นแผลเป็น ก็ให้เห็นเป็นรูปเป็นลายสวยๆ “
(น้ำ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“อยากปิดทับรอยแผลเป็น เพราะเวลาเราใส่กางเกงเอวต่ำพอนั่งแล้วมันจะเห็นข้างหลังเราก็ไม่มั่นใจ ก็เลยมาสักทับ ลายมันก็สวยด้วยก็เลยยังถูกใจ”
(ตุ่น, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

การตีความหมาย...

“ก็ไม่ว่าจะเลือกรูปอะไรดีนะ เห็นผีเสื้อมันสวยดี แล้วก็พอดีกับรอยแผลเป็น ก็เลยเอารูปนี้”
(น้ำ, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“ลายกราฟฟิคนี้นั้นสวยดี และก็เหมาะกับการที่จะสักที่สะเอวด้านหลัง”
(ตุ่น, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

2.7 แรงจูงใจที่เป็นแรงแห่งความรัก เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งของชีวิตของคนบางคนทีกล้าแสดงออก และมักจะเลือกวลดลยที่มีความหมายเฉพาะ ระหว่างตนกับคนรัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้วลดลยเป็นเสมือนสิ่งแทนใจที่มีความรู้สึกต่อกัน และจะนำวลดลยมาให้ช่างทำการสัก เนื่องจากวลดลยที่ถูกกำหนดขึ้นมักจะไม่สามารถหาได้ภายในแคตตาล็อกของร้าน และให้ความหมายของวลดลยว่า เป็นสัญลักษณ์แทนใจระหว่างตนกับคนรัก โดยเฉพาะ ให้ความรู้สึกที่ชื่นชอบกับวลดลยสักนั้น ๆ เพราะถือเป็นการกระทำสำหรับคนพิเศษของตนเอง

แรงจูงใจและวัตถุประสงค์...

“ตอนนี้มีแฟน ก็เหมือนกับกำลังอยู่ในห้วงของความรักไง ก็อยากจะได้อะไรที่เป็นเสมือนตัวแทน คุณอย่างรูปนี้ซี (รูปผู้ชายเคียงคู่กับนางฟ้า) หวานมาก”

(เล็ก, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

“เป็นรอยสักที่ชอบมาก เพราะแฟนสักให้ อยากจะมีรอยสักที่มาจากฝีมือของแฟน ถึงจะไม่ได้เป็นช่างสักก็มีฝีมือสินะ”

(ปิยะรัตน์ แสนคำ, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

การตีความหมาย...

“ก็เหมือนกับเวลาเราเห็นรอยสัก ที่ทำให้นึกถึงว่าที่อยากสักในวันนั้นเป็นเพราะความรู้สึกในความรักตอนนั้น”

(เล็ก, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

“รูปนี้แฟนสักให้ไง ซึ่งก็ไม่ได้มีความหมายอะไร แต่มันหมายถึงว่าพอเห็นแล้วก็นึกถึงแฟน”

(ปิยะรัตน์ แสนคำ, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

2.8 แรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เป็นแรงจูงใจที่มักจะเกิดจากการกระตุ้นของบุคคลรอบ ๆ ช้าง และบุคคลเหล่านั้นจะต้องมีความสำคัญ

หรือมีอิทธิพลระหว่างกันกับผู้บริโภคนั้นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสร้างความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นระหว่างกันมากยิ่งขึ้น และให้ความหมายโดยคำนึงถึงความรู้สึกของตนเองเป็นสำคัญว่า ได้กระทำแล้วเหมือนเป็นความผูกพันที่อยากเก็บความรู้สึกไว้กับตัวเองนาน ๆ และเป็นการตอบสนองความต้องการของคนที่มีความหมายกับตนเองอีกด้วย

แรงจูงใจ...

“ในตัวแนนมีรอยสัก 3 ลายแล้วนะ สักครั้งแรกเพื่อเป็นการเตือนใจให้เป็นคนมีจิตใจเข้มแข็ง (เป็นตัวอักษรภาษาจีน แปลว่า เหล็ก) สักครั้งที่สองสักให้กับแฟนเพราะแฟนชอบรูปหมาป่า ตามที่เห็นอยู่นี้ ส่วนครั้งนี้สักให้เพื่อนที่สนิทกันมากๆ เป็นรูปเหยี่ยวที่เพื่อนอยากเห็น ทั้งสามลายแนนชอบหมดเลย”

(แนน, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“แนนก็ไม่วินิจฉัยว่าทำไมถึงต้องสักให้เค้า คงเป็นเพราะความเป็นเพื่อน ผูกพันด้วยแหละ แต่ทั้งสองลายที่สัก แนนก็ชอบด้วยนะ”

(แนน, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

2.9 แรงจูงใจที่ถือเป็นเอกลักษณ์ในครอบครัว เป็นการสักวลิตที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เมื่อคิดจะสักก็นึกถึงครอบครัวเป็นอันดับแรกซึ่งมักจะสื่อความหมายจากสัญลักษณ์ที่สัก เช่น สักตัวอักษรนามสกุล โลโก้ของกิจการประจำครอบครัว ววลิตที่แสดงถึงเชื้อชาติ สัญชาติที่ตนถือครอง หรือแม้แต่วลิตเกี่ยวกับศาสนาที่ครอบครัวของตนนับถือ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงามที่ได้รับจากครอบครัว อันมีความหมายว่า ครอบครัวมีความสำคัญกับตนเองตลอดเวลา

แรงจูงใจ...

“เป็นเอกลักษณ์ดีนะ ผมรักครอบครัว ก็เลยอยากสักตัวอักษรที่เป็นนามสกุลของตัวเอง ส่วนลายอื่นอื่นผมก็ชอบนะ ไม่แน่วันหลังผมอาจจะมาสักอีกก็ได้”

(อัมรินทร์ เตชะวัฒนกุล, สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2546)

“ในตอนแรกที่คิดอยากจะสักก็มองว่าเราเป็นครอบครัวคนจีน เพราะฉะนั้นสิ่งแรก ที่คิดก็คือภาษาจีนนั่นก็คือแซ่ ส่วนมังกรก็หมายถึงว่าเราเป็นคนจีน แล้วก็เกิดราศีมังกรด้วย เลย กลาย มาเป็น concept ว่าอยากได้มังกร กับแซ่”

(กันตณ จินันท์ธนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“พี่ชอบมังกรมานานแล้ว ลูกพี่ก็ชื่อมังกร พี่ก็เลยอยากสักรูปมังกร”

(หนิง, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

วัตถุประสงค์...

“ตอนเริ่มแรกก็คิดว่าจะสัก ก็ตั้งใจไว้แล้วว่าจะต้องเป็นนามสกุล ก็คือความรัก ครอบครัว”

(อัมรินทร์ เตชะวัฒนกุล, สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2546)

“วัตถุประสงค์จริง ๆ คือครอบครัวมากกว่านะ แสดงถึงความเป็นคนจีน ที่มีนามสกุล นี่”

(กันตณ จินันท์ธนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ก็ลูกเราชื่อเนี่ย เรายังลูกเรา ๆ ก็สักลายมังกร”

(หนิง, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

การตีความหมาย...

“ความหมายก็ตรงตัวอยู่แล้วครับ เป็นนามสกุลก็หมายถึงครอบครัวผม”

(อัมรินทร์ เตชะวัฒนกุล, สัมภาษณ์, 7 มิถุนายน 2546)

“ความหมายหรือก็หมายความว่าถึงลูกพี่อีกนั่นแหละ ไม่ต้องตีความเยอะ”

(หนิง, ล้มภายใน, 5 กรกฎาคม 2546)

DRU

Print2PDF

This document was created by the trial version of Print2PDF. !
Once Print2PDF is registered, this message will disappear.!
Purchase Print2PDF at <http://www.software602.com>

ตารางที่ 4.11 ตารางสรุปแรงงูใจในการสักของผู้บริโภค

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	แรงงูใจในการสัก										
				ทันสมัย	ความฝัน/ จินตนาการ	ความ ศักดิ์สิทธิ์	ลอกเลียน แบบ	ศิลปะของ ลวดลาย	ลักษณะของ ร้านสัก	ความน่าเชื่อถือ ของช่าง	ปกปิดรอย แผลเป็น	ความรัก	ตอบสนองความ ต้องการ ของผู้อื่น	เอกลักษณ์ใน ครอบครัว
1	กัลยา	ญ	18				/							
2	เทวฤทธิ์	ช	18				/							
3	พรชัย	ช	18		/									
4	นฤมล	ญ	19	/					/	/				
5	กฤษณพล	ช	19		/									
6	เพ็ญภา	ญ	19				/							
7	เพ็ญทิชา	ญ	19	/										
8	ปิยะรัตน์	ญ	19				/					/		
9	อรรณพล	ช	20					/						
10	ศิริศักดิ์	ช	20					/						
11	กรรทอง	ญ	21	/			/							
12	ประภาวี	ญ	22							/				
13	ประทานพร	ญ	24						/					
14	กิติกร	ญ	25				/			/				
15	คณิน	ช	25					/						
16	น้ำ	ญ	25								/			
17	ปรีชาภรณ์	ญ	25	/										
18	สุรัช	ช	26		/									
19	จิระ	ช	26	/										
20	แนน	ญ	26										/	
21	กอล์ฟ	ญ	26			/				/				
22	คมกฤต	ช	26			/								
23	ตุ๋น	ญ	27								/			

24	อัมรินทร์	ช	28											/
----	-----------	---	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	แรงจูงใจในการสัก										
				ทันสมัย	ความฝัน/ จินตนาการ	ความ ศักดิ์สิทธิ์	ลอกเลียน แบบ	ศิลปะของ สวดลาย	ลักษณะของ ร้านสัก	ความน่าเชื่อถือ ของช่าง	ปกป้องรอย แผลเป็น	ความรัก	ตอบสนองความ ต้องการ ของผู้อื่น	เอกลักษณ์ใน ครอบครัว
25	หนึ่ง	ช	32											/
26	ทรงยศ	ช	32			/								
27	ทองสุข	ช	33		/					/				
28	กัณตกณ	ช	36											/
29	เล็ก	ญ	36								/			
30	ชลชัย	ช	40					/						
รวม				5	4	3	6	4	2	5	2	2	1	3
ร้อยละ				16.67	13.33	10	20	13.33	6.67	16.67	6.67	6.67	3.33	10

ตารางที่ 4.12 ตารางสรุปวัตถุประสงค์ในการสักของผู้บริโภค

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	วัตถุประสงค์ในการสัก										
				ทันสมัย	สัญลักษณ์ที่ดี	มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครอง	ขาดความเชื่อมั่น	ศิลปะของลาวลาย	ลักษณะของร้านสัก	ความน่าเชื่อถือของช่าง	ปกปิดรอยแผลเป็น	สิ่งแทนใจด้านความรัก	สร้างความสัมพันธ์	สัญลักษณ์ในครอบครัว
1	กัลยา	ญ	18	/										
2	เทวฤทธิ์	ช	18				/							
3	พรชัย	ช	18					/						
4	นฤมล	ญ	19	/										
5	กฤษณพล	ช	19		/									
6	เพ็ญนภา	ญ	19				/							
7	เพ็ญทิชา	ญ	19	/										
8	ปิยะรัตน์	ญ	19									/		
9	อรรถพล	ช	20					/						
10	ศิริศักดิ์	ช	20					/						
11	กรรทอง	ญ	21	/			/							
12	ประภาวี	ญ	22					/						
13	ประทานพร	ญ	24					/						
14	กิดิกร	ญ	25					/						
15	คณิน	ช	25					/						
16	น้ำ	ญ	25								/			
17	ปรีชากรณ	ญ	25	/										
18	สุรัชชัย	ช	26	/										
19	จิระ	ช	26					/						
20	แนน	ญ	26				/						/	
21	กอล์ฟ	ญ	26							/				
22	คมกฤต	ช	26			/								
23	คู่่น	ญ	27								/			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	วัตถุประสงค์ในการสัก										
				ทันสมัย	สัญลักษณ์ ที่ดี	มีสิ่งศักดิ์ สิทธิ์ คุ้มครอง	ขาดความ เชื่อมั่น	ศิลปะของ หลากหลาย	ลักษณะของ ร้านสัก	ความน่าเชื่อถือ ของช่าง	ปกปิดรอย แผลเป็น	สิ่งแทน ใจด้าน ความรัก	สร้างความสัมพันธ์	สัญลักษณ์ใน ครอบครัว
24	อัมรินทร์	ช	28											/
25	หนึ่ง	ช	32											/
26	ทรงยศ	ช	32			/								
27	ทองสุข	ช	33		/									
28	กัณตภณ	ช	36											/
29	เล็ก	ญ	36								/			
30	ชลชัย	ช	40					/						
รวม				6	2	2	4	9	0	1	2	2	1	3
ร้อยละ				20	6.67	6.67	13.33	30	0	3.33	6.67	6.67	3.33	10

ตารางที่ 4.13 ตารางสรุปการตีความหมายในการสักของผู้บริโภค

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การตีความหมายของลวดลาย							
				ทันสมัย/ แฟชั่น	เอกลักษณ์ ส่วนตัว	เครื่องยึดเหนี่ยวทางใจ	แปลกใหม่/สวยงาม	ตามความพึงพอใจ	สัญลักษณ์แทนใจ	สร้างความสัมพันธ์	ความสำคัญของ ครอบครัว
1	กัลยา	ญ	18	/							
2	เทวฤทธิ์	ช	18				/				
3	พรชัย	ช	18					/			
4	นฤมล	ญ	19	/							
5	กฤษณพล	ช	19		/						
6	เพ็ญภา	ญ	19				/				
7	เพ็ญทิชา	ญ	19	/							
8	ปิยะรัตน์	ญ	19						/		
9	อรรณพ	ช	20					/			
10	ศิริศักดิ์	ช	20					/			
11	กรองทอง	ญ	21		/			/			
12	ประภาวี	ญ	22								
13	ประทานพร	ญ	24					/			
14	กิตติกร	ญ	25		/			/			
15	คณิน	ช	25					/			
16	น้ำ	ญ	25								
17	ปริญภรณ์	ญ	25	/							
18	สุรัช	ช	26		/						
19	จิระ	ช	26					/			
20	แนน	ญ	26					/		/	

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ	เพศ	อายุ	การตีความหมายของผลเฉลย							
				ทันสมัย/ แฟชั่น	เอกลักษณ์ ส่วนบุคคล	เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน	แปลกใหม่/สวยงาม	ตามความพึงพอใจ	สัญลักษณ์แทนใจ	สร้างความสัมพันธ์	ความสำคัญของ ครอบครัว
21	กอล์ฟ	ญ	26			/					
22	คมกฤต	ช	26			/					
23	คุ่น	ญ	27								
24	อัมรินทร์	ช	28								/
25	หนิง	ช	32								/
26	ทรงยศ	ช	32			/					
27	ทองสุข	ช	33					/			
28	กัณตภณ	ช	36					/			
29	เล็ก	ญ	36						/		
30	ชลชัย	ช	40					/			
รวม				4	4	3	2	12	2	1	2
ร้อยละ				13.33	13.33	10	6.67	40	6.67	10	6.67

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจในการสัก วัตถุประสงค์ในการสัก และการตีความหมายของลวดลายสัก

แรงงูใจในการสัก	วัตถุประสงค์ในการสัก	การตีความหมายของลวดลาย
แรงงูใจที่เป็นความทันสมัย (ช = 1 , ญ = 4)	พึงพอใจส่วนตัว เปลี่ยนตัวตนให้ เป็นคนทันสมัย (ช = 1 , ญ = 4)	เป็นเพียงแฟชั่นอย่างหนึ่งเท่านั้น (ช = 0 , ญ = 2)
แรงงูใจที่เกิดจากความฝันและ จินตนาการของผู้บริโภค (ช = 4 , ญ = 0)	สร้างสัญลักษณ์ที่คิดว่าเป็นสิ่งดี คู่ควรติดตัวไว้ตลอดไป (ช = 2 , ญ = 0)	เป็นเอกลักษณ์ส่วนตัว ตามที่ จินตนาการ (ช = 2 , ญ = 2)
แรงงูใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ (ช = 2 , ญ = 1)	เตือนตนเองว่า มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คุ้มครอง (ช = 2 , ญ = 0)	เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ (ช = 2 , ญ = 1)
แรงงูใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น) (ช = 1 , ญ = 5)	อยากมีรอยสักอยู่บนเรือนร่างของ ตนเอง แต่ขาดความเชื่อมั่น (ช = 1 , ญ = 3)	แปลกใหม่ และสวยงาม (ช = 1 , ญ = 1)
แรงงูใจที่เกิดจากความพอใจใน ศิลปะของลวดลาย (ช = 4 , ญ = 0)	อยากให้ลวดลายศิลปะที่พึงพอใจมา ปรากฏบนเรือนร่าง (ช = 4 , ญ = 1)	ตามความพึงพอใจ (ช = 6 , ญ = 3)
แรงงูใจที่เกิดจากลักษณะของ ร้านสัก (ช = 0 , ญ = 2)	ไม่มีวัตถุประสงค์ใด ๆ ดัดจริตใจ สักทันทีที่พึงพอใจลักษณะของร้าน (ช = 0 , ญ = 0)	ไม่มีการตีความหมายของลวดลาย เกินกว่าความชอบส่วนตัว (ช = 0 , ญ = 0)
แรงงูใจที่เกิดจากความน่าเชื่อถือ ของช่างสัก (ช = 2 , ญ = 3)	แตกต่างกันไปตามความคิดที่อยากจะ สักมาก่อน (ช = 0 , ญ = 1)	แตกต่างกันไปตามความคิดที่อยากจะ สักมาก่อน (ช = 1 , ญ = 1)
แรงงูใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะ มาปกปิดรอยแผลเป็น (ช = 1 , ญ = 1)	ปกปิดสิ่งที่ตนไม่ชอบ (ช = 1 , ญ = 1)	ความสวยงามที่สามารถบดบังสิ่งที่ดู น่าละอายบนเรือนร่างส่วนนั้น ๆ ของตน (ช = 1 , ญ = 1)
แรงงูใจที่เน้นแรงแห่งความรัก (ช = 0 , ญ = 2)	เป็นเสมือนสิ่งแทนใจที่มีความรู้สึก ต่อกัน (ช = 0 , ญ = 2)	สัญลักษณ์แทนใจระหว่างตนกับคน รัก (ช = 0 , ญ = 2)
แรงงูใจเพื่อตอบสนองความ ต้องการของผู้อื่นที่มีอิทธิพลต่อ ตนเอง (ช = 0 , ญ = 1)	สร้างความสัมพันธ์อันเหนียวแน่น ระหว่างกัน (ช = 0 , ญ = 1)	คำนึงถึงความรู้สึกของตนและ ตอบสนองความต้องการของคนที่มี ความหมายกับตนเอง (ช = 0 , ญ = 1)
แรงงูใจที่ถือเป็นเอกลักษณ์ใน ครอบครัว (ช = 3 , ญ = 0)	เป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงาม (ช = 3 , ญ = 0)	ครอบครัวมีความสำคัญกับตนเอง ตลอดเวลา (ช = 2 , ญ = 0)

หมายเหตุ ผู้บริโภค 1 คน อาจจะมีแรงงูใจในการสัก วัตถุประสงค์ และการตีความหมายของลวดลายสัก
มากกว่า 1 เหตุผลในแต่ละคน

จากตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจในการสัก วัตถุประสงค์ในการสัก และการตีความหมายของลวดลายสักพบว่า แรงงูใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น) มีจำนวนมากที่สุด คือ 6 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 1 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 5 คน รองลงมาคือแรงงูใจที่เป็นความทันสมัย จำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 1 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 4 คน และแรงงูใจที่เกิดจากความฝันและจินตนาการของผู้บริโภค เป็นผู้บริโภคเพศชายจำนวน 4 คน

วัตถุประสงค์ในการสักมากที่สุดมี 2 ข้อคือ วัตถุประสงค์เพื่อความพึงพอใจส่วนตัว เปลี่ยนตัวตนให้เป็นคนทันสมัย จำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 1 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 4 คน และ วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ลวดลายศิลปะที่พึงพอใจมาปรากฏบนเรือนร่าง จำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 4 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 1 คน รองลงมามี วัตถุประสงค์เพื่ออยากมีรอยสักอยู่บนเรือนร่างของตนเอง จำนวน 4 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 1 คน และผู้บริโภคเพศหญิงเป็นจำนวน 1 คน

การตีความหมายในการสักลายศิลปะลงบนเรือนร่างของผู้บริโภค เป็นไปในลักษณะ ตามความพึงพอใจของผู้บริโภคเองมีมากที่สุด จำนวน 9 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 6 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 3 คน รองลงมาเป็นการตีความหมายว่าเป็นเอกลักษณ์ส่วนตัว ตามที่ตน ได้จินตนาการ เป็นจำนวน 4 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 2 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 2 คน และการตีความหมายลวดลายสักเพื่อเป็นเครื่องมือในการยึดเหนี่ยวทางจิตใจเป็นจำนวน 3 คน แบ่งเป็นผู้บริโภคเพศชาย 2 คน และผู้บริโภคเพศหญิง 1 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาทัศนคติ และบรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริโภค

1. ทัศนคติของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักที่มีต่อการสักและผู้บริโภค
2. ทัศนคติของผู้บริโภคต่อการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างกับศิลปกรรมและประเพณีไทย
3. บรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและผู้บริโภค
4. การเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่ส่วนตัวไปเป็นพื้นที่สาธารณะ หลังจากการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของผู้บริโภค

1. ทัศนคติของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักที่มีต่อการสักและผู้บริโภค

หากจะย้อนกลับไปมองเรื่องการสักในอดีต คนในสังคมทั่วไปมักจะมีแนวความคิดหรือทัศนคติในความหมายที่ค่อนข้างไปในทางลบ จนกลายเป็นวาทกรรมหลักทางสังคมว่า ผู้ที่มีรอยสักคือคนที่ประพฤติน่าเป็นคนดีของสังคม ในขณะที่เดียวกันถ้าจะมองเรื่องการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของคนในสังคมปัจจุบันนี้ก็จะพบว่าแนวความคิดและมุมมองได้ปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องราวของศิลปะที่สังคมเปิดกว้างและยอมรับอย่างมีความหมายว่า ลวดลายสักคือศิลปะที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของมวลมนุษยชาติในสังคมปัจจุบัน

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสัก สามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักมีทัศนคติต่อการสักและทัศนคติต่อผู้บริโภคการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง แบ่งได้เป็น 5 ลักษณะดังต่อไปนี้

- 1.1 เป็นงานศิลปะที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสังคมสมัยใหม่
- 1.2 ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักคือผู้สร้างสรรค์งานศิลปะและถ่ายทอดเรื่องราวลงในรอยสักให้ปรากฏอยู่บนเรือนร่างตามที่ผู้บริโภคต้องการ ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักเปรียบเสมือนพ่อค้า แม่ค้าทั่วไป โดยมีสินค้าที่นำมาจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคคือลวดลายที่ช่างสักทำการสร้างสรรค์ลงบนเรือนร่าง และจากการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักมีทัศนคติต่อผู้บริโภค เป็น 3 ลักษณะคือ

ลักษณะที่หนึ่ง ผู้บริโภคที่ต้องการสักเพราะมีความชื่นชอบ และต้องการให้รอยสักปรากฏอยู่บนเรือนร่างเพื่อแสดงออกถึงความเป็นคนทันสมัย ตามแฟชั่น และไม่ตกยุค โดยใช้รอยสักเป็นสัญลักษณ์แทนการสื่อความหมาย ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักได้ให้แนวคิดที่สามารถสังเกตได้ตั้งแต่ที่ผู้บริโภคเดินเข้ามาในร้าน การเลือกดูลวดลาย ส่วนใหญ่จะเลือกดูลวดลายในแคตตาล็อก เป็นลวดลายที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนัก จำพวกลายกราฟฟิก อันเป็นลวดลายร่วมสมัย ไม่ได้บ่งบอกถึงความเป็นรูปรอยที่แน่ชัด สามารถมองและสื่อความหมายได้หลายแง่มุม มีความพลิ้วไหว และสักได้ในทุกตำแหน่งของร่างกาย แต่ส่วนใหญ่จะนิยมสักบริเวณ ไหล่ สะบัก หลัง ต้นคอ สะเอว เนินอก หน้าท้อง ข้อมือ เป็นต้น เนื่องจากบริเวณดังกล่าวสามารถเปิดเผยแสดงลวดลายให้ผู้อื่นมองเห็นได้ง่าย เพราะการสวมใส่เสื้อผ้าตามแฟชั่นในปัจจุบันที่มักจะมีลักษณะเป็นเสื้อคอกว้าง เปิดไหล่ สายเดี่ยว เกะอก กางเกงเอวต่ำ ขาสั้น เป็นต้น ประการสุดท้ายที่ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักได้ให้ข้อสังเกตคือ ในเรื่องของราคา ที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่มักจะเปรียบเทียบราคาสักจากหลาย ๆ ร้านและจะเลือกร้านสักที่มีราคาต่ำสุด ซึ่งสามารถตัดสินใจสักได้ในทันที

ลักษณะที่สอง เป็นผู้บริโภคที่ชื่นชอบในลวดลายศิลปะตามแนวคิดของตนเอง เมื่อเข้ามาในร้านจะถามหาลวดลายตามแนวคิดที่ต้องการ บางรายอาจจะเตรียมลวดลายมาเอง หรือบางรายเมื่อเข้ามาในร้านแล้ว จะบอกแนวความคิดเกี่ยวกับลวดลายเพื่อให้ช่างสักออกแบบให้ตรงตามที่ต้องการมากที่สุด แต่ถ้ายังไม่เป็นที่พอใจก็จะยังไม่ตัดสินใจสัก ในเรื่องของลวดลายสัก มักจะมีขนาดใหญ่ เพราะต้องการให้สื่อความหมายที่ชัดเจน บ่งบอกถึงความเป็นตัวตน เป็นสำคัญ และจากการที่ลวดลายมีขนาดใหญ่ผู้บริโภคจึงต้องเลือกตำแหน่งที่มีพื้นที่มากกว่า ลักษณะที่หนึ่ง คือ มักจะเลือกสักลงบนบริเวณแผ่นหลัง ต้นแขน เป็นต้น ในส่วนของราคาผู้บริโภคมักจะไม่ค่อยต่อรองราคากับผู้ประกอบธุรกิจและช่างสัก เพราะจะเข้าใจว่านี่คืองานศิลปะ ที่ช่างสักจะต้องสร้างสรรค์ผลงานตามฝีมือการเรียกราคาของช่างสักน่าจะมีความสมเหตุสมผลเพียงพอ แต่ถ้าคิดว่าราคานั้นจะสูงจนเกินความเป็นจริงก็อาจต่อรองลงมาบ้าง แต่อย่างไรก็ตามจะคำนึงถึงฝีมือของช่างสักเป็นหลัก แม้จะไม่ได้ลดราคาตามที่ต้องการ

ลักษณะที่สาม เป็นผู้ที่มิรสนิยมชื่นชอบในความงดงามของรอยสัก ใช้รอยสักบ่งบอกให้เห็นถึงความงามที่เป็นศิลปะ และมีคิดว่ารอยสักเป็นศิลปะที่สามารถเคลื่อนที่ได้ และจะติดตัวอยู่ตลอดเวลา ต่างจากศิลปะในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ศิลปะบนแผ่นกระดาษ หรือผ้าใบ เป็นต้น

1.3 ลวดลายสักเป็นศิลปะไร้พรมแดนที่ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น และทุกชาติกำเนิด จนทำให้มองได้ว่าการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมผู้บริโภคในสังคมสมัยนิยม

1.4 ธุรกิจการสักเป็นธุรกิจที่มีตลาดแน่นอน เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพราะสามารถทำรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักในปริมาณที่ค่อนข้างสูงและสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามกระแสของผู้บริโภค

1.5 ธุรกิจการสักเป็นบันไดแห่งการพัฒนาฝีมือของช่างสักให้ประสบความสำเร็จจนได้รับการยอมรับในฝีมือด้วยผลงานการสัก จนได้รับการยกย่องว่าเป็นศิลปินทั้งในระดับชาติและระดับโลกได้ เช่น นายสุรัตน์ เลิศพิริยพงศ์ ผู้เข้าร่วมการประกวดเทตทูโลก และได้รับการยอมรับจากสมาคมเทตทูนานาชาติแห่งสหรัฐอเมริกา ตัดสินให้เป็นผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศประจำปี 2002 ซึ่งสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับวงการสักในประเทศไทยเป็นอย่างมาก

“ชอบทำงานสักเป็นชีวิตจิตใจ สนุก เงินดี มันเหมือนอาชีพที่ใช้เลี้ยงตัวที่เลี้ยงครอบครัวที่มาได้จนทุกวันนี้ละ 10 กว่าปีที่ผ่านมาได้ พยายามศึกษามันเรื่อย ๆ ก็พัฒนาดีขึ้น สามารถคิดค้นรูปแบบและวิธีการเพราะชำนาญขึ้น ยังสอนให้แฟนจนสามารถไปเปิดร้านอยู่ที่นครปฐม ได้ประมาณ 7-8 ปีแล้วนะ ก็ทำรายได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีลูกค้ามากขึ้น”

(ประเสริฐ บุญเชย, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“เราไม่มีโอกาสได้เรียนสูง ๆ เหมือนคนอื่นเขา จะไปหางานออฟฟิศทำ มันก็ไม่ได้ สู้ทำอย่างที่เราถนัดดีกว่า ตอนนั้นก็คิดนะว่าจะทำอย่างอื่น แต่ไม่รู้ว่าจะทำอะไร ก็ยังเห็นว่าธุรกิจแนวนี้มันยังไปได้คืออยู่ ก็ทำเรื่อยมาจนกลายเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัว นับถึงตอนนี้ก็ 30 กว่าปีแล้ว ลูก ๆ ก็ทำร้านสักกันทุกคน”

(จิมมี่ หว่อง, สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2546)

“เมื่อก่อนเป็นพนักงานขับรถ ตอนอยู่ออฟฟิศว่าง ๆ ก็จะเขียนรูปเล่น เพราะเรามีพื้นฐานด้านนี้มาบ้าง แล้วก็มาเปิดร้านที่ตลาดนัดสวนจตุจักรในวันหยุด แต่พอมาเปรียบเทียบรายได้จากการขับรถกว่าจะได้วันละ 2 ตื่น 6 โมงเช้า มีรายได้เดือนละเกือบ 20,000 บาท กับการทำงานสักแค่ 2 วัน มีรายได้เกือบเท่ากับขับรถเดือนหนึ่ง ไม่น้อยเลย มีเวลาเป็นของตนเอง เราเลี้ยงตัวเองได้สบาย มีช่วงหนึ่งทำงานสักให้คนเกาหลี มีรายได้เดือนละแสนกว่าบาท ก็เคยมีนะ”

(ชูชาติ นาคทัง, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2546)

“มันคือศิลปะ การสักคือชีวิตของพี่ ตั้งใจว่าจะอยู่วงการนี้แหละ คงไม่ไปทำอาชีพอื่น เพราะเราทำอาชีพนี้ได้ดีที่สุดในชีวิต พี่คิดว่ามันดีที่สุดในชีวิต ที่สำคัญคือเราชอบ และไม่ได้จะหยุดอยู่แค่นี้ ได้พัฒนาตัวเองให้ขึ้นเรื่อย ๆ และไม่ได้เป็นผลดีกับตัวเราเท่านั้น ยังดีต่อลูกค้า หรือในเมื่อเรามีความสามารถสูงขึ้นก็จะสามารถดึงคนที่ต่ำกว่าเรามาได้ด้วย”

(ศิริชัย ลิ้มปรุงพัฒนกิจ, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“พี่เล็กกับพี่เอาพื้นฐานทางศิลปะมาทำ tattoo ศึกษาทุกอย่างด้วยตัวเอง ตอนนั้นเราอยู่ที่ new york ก็เริ่มจากการซื้อหนังสือมาดู อ่านทฤษฎี ตอนหลังก็ไปหาซื้ออุปกรณ์ แล้วลองสักกับผลส้ม และหนังหมู เพื่อน ๆ มาเห็นก็อยากให้เราสักให้ แต่ตอนนั้นยังสักไม่เก่งก็เลยไม่ทำ เพราะไม่อยากให้งานที่ไม่สวยไปอยู่บนตัวของคนๆ นั้น หลังจากฝึกจนชำนาญก็ได้สักให้เพื่อนเป็นคนแรก และเพื่อนคนนั้นก็ได้นำเพื่อนคนต่อ ๆ ไป จนเริ่มมีลูกค้ามากขึ้นเรื่อย ๆ ทำอยู่ที่นั่น 3-4 ปี โดยไม่ได้เปิดเป็นร้าน แต่ก็มีรายได้มาตลอดนะ”

(ฐาปณีย์ ประสิทธิ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

2. ทศนคติของผู้บริโภคต่อการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างกับศีลธรรมและประเพณีไทย

ในความรู้สึกเล็ก ๆ ของบุคคลทั่วไปที่ยังไม่เคยมีรอยสัก มักจะมีความเชื่อและยอมรับว่าผู้ที่เคยบริโภคการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างทุกรายคือผู้กล้าในการตัดสินใจ มีความอดทนต่อความเจ็บปวด และเสี่ยงต่ออันตรายที่อาจจะเกิดกับผิวหนังหรือความผิดปกติต่อร่างกายของตนเอง ภายหลังการสัก ตลอดจนจะต้องต่อสู้กับคำครหาเพื่อลบเลือนความคิดที่บุคคลส่วนใหญ่ได้เคยยึดติดอยู่กับแบบแผนทางศีลธรรมและประเพณีไทย แต่จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคต่อการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างในมุมมองที่เกี่ยวกับศีลธรรมและประเพณีไทยในปัจจุบัน ทำให้ได้รับทราบแนวคิดของผู้บริโภคการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างที่น่าสนใจ 2 แนวคิด คือ

2.1 การสักรอยศิลปะบนเรือนร่างมิใช่เป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับศีลธรรมและประเพณีไทย ซึ่งมีมุมมองเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1 มีลักษณะเป็นความงามของศิลปะบนเรือนร่าง

“ผมว่า ลายสักมันเป็นงานศิลปะที่มีมาตั้งนานแล้ว แต่เดี๋ยวนี้มีลวดลายสวย ๆ เข้ามาเยอะ คนที่ชอบศิลปะของลวดลายก็ต้องการสัก ผู้หญิงหรือผู้ชายก็สักได้ ไม่ได้คิดอะไรมาก”

(กฤษณพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“คิดว่า ลวดลายสักที่มาอยู่บนตัวเรา ก็คือศิลปะ ที่ดูว่าสวยดี แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับลายด้วยนะ ถ้าบางลายมันใหญ่เกินไป ดูน่ากลัว ประหลาด ๆ ไม่เข้ากับบุคลิก ก็ดูไม่ค่อยดีนะแล้วแต่จะชอบนะ”

(กิตติกร เถลิณศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

2.1.2 มีลักษณะเป็นแฟชั่นทางสังคม

“การสัก มันก็เป็นเรื่องธรรมดาเนอะ สังคมมันเปลี่ยนไปเยอะมาก การรับเอาอิทธิพลของทางตะวันตกเข้ามา ก็ถือเป็นแฟชั่น ไม่ใช่เรื่องเสียหาย จึงไม่ขัดกับศีลธรรมประเพณีไทย”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“หนูว่า การสักไม่ได้เป็นเรื่องพิเศษอะไร มันก็คือแฟชั่นอย่างหนึ่ง ก็เหมือนกับเสื้อผ้าที่มีรูปแบบแปลกใหม่ สังคมเดี๋ยวนี้ก็รับเอาอารยธรรมตะวันตกเข้ามาเยอะ ไม่รู้สึกว่าการสักผิดศีลธรรม ไม่คิดมาก คนทั่วไปก็ยอมรับมากขึ้น ก็โอเคนะ”

(กัลยา หล่อรัตนกุล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“คิดว่าเป็นกระแสนิยมตามแฟชั่นมากกว่า เห็นเพื่อนสัก ก็สักตาม ๆ กัน ไม่แปลกนะ เพราะเดี๋ยวนี้คนก็สักกันเยอะ ถ้าเป็นการทำผิดศีลธรรมประเพณีก็คงไม่มีใครกล้าทำ แต่ถ้าทำในที่ไม่สมควรหนูก็ไม่เห็นด้วยนะ”

(เพ็ญนภา ภาคนนท์กุล, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

2.1.3 มีลักษณะเป็นสิทธิและความพึงพอใจส่วนบุคคล

“ถือเป็นศิลปะประจำตัวมากกว่า ไม่นั่นให้คนอื่นเห็นหรอก ส่วนตัวเชื่อว่ามันเป็นเครื่องรางประจำตัว แต่คนอื่นเขาจะคิดแบบนี้หรือเปล่าก็แล้วแต่นะ”

(กรรทอง สักดี, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2546)

“การสัก ไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ถ้าเราทำตัวดี อยู่ในศีลในธรรม ก็ไม่เห็นเป็นเรื่องเสียหาย แต่ถ้าสักแล้วทำให้คนอื่นเดือดร้อน พี่ก็คงไม่ทำ ตอนนี้วัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบตามแฟชั่น ชอบเลียนแบบนักร้อง คารา ไม่แคร์ความรู้สึกคนอื่น ถ้าเป็นอย่างนี้ไปเยอะ ๆ อีกหน่อยสังคมก็ละเหว กลายเป็นว่าแฟชั่นมันจะดังให้เรตกต่ำ ถ้าแฟชั่นอย่างอื่นเข้ามาอีก ก็คงรับได้อีก ก็พูดยากนะเพราะเป็นสิทธิและความพึงพอใจของแต่ละคน”

(ทองสุข เพิ่มพูล, สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2546)

“เดี๋ยวนี้มันคนละยุคแล้วนะ มันเป็นสิทธิส่วนบุคคล เป็นความชอบส่วนตัว แต่ละคนเขาก็มีเหตุผลต่าง ๆ กันไป เรื่องการสักไม่น่าจะเกี่ยวกับว่าทำตัวดีหรือไม่ดีนะ ผิดกับเมื่อก่อนที่ถือกันว่าการสักเป็นเรื่องของนักเลงหัวไม้ แต่เดี๋ยวนี้ส่วนใหญ่ไม่ได้คิดอย่างนั้น ไม่อย่างนั้นก็คงไม่เป็นแฟชั่นอยู่เหมือนทุกวันนี้หรอก”

(กันตณ จินันท์ธนพัฒน์, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ผมว่าเรายึดปัจจุบันดีกว่า เพราะตอนนี้คนที่ เป็น Generation เก่า ๆ ก็จะหายไปเรื่อย ๆ ความคิดแบบเดิม ๆ ก็ลดน้อยลง คนรุ่นใหม่ได้รับรู้สิ่งต่าง ๆ ในโลกได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสักหรือแฟชั่นอื่น ๆ ถ้าดูไม่น่าเกลียด ก็ยอมรับได้ ไม่คิดว่าเป็นการผิดศีลธรรมประเพณี”

(ณณิ สัจสุท, สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2546)

“ถ้ายังคิดถึงความเชื่อในสมัยก่อน ก็คงไม่กลายเป็นแฟชั่น เพราะมันเป็นความเชื่อที่ไม่ดี แต่เดี๋ยวนี้คนในสังคมจะปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่พบเห็น คงเป็นเพราะคนยอมรับกันมากขึ้น ถ้าจะให้ผมประมาณคนที่ชอบสัก ก็น่าจะมีถึง 70 เปอร์เซ็นต์นะ”

(สุรัช หาดูชาญพานิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ก็ไม่แปลกนะครับ ตราบใดที่มันไม่โจ่งแจ้ง ไม่น่าเกลียดเกินไป ก็ไม่เห็นเป็นไร แต่ถ้ามันดูไม่ดีเลยก็อาจจะแปลก ๆ แต่ไม่ได้ต่อต้านอะไร ผมว่าการที่เราเลือกสักตามรสนิยม ตามความชอบ ก็จะบอกได้ว่า ลายสักมันเหมาะกับบุคลิกของเรา

ผมว่าตอนนี้มันเป็นวัฒนธรรมไปแล้ว เป็นส่วนของวัฒนธรรมวัยรุ่น เป็นวัฒนธรรมป๊อปด้วย อีกอย่างเรื่องสักมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องใหม่ มันมีมาเป็นร้อยเป็นพันปีแล้ว เพียงแต่ว่าสมัยก่อนเขาจะสักตามความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อด้านวัฒนธรรม บางคนก็สักเพื่อเป็นการปลดปล่อย แต่เดี๋ยวนี้มันกลายมาเป็นที่ยอมรับมากขึ้น เปิดกว้างมากขึ้น ผมว่ามันน่าจะขึ้นอยู่กับ generation ของคนนะ อย่างตอนที่ผมสัก ผมเป็นวัยรุ่น คนเขาฮึดกัน มันก็เหมือนกับเราเป็น

Generation ที่รับรู้ว่าการสักเป็นเรื่องเท่หั่นะ ในขณะที่คนวัยแม่หรือป้าของเรา เขาก็จะคิดว่าการสักเป็นเรื่องน่าเกลียด เหมือนคนคุก ผมว่ามันเป็นเรื่องในแต่ละยุคสมัยมากกว่า”

(จิระ อัสวรัตน์, สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2546)

ถึงแม้ว่าสังคมในยุคปัจจุบันได้เปิดกว้างและยอมรับมากขึ้น แต่การกระทำที่ควรอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยอันหล่อหลอม ที่มักจะยินดีและปฏิบัติให้เป็นไปตามกระแสแฟชั่น ซึ่งเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะยึดเอาบรรทัดฐานของยุคสมัยหนึ่งมาตัดสินความเหมาะสมในอีกยุคสมัย

2.2 การสักรอยศิลปะบนเรือนร่างยังมีแง่มุมในลักษณะที่เป็นการกระทำอันขัดแย้งกับศีลธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย ผู้บริโภครายนี้ให้ทัศนะว่าโดยส่วนตัวมีความชื่นชอบกับการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง แต่เสมือนมีความรู้สึกที่ขัดแย้งภายในตนเองว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรเพราะสังคมส่วนใหญ่ยังไม่ให้การยอมรับ ถึงแม้ว่าตนเองได้เป็นผู้บริโภครอยสักมาแล้ว แต่ก็ยังไม่วายที่จะเป็นกังวลกับความรู้สึกของผู้อื่น

“โดยส่วนตัวแล้วชอบ แต่ก็ยังแคร้ความรู้สึกของสังคมอยู่นะ การที่สังคมไม่ยอมรับทางบ้านก็รับไม่ได้ ก่อนจะมาสักก็คิดว่าผมโตพอแล้วที่จะตัดสินใจด้วยตนเองได้ ตอนเด็ก ๆ อยากรจะสักก็ทำไม่ได้เพราะที่บ้านเขาห้าม เขาบอกว่าดูไม่ดี มันเหมือนคนคุก”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ผมคิดว่า จนเดี๋ยวนี้สังคมก็ยังรับไม่ได้อยู่นะ ถึงแม้ว่ามันจะเปิดกว้างมากขึ้น แต่ก็มีส่วนน้อย ถ้าลูกของพี่อยากจะไปสัก พี่ก็คงไม่ยอมหรอกนะ พ่อแม่ผู้ปกครองคนอื่น ๆ ก็คงจะห้ามปรามด้วยเหมือนกัน นอกเสียจากเขาโตพอที่จะรู้สึกผิดชอบชั่วดี ก็อีกอย่างนะ”

(หนิง, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2546)

3. ทัศนคติของผู้บริโภครอยสักที่มีต่อความงามบนเรือนร่างของตนเองและต่อผู้ที่ไม่มียอยสัก

จากสภาพความเป็นจริงโดยทั่วไป ส่วนใหญ่มักจะได้ยินคำถามที่เกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลทั่วไปในลักษณะที่ว่า มีความรู้สึกอย่างไรกับผู้ที่มียอยสักบนเรือนร่าง หากแต่ไม่เคยมีการศึกษาถึงทัศนคติของผู้ที่มีรอยสักอยู่บนร่างกายเองต่อความงามบนเรือนร่างของตน และต่อผู้ที่ไม่มียอยสัก จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริโภครอยสักมีทัศนคติต่อความงามบนเรือนร่างไม่ต่าง

จากบุคคลทั่วไป คือต้องการให้ตนเองดูดี นิยมชมชอบความสวยงาม และความทันสมัย หากแต่การสักรอยลงไปบนเรือนร่างนั้น เป็นเพียงแค่การบ่งบอกถึงรสนิยมที่แสดงออกถึงความชอบส่วนตัว และความรักในศิลปะที่อยากจะถ่ายทอดลงไปบนเรือนร่างเท่านั้น ในมุมกลับกัน ผู้บริโภคหลายคนกลับมีความกังวลว่าคนในสังคมจะไม่ยอมรับเนื่องเพราะตนมีรอยสัก

4. บรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักกับผู้บริโภค

การสร้างความรู้สึกรับรู้หรือบรรยากาศที่ดีในการสื่อสารด้วยศิลปะจากของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสัก ย่อมเป็นจุดเริ่มต้นของวิธีการขายและเป็นวิธีสร้างแรงจูงใจด้วยสัมผัสไม่ตรีกับลูกค้า ซึ่งหมายถึงผู้บริโภค ได้เกิดความรู้สึกคุ้นเคย เป็นกันเอง น่าเชื่อถือ และเกิดความไว้วางใจในที่สุด บรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักกับผู้บริโภคการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง จะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคได้มีโอกาสทำความรู้จักและพูดคุยกับช่างสัก ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 บรรยากาศขั้นเริ่มต้น เกิดขึ้นตั้งแต่ผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้บริโภคให้ความสนใจ เช่น เข้ามาในร้านเพื่อขอดูผลงานในแคตตาล็อก (catalogue) หรือขอคำแนะนำเกี่ยวกับผลงานที่เหมาะสม หรือนำผลงานมาให้ช่างสักดู หรืออาจจะเป็นผู้ที่มาเป็นเพื่อนกับผู้ที่ได้ตัดสินใจมารับการสัก ในขณะที่เพื่อนผู้นั้นไม่คิดมาก่อนว่าอยากจะสักรอยลงบนผิวหนัง แต่พอได้มาพบกับบรรยากาศของการสื่อสารที่ดีระหว่างช่างสักกับผู้บริโภครอยสักที่เป็นเพื่อนของตน ก็เกิดเป็นแรงจูงใจและตัดสินใจสัก เป็นต้น ในทางกลับกัน ถ้าหากบรรยากาศการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักมีลักษณะเป็นที่น่าหวาดระแวง ก็จะทำให้ผู้ที่ต้องการบริโภครอยสักจำต้องพิจารณา จนกว่าจะรู้สึกว่าการตัดสินใจก่อนตัดสินใจสัก

ระยะที่ 2 บรรยากาศที่เกิดขึ้นภายในห้องสัก เป็นบรรยากาศการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้บริโภคได้ฟังพอเกี่ยวกับข้อตกลง หรือข้อต่อรองในเรื่องผลงาน และราคากับช่างสักเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นการตัดสินใจแน่วแน่ที่จะยอมรับความเจ็บปวดจากฝีมือของช่างสักเพื่อให้ได้ผลงานศิลปะที่ตนต้องการมาปรากฏอยู่บนเรือนร่าง และพร้อมที่จะเปิดเผยพื้นที่ของรอยสักสู่สายตาผู้อื่น

จากการเฝ้าสังเกตบรรยากาศในห้องสักอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ช่างสัก 6 คนจากจำนวน 6 ร้าน ทำการสักให้กับผู้บริโภคนาน 30 คน ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทั้งช่างสักและผู้บริโภคมีความพึงพอใจในการสร้างบรรยากาศภายในห้องสัก ขณะทำการสัก ในลักษณะที่แตกต่างกัน มีทั้งบรรยากาศที่ดูเงียบ มีเสียงเพลง อบอวนเป็นกันเอง ตลอดจนสนุกสนานเฮฮา จึงกล่าวได้ว่าบรรยากาศที่เกิดขึ้นภายในห้องสักย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ และการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างช่างสักกับผู้บริโภคโดยสักเป็นเครื่องชี้วัด ซึ่งสามารถจัดแบ่งรูปแบบบุคลิกภาพของช่างสัก เป็น 2 รูปแบบ และบุคลิกภาพของผู้บริโภคโดยสัก เป็น 3 รูปแบบ ดังที่กล่าวไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 แสดงรูปแบบบุคลิกภาพของช่างสักและผู้บริโภคโดยสัก

บุคลิกภาพของช่างสัก (จำนวน 6 คน)	บุคลิกภาพของผู้บริโภคโดยสัก (จำนวน 30 คน)
รูปแบบที่ 1 พุดน้อย (มี 2 คน : จัดลำดับเป็นคนที่ 1 - 2) - เงียบ เสมือนเกรงว่าผู้บริโภคจะเกิดความรำคาญ สอบถามถึงความเจ็บปวดในบางครั้ง หรือตอบคำถามเมื่อผู้บริโภคต้องการ แนะนำการดูแลรักษาแผลรอยสัก หรือสร้างความผูกพันเพื่อเป็นลูกค้า หรือหาลูกค้ารายใหม่ในโอกาสต่อไป เป็นต้น	รูปแบบที่ 1 พุดน้อย (มี 10 คน : จัดลำดับเป็นคนที่ 1 - 10) - เงียบ ไม่มีการพูดคุยในขณะที่ทำการสัก นอกจากการตอบคำถามของช่างสักเกี่ยวกับความรู้สึกเจ็บปวดในบางครั้ง
รูปแบบที่ 2 มีมนุษยสัมพันธ์ ชอบพูดคุย (มี 4 คน : จัดลำดับเป็นคนที่ 3 - 6) - มีบุคลิกภาพที่เป็นคนชอบพูดคุยในเรื่องทั่ว ๆ ไป เอาใจผู้บริโภค ตอบคำถามหรือให้คำแนะนำในเรื่องที่ผู้บริโภคต้องการ สร้างบรรยากาศให้เกิดความอบอุ่น เช่น บริการหมอนกอด เปิดเพลง บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม เมื่อผู้บริโภคต้องการ และมักจะสอบถามความรู้สึกเจ็บปวดขณะทำการสัก ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาแผลหรือรอยสัก ตลอดจนการสร้างคามผูกพันเพื่อเป็นลูกค้า หรือหาลูกค้ารายใหม่ หรือเป็นเพื่อนของตนในโอกาสต่อไป	รูปแบบที่ 2 พุดคุยเมื่อมีข้อสงสัย (มี 8 คน : จัดลำดับเป็นคนที่ 11 - 18) - ก่อนช่างเงิบ จะบอกถึงความรู้สึกเมื่อเจ็บปวด หรือสอบถามความคืบหน้าของการสัก หรือขอคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดูแลรักษาแผลหรือรอยสัก เป็นต้น

	รูปแบบที่ 3 มีมนุษยสัมพันธ์ ชอบพูดคุย (มี 12 คน : จัดลำดับเป็นคนที่ 19 - 30) - สร้างความอบอุ่น เป็นกันเอง พูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป ถามทุกเรื่องที่ยกมา หรืออยากพูดคุย สนุกสนานเฮฮา (ผู้บริโภคนิยมชมชอบบางคน นำเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์มา ดื่มด้วยกันกับช่างสักในระหว่างทำการสัก และเป็น ผู้บริโภคที่ไม่เคยรู้จักกับช่างสักมาก่อน)
--	--

หมายเหตุ จากตารางรูปแบบบุคลิกภาพของช่างสักและผู้บริโภค รอยสัก ได้เรียงลำดับ
 ของช่างสักดังนี้

ลำดับที่ 1 ศิริชัย ลิ้มปฐมนกิจ ลำดับที่ 2 ประเสริฐ บุญชัย ลำดับที่ 3 ฐานันท์ ประสิทธิ์ศักดิ์
 ลำดับที่ 4 ชูชาติ นาคทั้ง ลำดับที่ 5 สมบัติ นิ่มนวล และลำดับที่ 6 จิมมี่ ห่วง

จากลักษณะความแตกต่างในบุคลิกภาพของช่างสักและผู้บริโภค ตามรูปแบบที่กล่าว
 ข้างต้น เมื่อทั้งคู่ได้ตกลงเป็นผู้ให้และผู้รับบริการรอยสัก นั่นก็หมายความว่าต่างคนก็มีความพร้อม
 ที่จะสร้างบรรยากาศภายในห้องสักไปพร้อม ๆ กัน และข้อมูลรูปแบบของบุคลิกภาพในตารางที่
 กล่าวมาสามารถนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ให้เห็นบรรยากาศการสื่อสาร ระหว่างช่างสักกับ
 ผู้บริโภค รอยสัก ที่เกิดขึ้นภายในห้องสักได้อย่างสมดุลในเหตุและผลของความเป็นจริงตลอดเวลา

ผลการวิเคราะห์บรรยากาศการสื่อสารภายในห้องสัก จัดแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

ลักษณะที่ 1 บรรยากาศค่อนข้างเงียบ อันเนื่องมาจากบุคลิกภาพของช่างสักและ
 ผู้บริโภค ที่มีจะพึงพอใจกับการทำหน้าที่ของตนเองมากกว่าการพูดคุย จากข้อมูลที่ได้จาก
 การสัมภาษณ์ช่างสักจะให้เหตุผลว่าไม่ต้องการเสียงรบกวนในขณะที่ทำการสัก เพราะอาจจะทำให้
 เสียสมาธิในการทำงานได้

ลักษณะที่ 2 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างบรรยากาศส่วน
 ใหญ่ช่างสักจะเป็นฝ่ายริเริ่ม การแสดงความเป็นมิตร เอาใจ พูดคุยหรือคำถามของช่างสักทำให้
 ผู้บริโภคมีความรู้สึกว่าเป็นกันเอง จึงมีการถามตอบหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันเป็นระยะ ๆ

ลักษณะที่ 3 บรรยายภาพแห่งความเป็นมิตร ด้วยบุคลิกภาพเฉพาะตนทั้งของช่างสัก และผู้บริโภครอยสัก คล้ายคลึงกัน ชอบการพูดคุย เอาใจ การสร้างบรรยากาศในการสื่อสาร ตลอดเวลาที่ทำารสักจึงมีลักษณะของการผูกมิตร อบอุ่น สนุกสนานเฮฮา

จากรูปแบบบุคลิกภาพของช่างสักและบุคลิกภาพของผู้บริโภครอยสักแต่ละราย ที่มีความเหมือนและความแตกต่างดังที่กล่าวมา และเมื่อเกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ในช่วงเวลาที่ทำารสัก ลักษณะของบรรยากาศการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในห้องสัก ก็ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามความสัมพันธ์ของรูปแบบบุคลิกภาพที่มีต่อกันเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถแสดงให้ประจักษ์ได้อย่างชัดเจน ดังที่ปรากฏอยู่ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพผู้บริโภครอยสักกับช่างสักและบรรยากาศในห้องสัก

ผู้บริโภครอยสัก					ช่างผู้ทำารสัก				บรรยากาศ การสื่อสาร ในห้องสัก
ลำดับ ที่	เพศ	ชื่อ	บุคลิกภาพ รูปแบบที่	ตำแหน่งของรอยสัก	ลำดับ ที่	เพศ	ชื่อ	บุคลิกภาพ รูปแบบที่	
1	ชาย	เทวฤทธิ์	1	หน้าอก - ขวา	5	ชาย	สมบัติ	2	2
2	หญิง	เพ็ญทิศา	1	ใต้สะเอวหลัง - ขวา	5	ชาย	สมบัติ	2	2
3	ชาย	อรรถพล	1	แผ่นหลังพาดไหล่- ร้าว มากหน้า - ซ้าย	3	หญิง	ฐานันท์	2	2
4	หญิง	ประทานพร	1	ต้นแขน - ซ้าย	2	ชาย	ประเสริฐ	1	1
5	หญิง	ปริญญ์	1	ใต้สะเอวหลัง - ขวา	5	ชาย	สมบัติ	2	2
6	ชาย	ทรงยศ	1	แผ่นหลัง	2	ชาย	ประเสริฐ	1	1
7	ชาย	ชลชัย	1	แผ่นหลัง	2	ชาย	ประเสริฐ	1	1
8	ชาย	อัมรินทร์	1	ต้นแขน - ซ้าย	2	ชาย	ประเสริฐ	1	1
9	ชาย	พรชัย	1	ต้นแขน - ซ้าย	2	ชาย	ประเสริฐ	1	1
10	ชาย	ศิริศักดิ์	1	แผ่นหลัง	5	ชาย	สมบัติ	2	2
11	หญิง	กัลยา	2	ต้นแขน - ขวา	2	ชาย	ประเสริฐ	1	2
12	หญิง	นฤมล	2	ใต้สะเอวหลัง - ซ้าย	1	ชาย	ศิริชัย	1	2
13	หญิง	เพ็ญนภา	2	สะบัก - ซ้าย	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
14	หญิง	ประภาวี	2	ต้นแขน - ขวา	1	ชาย	ศิริชัย	1	2
15	หญิง	กิตติกร	2	ต้นแขน - ซ้าย	3	หญิง	ฐานันท์	2	3
16	ชาย	คณิน	2	แผ่นหลัง	3	หญิง	ฐานันท์	2	3
17	ชาย	คมกฤต	2	แผ่นหลัง	5	ชาย	สมบัติ	2	3
18	ชาย	กัณตกณ	2	แผ่นหลัง	3	หญิง	ฐานันท์	2	3
19	ชาย	กฤษณพล	3	ต้นแขน - ขวา	1	ชาย	ศิริชัย	1	2
20	หญิง	ปิยะรัตน์	3	สะบัก - ซ้าย	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
21	หญิง	น้ำ	3	น่อง - ขวา	1	ชาย	ศิริชัย	1	2

This document was created by the trial version of Print2PDF. !

Once Print2PDF is registered, this message will disappear.!

Purchase Print2PDF at <http://www.software602.com>

				(ทับรอยแผลเป็น)					
22	ชาย	สุรัชย์	3	หลังมือ - ขวา	1	ชาย	ศิริชัย	1	2
23	ชาย	จิระ	3	แผ่นหลัง	3	หญิง	ฐานันท์	2	3
24	หญิง	แนน	3	ต้นแขน - ซ้าย	5	ชาย	สมบัติ	2	3
25	หญิง	กอล์ฟ	3	ต้นคอ	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
26	หญิง	คุ่น	3	สะเอวหลัง-ด้านหลัง	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
				(ทับรอยแผลเป็น)					
27	ชาย	หิณ	3	ต้นแขน - ซ้าย	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
28	ชาย	ทองสุข	3	ต้นแขน - ขวา	3	หญิง	ฐานันท์	2	3
29	หญิง	เล็ก	3	หน้าท้อง - ใต้สะเอว	4	ชาย	ชูชาติ	2	3
30	หญิง	กรองทอง	3	สะบัก - ซ้าย	1	ชาย	ศิริชัย	1	2

หมายเหตุ ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ช่วงสัปดาห์ที่ 6 มีลูกค้าเฉพาะชาวต่างชาติ จึงไม่มีข้อมูลการติดกับผู้ป่วยโรคในตาราง

จากตารางที่ 4.16 สามารถวิเคราะห์ได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของผู้บริโภค รอยสักกับช่วงสัปดาห์และบรรยากาศในห้องสัปดาห์แบ่งเป็น

1. ผู้บริโภครอยสักที่มีบุคลิกภาพพุดน้อยมีทั้งหมด 10 คน แบ่งเป็นเพศชาย 7 คน และเพศหญิง 3 คน ทางด้านช่วงสัปดาห์ที่มีบุคลิกภาพลักษณะนี้เป็นเพศชายมีทั้งหมด 2 คน
2. ผู้บริโภครอยสักที่มีบุคลิกภาพชอบพุดคุยเมื่อมีข้อสงสัยมีทั้งหมด 8 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3 คน และเพศหญิง 5 คน
3. ผู้บริโภครอยสักที่มีบุคลิกภาพมีมนุษยสัมพันธ์ชอบพุดคุยมีทั้งหมด 12 คน แบ่งเป็นเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 7 คน ทางด้านช่วงสัปดาห์ที่มีบุคลิกภาพลักษณะนี้มีทั้งหมด 4 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3 คน และเพศหญิง 1 คน

จะเห็นได้ว่าผู้บริโภครอยสัก และช่วงสัปดาห์ส่วนใหญ่มีบุคลิกลักษณะไปในทางชอบพุดคุย (บุคลิกรูปแบบที่ 2 และ 3) เป็นมิตรและสร้างความสนุกสนานเฮฮาให้เกิดขึ้นระหว่างบรรยากาศของการสัก ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเหล่านี้ให้เกิดขึ้นระหว่างการสักจะสามารถลดความเจ็บปวด และช่วยลดความเครียดที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภครอยสักได้ดีในระดับหนึ่ง

หากแต่จะมองในแง่ของศีลธรรมจะเห็นได้ว่า บางครั้งผู้บริโภครอยสักเพศหญิงที่กำหนดตำแหน่งการสักไว้บริเวณใต้ร่มผ้า ซึ่งถือเป็นบริเวณที่ควรปกปิด เช่น ใต้สะเอว สะบัก สะเอวหลัง และหน้าท้อง เป็นต้น กลับไม่ได้มีการเงินอายุ ยังคงพูดคุยกันกับช่างสักอย่างสนุกสนาน และสามารถให้ผู้วิจัยอยู่ร่วมด้วยตลอดเวลาที่ทำการสัก แสดงให้เห็นถึงความไม่สนใจที่จะปกปิดพื้นที่ส่วนตัวนั้น ๆ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการแปลงจากพื้นที่ส่วนตัวไปสู่พื้นที่สาธารณะ

ระยะที่ 3 บรรยายากาที่เกิดขึ้นภายหลังการสัก เป็นบรรยายากาที่เกิดขึ้นเนื่องจากเรื่องราวหรือความรู้สึกภายในห้องสัก มีช่างสักบางรายได้กำชับวิธีการดูแลรักษารอยสักเพิ่มเติม หรือนัดหมายอีกครั้งเพื่อติดตามความเรียบร้อยของรอยสัก ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการสัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง อันอาจจะเกิดความไม่ปลอดภัยกับผู้บริโภคภายหลังการสักได้ ท้ายที่สุดบรรยายากาสื่อสารก็จะจบลงหลังจากที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินค่าสักให้แก่ช่างสักเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ตลอดระยะเวลาของการศึกษาบรรยายากาของการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักกับผู้บริโภค ผู้วิจัยได้พยายามสังเกตพฤติกรรมส่วนตัว สีหน้า ท่าทาง วิธีการสื่อสารของช่างสักทั้ง 5 คน ที่มีต่อผู้บริโภคลุ่มตัวอย่าง 30 คน และ ช่างสักอีก 1 คน ที่มีต่อผู้บริโภคนอกกลุ่มตัวอย่าง 5 คน นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำงานของผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักทุกคน ปฏิบัติงานเป็นปกติตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติ ไม่พบกริยาอาการที่สื่อพิรุณไปในลักษณะของการหลอกลวงผู้บริโภคทั้งที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย ในทำนองเดียวกันผู้วิจัยได้พยายามสังเกตและ สร้างความสนิทสนมคุ้นเคย ใช้ความรอบคอบและพูดคุยอย่างระมัดระวัง เพื่อให้เกิดความเนียบเนียนที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ ในการเจาะลึกค้นหาข้อมูล โดยเฉพาะกับผู้บริโภคเพศหญิง ถึงความรู้สึกนึกคิด ๆ ที่มีต่อช่างสัก หรือในความรู้สึกที่คิดเข้าข้างตนเองว่าช่างสักคิดอย่างไรกับตน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้บริโภคในกลุ่มตัวอย่างทุกคนไม่มีพฤติกรรมแอบแฝงเพื่อจุดประสงค์อื่นใดนอกจากความต้องให้มีลวดลายศิลปะ ได้มาปรากฏอยู่บนเรือนร่างของตนเอง และมองช่างสักว่าเป็นเพียงลูกจ้างผู้ทำหน้าที่สร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าจ้างตามที่ได้ตกลงกันไว้เท่านั้น

แต่ในเรื่องเดียวกันนี้ผลปรากฏจากการศึกษาในเชิงลึกที่สามารถกล่าวได้ว่า มีความสอดคล้องเกี่ยวพันต่อกัน จนยากเกินกว่าจะแยกแยะให้เป็นคนละเรื่องได้ ผู้วิจัยจึงขออ้างถึง

ข้อมูลใน วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ อันเป็นข้อมูลเพิ่มเติมของช่างสักในกลุ่มตัวอย่างบางราย ผู้เคยได้ทำการสักลวดลายต่างๆ ลงบนพื้นที่สว่นตัวให้กับผู้บริโภคมามากแล้วหลายคน หากแต่มีผู้ใช้ผู้บริโภคในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ซึ่งข้อมูลที่ต้องการอ้างถึงได้กล่าวไว้ว่า - นอกจากนั้นยังสังเกตพบข้อมูลตัวอย่างภาพถ่าย เป็นการสักลวดลายลงบนอวัยวะพื้นที่อันควรปกปิดทั้งเพศหญิงและเพศชาย เช่น แก้ม ก้น เนินเหนืออวัยวะเพศ รอบเต้านม และยังพบภาพถ่ายงานศิลปะการเจาะฝังประดับจิว (จิวคือเครื่องประดับหลังการเจาะ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้เรียกกันทั่ว ๆ ไปในวงการงานศิลปะการเจาะ) ซึ่งกระทำไว้บนอวัยวะพื้นที่ต่าง ๆ ของร่างกายทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่เปิดเผย ได้แก่ คิ้ว จมูก ใบหู ปาก ลิ้น ลิ้นไก่ และพื้นที่ของสว่นตัวอันควรปกปิด ได้แก่ หัวนม สะดือ และอวัยวะเพศ ทำให้ผู้วิจัยคิดวิเคราะห์ในเชิงลึกอย่างสัมพันธ์กันได้ว่า การสักลวดลายลงบนพื้นที่ของสว่นตัวอันควรปกปิด ก็น่าจะเป็นไปได้เช่นเดียวกับศิลปะงานเจาะที่ช่างเจาะ (คนเดียวกับช่างสัก) ต้องจับต้องพื้นที่นั้น ๆ ตลอดเวลาของการทำงาน

จึงได้สอบถามและพูดคุยกับช่างสักเกี่ยวกับเรื่องนี้ ช่างสักได้บอกกล่าวกับผู้วิจัยว่า “เคยได้ทำการสักลวดลายต่างๆ ลงบนพื้นที่สว่นตัวมาแล้วหลายคน” และยังได้ให้ทัศนะว่า “เป็นเรื่องปกติทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะสักบริเวณส่วนใดของร่างกาย และไม่ใช้เรื่องแปลกที่ช่างสักจะมีคนรักเป็นลูกค้าที่มารับบริการสักลายในร่างกายหลังจากที่ช่างสักได้ให้บริการสักลวดลายผ่านไปแล้ว ”

จากข้อมูลนี้ ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาในส่วนของวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักได้ว่า ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักมีวัตถุประสงค์หลักคือ การสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพการสักให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืนตราบนานเท่านาน แต่ในขณะเดียวกันช่างสักบางรายยังมีแง่คิดลึก ๆ อันเป็นวัตถุประสงค์แอบแฝงซ่อนเร้น ในเชิงที่สื่อถึงการเป็นผู้ถือโอกาสจับต้องอวัยวะพื้นที่สว่นตัวได้โดยปริยาย โดยไม่ได้สนใจว่าตนได้กระทำการละเมิดกฎหมายแต่อย่างใด

ผลการศึกษาบรรยากาของการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักกับผู้บริโภค จากข้อมูลที่นำมากล่าวอ้าง ถึงแม้ว่าผู้วิจัยไม่มีโอกาสได้พบเห็นในสถานการณ์ที่เป็นจริงตามช่วงเวลาที่ทำการศึกษา แต่จากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์และสรุปได้ว่า ช่างสักบางรายยังมีพฤติกรรมการทำงานที่ไม่น่าเชื่อถือหรือไว้วางใจได้ เนื่องจากยังความคิดของผู้มีจิต

อภุศลและพร้อมที่จะแสดงกริยาอาการลวนลามผู้บริโภครายใดก็ได้บรรดาการสื่อสารและโอกาสที่อำนวยให้ในขณะที่ทำการสักรวดลายลงบนเรือนร่างของผู้บริโภค

5. การเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ส่วนตัวไปเป็นพื้นที่สาธารณะ หลังจากการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของผู้บริโภค

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตว่า หลังจากผู้ประกอบการธุรกิจและช่างสักได้ทำการสักรอยศิลปะลงบนเรือนร่างของผู้บริโภคแต่ละคนแล้ว ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจต่อลวดลายใหม่บนเรือนร่าง โดยแสดงออกให้เห็นผ่านใบหน้า และคำพูดซึ่งเป็นคำชมต่อช่างสักที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้อย่างเป็นที่พอใจ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริโภคถึงการเปิดเผยรอยสักหลังจากรอยแผลที่เกิดขึ้นจากการทำการสักหายดีแล้ว ว่าตั้งใจจะเปิดเผยลวดลายรอยสักหรือไม่ ผู้วิจัยได้รับคำตอบไปในทิศทางเดียวกันว่า รอยสักบนเรือนร่างในพื้นที่ผิวหนังตามปกติ ที่มีใช้ในพื้นที่ส่วนส่วนตัวอันควรแก่การปกปิด ถือเป็นสัญลักษณ์ที่งดงามในเชิงศิลปะ และสามารถเปิดเผยสู่สาธารณะชนได้

“จริง ๆ ก็อยากโชว์นะ แต่ต้องดูบางโอกาสด้วย เช่นไปเที่ยวทะเล หรือเวลาใส่เสื้อกล้าม ผมว่าก็ไม่เห็นจะเป็นไร มันก็ดูสวยดี”

(ชลชัย เทศศิริ, สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2546)

“ถ้าเปิดเผยซะ ก็เรารู้มาแล้ว เจ็บมาแล้ว และอีกอย่างมันก็สวยดี พี่สักไว้ตรงแขนเวลาใส่เสื้อแขนก็สวยดีนะ”

(กิตติกร เฉลิมศรี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2546)

“ก็ต้องเปิดเผยซะ สักไปแล้วนี่ สักไปแล้วก็ต้องโชว์ ใครจะเก็บไว้ดูคนเดียว คิดว่าไม่น่าจะมีหรือคนที่สักแล้วไม่โชว์ คนสักทั้งตัวยังโชว์เลย”

(นฤมล สมงาม, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ไม่กลัวหรอกครับว่าใครจะเห็น อย่างผมสักแล้วก็โชว์ไปเลย ก็เรารู้มาแล้วอยู่แล้วอะไรล่ะ ไม่จำเป็นต้องปิดบังเปิดเผยไปเลย”

(สุรัชชัย หาญชาญพานิช, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2546)

“ตอนแรกหนูตั้งใจจะมาสักตรงหลัง แต่เพื่อนบอกว่าถ้าสักมาแล้วไม่ได้โชว์จะสักไปทำไม เจ็บตัวเปล่า ๆ ก็เลยสักตรงนี้ (ต้นแขนขวา) ส่วนใหญ่ใส่เสื้อกล้ามด้วย ก็จะเห็นง่าย”

(กัลยา หล่อรัตนกุล, สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2546)

“พี่ระแวมาเลขนะตรงรอยแผลเป็นนี้ เวลาจะลูกนึ่งก็ไม่มั่นใจ แต่ตอนนี้มาสักทับลงไปแล้ว พี่ก็มั่นใจขึ้น ก็คงจะโชว์แหละ อีกอย่างแต่งตัวง่ายขึ้นเยอะเลย”

(ปิยะรัตน์ แสนคำ, สัมภาษณ์, 28 มิถุนายน 2546)

“เปิดซีพี หนูว่าน่าจะยิ่งสักแล้วเวลาแต่งตั้งเหมือนกับว่าทำให้เรามั่นใจมากขึ้น ดูเซ็กซี่ดีออก”

(เพ็ญทิศา ท้ายสมบัติ, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2546)

จะเห็นได้ว่าการสักถือเป็นรสนิยมอย่างหนึ่ง ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติในการเลือกปฏิบัติของบุคคลในการที่จะกระทำอย่างที่ตนเห็นว่า ดี งาม ชอบ ตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล การเปิดเผยรอยสักก็เช่นกัน ผู้บริโภคแต่ละคนได้เข้าสู่วัฒนธรรมการสัก และเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ส่วนตัวไปสู่สาธารณะ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นข้อเสียหาย สืบเนื่องมาจากวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบัน สัตว์ส่วนต่าง ๆ ที่เคยเป็นเรื่องส่วนตัว ควรปกปิด อำพรางไว้ตามประสบการณ์ตรงที่ได้รับการสั่งสอนกันมา เช่น รักแร้ ต้นขา และหน้าท้อง ในปัจจุบันได้ถูกนำมาสร้างความหมายใหม่ กลายเป็นการแสดงออกซึ่งความสมัยใหม่ ความมั่นใจ เป็นที่ยอมรับของสังคม⁴⁶

⁴⁶ วุฒิชัย ฤทธิชัย. ทัศนคติและค่านิยม. สังคมไทย สายพันธุ์อุป CULTURE. หน้า 141.

Print2PDF